הארץ

אנ'. שנה נ"ד / יום ד' כ"ו איר תשל"ב / VOL 54 / 16,055 / MAY 10, 1972

נוסעי המטוס החטוף חולצו במבצע נועז של יחידת צה"ל

שני מחבלים נהרגו * מחבלת נפצעה ושניה נתפסה

מאת זאב שיף,
סופרו הצבאי של „הארץ"

תוכנית נועזת ובבצוע מהיר ...לה שהורדה אתמול אחר ה־ ...ים יחידת לוחמים קטנה של ...ל את נוסעי מטוס סבנה. ב־ ...: האקדחים שהתנהל במטוס ...ו אנשינו את שני הגברים ש־ ...המחבלים, פצעו קשה את ה־ ...לת שהיתה אחראית לפיצוץ ...ן הנפץ במטוס, ושבו מחבלת ...צית.

...מבצע שנמשך דקות ספורות נפ־ ...שלושה נוסעים, מהם נוספת אחת ...רעה באורח קשה בראשה ופצוע ... הפצוע באורח בינוני בלסת. ...ו נמסר כי הם נמצאים בחדר ...ת. האחרים פצועים קל. שני ...י צה"ל נפצעו קל ואחד מהם ...זוקק לאישפוז. הפצוע השני נפ־ ...בידו ושוחרר אחרי טיפול רא־ ...ת. המחבלת הפצועה קיבלה עי־ ...דם בשדה ונותחה מיד כאשר ...אה לבית חולים. ולאחר הניתוח ...ר הרופאים כי אם לא יהיו סי־ ...ם תחלים מן הפציעה. נגרם לה ... בכלי דם ברכוי.

הכנות יסודיות

...מבצע הקצרצר קדמו הכנות יסו־ ...ת במשך שעות. את המבצע כולו ...וה כן השלב הראשון שר הבט־ ... מר משה דיין. הוא דבק מלכת־ חילה בתביעה שלא להתיר למטוס להמריא מלוד. במקביל למגעיו עם ראש הממשלה והדרג המדיני, עסק גם במשא והמתן עם הצלב האדום וירד לפרטים טכניים המטוס ונקודות התורפה שלו. במ־ קום הפעולה היו גם הרמטכ"ל, רב אלוף דוד אלעזר והאלופי צה"ל אח־ רים. האחריות הטקטית לפעולה היי־ תה נתונה לא . האחריות לבצוע בתוך המטוס נפלה על כתפיו של קצין צה"ל צעיר בעל עבר קרבי במלחמת ששת הימים ומלחמת ה־ התשה.

המחבלת השבויה הועברה מיד ל־ חקירת אנשי שרות הבטחון. מן ה־ מטוס הוסעה עד לבנין הנמל כשידיה כבולות. בבדיקה ראשונה שנערכה מסתבר כי שני המחבלים ההרוגים מוכרים זה מכבר לכוחות הבטחון. מי שהציג את עצמו כקפטן רפעת ושהיה מפקד פעולת החטיפה, הש־ תתף כבר בעבר בחטיפת מטוסים. נמסר כי היה אחד מאנשי החוליה שחטפה את מטוס לופטהאנזה לעדן.

התכנון המבצעי החל מיד עם נחי־ תת מטוס סבנה עם המחבלים בלוד. במקביל למשא ומתן עם המחבלים והדיונים בדרג המדיני, עסקו אנשי צה"ל בתכנון המבצעי מתוך הנחה כי עשויים להזקק להם.

הוזעקו ללוד. בעוד השרים דיין ופרס עוסקים במשא ומתן עם המחבלים, בדקו אנשי צה"ל ב מפקד שדה התעופה סייע גם הוא בדבר. בין האלופים שנראו בלוד היו י. טל, ראש אג"ם, מפקד חיל ה־ אויר האלוף מ. הוד וראש אגף ה־ מודיעין א. יריב.

ההערכה היתה כי הפעולה להש־ תלטות על המטוס תתבצע בלילה לקראת עלית השחר.

לפנות בוקר נערכה הת־ ייעצות אחרונה בין מר דיין, הרמט־ כ"ל וראש הממשלה. הגב' מאיר חז־ רה וביקשה לדעת אם יכולים להב־ טיח שלא יפגעו בפעולה הנוסעים. בשיחה הטלפונית שאלה את הר־ מטכ"ל אם הוא משוכנע כי לא יפגעו נוסעים בעת השתלטות כו־ חותינו. כאשר השיב רב אלוף אל־ עזר כי קשה להבטיח דבר כזה, ר החליטה

אז להביא את הענין לאישור ה־ ממשלה כולה. זו גילתה כושר הכ־ רעה מהיר והעבירה שוב את ה־ כדור לידיו של שר הבטחון וצה"ל.

ז'ולייאט גולף

נראה כי המחבלים קיוו שתוך המשא והמתן יופעל לחץ ממדינות שונות על ישראל וכך יוכלו להמ־ ריא מלוד עם מחבלים שישוחררו תמורת הנוסעים. לכן ביקשו מיד עם נחיתתם כי המשא והמתן יתנהל רק באמצעות הצלב האדום, אלא שאנשינו עמדו על כך כי המשא המתן צריך להתחיל מיד. השיחה התנהלה באנגלית באמצעות קברניט המטוס, ובערבית ישירות עם המ־ חבלים. קוד הקריאה של מטוס סב־ נה החטוף היה „ז'ולייאט גולף", שם שחור ונשמע ביממה האחרונה מאות פעמים מעל גלי האתר בין מגדל ה־ פיקוח והמטוס החטוף.

הצלב האדום נכנס למשא ומתן רק בשעות הבוקר כאשר נראה היה כי אין סיכוי להשיג התקדמות. אנ־ שי הצלב האדום לא הציעו כל הצ־ עות משלהם ושימשו רק כמתווכים ומעבירי הודעות. המחבלים תבעו שחרורם של 317 מחבלים. הצד ה־ ישראלי ביקש להרוויח זמן במשא

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

ג. מאיר: לא נעזרנו בשום גורם חיצוני

שר הבטחון עמד בראש הפעולה * המטוס היה מוכן לפיצוץ בידי המחבלים

מאת עמוס חדר,
סופר „הארץ"

הממשלה קיבלה שלושה החל־ טות גורליות בקשר לשחרור ה־ מטוס של נוסעיו הקובעות: אין לשחרר שום מחבל כתוצאה מ־ סחטנות: אין להרשות שנוסעים שלווים יחויבו לסטות מיעדם הקבוע; למנוע את פיצוץ המ־ טוס.

שלוש ההחלטות האלה בוצעו ב־

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

ששה מפצועי המטוס הובאו לתל־השומר

מאת א. קרן
סופר „הארץ"

לבית־החולים בתל־השומר הו־ באו אתמול ששה מפצועי פר־ שת המטוס; המחבלת, שלושה אזרחים ושני חיילים פצועים קל מאוד.

המחבלת ומר אלפרד קורדובסקי מבלגיה הגיעו במצב קשה. מר קור־ דובסקי נפגע בבטנו ובחזהו מכדו־ רים תועות.

טיפול ראשון — למחבלת

המחבלת היתה הראשונה שקיבלה טיפול רפואי מאחר ומצבה נראה הקשה ביותר מבין הפצועים שהובאו לבית־החולים וזאת עוד בטרם ידעו הרופאים והאחיות את זהותה. אם כי מראה נראה חשוד. עדי ראיה תאר־ רוה כצעירה בעלת פנים בהירים ב־ שנות העשרים. המחבלת נפצעה ב־ ידה, בזרועה ובבית השחי ואיבדה דם רב. היא נותחה ואושפזה.

עד ראיה שראה את גופות ה־ מחבלים שנהרגו, סיפר כי הפגי־ עה בשניהם היתה „בול", ואחד נפגע מכדור באמצע מצחו וה־ שני בעינו.

פציעה באוזן ובגב

בביתן 42 אושפזה הגברת מאולה רובין כבת 60 מאנטוורפן. היא נפ־ צעה פציעה קלה באזור האוזן, כ־ נראה מכדור שחלף לידה. הגברת רובין נפגעה גם בגבה, כתוצאה מ־ הקפיצה מהמטוס. בעת ביקורו של סופר „הארץ" בביתן היתה הגברת רובין רדומה אחרי שהוזרקה לה זרי־ קת הרדמה.

בעלה, מר גורברט רובין (68), ה־ גיע לביתן אחרי שקודם לכן יצא לנמל התעופה לאתר את חפצי הזוג. הוא נכנס לביתן כשבידו פאתה ה־ נכריה של אשתו וזוג משקפיים. במקום המתין לו בנו לוסיין־אליעזר, אשר ביקש לא להטריד את אביו ש־ נראה עדיין נרגש מהסיוט שעבר עליו. מר רובין סיפר לקרוביו שהיו במקום כי אשתו נפגעה בעת הקפי־ צה מן המטוס ללא מדרגות ושאל את בנו אם עליו להשאר בבית ה־ חולים. כן ביקש מקרוב משפחה לדאוג לו לתרופות.

רק 2 פצועים קשה

מנהל חדר מיון ב', ד"ר דוד קרייז־ זלר, אמר אמש לסופר „הארץ" כי מצבם של המחבלת ומר קורדובסקי קשה וכי הם יהיו מאושפזים תקופה ממושכת. את מצב שאר הפצועים, הגדיר ד"ר קריזלר כמניח את ה־ דעת.

מועצת עיריית בני ברק שלחה אמש מישיבתה ברכת ברוך „פודה שבויים" לניצולי המטוס וברכות לצ.ה.ל. על הפעולה המוצלחת.

צילומים מהדראמה בלוד – בעמוד 3

מודעות משפחתיות
עמודים: 2, 10

יחידת צה"ל, מוסווית כצוות של טכנאים. אנשי הכוח עלו על כנפי המטוס, כדי לפתוח דלתות ולהוציא נוסעים. על הכנף נראה הנוסע הראשון ששוחרר.

סופר „הארץ" מדווח כעד־ראיה:

לוחמינו פרצו למטוס ופתחו דלתות חירום

בפעולת קומנדו מזהירה השתלטו כ־10 „טכנאים" על כלי־הטיס

מאת אדר קיקרי,
סופר „הארץ" לענייני תעופה

עמדתי בשדה הגובל מצפון עם נמל התעופה לוד, מול המטוס ה־ חטוף של „סבנה", וחזיתי בפרטי פעולת הקומנדו המזהירה שביצ־ עו חיילינו תוך דקות ספורות, בה שחוררו כמאה נוסעים ואנשי צוות ונהרגו או נלכדו ארבעה מחבלי ספטמבר השחור.

אתמול בשעה 4.10 אחה"צ התקר־ בו למטוס הסגור חיילי צה"ל לבו־ שים סרבלים לבנים, מחופשים כ־ טכנאים.

אנשי הצלב האדום

שני אנשי הצלב האדום, שמכו־ ניתם חנתה סמוך למטוס החטוף, התקדמו לקראת „הטכנאים" וצפרו אותם במרחק כמאה מטרים מהרטום המטוס. הטכנאים החלו לצעוד בכי־ וון למטוס. משהגיעו לאגפו השמאלי של כלי־הטיס — הצד שהיה גלוי ל־ עיני — התחלקו ל־3 קבוצות והחלו לבחון את חלקי המטוס ולטפל בו. לא קשה היה להבחין, למי שהשקיף על המחזה מבחוץ, כי אנשינו, כטכנאים, אינם מבצעים פעולה של ממש. חול־ יה אחת נצמדה להרטום, סמוך לדלת הקדמית, השניה הציבה סולם ליד הדלת האחורית, ואילו השלישית טיפסה על כנף המטוס התקרבה ל־ חלונות החירום.

איש הבטחון נסוג ונצמד לקיר החי־ צוני של המטוס, אולם מיד חזר ונהר פנימה ושוב נשמעו מספר יריות. החלו טכנאי־לוחמי החוליות האחרות מנסים לפרוץ. עוד יריות. תוך שתיים־ שלוש דקות הדרו פנימה גם משאר החוליות. מתוך המטוס הוצאו מספר נפגעים שהועברו לאמבולנס שהגיע למקום. נוספים החלו יוצאים מחלונות החירום. בין היוצאים ראיתי ילדה בשמלה אדומה־לבנה, מובלת על־ידי אחד מאנשינו.

בשעה 4.25 — עשר דקות לאחר תחילת הפעולה — כבר היה המטוס משוחרר ולמקום זרמו מכוניות מל־ אות חיילים וכן צי של אמבולנסים ורכב־כיבוי. בשעה 4.30 הגיעו אוטו־ בוסים של אל על, שהחלו בהעברת הנוסעים הרצוצים והמאושרים לבית־ הנתיבות.

גבר מטיל מימיו

על־אף החום הרב ששרר במקום, היה הבואינג 707, הצבוע כחול־לבן, סגור ומסוגר במשך רוב שעות ה־ יום. מדי פעם היתה הדלת האחו־ רית נפתחת ודמות אדם היתה נש־ קפת ממנה. באחת הפעמים ניצב ב־ פתח גבר — כנראה מחבל — הה־ טיל התוצה מימיו. המכונית הלבנה של הצלב האדום — ששימשה כק־ שר בין המחבלים לשלטונות היש־ ראליים — היתה נוסעת מהמטוס ל־ בית־הנתיבות ושוב. בשעה 2.15 אחר הצהרים הגיע, בפיקוח אנשי הצלב האדום, טרקטור שהוביל גנראטור, להחלפת הגנראטור שהיה צמוד למ־ טוס. מטוסים התחילו להמריא מה־ מסלול הישן בזה אחר זה. נחתו שני ג'אמבו של אל על וס. ו. אי. בהת־ קרבם לקרקע דומה כאילו חלפו על גבו של המטוס החטוף, שחנה על מסלול אחר, החדש.

ב־3.40 נפתחה הדלת האחורית. הורגשה שם תכונה מסויימת. חצצית קצרה ולבנה בלטה מספר שניות על רקע הפתח הכהה. לאחר־מכן התייש־ ב גבר על המפתן, שעון על ה־ מזוזה. מחבל, כנראה.

שוב נסגרת הדלת. השעה 4.00 אחה"צ. בעוד עשר דקות יופיעו צה"ל. הפעם — במדים לבנים.

מזג האויר

תחזית מזג האויר להיום: מעונן חלקית. טמפרטורות המינימום וה־ מכסימום: ירושלים 10 עד 18, תל־ אביב 15 עד 22, נצרת 12 עד 20, אילת 18 עד 31, מפרץ שלמה 25 עד 31, רמת הגולן 8 עד 16.

המחבלת הפצועה מעכו ברחה מישראל לפני שלושה חודשים

מאת יהודה אריאל
סופר „הארץ"

המחבלת שנפצעה אתמול במטוס „סבנה" היא טרז הלסה בת 19 ילידת עכו שברחה לפני כשלושה חודשים, ללבנון יחד עם חברתה וצעיר נוסף שכנראה הניע את ה־ שתיים לברוח מהארץ ולהצטרף ל־ ארגוני מחבלים. שתי הצעירות הי אחיות בבית חולים בנצרת.

היעלמם של השלושה ויציאתם מ־ הארץ היתה ידועה. אולם אביה של טרז איטחק הלסה ביקר מדי שבוע פעמים אחדות במשטרת עכו בתקוה לשמוע האם ידוע דבר על בתו ש־ נעלמה. האב שבעבר היו לו קש־ רים טובים מאד עם המשטרה היה בטוח שבאחד הימים ימצאו את בתו, אך לא העלה על דעתו ש־ הבת עברה את הגבול, בפרט שהיה לה מקצוע מבטיח. טרז הלסה סיימה את חוג לימודיה בעכו ומדברת עב־ רית טובה למדי.

אחד המחבלים ההרוגים נישא באלונקה

ברגע האחרון

ישראל העבירה אזהרה ללבנון

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

ישראל החליטה להעביר אזהרה לממשלת לבנון, האומרת כי תראה אותה כאחראית לפעילותם של מחב־ לים באירופה שמפקדות אירגוני־ הם מצויים בביירות.

ההחלטה על אזהרה זו התקבלה בעקבות הידיעות המוכלים, כי ימ־ שיכו בפעילות נגד מקומות ויש־ ... עות כי מחבלים באירופה מתכננים פעולות כאלה. כאמור מפקדותיהם של מחבלים אלה נמצאות בלבנון ו־ ממשלת ישראל תראה את לבנון כ־ אחראית לפעולות המתוכננות מ־ תוך שטחה.

אולטימטום ערבי לחברת ויקרס בעניין הצוללות

דמשק 9 (ע"צ). — לשכת החרם הערבי על ישראל נתנה לחברה הבר־ יטית ויקרס שיפבילדינגס ארכה של שלושה חודשים לביטול החוזה לאס־ פקת 3 צוללות לישראל — על כך נמסר אתמול בדמשק.

בגליון זה 24 עמודים – המחיר 50 אגורות

שר החוץ הבלגי מודה לשגריר ישראל

(ע). — שר החוץ הבלגי הביע בפני שגריר ישראל משה אלון, את הערכתו לממשלת ישראל, ובייחוד לשר הבטחון ולשר התחבורה וה־ תקשורת, שהקדישו את כל מאודם לפתרון המשבר.

כתב שידורי־ישראל בבריסל, ד"ר שלמה אהרונסון, מסר אמש בדיווחו ל„היום הזה", כי שר החוץ הבלגי הודה לשגרירות הישראלית על שי־ תוף הפעולה. השר הבלגי הטעים כי היה בפרשה ובסיומה ציון־דרך ביחסי שתי המדינות והוא לא יש־ כח את המעשה הזה. הכתב גילה, כי בתום השיחה התכופף השר גבה־ הקומה ונשק לשגריר ישראל בשתי לחייו פעמים־שלוש.

לבנון מתלוננת על פגיעה בתחומה האווירי

מרכז או"ם, 9 (ע"ר). — לבנון התלוננה בפני משקיפי או"ם ש־ מטוסי „פאנטום" ישראליים טסו ב־ יום א' פעמיים מעל שטח לבנון, — נמסר היום במרכז או"ם. כן הת־ לוננו הלבנונים על ריכוזי כוח יש־ ראליים. ראש משקיפי או"ם, מייג'ור גנראל אנסיו סילאסובו אמר כי מש־ קיפי או"ם אישרו את טענת ה־ לבנונים.

קהיר, 9 (יופ"יע). שר ההגנה הסובייטי מרשאל אנדריי גרצקו יב־ קר החודש בקהיר עם תום ביקורו בדמשק — על כך מסר היום העתון „אל אהראם".

נמל הייפונג הופגז על־ידי משחתות ארה"ב

הונגקונג, 9 (ע"ר, יופ"יע, ע"צ) — ראדיו האנוי הודיע היום כי משחתות אמריקאיות הפגיזו את נמל הייפונג בצפון וייטנאם. ב־ שידור שנקלט בהונג־קונג נאמר ששתי משחתות הפגיזו אזור מ־ אוכלס של הייפונג וגרמו לשרי־ פות.

מסייגון נמסר כי כוחות צפון וייט־ נאם חיזקו היום את מאחזם על ה־ עיר קונטום ברמה הצפונית של דרום וייטנאם בהתקפה של כוח טנקים בעוד גדודים נוספים של כוחות קו־ מוניסטיים ממשיכים בהתקדמותם לעבר העיר.

כוחות הצפון וייטנאמיים כבשו את בסיס התותחים לה תאן, במרחק 23 קי"מ צפונית־מערבית מקונטום. כו־ חות הממשלה — רובם אנשי שבטי ההרים — נסוגו להרים יחד עם מש־ פחותיהם.

דובר דרום וייטנאמי אמר כי 11 טנקים צפון וייטנאמיים הושמדו בקר־ בות הקרקע ובהתקפות מן האוויר. נודע כי מסוק „קוברה" אמריקאי הו־ פל וגורל צוותו לא נודע.

משמעות אובדן הבסיס

אובדן הבסיס לה תאן פותח את הדרך ל־40 אלף צפון וייטנאמים ב־ רמה הדרום־וייטנאמית להתקדמות לקראת קונטום. יועצים אמריקאיים בכירים מצפים שבימים הקרובים ב־ יותר תגבר ההתקפה על עיר זו. מהואה נמסר כי שני גדודים של כוחות צפון וייטנאמיים התקדמו דרך מחוז קואנג טרי לעבר הואה.

הפיקוד הדרום וייטנאמי הודיע על הפגזה גדולה של עמדות הממשלה בבין לונג, צפונית לסייגון.

בעוד אניות הצי ה־6 סוגרות על נמלי צפון וייטנאם מצפים כי גם חיל האוויר יהיה פעיל בפעילות ל־ ביצוע ההסגר וכבר הוחל בהטלת ה־ מוקשים במימי הנמלים הייפונג, וין וסאן הואה.

מסייגון נמסר גם כי תת־אדמירל אמריקאי נהרג ושני קציני צי נמ־ צאים ברשימת הנעדרים לאחר שה־ מסוק שלהם התרסק במפרץ טונקין בעת שהתקרב אל השייטת „פרובי־ דאנס" לא ידוע מה היה גורם ההת־ רסקות.

תת־האדמירל הוא רמברנט רו־ בינסון בן 47.

הרעשות על־ידי מטוסים

הפיקוד האמריקאי בסייגון הודיע כי מטוסי סילון של הצי האמריקאי פגעו במטרות צבאיות בקרבת בירת צפון וייטנאם, האנוי, זו הפעם הרא־ שונה מאז ה־19 באפריל, מתוך פתי־ חת פעולות התגמול על המיתקפה הצפון וייטנאמית.

מקורות צבאיים אמרו כי מטוסים אמריקאיים הפילו 3 מטוסי מיג צפון וייטנאמיים שיצאו לקראת המפציצים האמריקאיים.

קריאה לחפירות

מסייגון הזהיר הרב ראש עיריית סייגון, קולונל דו קיין ניו מפני הת־ קפה אפשרית על העיר, וקרא לתו־ שבים לחפור חפירות.

טלויזיה
Sonar
של תדיראן
„המקרר" חיפה
רח' הרצל טל. 532390,68453
מרכז אלנבי 113
תל אביב טל. 611966

משפחת עמי־חי...

go
ים
אויר
יבשה
ראה עמוד 3

יש לך רכב?
בטרם תחדש בטוח רכבך
פנה אל המומחים
לבטוח כלי רכב
...יוד סופר בע"מ
רח' קרן היסוד 5
מול טרה סנטה ירושלים
טלפון 222829

היום
מבצע גג לילד המפגר
קבל את המתרימים בעין יפה
מטה המבצע טל: 624252-4
אקים – האגודה לקימום מפגרים
ראה מודעה בעמוד 14

אריגים מובחרים
סלקטא
SELECTA
ENGLISH POLYWOOL

כל מבחר
דגמי קיץ 72' לצעירות של
גוטקס
ב־איוניר
בתי האופנה הראויים לאמונך

את טיול החלומות
שלך תמצא בחוברת
כל טיולי הקיץ
לאירופה
של
תורעולם | טיולי רמה
„תמיד טיולים"
בקש את החוברת המהודרת
בכל משרדי הנסיעות

מפרסמים
פירסומאים
חברות
יצרנים
מעונינים בפרסום שלטים
...ארים בבכהי הרחובות
אורך חופי הרחצה
של הרצליה
יתקשרו אל:
...רסום גד נואיק
הרצליה, טל. 983 813

1 + 1 = ?
...ת הבית;
...ת מכחסני הקירור —
... יותר משפות „חמים".
...היתרון איננו רק במחיר —
... צעירים אלה נשחטו
...טות מודרניות, בתנאים
...יים ביותר. הוכנסו מיד
...ר עמוק — כדי לשמור על
...ם ועל ערכם התזונתי
... לקנות —
...ת מן הקירור.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

קברניט המטוס וסגנו ניסו לפרוק את הנשק מהחוטפים – ולא הצליחו

מאת שלמה גרבר, סופר „הארץ"

קברניט המטוס רג'ינלד לוי ו־סגנו, ניסו בשלב מסוים לפרוק את הנשק מידי החוטפים תוך מא־בק אתם בתא הטייס, אולם לא הצליחו, זאת סיפרו אנשי הצוות הדיילות שהיו במטוס.

הדבר אירע לאחר שהחוטפים התי־יאשו בבואם של אנשי הצלב האדום והחליטו לפוצץ את המטוס — בערך ב־10 לפנה"צ. אנשי הצלב האדום בוששו לבוא והם החלו לג־נות את הצלב האדום וטענו שאין לסמוך עליו. היה זה כחצי שעה לפני שאנשי הצלב האדום הגיעו. החוטפים החלו להיפרד אחד מן השני תוך חיבוקים, נשיקות ובכי. הם הכינו את חמרי החבלה ואחת החוטפות אף החזיקה את שני חוטי החשמל ליצירת המגע החשמלי ה־גורם להתפוצצות כשהיא עושה תנו־עות של יצירת מגע בין החוטים.

משראו זאת הקברניט וסגנו, החלי־טו לנסות ולפעול. הם ניסו ל־השתער על שני החוטפים בתא ה־טייס, הקברניט אף ניסה לחטוף את האקדח מידו של אחד החוטפים. אולם הנסיון נכשל. אחד החוטפים צעק אל הקברניט: „אתה הבטחת!" כשהוא חוזר על כך כמה פעמים. לאחר מכן החלו הקברניט וסגנו ל־הרגיע את החוטפים ושכנעו אותם להמתין עוד זמן מסוים לבוא אנשי הצלב האדום, כפי שהובטח ממגדל הפיקוח.

הדיילות סיפרו כי בעיקר החוט־פות ברגעים מסויימים החזיקו את חוטי החשמל קרובים תוך איום ל־פוצץ את המטוס.

הציע להיענות

אמרתי לאנשי מגדל הפיקוח ב־לוד כי יש להיענות לתביעות החו־טפים כיוון שהם מתכוונים לביצוע, לאחר שהם עמדו, בשעה 10 לפני־הצהרים, לפוצץ את המטוס. החוט־פים החלו להיפרד אחד מן השני תוך נשיקות ובכי. אחת החוטפות כבר החזיקה את שני החוטים ליצירת המגע החשמלי לפיצוץ המטוס. זאת גילה קברניט המטוס, רג'ינלד לוי, בהשיבו לשאלות העתונאים עם הגי־עו אמש ב־8 למלון דן עם רעייתו.

מר לוי גילה כי החוטפים לא יד־עו כי אשתו נמצאת במטוס והוא נמנע מלשוחח אתה. הוא חשש לג־לות זאת שמא ינצלו עובדה זו ב־מו"מ שניהלו.

כאשר נתבקש להגיב על שחרור נוסעי המטוס השיב כי הדרך ה־יחידה למניעת חטיפות היא נקיטת אמצעים חמורים לכניעת עליותם של חוטפים למטוסים. לדעתו זוהי בעיה קשה וחמורה, ועל העמים לנקוט בכל האמצעים כדי למנוע תופעות דומות.

סיפור רעיית הקברניט

רעייתו של הקברניט, סיפרה אף היא, כי במשך כל זמן החטיפה לא שוחחה עם בעלה. אולם הוא הצליח להגניב לה פתק, בו כתב לה כי שוחח באלחוט עם קברניט חבר שמסר לו כי לילדיהם שלום (יש להם 3 ילדים ונכד). כן כתב כי אם יאלץ להסיע אסירים משוחררים לקהיר, הרי שממשלת ישראל הבטיחה לו לדאוג לה בעת שהותה בארץ.

עוד סיפרה רעיית הקברניט כי שתי החוטפות גילו יחס נאה לנוס־עים, התחשבו בבקשותיהם וחילקו להם שתיה. הנוסעים התנהגו בשקט ולא היו כל גילויי פאניקה או היס־טריה.

קברניט מטוס סאבנה רג'ינלד לוי

דיילת המטוס ניקול דהקריאן, ש־עובדה בתפקיד זה בחברה 9 שנים, סיפרה כי היתה זו הנסיעה המס־עירה ביותר. החוטפים הודיעו על חטיפת המטוס כחצי שעה לאחר ש־המריאו מוינה. לדבריה עלו המחב־לים בבריסל. את חומרי הנפץ נשאו הנשים בחגורות על בטנן, ואילו הרימונים והאקדחים הוחזקו בתיקי־יד. איש לא חיפש אצל הנוסעים ב־בריסל, אמרה הדיילת.

עוד סיפרה כי שוחחה עם שתי החוטפות, שדיברו ערבית ועברית. אחד הדיילים המדבר ערבית, שימש כמתורגמן. אחת החוטפות טענה ש־יש להם ידידים בבתי־הסוהר בא־רץ וכי היא באה לשחררם. אחת החוטפות סיפרה כי היא נשואה ואם לילדה.

החליפו רימונים ואקדחים

כאשר חנה המטוס בשדה התעופה בלוד, החליפו ביניהם החוטפים רי־מונים ואקדחים. ההתנהגות שלהם היתה אדיבה וגסה לסירוגין. „כאשר הרגישו בטוחים, היה היחס לנוסעים יפה, הם הגישו שתיה ושוחחו אתם בשקט. אולם כאשר נעשו עצבניים, החלו לצעוק, להכריח את הנוסעים לשבת במקומותיהם וכדומה".

גם הדיילת סיפרה על המאבק ש־היה בין קברניט המטוס וסגנו לבין שני המחבלים בתא הטייס, כאשר הקברניט ניסה לחטוף אקדח מאחד החוטפים.

על שחרור המטוס מידי החוטפים סיפרה, כי לפתע שמעה יריות מ־כיוונים שונים. אחת החוטפות ני־סתה להוציא את הניצרה מרימון היד שבידיה, אך אחד מבני „הח־בורה בלבן" הצליח לתפוס אותה ולהוציא את הרימון מידה. בקרב הנוסעים פרצה בהלה ונשמעו צע־קות „לאו לאוי", „לצאת החוצה". הנוסעים, שקודם לכן התכופפו מ־תחת המושבים, החלו פורצים דרך כל היציאות החוצה.

בשיחה עם יתר אנשי הצוות סיפרו כי החוטפים היו אדיבים, ובעיקר המנהיג. קפיטן רפעת, שהיה אדיב, שקול התגלה כפוליטיקאי טוב. אי־לם החוטף השני היה „חייל פרוע" שכל הזמן לחץ על פיצוץ המטוס, כשחברו מרגיע אותו מדי פעם. גם אנשי הצוות סיפרו כי לפני הביקור הראשון של אנשי הצלב האדום ב־מטוס, שנעשה באיחור בכמה שעות, החלו החוטפים לגלות חוסר סבלנות, ו־החליטו לפוצץ את המטוס, בהביעם „אי־אמון בצלב האדום". „כשראינו שהם עומדים לבצע את זממם הח־לטנו לעשות משהו ולנסות להשת־לט עליהם, אך לא הצלחנו". מהנדס הטיס דיבר עם החוטפים ערבית, אותה הוא יודע על בוריה מאחר שהתגורר במרוקו 25 שנה.

הוציאו את הנצרות

אנשי הצוות גילו עוד, כי בתחילה הוציאו החוטפים את הניצרות מן הרימונים והחזיקו אותם עם מנופים הדוקים בידיהם. אולם לאחר זמן מה התעייפו מכך, כיון שהדבר גר־רם למאמץ כף היד. לכן קשרו את המנוף לגוף הרימון בחוטי החשמל של חמרי הנפץ. מאחר שהיו אלה רימונים מיוחדים המופעלים באמ־צעות חום, הרימונים התחממו ב־ידיהם, ניסו מדי פעם לקרר את ה־רימונים במים.

כן סיפרו אנשי הצוות כי כ־אשר הגיעו „הטכנאים" או „החב־רה בלבן" לתקן כביכול את המטוס, ירד קברניט ושני מהנדסי הטיס כדי לבדוק אם התיקון נעשה כד־רוש. „הטכנאים" החלו לתקן את המטוס ואנו האמנו שבאו לשם כך. הם טיפלו בגלגלים ובגוף המטוס. „ולפתע כהרף עין פרצו כולם אל המטוס, פרצו את כניסות החירום, ופרצו פנימה. היו בידיהם אקד־חים קטנים עם משתיקי קול, ותוך שתי דקות הפעולה נגמרה". סיפרו אנשי הצוות.

כאשר נשאלו אם לדעתם היתה הפעולה טובה, השיבו בהסתייגות־מה. בציינם כי „היינו בני־מזל". הם גם ביקשו „לא לנפח את המבצע יותר על המידה מחשש של השלכות שליליות לעתיד. „האם שמעתם מה שהמחבלים מקהיר הודיעו? הם כבר לא יהיו אדיבים ומתחשבים כמו הפעם ויפוצצו מטוסים אם לא ייע־נו מיד לתביעותיהם", טענו אנשי הצוות.

עם זאת פנו למלווים שלהם ו־ביקשו מהם לסדר להם פגישה, עוד אמש, עם אנשי החבורה בלבן, ד־אמנם הובטח להם להסדיר את הפגי־שה במידת האפשר.

זרי פרחים

כאשר הגיע אמש ב־8 קבר־ניט המטוס ראג'ינאלד לוי ל־מלון דן, חיכתה לו הפתעה ב־צורת פרחים ומתנות ליום הול־דתו ה־50 שחלה בדיוק בערב חטיפת המטוס.

בתחילה הגיע זר פרחים ענק מ־ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר, שנמסרה לרעיית הקברניט. לאחר מ־כן הגיעה מתנת שר הבטחון מר משה דיין לקברניט ולרעייתו. מת־נת שר הבטחון למר לוי היתה תי־בה שחורה ובה חוד חנית עתיקה, ואילו לרעיית הקברניט קופסה דו־מה ובה כלי בשמים עתיקים. מתנת הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר ל־קברניט היתה זר פרחים ובקבוק ויסקי.

מר לוי ואשתו קיבלו את המתנות בהתרגשות רבה, ובעיקר את מתנ־תו של משה דיין. גם אנשי הצוות הכינו לקברניטם מתנה ליום הו־לדת, אך הם ציינו בצער כי היא נשארה במטוס. כאשר נשאל הקבר־ניט בן כמה הוא, אמר: אני בן 50 אך מרגיש לפחות כבן 65. לאחר שהתרענן והחליף את בגדיו יצא מר לוי ורעיתו לארוחת ערב עם שר ה־בטחון מר משה דיין.

הידעת כי

אנשי צבא הקבע

נהנים מהנחה ניכרת

מדמי המנוי

ראה מודעה בעתון בעמוד 19

הארץ

מיקוש מבואות וייטנאם קריאת תגר נגד מוסקבה

תקוה מהולה בביקורת בבירות המערב

מאת צ'ארלס פאנזוואמי סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 9 (מיוחד ל„הארץ"). — החלטת נשיא ארה"ב למקש את מבואותיה הימיים של צפון וייט־נאם, ולהמשיך בהפצצות ובהרעשות של הצפון, מהווה קריאת־תגר על הקרמלין ומלווים אותה צללים כ־משבר קובה ב־1962. בהחלטתו זו מטיל הנשיא ניכסון על שכמה של בריה"מ את ההחלטה אם לבטל את ביקורו במוסקבה שנועד להיערך ב־22 בחודש זה.

רוב הדברים שהשמיע הנשיא ניכ־סון בנאום־הטלוויזיה אתמול היו מכוונים כלפי הרוסים. למעשה אמר נשיא ארה"ב, כי ברוסים תלוי ה־דבר אם יקוצצו משלוחי הנשק ה־מתקפתי להאנוי, ובידיהם ההחלטה אם להמשיך במדיניות של הפשרה וההסכמה עם ארה"ב בכמה תחומים, או להוריד למסוף את ההתקדמות שהושגה ושתושג בקרוב ביחסים ה־דו־צדדיים. ייתכן שהנשיא ניכסון פעל לפי עצתם של כמה מומחים לענייני הקרמלין הסבורים כי בש־עה של בראז'נייב השקיע השקי־עות רבות כדי בוועידת הפיסגה עם נשיא ארה"ב, ובהשגת הסכמים עם ארה"ב, בין השאר כדי למנוע התקר־בות אמריקאית־סינית, ואם הקרמ־לין יבטל את הפיסגה וההתקדמות ביחסים עם ארה"ב בגללה של האנ־וי — יגרום לו הדבר נזק ויסכן את מעמדו בתוך בריה"מ.

דומה כי הרוסים טעו בשיקוליהם בשתי נקודות. ראשית, הם לא הע־ריכו כדבעי את נכונותו של סייגון לשמוע לעצת הרוסים שלא להפעיל לחץ צבאי כה גדול על דרום וייט־נאם, עד שיגרום להתמוטטות הממ־שלה והצבא של סייגון; והדברים שאמר ניכסון בנאומו על הבטחות הסובייטים לד"ר קיסינג'ר, מאשרים את מה שאמרו דיפלומטים מאר־צות קומוניסטיות כאן כי מוסקבה מתנגדת להיקף הנרחב של המתקפה הצפון־וייטנאמית.

שנית, הסובייטים לא ציפו לתגו־בה כה נמרצת ותקיפה של הנשיא ניכסון, הם הטילו ספק בנכונותו ל־סכן את הפסגה ואת הבחירות לבית הלבן בספטמבר ע"י הסלמה דראס־טית של מאמץ המלחמה האמריקאי בדרום־מזרח אסיה.

המשגה הרוסי הראשון מזכיר את זה שבו הם נכשלו במאי 1967, בדרבנם את מדינות־ערב להתגרות בישראל, אך סברו כי יוכלו יחד עם הערבים לעצור את ההידרדרות למל־חמה.

המשגה השני מזכיר את המצב שהיה בעת התקפתה של סוריה על ירדן ב־1970, כאשר הרוסים לא ה־ביאו בחשבון את אפשרותו של צעד אמריקאי כה דראסטי, שבה לאיים בהתערבותם לטובת משטר חוסיין.

אין להניח כי סיטונית של הנשיא ניכסון ישנו את הלך הרוח ב־ארה"ב, שקצה במלחמת וייטנאם ו־ברעיון כי יש להגן על הכבוד ועל הדמוקרטיה בווייטנאם.

אולם דברי ניכסון כוונו בעיקר כ־לפי מוסקבה ובמידה פחותה גם כלפי פקינג. הם באו להבהיר כי עניין להם עם נשיא תקיף וכי [illegible] להם [illegible] לסייגון לחדול מ־התקפתה.

בהופעתו נראה ניכסון מלא ביט־חון, ודיבר ללא נימה של התנצלות. הוא נסך רושם של מרכז שקט ורו־גע, כזה הנמצא בעינה של סופת־הוריקן.

ההדים באירופה

וואשינגטון, 9 (אי.פי., עי"ר, עי"צ ויו.פי.). תמיכה בכנות בריתה של ארה"ב באסיה, תקוה מהולה בבי־קורת באירופה והאשמות על תוק־פנות גלויה כנגד מוסקבה — היו בין התגובות הראשונות בתחבי הע־עולם על נאומו של הנשיא ניכסון, אור להיום, בו הודיע על הטלת מ־צור ימי על צפון וייטנאם במטרה לחסום את דרכי האספקה לצבאה.

בשעה שהעולם המתין להתפת־חויות נוספות, הגיע הרמז הראשון לתגובה סובייטית באמצעות סוכנות הידיעות טאס. בידיעה קצרה מוא־שינגטון כינתה הסוכנות את דבריו של ניכסון כהחמרה של ההתערבות האמריקאית בווייטנאם והפרת החוק הבינלאומי.

התגובה הראשונה מצד צפון וייט־נאם באה מפאריס שם אמר אחד מ־חברי המשלחת הצפון וייטנאמית ל־שיחות השלום כי „העם הוייטנאמי לעולם לא יקבל את האולטימטום של ניכסון".

באסיה התקבלו דבריו של ניכסון על ידי בנות בריתה של ארה"ב ב־רוח טובה. תמיכה ישירה בניכסון הושמעה על ידי נשיא הפיליפינים פרדינגד מארקוס וכן על ידי ראשי ממשלות אוסטרליה וניו־זילנד. ממ־שלת דרום־קוריאה כינתה את הצעד האמריקאי כ„צודק וחיוני".

באירופה נעו התגובות בין התבט־אויות זהירות של תקוה ועד להת־פרצויות כעס עתונאיות. משרד החוץ הבריטי הביע תקוה כי ההצעות ה־חדשות של הנשיא ישמשו פתח ל־סיום המלחמה הנמשכת זמן רב מדי. עם זאת לא הביעו הבריטים כל תמי־כה בנשיא האמריקאי. לעומתם הי־תה צרפת ביקורתית בגלוי. שר ה־חוץ הצרפתי, מוריס שומאן, הביע את צערה של ממשלתו על שהדב־רים הגיעו לשלב זה.

במטה נאטו השמעה הדעה כי דבריו של הנשיא ניכסון כוונו להפ־עיל לחץ על בנות בריתה של האנוי, כדי שיניעו אותה לפשרה. בשבדיה הכתיר העתון „אפטנבלאדט" את ה־ידיעה על נאומו של ניכסון במלים: „האם ניכסון השתגע?"

דרום וייטנאם הגיבה בשמחה ג־לויה והצהירה כי זהו צעד שבא ב־מועד הנבון כדי לשים קץ למלחמה. בפקינג נמסר כי דיפלומטים שם סבורים כי סין תתייחס בזהירות ל־החלטתו של ניכסון בבנין המיקוש והסגר.

בוואשינגטון אמר ד"ר הנרי קי־סינג'ר, יועצו המדיני של הנשיא ניכסון כי הוא מכיר בכך שצעדיו ה־אחרונים של הנשיא בענין וייטנאם יטילו לחץ של קצר זמן על המגי־עים הסובייטיים אולם הוא מקווה להמשיך בהכנות לפגישת הפסגה בין ניכסון לראשי ברית המועצות במוסקבה ב־22 במאי.

השרים נתבקשו להישאר בירושלים לישיבות נוספות

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

הממשלה קיימה שתי ישיבות לדיון בחטיפת המטוס, הראשונה כלשום בערב והשניה שכונסה ב־דחיפות אתמול לפני הצהרים. כ־תום ישיבה זו נתבקשו השרים לא לצאת את ירושלים למקרה שיהיה צורך להזמינם לישיבה נוספת אמש.

בישיבה שנערכה כלשום חוסכה לדיווח על מסע ראש הממשלה גולדה מאיר לרומניה נמסר על חטיפת ה־מטוס. שר הבטחון משה דיין והר־מטכ"ל דוד אלעזר הוסמכו לטפל בניהול המשא ומתן עם החוטפים ו־בפיקוד על פעולת שחרור המטוס, תוך דיווח שוטף לראש הממשלה. כל שרי הממשלה היו „בתמונה", כש־המשא ומתן העיקרי התנהל על ידי שר הבטחון ועל ידי שר התחבורה שמעון פרס בלוד, ובמשרד החוץ קויימו הקשרים הדיפלומטיים הדרו־שים עם בלגיה.

דיווח על המצב

בישיבת הממשלה אתמול נמסר דיווח על המצב, על ההצעות שהע־לה שר הבטחון משה דיין ועל ההכנות שעשו צה"ל ושירותים אח־רים. נשמע גם הרהור מה יהיה במקרה שהמשא ומתן ייכשל, והובעה בין השאר הדעה שיש להיז־הר הזהירות רבה בסיכון חיי־אדם. אולם הדעה האחידה של השרים הי־תה שאין להיענות לתביעות המחב־לים. לפיכך — כפי שאמרה ראש ה־ממשלה גולדה מאיר — התקבלה ה־החלטה לדחות את תביעת החוטפים פה אחד, והוחלט לאפשר לשרים ה־עוסקים בשדה התעופה להמשיך ב־תכניתם, תוך הבנה כי יתכן דיון נוסף בממשלה.

בתוך כך הוסבר על ידי השרים כי ההצעה לאפשר לחוטפי המטוס לחזור לארץ אחרת כרצונם היתה רצינית כמו ההצעה לדון בחי־לופי שבויים עם ארצות ערב — הצעות שלהן [illegible] אמש בדיו. נא־מר כי ההצעה שהועברה באמצעות הצלב האדום היתה ההצעה הרצינית.

בישיבת הממשלה דיווחו הגב' מאיר והשר פרס.

מגעים דיפלומטיים

במקביל לכך קיים משרד החוץ שורה של מגעים עליהם היה אחראי שר החוץ אבא אבן. [illegible]

דאגה הביע נציג סבנה, שגם עמו קוימו שיחות. ממשלת בלגיה — נמסר לשרים — הביעה דאגה מחומ־רת המצב, אך לא לחצה על ישראל להיכנע לחוטפים.

בירושלים הובעה אמש [illegible]

נוסעי המטוס

(סוף מעמוד 1)

והמתן הועלו הצעות נגדיות. עם זאת נראה שאילו היו המחבלים מסכי־מים להצעה האחרונה שהועלתה ב־ערך בצהרים, ואמרה כי יותר להם לעזוב את לוד, סביר להניח שהקרב היה נמנע. משדחו את ההצעה, היה ברור כי אין מנוס מהפעלת כוח. עוד קודם לכן ביקשו המחבלים ל־הוכיח כי כוונתם רצינית וכי יפוצצו את המטוס ולכן מסרו לקברניט מעט מחומר הנפץ שהיה ברשותם, כדי שיציגו בפני הישראלים.

מספר הנוסע מוריס רוזנברג מ־בריסל: „המחבלים הודיעו לנו כי הישראלים נכנעו וכי הסכימו ל־שחרר מחבלים ערבים ולהטיסם ל־קהיר. מפקד המחבלים אמר לנו שקודם לכן צריך להכשיר את ה־מטוס שלנו לטיסה וכי יהיה צורך להריצנו במקצת כדי לתקן גלגלים. הוא תבע מאתנו לשבת בשקט ב־מקומות שלנו. אני ישבתי בחלק הקדמי. [illegible]

[illegible]

בודדו יהודים

„לאחר שנחתנו בלוד הבהיר ל־ישראלים יהודים להתרכז בחלק ה־אחורי של המטוס. [illegible]

משלחת מחבלים למוסקבה ביום ו'

ביירות, 9 (יו.פ.י.). — משלחת של הארגון לשחרור פלסטין תצא לבי־קור בה ביום ו', כך דיווחה סוכנות הידיעות העיראקית היום.

פרס: בשום שלב במשא ומתן לא הסכמנו לשחרר מחבלים עצורים בישראל

מאת עמוס הדר סופר „הארץ"

„בשום שלב משלבי המשא ומתן עם המחבלים, חוטפי המטוס, לא הי־תה לנו כוונה למסור את השבויים או מחבלים העצורים בישראל כפי שדרשו החוטפים. ניהלנו אתם שיחות על כל כחלק מתכסיסי ההסוואה ו־ההכנה עד שמצאנו את הרגע הנכון בו החלט לבצע את הפעולה" — כך אמר אתמול הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר במסיבת עתונאים בנמל התעופה לוד לאחר מבצע שחרור ה־מטוס ונוסעיו.

המגעים נמשכו כל הזמן

הרמטכ"ל, שנתקבל בתשואות על־ידי קהל העתונאים וקהל הנוסעים בנמל התעופה לוד, ציין כי המג־עים עם המחבלים במטוס נמשכו במשך כל הזמן מאז נחת המטוס של־שום בשעה 7 בלה. המגעים נע־שו באמצעות מכשיר הקשר של ה־מטוס כאשר המחבלים מדברים עם הקברניט הוא מדבר בשמם. כן הת־נהלו שיחות בערבית עם המחבלים עצמם. לפי דרישת המחבלים — אמר הרמטכ"ל — נמשך המו"מ ב־אמצעות נציגי הצלב האדום הבינ־לאומי אשר עשו עבודה נאמנה ו־העבירו את מה שהיה צריך לומר ל־מחבלים וכה שהם רצו לומר לנו. במהלך השיחות התנהל מו"מ על החלפת שבויים ועצירים אחרים.

„הפעולה בוצעה על־ידי קבוצה של חיילים מאומנים היטב שעשו אותה בהצלחה ובאופן מושלם. הם פרצו לתוך המטוס, הפעילו את נשקם, היה קרב קצר, המחבלים ירו והקרב הס־תיים בהצלחה", אמר הרמטכ"ל.

הרמטכ"ל: אם כולם ינהגו כמונו תיפסק חרפת חטיפות המטוסים

רב־אלוף אלעזר מסר, כי בפעולה נפצעו קל שנים מנוסעי המטוס ו־שני חיילים, שנשרטו קל בידם ולא נזקקו לטיפול בבית־חולים. אני ס־בור — אמר הרמטכ"ל — כי עשינו את אשר צריך היה לעשות. אני משוכנע שלא יכולנו להרשות את חרפת החטיפות על מדינת־ישראל. אילו כולם נהגו כמונו או שינהגו כמונו אז החרפה הזאת תיפסק, הד־גיש. הרמטכ"ל ציין לשבח את אנשי שדה התעופה לוד, מנהל הנמל ואנ־שי אל־על, שסייעו לביצוע הפעולה ורק בעזרתם הנאמנה אפשר היה לעשות את אשר עשינו — אמר.

כאשר נשאל הרמטכ"ל, באיזה שלב נודע כי במטוס יש שתי חבל־ניות, השיב: „איני מתכוון להיכ־נס לפרטי המבצע. אני מקווה שלא נפעל בעתיד פעולה כזו ואם נצטרך נצטרך שוב את מה שניצלנו בפעו־לה זו". הרמטכ"ל מסר, כי המחב־לים היו מזויינים באקדחים, ברימוני יד וחומרי נפץ.

„יחי משה דיין, תחי גולדה תחי ממשלת ישראל"

קראו הנוסעים ברדתם מן המטוס החטוף

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

נרגשים ונדהמים, חלקם בוכים חלקם צוחקים מרוב אושר. חלקם הפליטו חצאי משפטים וחלקם קר־או: „יחי משה דיין, תחי גולדה, תחי ממשלת ישראל". מבולבלים מקצב ההתרחשויות המהיר כאשר לפני דקות אחדות חייהם היו נתונים ב־סכנה והנה לפתע ניצלו ויצאו מ־המטוס. פיהם אינו חדל להפליט מילים שאינן מובנות — כך נראו אתמול נוסעי מטוס סבנה דקות אח־דות לאחר שיצאו מהמטוס שממנו חולצו על־ידי כוח של צה"ל.

הנוסעים הוסעו מהמטוס אל נמל התעופה. הם רק נכנסו אל האולם וקהל המון כמעט ומחץ אותם, שעה שהמונים התפרצו לבית הנתיבות כדי לראותם.

תיווך הצלב האדום

אתמול בשעה 8 בבוקר הגיעו ל־נמל התעופה לוד ארבעה נציגים של הצלב האדום, שהוזמנו לפי בקשת המחבלים כדי לנהל מו"מ עם של־טונות ישראל לשחרור המטוס על נוסעיו. נציגי הצלב האדום ביקרו בתוך המטוס ארבע פעמים כאשר בכל פעם הובילו דברים ששמעו מפי המחבלים והחזירו תשובה מפי של־טונות ישראל.

לפני הצהרים הסכימו המחבלים לאפשר לקברניט המטוס רג'ינלד לוי לצאת מהמטוס אל נמל התעופה ל־היפגש עם שר הבטחון ועם שר ה־תחבורה כדי להראות להם דוגמא של חומר נפץ שיש בידי המחבלים למען יאמינו שלטונות ישראל כי אמנם יש בידי המחבלים חומר נפץ. הקברניט נאות לשוחח קצרות עם העתונאים בלוד לפני שובו למטוס. הוא נשאל: מה תאמר לנוסעיך? תשובה: אעשה הכל כדי לשמרם רגועים. ש. מה עומד לקרות? ת. אומר לכם מחר. ש. האם הנוסעים נרגשים? ת. כן. ש. האם אתה חושב שיפוצצו את המטוס? ת. הם עלולים לפוצצו אם דרישותיהם לא תתקבלנה.

מים ומזון למטוס

בשיחה עם קברניט המטוס ונציגי הצלב האדום סוכם בשעות הצהרים להביא מים ומזון למטוס לאחר ש־מלאי המזון אזל. סמוך לשעה 2 הוכנסו למטוס כבריות של מזון ו־מים, שהועברו בשיירה שבראשה נסעה מכונית הצלב האדום.

בינתיים נמסר, כי שלטונות יש־ראל המקיימים את המגעים עם ה־מחבלים הציעו להם כי ישראל תה־יה מוכנה לערוב לבטחונם וכי תאפשר להם לטוס היכן שירצו תמו־רת שחרור המטוס על נוסעיו, אך הם סירבו ותבעו שחרור מחבלים הכלואים בישראל — מחבל תמורת נוסע. כאן הודיעו שלטונות הבט־חון כי הם דוחים את תביעתם לשח־רור המחבלים תמורת הנוסעים. כאן למעשה החל המתח עולה והדבר ניכר היטב בתוך מסלולי ההמראה. שם התמקמו כוחות הבטחון וה־אמבולנסים.

המחבלים: הצלב האדום אשם בכשלון החטיפה

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

דוברי המחבלים האשימו אמש את נציגי הצלב האדום הבינ־לאומי ב„הכשלת מבצע החטיפה ובמתן סיוע לאויב להשתלט על המטוס החטוף במרמה".

הם התאוננו על כך „שישראל לא עמדה בהבטחתה ולא שיחררה את המחבלים העצורים", בהתאם לבק־שת החוטפים ולאחר שהודיעה על הסכמתה לשחרורם.

בקהיר ציפו למטוס...

שלטונות שדה התעופה בקהיר צי־פו אתמול למטוס דקוטה שיעביר את המחבלים שישראל הסכימה לשח־רר.

תחנות השידור של המחבלים, קאהיר ותחנות רדיו אחרות ציינו כי 12 צנחנים ישראלים בלבוש פועלים־טכנאים הגיעו למטוס לה־באת אוכל כאשר מכונית של הצלב האדום נוסעת לפניהם. כאשר נכ־נסו למטוס להעברת האוכל פתחו באש לעבר החוטפים. גירסה אחרת של תחנות השידור הערביות אומ־רת כי הצנחנים הישראלים הגיעו למטוס באמתלה שהם בודקים את גלגליו.

שמות החוטפים

תחנת פתח מקהיר פרסמה אתמול את שמות ארבעת החוטפים ואלה הם: רב סרן טייס אחמד מוסה עואד, סגן עבד אל־עזיז אל־אטרש, רימה עיסה ותריז איסחאק הלסה. מבין המחבלים העצורים בישראל ואשר שמותיהם הופיעו ברשימה שהגישו החוטפים לשיחרורים נמנים: פאטמה ברנאווי, וליאם נסאר, עאידה סעד, פהמי בסיסו, כמאל אל־נמרי, ג'בר עמר וכן הצרפתיה אבלין והאחיות הברודאיות ברדלי הקשורות לפרשת החדרת חומר הנפץ בשנה שעברה.

ג. מאיר: לא

(סוף מעמוד 1)

הצלחת בשל תכנון הפעולה הקפד־נית, שבראשה עמד שר הבטחון מר משה דיין — כך אמר אתמול שר התחבורה מר שמעון פרס במסיבת עתונאים שקיים כשעה לאחר פעולת השחרור המטוס על נוסעיו בלוד.

מר פרס אמר, כי לממשלת ישראל אשר קיבלה את ההחלטה היו שתי מטרות. האחת, שלא לסכן את נוס־עי האויר והאנשים הטסים בהם וההתנכלים הצדה לא ייפגעו. מט־רות אלה הושגו במלואן על־ידי צה"ל בפיקודו של הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר — אמר מר פרס.

שר התחבורה אמר עוד, כי אנו לא יכולנו לשלם מחיר לא בדם ולא בכסף, אך היו אלה 24 שעות קשו־ת מלאות מתח, לכן לא יכולנו לדבר יותר מדי. אנו מלאי הערכה והערצה לקברניט המטוס ולצוותו על התנהגותם למופת כלפי הנוסעים. הנוסעים עצבו שלם לאחר הפעולה, אנו לא נפגענו ומי שישלם את ה־מחיר היו אלה המחבלים ששניים מהם נפלו בחייהם.

מר פרס הצהיר: „מדינת ישראל לא תיכנע לחטיפות ולחוטפים. אני מאמין שגם מדינות אחרות ילכו ב־עקבותיה כדי להפסיק את הפיראט־יות באוויר".

קבלת ההחלטה לפעולה

ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר אמרה אתמול בהודעה מיוחדת ל־„ידיעות ישראל" כי ממשלת ישראל קיבלה את ההחלטה לביצוע הפעו־לה במטוס סבנה לא בעזרה בשום גורם חיצוני כפי שהיה צה"ל לא נעזר בשום גורם זר.

הגב' מאיר אמרה: „הסיום חלק, אך האמת היא כי המתיחות שהיינו שרויים בה במשך 24 שעות טרם נגה. עמדנו בהתגרות נוראה. ב־סכנה כללית שהיתה תלויה מעל רא־שיהם של כמאה אנשים ונשים כ־יהודי, בני עמנו ובני עמים אח־רים".

ראש הממשלה אמרה כי ה־מטוס היה מוכן לפיצוץ ועל הממשלה לשקול, להגיב ול־החליט וליטול על עצמה אח־ריות גדולה מבלי להיכנע ל־מחבלות ולאלימות, לדחות את התביעה לשחרור מאות מרצ־חים עצורים.

הגב' מאיר ציינה כי ההחלטה ב־ממשלה נתקבלה פה אחד. ראש ה־ממשלה אמרה: „עוד יסופר על ה־גבורה התושיה [illegible] עוד יסופר כאשר תסוכם פרשת הגבורה הנפלאה".

מזכיר או"ם מריע הערכה לפעולת ישראל

מזכיר או"ם ד"ר קורט ולדהיים שוחח אתמול טלפונית עם שגריר ישראל באו"ם מר יוסף תקוע והביע את הערכתו על הפעולה היעילה של ישראל להצלת חיי הנוסעים של המטוס שנחטף.

הילדה ההמומה פבריציה נישאת בידי שוטרת ישראלית

שר התחבורה, מר שמעון פרס (מימין), וקברניט המטוס החטוף רג'ינלד לוי (משמאל) בשיחה עם עתונאים שחרור המטוס

הגברת אילנה ברקה, שבעלה, היה בין הנוסעים, נישאת בין בני משפחה, לאחר שהחטיפה [illegible]

פיגועי המחבלים בתעופה האזרחית

החטיפה הראשונה של מטוס אז־רחי על־ידי מחבלים ערבים בוצעה ב־23.7.1968. מטוס אל על שנחטף אולץ לנחות אז באלג'יר, ושוחרר על נוסעיו וצוותו תמורת שחרור קבוצת מחבלים.

ב־26.12.1968 הותקף מטוס אל־על בנמל התעופה של אתונה, אזרח נהרג, דיילת נפצעה.

ב־18.2.1969 הותקף מטוס אל על בנמל התעופה של ציריך על־ידי חוליה בת ארבעה מחבלים, טייס המשנה נהרג, הטייס נפצע, אחד המחבלים נפצע.

ב־29.8.1969 אולץ מטוס טי.וו.אי. לנחות בדמשק, שני אזרחים ישר־אליים שהיו בין נוסעי המטוס נלקחו בשבי.

ב־12.12.1969 נתגלתה פצצה ב־משרדי אל על בברלין המערבית.

ב־21.12.1969 סוכל נסיון לחטוף מטוס בנמל התעופה של אתונה.

ב־27.11.1969 הוטל רימון למש־רדי אל על באתונה, ילד נהרג, שניים נפצעו.

ב־10.2.1970 הותקפו נוסעי מטוס אל על במינכן, אחד הנוסעים נהרג, התוקפנית חנה ברון נפצעה יחד עם עוד שבעה נוסעים.

ב־21.2.1970 התפוצץ מיטען חומר נפץ במטוס סויסאייר שהיה בדרכו לארץ, המטוס התפוצץ על 47 נוס־עיו ואנשי צוותו. באותו יום [illegible]

ב־6.9.1970 [illegible]

ב־6.9.1970 [illegible]

ב־9.9.1970 [illegible]

[illegible]

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

צבי הבר ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה היום, יום רביעי כ"ו אייר תשל"ב 10.5.72 בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין ב־שאול. נפגשים ליד שער בית העלמין.

המשפחה

הרינו מודיעים בצער רב על פטירתה של אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

אסתר דרומר ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי 10.5.72 כ"ו באייר תשל"ב ותצא בשעה 15.00 מחדר ההלויות של בית החולים „בילינסון" פ"ת לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

הכורים באבל: בעלה: חיים דרומר

בנותיה: יהודית וודניצקי ומשפחתה

דבורה אורן ומשפחתה

בניה: שמחה דרומר ומשפחתו

אברהם דרומר ומשפחתו

השבעה בבית משפחה אורן, שדרות ירושלים 79, [illegible]

יקירנו

משה מכנס

איננו

על מועד ההלויה להתקשר לטלפון 225036, 753708, 944105

המשפחה המתאבלת

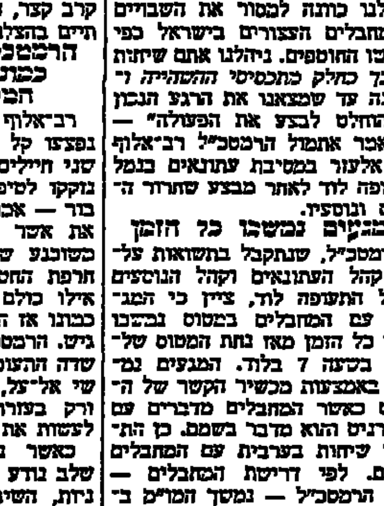

מצא בקלות בדפי זהב

דפי זהב בביתך ובמשרדך נצל אותו!

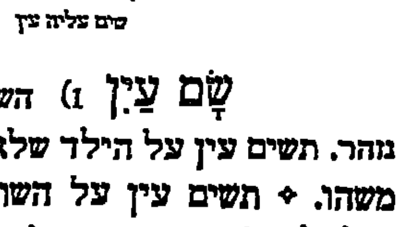

שים עליה עין

שָׂם עַיִן 1) השגיח עליו, נזהר. תשים עין על הילד שלא יקרה לו משהו. ♦ תשים עין על השולחן שלא יתלכלך. 2) השגיח בו. שם ליבו; ריכז את תשומת־לבו. שם עליה עין מהרגע הראשון. ♦ אני לא יכול. המפקד שם עלי עין.*

אין פלא שכולם שמים עליה עין מהרחצת בבאלי.

באלי

סבון צמחי עולמי

* מתוך מלון עולבי לעברית מדוברת. דן בן־אמוץ נתיבה בן־יהודה. הוצאת א. לוין־אפשטיין בע"מ

האופרה הישראלית • הצגה ביהודה

הערב 10.5.72

אולם בנייני האומה ירושלים בשעה 8.30 בערב

לה טראוויאטה

בהשתתפות האמן הרוסי הבינלאומי

בתור „בולשוי" אופרה מוסקבה

מישה רייצין

כרטיסים להשיג אצל בן־נאים ובערב ההצגה בקופה

הרמטכ"ל, רב אלוף דוד אלעזר, במסיבת העתונאים בנמל התעופה לוד

אחת הנוסעות מובלת, כשדמעות בעיניה, על ידי שוטר, לאולם בית הנתיבות

TROOST

♠ TROOST-SLICES FLAKE TOBACCO
♥ TROOST-AROMATIC CAVENDISH
♦ TROOST-MIXTURE SMOKING MIXTURE
♣ TROOST-LITTLE CIGARS

מהנדס המיכה של המטוס פורץ בבכי של הקלה

אחת הנוסעות, רחל עיני, המדברת ערבית, סיפרה כי בעת הפריצה למטוס נתישבה לידה אחת המחבלות עם נפץ בידה. כשפרצו החיילים פנימה רמזה להם רחל, בעיניה, על המחבלת שלידה והם ירו בה והרגוה. רחל הספיקה לתפוס את הנפץ מידה

אחד הנוסעים שחולצתו הוכתמה בדם בעת הקרב במטוס

קהל רב, מאושר ושופע תחושת הקלה, באולם בית הנתיבות

אחת מחבילות חומר הנפץ שהונחו במטוס

פגישה נרגשת אחרי החילוץ

הצעה מיוחדת לאלה היכולים להרשות לעצמם שילוב של נופש במסע עסקים

אתה יוצא באוניית צים, "דן" או "לילי". בדרכך לגוואה מרסיי, או ונציה, תוכל לבקר, ללא תשלום נוסף, ברודוס או במסינה, בנפולי או בפיראוס.

באירופה תוכל לשהות עד שנה שלמה, בלא להיות צמוד לקבוצה ולתאריך שיבה קבוע מראש.

ברצונך - קח אתך את מכוניתך מהארץ, או שכור מכונית באירופה.
ארצה תחזור באחת מטיסות הסילון של אל על.
היוצאות יום-יום, מן החשובות שבערי אירופה.
בתכנית משולבת זו, של ים-אויר-יבשה, אתה חוסך כ־250 ל"י ומרבה את הנאתך. כדאי לזכור: דוקא בחודשים שאינם חדשי הקיץ הלוהט הים מענין יותר.
אירופה פעילה ומהנה יותר והמחירים, לרבות מחירי הנסיעה, זולים יותר.
לפרטים נוספים פנה לסוכן הנסיעות שלך.

צים קוי נוסעים · אל על נתיבי אויר לישראל

שחם לבינסון אילון/בינג-ליגאל

המרכז הישראלי
לניהול
ערב עיון

"הסכנות האינפלציוניות למשק והמלצות הנגיד"

הרצאה פתיחה:

מר דוד הורוביץ,

יו"ר המועצה המייעצת של בנק ישראל

ובהשתתפות:
ד"ר אשר הלפרין, המנהל הכללי, חולמר אי. הלר ישראל בע"מ, ומרצה באוניברסיטת תל־אביב;
פרופ' חיים ברקאי, האוניברסיטה העברית בירושלים;
מר אהרון אפרת, מ"מ יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי, הועד הפועל, ההסתדרות הכללית;
מר ברוך בר, כלכלן;
מר אלי הורוביץ, סגן יו"ר מכון היצוא הישראלי;
אינג' דוד שטרן, מ"מ יו"ר מרכז ארגון הקבלנים והבונים.
ביום ב', 11 במאי 1972, בשעה 15.45,
במלון "מגדל־שלום", תל־אביב
פרטים והרשמה בסניפי המי"ל:
ירושלים: טל' 224141 תל־אביב: טל' 257302
חיפה: טל' 640678

משרד החינוך והתרבות
מרכז ההסברה

יום עיון
בנושא
קליטת העליה

יתקיים היום, יום רביעי, כ"ו באייר תשל"ב (10.5.72)
במרכז הקהילתי של ארגון אמהות עובדות בלוד,
בהתאם למתוכנן

תוכנית הכנס: — סיור במקומות קליטה

התחלת ההרצאות בלוד בשעה 14.30

למוזמנים בלבד

המכונית שכבשה את אנגליה, עתה גם בישראל!

יופי עם אופי Marina

BRITISH LEYLAND MORRIS

הסוכנים:
סוכנות ישראלית למכונות בע"מ
תל־אביב — דרך פתח־תקוה 65 טלפון 266102
ירושלים — שלומציון המלכה 15 טלפון 22336
חיפה — רחוב המגינים 64 טלפון 522189
באר־שבע — רחוב טרומפלדור 40 טלפון 73515

פרסום ארמון בע"מ

مكذا من الأصل.

هكذا من الأصل

שלם מראש
ותזכה בהנחה ניכרת

מנויי "הארץ" המשלמים באמצעות הבנק אשר מועד הפרעון של המנוי שלהם חל החודש, מתבקשים לפנות עד 15 לח.ז. עם תלושי התשלום לאחד מסניפי הבנקים:
בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לסחר־חוץ, בנק המזרחי ובנק קופת־עם.
תשלום דמי המנוי במועד מקנה הנחה ניכרת בדמי המנוי.
מנויים שעדיין אינם משלמים באמצעות בנק — יפנו לקבלת פרטים ל"הארץ", מח' ההפצה והמנויים, ת.ד. 233 תל־אביב.

הארץ

קולק: איני רואה שום אפשרות להציג מועמדותי לעוד קדנציה אף אם יהיו בחירות אישיות

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ" בירושלים

"בתנאים הקיימים איני רואה שום אפשרות להציג את מועמדותי לקדנציה נוספת, גם אם יוחלט על עריכת בחירות אישיות", אמר אתמול ראש עיריית ירושלים טדי קולק ב־מסיבת עתונאים שכונסה במלאות 5 שנים לאחוד העיר.

מודה שנעשו טעויות

מר קולק הוסיף, כי לוא הרכיב את רשימת המועמדים לעיריה, לא היה ממנה את סגני ראש העיר כ־ממונים על מחלקות העיריה כי אם בוחר לכך אנשי מקצוע.

ראש עיריית ירושלים הודה כי נע־שו טעויות מסויימות בתכנון ירו־שלים. הוא הצביע על בנין מגדל הולפסון ובנין שמריה כמשגים, אולם יחד עם זאת נראה לו שנבנית ב־ירושלים העיר היפה ביותר בישראל.

הוא גילה כי הציע למנות אישיות בכירה שתהיה ממונה על קשרי ה־חוץ של העיריה כדי לבוא במגע עם מבקרים רמי דרג, אולם הצעתו נד־חתה דיון שהוא היה יוזמה: "יחסי חוץ הם אחד הדברים המיותרים ־ בהם אנו מתעסקים" — אמר מר קו־לק.

מאשים את משרד התיירות

מר קולק האשים את משרד התיי־רות שאינו מעניק הלוואות כדי להק־ל על העיריה במתן השרותים ל־תיירים הרבים בירושלים. "אנו מוצ־יאים על שרותים אלה בכל שנה שני מיליון ל"י, בלי שתנתן לנו אפשרות לגבות מסים על כך מהתיירים. משרד התיירות רק תומך בהקמת בתי מלון חדשים אך להקצות הלוואות לבנית 10 בתי שמוש צבוריים בירושלים הם מתנגדים".

ראש העיר גם הביע הסתייגות מ־המגמה להעביר את משרדי הב..ה ומוסדות ההסתדרות לבירה. "יש ־ד־אוג שתהיה עיר בריאה שתדאג ל־אוכלוסיתה הנוכחית ולריבויה הטב־עי. אנו גדלים יותר מכל עיר אחרת לרבות לוס אנג'לס בארה"ב שידועה כעיר שגדלה בקצב מהיר".

הוא הדגיש, שיש לתת את הדעת על איזון בין השכבות, והעדות ה־שונות, לדאוג לטיב ולאיכות ב־מקום למספרים אבסולוטיים. "אין לנו כוונה ושאיפה להיות העיר ה־גדולה בישראל".

נגד פעילות פוליטית

מר קולק גם מסתייג מפעילות פו־ליטית במזרח ירושלים לקראת הבחי־רות המוניציפאליות, כיון שרוב 99 אחוז מהערבים במזרח העיר הם תושבי ירדן והארגון מפלגתי רק יזיק ויגרום אי נעימויות לערבים שירצו להציג מועמדותם, כי יחששו מהתגובות ב־עמאן ובבירות.

הוא גילה כי נחתם לאחרונה חוזה עם חברת עמידר בדבר השקעת 14 מיליון ל"י לשיפור השכונים שנבנו מאז 1948 בירושלים. כן מתכוננים בשיתוף עם חברת פרוות להשקיע 32 מיליון ל"י לפינוי משכנות העוני ולפתרון מצוקת הדיור של הזוגות הצעירים.

מר קולק חזר על עמדתו, שכאשר כולם יסכימו שירושלים תהיה אחת, לא יתנגד שלאחר הערבי תינתן עצ־מאות ושירושלים תחולק לרובעים. הוא הטעים כי יברך אם תקום מפ־לגה פוליטית במזרח ירושלים.

דוד קמינסקי רוצה לאמן כדורגל

מאת סופר ספורט "הארץ" בירושלים

מאמן הכדורסל הוותיק דוד קמינ־סקי אשר הצליח תוך שנתיים להע־לות את שתי הקבוצות הירושלמיות הפועל וביתי"ר לליגה הלאומית, מת־כונן לעבור לאמן קבוצה... כדורגל.

קמינסקי אמר בשיחה עם סופר "ספורט הארץ" כי קיבל באחרונה הזמנה לעבור קורס השתלמות כמא־מן כדורגל באנגליה או בגרמניה...

בתשובה לשאלה מה סוד הצלחתו, אמר קמינסקי: "נקטתי בשיטה ש־אינה מקובלת על מאמנים אחרים. הדבר כרוך בעבודה קשה ומאומצת ובמשמעת חזקה".

קמינסקי הדגיש, כי שום מאמן מ־חוץ לירושלים לא יצליח להשאיר את הפועל ירושלים בליגה הלאו־מית, כיוון שישנה בקבוצה זו מסורת של ניהול כושל ושחקנים המנסים להכתיב את הטאקטיקה ושיטת המש־חק.

הכדורסלן הבין־לאומי הוותיק הו־סיף, כי הציב לעצמו משימה נכבדה לזכות פעם אחת בתואר האלי־פות קבוצה ירושלמית, אולם יהיה מוכן ליטול עליו אתגר זה רק במידה ש־יקבלו את תנאיו המקצועיים. לדב־ריו סובלים הכדורסלנים הירושל־מים מרגש נחיתות.

מוריס שומן: יחסי צרפת־ישראל לקראת שיפור

פאריס, 9 (יופ"יע). — מיניסטר החוץ הצרפתי, מוריס שומן, אמר היום, כי היחסים בין צרפת לישראל נמצאים בדרך חזרה לנורמליזציה ו־לשיפור.

בדברים שהשמיע בפגישה עם כת־בים דיפלומטיים אמר מר שומן ש־ראה כי הכפור שהחל ערב מל־חמת ששת הימים הולך ומפשיר.

הוא אמר כי הוכחה לכך היו "ה־שיחות המועילות" שניהל מר לואי־ז'וקס, המיניסטר הגוליסטי לשעבר, בישראל עם ראש הממשלה, מרת גולדה מאיר ועם שר החוץ מר אבא אבן.

"אני אופטימי ביחס לקשרים של־נו בעתיד" אמר מר שומן. מיניסטר החוץ הצרפתי אמר עוד כי בקרוב יקבל בפאריס את מיניסטר החוץ ה־מצרי, מוראד גאלב. "אקבל אותו תוך להיטות לפעול בצורה יעילה ככל ה־אפשר להחזרת שלום בר קיימא".

אידי אמין הורה לכלוא את כתב אובזרוור

קמפאלה, 9 (יופ"יע). — מרטין מרדיס, כתב העתון הלונדוני אוב־זרוור, שנסע לאוגנדה לפי הזמנת הנשיא אידי אמין, נעצר לאחר מ־כן, הואשם בבית משפט בגניבת מד־ריך טלפון ששוויו כ־3 שילינג (כ־2 ל"י).

מאסר שנה וחצי למזכיר מועצת בית־שאן לשעבר

בתי־משפט
משטרה

(ע.). — 18 חודשי מאסר ב־פועל ו־18 חודשים על תנאי ל־תקופה של 3 שנים נגזרו אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת על אלי רוקח, מי שהיה עד לפני כ־שנה מזכיר המועצה המקומית של בית שאן, לאחר שהורשע על פי הודאתו בגניבת 42,930 ל"י.

בכתב האישום נגד הנאשם נאמר, כי בהיותו מזכיר המועצה נהג לקבל את כל המכתבים שהגיעו אליה, לרבות מכתבים ממוסדות שונים ש־הכילו המחאות. חלק מהמחאות אלה פדה הנאשם בעצמו, לאחר שהחתים אותם בחותמת המועצה שהיתה ב־רשותו ולאחר שזייף את חתימתו של ראש המועצה. את המכתבים עצמם לא העביר לגזברות.

בכתב האישום נאמר כי מאחר שהמכתבים לא נרשמו בספרים לא ידע איש על הסרונם והגזבר חשב לתומו, שהתשלומים עוד לא הגיעו.

במהלך המשפט העידה מטעם ה־הגנה פסיכולוגית, כי מצאה באי־שיותו של הנאשם ממצאים פתולו־גיים המסבירים את מעשיו. לפי הג־דרתה הנאשם הוא "אישיות חולנית ללא פסיכוזה שפעלה תחת לחץ וש־הרווח הכספי בגניבה לא היה המניע למעשיו".

כאמור לא שוכנע בית המשפט מעדות זו וגזר על הנאשם מאסר שנה וחצי לאחר שנמצא חייב באש־מת גניבה על ידי עובד ציבור, ב־זיוף מסמכים לקבלת כספים, במעשה תרמית ובמעילה באימון שולחיו. הנאשם החזיר בינתיים את כל הכספים שגנב.

מפד"ל תובעת גילוי

פרשת נסיונות הצתת התורים, ר־בשנים לאחרונה במוסדות מרכזיים של המפד"ל ובבתים פרטיים של אישיה והבריה נידונה השבוע במז־כירות המאוחדת של המפד"ל וה־פועל המזרחי.

בישיבה, הובעה מורת־רוח מן ה־עובדה ועד כה טרם הצליחה מש־טרת ישראל לשים ידה על עושי הפשע ועל שנוצר רושם שאינה מתייחסת לבעייה בתמורה הראויה לה.

הקרבות בגבול עומאן-תימן — בגלל התערבות סינית

לונדון, 9 (ע"צ). תקריות הגבול העקובות מדם המתרחשות מזה כמה ימים בין כוחות סולטנות עומאן למורדי "החזית לשחרור דופאר", שנמלטו לרפובליקה העממית התימ־נית הן תוצאה של התערבות צבאית סינית, — זאת אמר היום בלונדון דובר "הכוחות הלאומיים התימניים" פאריד אל אאולאקי.

דוד קלדרון העיד בועדת הכלכלה על תרומת אוטוקרס לבית ברל

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

ועדת הכלכלה של הכנסת, ש־המשיכה אתמול בחקירת פרשת או־טוקארס ושמעה את עדותו של מר דוד קלדרון, גזבר מטה מפלגת ה־עבודה בתקופת הבחירות לכנסת, אמרו מר שמואל תמיר (המרכז ה־חופשי) ומר יגאל הורוביץ (ע"מ) כי בפרשת התרומה של אוטוקארס לבית ברל בסך 100 אלף ל"י יש דמיון רב לפרשת תל־גיבורים. הא־שמה זו עוררה סערת רוחות בישי־בה הועדה חילופי דברים קשים בין חברי המערך לבין היה תמיר והורוביץ. לפי דרישת אנשי המערך הודיע יו"ר הועדה מר שכטרמן כי הוא מורה למחוק את כל ההשוואה עם פרשת תל־גיבורים מן הפרו־טוקול.

נמנע מתשובה לשאלות

התבטאות זו מצד מר תמיר ומר הורוביץ באה לאחר שהעד מר דוד קלדרון נמנע מתשובה על שאלות עיקריות, שנשאל גם על ידי היו"ר ואנשי גח"ל ומר ש. לורנץ מאגודת ישראל וגם על ידי מר ש. תמיר ומר הורוביץ. כוונת השאלות היתה אם התרומה בסך מאה אלף ל"י ל־בית ברל, שנרשמה לחשבון קרן התרבות, נועדה למימון הבחירות של המערך. אך השאלות עקיפות. בעיקר לחץ מר תמיר וביקש לדעת מהו התאריך המדוייק שבו קיבל את התרומה בסך 100 אלף ל"י. אך מר קלדרון נמנע מתשובה על שאלה זו וטען כי יש בידי תמיר אפשרות לקבל את התאריך מכתב הנכסים של אוטוקארס. על כך אמר מר תמיר כי כל המיסמכים בקשר ל־תרומה באוטוקארס השמדו וסולקו.

יו"ר הועדה מר א. שכטרמן, חזר ושאל פעמיים כי לגובה הסכום ה־גבוה של התרומה על העד לומר ל־איזו מטרה הלכה התרומה. על כך ענה מר קלדרון כי התרומה נכנסה לקרן התרבות והיא הקרן היא ש־הקציבה מכספיה סכומים למטרות שונות. מר קלדרון הוסיף כי ה־הקצבות לבחירות של הכנסת היו מותנות בניהול ספרים מסודר ואסור היה לערב כספי הבחירות עם כס־פים אחרים.

רק שתי תרומות גדולות

מר תמיר הציג בפני הועדה מיס־מך של אוטוקארס על כל התרומה שהמפעל נתן ומתברר במסמך זה כי המפעל נתן תרומות בסך עשרות ומאות לירות בלבד. רק שתי תרו־מות היו בגודל של 100 אלף ל"י. אחת — לקרן החינוך ואחת לאלר־גים. התרומה לקרן החינוך נרשמה בספטמבר 1961 ואחר כך נמחקה ו־נרשמה מחדש ארבע פעמים. לדעת מר תמיר באו מחיקות אלו, משום שחיפשו דרך איך לרשום את ה־תרומה כהוצאה מוכרת שהיא פטו־רה ממס. על כך ענה העד כי ידוע לכל אחד שתרומות כאלו אי אפשר לנכות ממס הכנסה.

בהמשך הדיון מסר מר תמיר, כי יש בידיו מסמכים שונים, ומר זול־ברברג מן המערך דרש שמר תמיר יגלה את המסמכים לועדה. על כך ענה מר תמיר, כי בבוא העת ימסור את כל המסמכים לועדה.

משלחת של עובדים

בחלק השני של הישיבה הופיעה בפני הועדה משלחת מטעם עובדי ת.י.ל., שהביאו לידי ביטוי את מח־את העובדים על הסתבכות בענייניהם. העובדים טענו, כי בגלל ני־הול כושל של בעלי המפעל הוא הגיע לידי פשיטת רגל. לדעתם ני־תן לשקם את המפעל ולהפכו ל־רווחי על ידי העברתו לבעלים חד־שים וביקשו את התערבות הועדה למנוע את סגירת המפעל.

ממצאי פציעת הסרסור הררי יוגשו השבוע

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ" בירושלים

ועדת החקירה הפנימית, ש־מינתה משטרת ישראל כדי לחקור את פרשת פציעתו של הסרסור צר־בדיה הררי על־ידי סמל המשטרה מריוס סלומון ביום ראשון, בעת מרדף אחריו, תגיש את ממצאיה עד סוף השבוע.

חברי ועדת החקירה, רב פקד שמואל בונלר ופקד מאיר רחמוס, אמורים לבחון את כל האספקטים של הפרשה, לרבות אספקטים מש־פטיים, לשם בירור נסיבות המקרה. דובר המרחב, סגן ניצב אברהם תורג'מן, מסר כי עד שיפורסמו מס־קנות הוחלט שלא לשבץ את הסמל סלומון בשום תפקיד.

עובדיה הררי מת שלשום בבית־החולים הדסה, 38 שעות לאחר ה־פגיעה בראשו. דובר בית החולים, מר יצחק פיינברג, מסר כי בניגוד לפרסומים, לא נותח הררי בעת שהו־תו בבית־החולים.

נדחה ערעור בעל פורטוריקו על מעצרו

(ע). — חוקר משטרתי יצא לחו"ל כדי לחקור אדם שרומה ב־מאות אלפי לירות והקשור בפרשת רצח אילן אשרוב — עובדה זו נו־דעה אתמול בעת שמיעת הערעור על מעצרו של בעל פורטוריקו באר בתל־אביב, יוסף לריאה, בפני השו־פט המחוזי בחיפה, צ. סלונים.

המערער נעצר ב־23 באפריל וב־7 במאי האריך בית משפט השלום בחדרה את מעצרו ב־15 יום נוספים

מגן דוד אדום החל בהענקת ספרי עזרה ראשונה לכל מאת ד"ר א. אלומן לתלמידי כיתות ד' בבתיה"ס היסודיים המצויים לאורך גבול הצפון, בעמקי הירדן ובית־שאן.

הידיעה על שחרור המטוס נתנה אותותיה בטקס בחירת יושב ראש הכנסת

בכנסת
מאת יהושע טירה

מאת יהושע טירה

מר ישראל ישעיהו נבחר את־מול להכהנת יו"ר הכנסת, כש־האולם והיציעים מלאים וכש־דעת כולם נתונה לדראמה המת־חוללת באותה שעה בשדה ה־תעופה בלוד.

אמנם מאורע זה נתן אותותיו גם בישיבה החגיגית עצמה, כאשר בעת שמר ישעיהו נשא דברי תודה ראי־שונים על בחירתו והוא מכוון דבריו ומביע תודתו לצה"ל עשרות האור־חים במטוס של חברת סבנה.

הישיבה נפסקה לרבע שעה

שעה קלה לאחר מכן, הוכנס פתק לראש הממשלה, ומסביב לשולחן הממשלה התחילה תכונה והתלח־שות ומיד לאחר מכן נשלח פתק ליו"ר ומר ישעיהו הודיע לכנסת על שיחרור המטוס.

באופן ספונטאני פרצו מוחאות כפיים שהחלו מן היציעים וחברי הכנסת שבאולם הצטרפו אליהם. ה־התרגשות בבית היתה גדולה וחברי כנסת יצאו למסדרונות כדי להרים כוסית. האולם התרוקן והישיבה הופסקה לרבע שעה.

את הישיבה ניהל מר יצחק נבון. מר מ. ברעם הציע את מועמדותו של מר ישראל ישעיהו בשם המערך, אגודת ישראל, פא"י, מקי"י, מר מ. אביזוהר וכן בשם המפד"ל (לאחר מכן התברר כי היתה בכך אי־הבנה, מאחר שסיעת המפד"ל נתנה לחב־ריה חופש הצבעה). בעד מר ישעיהו הצביעו 73 חברי כנסת. נגד הצ־ביעו שני אנשי המרכז החפשי. 30 איש נמנעו (סיעות גח"ל, ע"מ, רק"ח ואורי אבנרי).

הנמנעים מסבירים עמדתם

גב' אסתר רזיאל נאור הסבירה כי סיעת גח"ל נמנעת מהצבעה, מ־שום שבשעת כהונתו של מר ישעיהו כיו"ר ועדת הכנסת גילה נטיה לפ־גוע בזכויות האופוזיציה. אך מאחר שמר ישעיהו נבחר, תתייחס אליו סיעת גח"ל כיאה ליו"ר הכנסת.

מר זלמן שובל (ע"מ) הסביר הימנעות סיעתו וציין כי היתה ל־מפלגת העבודה הזדמנות לבחור ב־אדם הנהנה מבחירה רחבה בציבור. אך אין בדבריו אלה משום הטלת דופי בכבודו ויושרו של מר ישעי־הו. והוא הביע תקותו שהיו"ר ה־חדש ימלא באמנות את שליחותו.

מר תופיק טובי אמר, כי סיעת רק"ח נמנעה משום שאין בנשיאות הכנסת מייצגת את כל חלקי הכנ־סת. מר אורי אבנרי נמנע כמחאה על צורת בחירת היו"ר.

בתום ההודעות על ההימנעות קרא מר יצחק נבון רשימה על דרך חייו של מר ישראל ישעיהו ובאווירה של דממה ירד מר נבון מן הבמה ומר ישעיהו תפס את מקומו. מר ישעיהו הודה על הכבוד והאימון שהובעו לו. לאחר מכן יצא מר י. ישעיהו לבקר את משפחת ראובן בריקת ז"ל.

סיכום הדיון על תקציב משרד התיירות

בסיכום הדיון על תקציב משרד התיירות אמר השר משה קול כי כל מלון חדש יהיה חייב להגיש ל־משרד התיירות, יחד לפני סיום ה־בניה, תוכנית של כוח האדם שיפ־עיל את המלון. דבר זה יחייב את בעליהם של מלונות חדשים לגלות יתר ערנות לבעייה של גיוס עוב־דים, ולא להמתין באפס־מעשה עד להשלמת הבנייה ואז לבוא בדרישות רק אל הממשלה, או למשוך עובדים ממפעלים קיימים.

מר קול הרחיב את הדיבור על בעיית כוח האדם במשק התיירות. בהמשך דבריו אמר כי עד סוף שנת 1974 ישלמו כ־7,400 מבין 8,600 חדרי המלון הנבנים כיום ב־רחבי הארץ, דהיינו למעלה מ־2,000 חדרי מלון בשנה. חדרים אלה יצ־ריכו כ־5,900 עובדים נוספים, מהם כ־30 אחוז בעלי־מקצוע.

בפתח נאומו אמר שר התיירות: ברצוני לפתוח את דברי בברכה ל־צה"ל ולכל כוחות הבטחון שלקחו חלק בהצלחה המהירה של שיחרור נוסעי מטוס סבנה. "אם התעופה ה־בינלאומית היא אחד מעורקי החיים החיוניים של המדינה — התיירות מהווה חלק מכדוריות הדם החשובות הזורמות בעורק זה. וישראל הוכיחה היום שוב כי לא תשלים עם שום נסיון לנתק את זרם החיים שלה", אמר השר.

מכבי לח"כ ידלין: לא נשתף פעולה

מזכ"ל מכבי ישראל מר צבי מאיר שלח ביום ד' מכתב לסגן שר החינוך ח"כ אהרון ידלין, בו הודיע לו, כי בעקבות יחס בלתי אוהד כלפי מכ־בי מצד הועדה לענייני משלחות נוער וספורט לחו"ל, לא ישתף מכבי פעולה עם הועדה שהוקמה על פי מינוי של שר החינוך, בראשותו של ח"כ אהרון ידלין.

דובר מכבי מוסר, כי בחודש ש־עבר נתקיימה פגישה לקיבוץ הצרים בין ח"כ ידלין לבין מר הייגץ וסס־פל, מזכיר המדינה הגרמני לענייני נוער וחינוך, אליה לא הזמין ח"כ ידלין את נציגי מכבי ואף הטיל מעטה של סודיות על הפגישה.

"נוצר מצב מביש" קובע דובר מכ־בי "שהעתק מפרוטוקול הפגישה נש־לח ע"י מזכיר המדינה הגרמני ל־מכבי, בעוד שח"כ ידלין לא היה מוכן כלל למסור למכבי על ה־פגישה".

פותחו מכשירים מדעיים לשימוש מטרות בטחון ומלחמה בפשיעה פלילית

(ע.). — שורת המצאות ומכ־שירים מדעיים המנוצלים למט־רות בטחוניות ופליליות, פותחו כתוצאה משיתוף פעולה בין מש־טרת ישראל ולשכת המדען ה־ראשי של משרד הבטחון.

פרטים על כך נמסרו אתמול ב־מסיבת עתונאים בבית סוקולוב. ב־מסיבה השתתפו ראש אגף החקירות במשטרה, ניצב אריה שור, ראש לשכת המפכ"ל ודובר המשטרה, ני־צב משנה מרדכי תבור, וראש מח־לקת זיהוי פלילי, ניצב משנה מאיר קפלן שמונה גם לאחראי על התאום בין משרד הבטחון למשטרה.

מכשירים חסויים

במסיבה נכחו גם מדענים שפיתחו את המכשירים, שחלקם חסויים.

נמסר, כי שיתוף הפעולה עם מש־רד הבטחון היה קיים גם בעבר, אם כי לא באופן מוסדר, והעבודה ה־מחקרית המשותפת הביאה לפיתוח מכשירים חדישים ומשוכללים.

בין היתר הוצג המריחון, חוטם מלאכותי בעל רגישות גבוהה ביותר לגילוי חומרי נפץ. עבור מכשיר זה זכתה משטרת ישראל בפרס בינ־לאומי בסכום 10 אלפים דולר בתור ההישג החשוב ביותר בתחום יישום המדע והטכנולוגיה בעבודה משטר־תית של שנת 1971.

מפתח המכשיר, ד"ר יוסף לינג־ברג, אמר, כי המריחון מסוגל לגלות חומרי נפץ בכל מקום שהוא ומבלי שיופרע על־ידי עשרות אלפים אדם אחרים, המצויים בסביבת מקום ה־בדיקה.

מתיז קצף

עוד נמסר, כי רק לפני ימים מספר אושר לשימוש מכשיר ידני להתזת קצף המיועד לשמש כנשק קר כדי להתגבר על עבריינים ופורעים. מפ־תח המכשיר, ד"ר אמנון יעקובסון מסר, כי יעילותו של מכשיר זה היא בכך, שאדיו אינם מתפשטים ומשפיעים ישירות על הנפגע. גם החומר הפעיל שבהם, נמוך יותר.

פרופ' רוברט לובוב, פסיכולוג ה־מכהן עתה באוניברסיטת בר־אילן דיווח על מחקר יסוד בתחום השי־מוש בבעלי חיים כגלאים. על סמך מחקר זה ניתן לאמן כלבים לגילוי רימונים ומוקשים.

זיהוי משתמשים בנשק חם

כן נמסרו פרטים על פיתוח שיטה כימית לזיהוי אנשים שהשתמשו ב־נשק חם. עבודה זו בוצעה על־ידי הועדה לאנרגיה אטומית בנחל שורק. השיטה מבוססת על גילוי שיירים של יריות על הידיים. שיטה אחרת היא גילוי עקבות אקדחים או כלי פריצה על הידיים.

עוד נמסר על שיטות מדעיות שו־נות כגון שיטת רענון זכרון של עדים על־ידי היפנוזה, מכשיר לזי־הוי טביעות אצבעות והשוואתן באופן אוטומטי, מכשיר לשיפור ה־תמונה החזותית של טביעות אצב־עות ומכשיר לקביעת גילן של שברי מתכות.

המחקר הנערך בתאום עם צבא ארה"ב הינו בתחום מכונת האמת ו־מבוסס על גילוי דבר שקר לפי ני־תוח קול האדם.

תכנון רב שנתי

והדוברים מסרו על תכנון אב רב־שנתי של מחקרים שייעשו במ־ שנתי של מחקרים שייעשו במ על ידי המשטרה ומשרד הב מימון המחקרים יבוא מתקציב משטרה.

לשכת המדען הראשי הכבים העמיד לרשות המשטרה את צפים אשר פותחו ויפותחו ע בעתיד.

ניצב משנה קפלן ציין לשב נכונות המדענים בישראל ל לעבודת המשטרה והודיע על ו להקמת מכון למדע ולטכנו משטרתית.

תלמידי ישיב... יסרבו להתפ...

טוענים: ההלכה אוס... לפקוד אנשים חיין

(ע.). תלמידי שלוש הישי באר־יעקב הודיעו, שיתנגדו האוכלוסין העומד להיערך במאי, בהסתמך על איסור הלכ קוד אנשים חיים — על כך מב כן הלשכה למפקד אוכלוסין באזור רמלה, מר יעקב וי

ההודעה של האברכים באה פסק דין הלכתי של הרבנות שיח לפיו לא פוקדים אנשי כרטסת ממוכנת במחשב ולכ סור יורד מן הפרק.

לאחר שהישיבות בבאר יע מכירות במרות הרבנות הראש להן הנהגה רוחנית משלהן, בחורי הישיבה על סירובם.

בינתיים נמסר, כי הסידו ארגוניים לעריכת המפקד רמלה הולכים ומסתיימים. 0 דים ורבי פוקדים כבר גויס צע רצות המינהלה המונה נכנס לתפקידו.

האזור מקיף את רמלה, לו שמש, באר־יעקב, בית־דג ישובים כפריים בחבל עזולם גם אישורי כניסה עבור ז לבתי הסוהר באיזור, לשם המפקד בקרב האסירים.

ידלין נתבקש לע... קשריו עם הספו...

מאת סופר ספורט "הז...

מזכ"ל הפועל יוסף ענבר פ מול לח"כ אהרון ידלין, נש אחדות לכדורגל, בבקשה לש הקשרים הטובים עם מוסו ספורט, גם כאשר יעזוב את כנשיא ההתאחדות לכדורגל, יבחר למזכ"ל העבודה.

ענבר אמר, כי מידיעות גורמי המפלגה ידוע לו, כ יבחר להתפקיד מזכ"ל עבודה הוא מעונין לשמור על הקש טובים של הנשיא עם גו ספורט. ענבר אמר, כי קשה ידידים אך קל לאבדם. "ח" הבטיח, כי יעשה הכל כדי ל הקשרים הטובים עם הספו כאשר יהיה מזכ"ל מפלגת דה.

כל הכבוד!
לצה"ל שלנו

לשר הבטחון והרמטכ"ל
על הפעולה הנהדרת

חיים שיף
מלונות ח. שיף בע"מ
מלון דיפלומט - ירושלים
מלון גני־יהודה - ירושלים
מלון הנשיא - ירושלים
מלון אור־גיל - ירושלים
מלון בית דולפין - שבי ציון

מה דורשים הפרדסנים מהתעשיה

540.000 טון הדרים סיפקו הפרדסנים לתעשיית השמורים. זהו כמעט מחצית היבול. עונת ההדרים נסתיימה. וטרם נקבע מחיר עבור פרי זה.

התעשיה שילמה אשתקד 74.50 ל"י לטון שמשמו בנוסף לסובסידיה ממשלתית מסויימת. הוצאות הייצור של טון פרי בפרדס הן כ־140 ל"י. אין הקיים לכך שיצרן ימכור את תוצרתו או יובילו במחיר אשר מכסה כמחצית הוצאות ייצורו (מבלי להזכיר רווחים).

במשך שנים טענה התעשיה שאינה יכולה לשלם מחירים נאותים. הסיבה, לפי טענה זו היתה, כי הכמויות המסופקות לה אינן מאפשרות ניצול מלוא כושר הייצור שלה. השנה פעלה התעשיה במלוא ההספקה, קלטה כל כמות הפרי, עיבדה אותו ומכרה תוצרתה במחירים סבירים.

הפרי שמסופק לתעשיה חדל להיות "ברירה" בלבד — דהיינו, פסולת — ייצוא שלא ניתן לניצול אחר. היבולים גדלו בהרבה משנה לשנה. ומצוקה לעונה החריפה התחרות בשוקי חו"ל. כמויות ניכרות של הפרי הראוי לייצוא הופנו לתעשיה. מדיניות זו נועדה לשמור על רמת מחירים סבירה בחו"ל והבטיחה הכנסה מירבית של מטבע חוץ למדינה. מאמצים אלה הצליחו בחלקם. אכן לא לגבי הפרדסן. בעונה זו הרד ההכנסה בלירות לכל תיבת פרי לעומת אשתקד, וזה על אף הפיחות.

ההכנסה הכללית של מגדל ההדרים העונה השנה, בערך על 300 ל"י — סכום שאינו מכסה כלל יחס להשקעת הפרדסן בעבודה, ובנוסף, תוך סיכון רב של נזקי טבע וקשיי שיווק. הכנסה זו אינה מאפשרת קיום הוגן לפרדסן ולמשפחתו.

על כן נודעת חשיבות גדולה הולכת למחיר המתקבל עבור הפרי שמסופק לתעשיה. מצוה לעונה מחיר זה יקבל משקל מכריע בהכנסה הכוללת, הואיל ו־40—50% מכלל היבול מועברים לעיבוד תעשייתי.

בספרד, שהיא המתחרה העיקרית שלנו, משלמת התעשיה לפרדסן 29 דולר/טון לטון. לסכום זה מוסיפה הממשלה מענק 17 דולר עבור טון פרי המיועד לתעשיה. דהיינו, פרדסן ספרדי מקבל עבור טון תפוזים — 234—147 ל"י, לעומת כ־99 ל"י, בישראל (כולל תמיכה ממשלתית). וזהו מדיניות השוק ישמורה הענף של המתחרה העיקרי של ישראל.

אשר לישראל, הרי הגידול ביבולים הנו תוצאה, בראש וראשונה, של הרחבת המטעים. זו חלה עפ"י תכנון ממלכתי. יש לברך על הרחבת הענף. אך אין הפרדסנים — ותיקים וחדשים — שפרנסתם עליהם יכולים לשאת בהוצאות הכלכליות של תכנון זה.

כל אשר אנו תובעים מהתעשיה הוא לשלם תמורה הוגנת עבור חומר הגלם המסופק לה. כך היא משלמת עבור דלק, אריזה, עבודה ועוד. ועל הממשלה — האחראית לתכנון הענף — להשלים. אם יש צורך, את המחיר שהפרדסנים זכאים לו. כיחידת התכנון של הענף היא שקבעה את מאזן הפרדסנות.

השתכנענו ברגע האחרון שלא לעצור אספקת הפרי לתעשיה, מתוך רצון שיצוא הפרי לחו"ל החיוני לכלכלת המדינה, לא יתעכב, וגם מתוך תקוה שהממשלה והתעשיה יעריכו זאת, אנו מצפים לתוצאות ללא דיחוי.

התאחדות האכרים בישראל
הסקציה להדרים

הארץ כלכלה ועסקים

מה חדש

ההודעה של מר ספיר כי תשלומי השכר יגדלו השנה ב־1.3 מיליארד ל״י וכי המשק לא יוכל לעמוד בהוצאות העולות בהרבה על כושר ייצורו בתוספת עודף יבוא על יצוא סביר מתמיה מאד. האם לא ידע מר ספיר את הדברים שעה שהכין את התקציב לשנת 1972/3 ? האם נשתנה משהו בחדשים האחרונים, שלא היה צפוי בעת הכנת התקציב? מדוע אם כן ההצהרה על סכנות משקיות ונסיון לצימצום הוצאות תקציביות והטלת מסים חדשים חדש אחד לבד לאחר שהתקציב, שהוא הכלי העיקרי לריסון הפעילות הכלכלית, נכנס לתוקפו?

מישהו חייב לומר לשר האוצר כי התקציב מנופח מעבר ליכולת המשקית. 70% מהמקורות העוברים דרך התקציבים הציבוריים הם יותר מדי למשק המתיימר להיות נורמלי ושאינו מוכן להיכנס לסד של פיקוח וקיצוב דוגמת המשקים במלחמת העולם השניה.

מי שחושב כי משק כזה אינו תואם את ציפיות הציבור, חייב להסיק את המסקנות לגבי גודלו של התקציב בכל התחומים. הידיעות האחרונות על הבזבוז בתעשיה האוירית, השקעות־הסרק של כספי ממשלה במפעלים שהפסדם מובטח, מימצאי מבקר המדינה על זבוז המשאבים בהזמנות מערכות הבטחון, מוכיחות כי קיצוץ כזה אינו חייב ליפול כולו על הבשר החי של שירותים ממשלתיים.

כלי פגום

אחת הטענות של מר מושביץ כלפי תביעות עובדי התעשיה מבוססת על העובדה כי מוצרי התעשיה נתונים בפיקוח שעה שהתשומות שרוכשת התעשיה אינן נתונות בפיקוח כזה. על כן, מי שנותן פיקוח מחירים חייב לשאת את ההתיקרות של התשומות בלי שיוכל לפצות את עצמו במידה מלאה על המחירים שהוא עצמו נאלץ לשלם.

קשה לא לקבל עובדות אלה הנובעות מפיקוח שאינו פיקוח. כל מי שבודק מחירים בשוק יודע עד כמה חלקי פיקוח המחירים אפילו כלפי מוצרים תעשייתיים, שלא לדבר על שירותים ודירות ששם אינו קיים כלל. התוצאה היא שאותם התעשיינים הנתונים לפיקוח מחירים יפיל חייבים להעלות את השכר כדי לפצות העובדים על התיקרות שלא הם גרמוה.

מצב זה בלבד מטיל ספק כבד בהצדקת המשך קיומו של הפיקוח על המחירים במתכונתו הנוכחית. אלא שגם מבחינה העיקרית שלמענה הופעל, ספק אם ממלא הפיקוח את תפקידו. להלכה הוקפאו המחירים והמסים במסגרת עסקת החבילה, בתמורה להקפאת השכר מצד העובדים. כיום אין העובדים מקבלים עוד את הפיקוח הנוכחי על המחירים כתמורה מספקת להקפאת שכר. הכלי במתכונתו הנוכחית אינו ממלא עוד את תפקידו.

שרי האוצר המסחר והתעשיה חייבים להחליט ליעל את הפיקוח ולעשותו ממשי, או לבטלו כליל. אין טעם להמשיך לשלם מחיר ציות משקי ללא תמורה מתאימה בתחום השכר.

מנהלי מוסדות נכבדים!

אין צורך להעסיק מנהלי־חשבונות במשרה מלאה
ולשלם שכר חדשי קבוע
משרד „החשב" מעניק שרותי ניהול חשבונות
רשום במיכון לפי שורות, סלוק פיגורים, הכנת שכר עבודה,
יעוץ ויצוג בעניני מסים, שרות מהיר, יעיל, אדיב וזול.
פנו אלינו ללא התחייבות — נציגנו ישמח לבקרכם.
משרד „החשב" רח' הרצל 2, תל־אביב, טלפון 618159

סריגי סיסיל ביקש מלווה להון חוזר

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

בקשה דחופה של „סריגי סיסיל" לקבלת הלוואה להון חוזר של [illegible] מיליון לירות כדי לחדש את הייצור השוטף במפעל, המעסיק כ־500 פועלים, נדונה בפגישת־חירום שקיים שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב, בהשתתפות נציגי כל הגורמים הקשורים למפעל. בין היתר, השתתפו נציגי הממשלה, הבנק לפיתוח התעשיה, הבנקים המסחריים שנתנו כבר הלוואות, הבעלים וספקי חומרי־הגלם.

מצב „סריגי סיסיל" הוצג בפגישה כחמור. המפעל חייב לפרוע מיד חובות של כמה מיליונים לירות לספקי חומרי־גלם, בעוד שהוא זקוק להון חוזר כדי להמשיך את הייצור. כדי שיוכל לקבל הון חוזר מכל גורם, זקוק המפעל לבטחונות, כי כל רכושו משועבד כבר.

נציגי בעלי המפעל תבעו גם הלוואת פיתוח נוספת של 6 מיליונים לירות מהבנק לפיתוח התעשיה, בהתאם לסדר גודל ההשקעה במפעל המגיע ל־35 מיליון לירות. הם טענו שהלוואה נוספת זו מגיעה להם, על פי הקריטריונים של מתן הלוואות פיתוח. כנגד דרישה זו, הוצגה התביעה שהמשקיעים הזרים, בראשות מר אהרון סיזל חברת דורה מדרום־אמריקה יגדילו את השקעתם במפעל.

בפגישה סוכם, שהבנק לפיתוח התעשיה יטיל על כלכלן לערוך סקר מקיף על מצב „סריגי סיסיל" מבחינת החובות שהמפעל חייב לפרוע מיד, על היקף החובות לספקי חומרי־גלם, אם המפעל יוכל לגייס כספים מלבד ההון החוזר המבוקש, מה יהיה היקף ההון הנוסף שישקיעו בעליו וכד'. בתנאים אלה יקבעו את הדרכים לסייע למפעל להבראתו.

המשתתפים בפגישה הטעימו, שנציגי כל הגורמים הביעו נכונות לעזור במאמצי ההבראה של „סריגי סיסיל" ולמצוא פתרון לבעיית הבטחונות כדי שהמפעל יקבל הלוואה נוספת להון חוזר. נאמר, שנכונות לגמישות בענין הבטחונות, הובעה גם ע"י נציגי הבנקים המסחריים. שר המסחר והתעשיה הבהיר, שבמידה שכל הגורמים האחרים יתנו יד, גם הממשלה מוכנה לסייע למציאת פתרון לבעיות המימון הדחופות של „סריגי סיסיל".

משבר בתעשיית סיבי טכסטיל במערב־אירופה

מחיר חוטי פוליאסטר ירדו ב־30% בחצי שנה

משבר פוקד את תעשיית סיבי־הטכסטיל במערב־אירופה, והוא פגע גם במפעל הגרמני אנקה גלאנצשטוף — מוסר המוסף הכלכלי של „סאנדיי טיימס". המוסף מוסר כי באחרונה פקדו קשיים רציניים את הקונצרן ההולנדי הגדול (השני בעולם בשטח זה, אחרי דו־פונט) ליצור סיבים, א.ק.ז.ו. הרווחים בשנת 1971 נפלו מאלו של 1970 ב־35%, וההירידה הוקטן עד כדי שיעור של 5.6%. חמישה ממפעלי הקונצרן בהולנד נסגרו, ו־6000 עובדים פוטרו. גלאנצשטוף, שהוא מפעל גרמני הנבצא בשליטת א.ק.ז.ו., נכנס לקשיים — לדברי סאנדיי טיימס — בשל תחרות קשה מצד מפעלים גרמניים אחרים, והפסיד אשתקד כ־6 מיליונים דולר.

משבר בגלאנצשטוף

חברת־בת של א.ק.ז.ו. הנמצאת בארה"ב; סבלה אף היא באחרונה מירידה של 30% בשיעור הרווחיות. המשבר בקונצרן ההולנדי מדאיג את כל הוגי הטכסטיל במערב אירופה. הוא משמש סימן נוסף למשבר המחיר בתעשיה זו, שבה נפלו מחירי הפוליאסטר בשוק ב־30 אחוז בששת החודשים האחרונים. הביקוש הולך ופוחת, ומפעלים רבים עברו לעבוד ב־70% מכושר הייצור שלהם. כתוצאה מכך, נקודת האיזון שלהם מתרחקת והולכת, וההפסדים מחריפים.

עודף כושר תפוקה

תפוקת מפעלי הסיבים במערב אירופה מגיעה ל־480 מיליון ליש"ט בשנה (מהם 40% של א.ק.ז.ו.). המפנה במצב תעשיית הפוליאסטר היה מהיר ומפתיע. עד למחצית 1971 נחשבו מפעלי הפוליאסטר לרווחיים, בעוד שהניילון נחשב ענף כושל. אך באחרונה נתברר כי הצריכה של מוצרים מפוליאסטר נמצאת בקפאון בגרמניה. היות ומפעלים חדשים הוקמו, והאחרים התרחבו, נוצר מצב של עודף־תפוקה, דבר שלחץ על המחירים כלפי מטה.

סיבה נוספת למשבר היא התפתחות המהירה של התעשיה האמריקאית, שכמעט הכפילה את ייצור הסיבים הסינתטיים תוך תקופה קצרה, והגבירה את מכירותיה בשוק האירופי. לכך יש להוסיף את הקמתם של מפעלי פוליאסטר רבים במקומות שונים בעולם, דבר שהגדיל את ההצע ללא כל יחס לביקוש העולמי.

כמה תעשיינים באירופה סבורים, כי פתרון למשבר הפוליאסטר יימצא על ידי איסור יבוא מתחרה מארצות לא־אירופיות. למשל, קונצרן איי.סי.אי. הבריטי דורש למנוע יבוא מתחרה מיפן, ואילו א.ק.ז.ו. דורש להגביל את יבוא הפוליאסטר מאיטליה, והוא מתלונן על שהאיטלקים בונים מפעל חדש לפוליאסטר בסרדיניה משיקולי בחירות דבר שיגדיל עוד יותר את עודף התפוקה.

אשר לגלאנצשטוף, שהיה קשור בהסכמים עם מפעל סיבי דימונה, מוסר סאנדיי טיימס, כי ב־1971 היו מכירות המפעל 250 מיליון ליש"ט, אך הרווח פחות ממיליון ליש"ט, דהיינו פחות מ־4 פרומיל על המחזור.

העלאת הריבית על אשראי להון חוזר מקיפה כחצי מיליארד ל"י

המטרה: כספי בנקים יחליפו כספי ממשלה

העלאת הרבית ב־2 אחוזים על האשראי להון חוזר נוגעת לאשראי בהיקף כחצי מיליארד ל"י — מסר מר עמוס מר־חיים, סמנכ"ל לעניני מימון במשרד המסחר והתעשיה.

סכום־זה כולל כ־180 מיליון ל"י המיועדים לתעשיה, מהם כ־110 מיליון ל"י מקרנות המכוונות ע"י משרד המסחר והתעשיה וכ־70 מיליון ל"י מקרנות המכוונות בשיתוף עם בנק ישראל. הרבית על אשראי זה היתה עד עתה 9 אחוזים והיא תועלה מעתה ל־11 אחוז.

מר מר־חיים מטעים כי מבחינה כלכלית לא תביא הצעה זו לשינויים בהקצאת האשראי, שכן רבית של 11 אחוז עדיין נמוכה מהרבית בשוק האשראי החפשי והלחץ על קרנות ההון החוזר יימשך. אף הסיבה הכמותית של הפרש הרבית אינה משמעותית, שכן היא מסתכמת בכ־3.5 מיליונים ל"י לגבי התעשיה.

תכליתה של החלטה זו, מבחינה מוניטרית, היא להשתמש בתוספת הרבית כאמצעי להגדלת חלקו של הכסף הבנקאי בקרנות ובכך לספוג מקורות אשראי משוק הכספים החפשי. חלקם של הבנקאים בקרנות מגיע כיום ל־30 אחוז, הגדלת חלקם של הבנקים, תביא לספיגת כסף חפשי נוסף־ במקום להשתמש לשם כך בשחרורים מנזילות שהם פעולה אינפלציונית.

עם זאת מזכיר מר־חיים כי עיקר האשראי המוכוון להון חוזר מיועד למפעלים הראויים לעידוד מיוחד, כגון מפעלים באזורי פיתוח, מפעלים חדשים שייצורם מופנה ליצוא. הן אפשרות להעמיד, לרשותם אשראי מוזל בשיעור משמעותי תקל עליהם בעלויות הייצור.

ייקור הרבית עלולה לגרום להכבדה בהוצאות ייצור דווקא לגבי מפעלים כאלה. משום כך לא ראה משרד המסחר והתעשיה מקום להעלאה ניכרת יותר ברבית כפי שהוצע (נגיד בנק ישראל מ. זנבר דרש העלאת הרבית ב־3 אחוזים). ההעלאה המתונה יותר שלוה (2 אחוזים) משקפת את הצורך בצעדים מרסנים גם בתחום התעשיה יחד עם השמירה על יציבות הוצאות הייצור והבטחת הכדאיות בתעשיה לזמן ארוך.

עתודות הקרקע במרכז הארץ מספיקות ל־50% מצרכי השיכון

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

עתודות הקרקע במרכז הארץ אינן יכולות לספק את הדרישות להקמת השיכונים המתוכננים על ידי המשרד למשך השנים הבאות. משרד השיכון ערך תכנית שיכון לחמש שנים שבמסגרתה יש להקים כמאה אלף יחידות דיור למטרות השונות. נתברר כי עתודות הקרקע שבידי מינהל מקרקעי ישראל יכולות לענות רק על כ־50 אחוז מהצרכים הקיימים.

מתיחות בין כור לתעשייה הקיבוצית

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מתיחות נוצרה באחרונה בין „כור" לבין התעשיה הקיבוצית ובירורים דחופים מתנהלים בחברת העובדים כדי למצוא הסדר בין שני הגופים. הרקע להורעת היחסים הוא החלטת „כור" לפעול גם בענף הפלסטיקה, שעד כה היה ענף תעשייתי בלעדי במשק ההסתדרותי של התעשיה הקיבוצית.

בתעשיה הקיבוצית חוששים ש„כור" תגלה פעילות־יתר בענף זה, תרכוש ותקים מפעלים הדומים לאלה הקיימים כבר במסגרת התעשיה הקיבוצית ותתפתח תחרות חריפה בין המפעלים במשך הזמן. כמה מראשי מפעלי הפלסטיקה בתעשיה הקיבוצית טוענים, ש„כור" החליטה להיכנס לתעשיה זו נוכח הצלחת המפעלים של הקיבוצים, וקיים חשש חמור לכפילויות בפעילות בתחום הפלסטיקה.

לאחרונה נערך בירור בחברת העובדים, במסגרת ארגון התעשיה ההסתדרותית, בהשתתפות מזכיר חברת העובדים אשר ידלין, מנכ"ל „כור", מאיר עמית, ומרכז איגוד התעשיה הקיבוצית דן כרמון. סוכם שיהיה תיאום רב יותר בתחום הפעילות בענף הפלסטיקה, וכי „כור" תצטרך לקבל אישור מראש לכניסתה לכל פרויקט חדש בענף הפלסטיקה ממזכיר ארגון התעשיה, מר אשר גולן, וממנהל המחלקה הכלכלית בחברת העובדים, מר אהוד שילו, כדי להבטיח תיאום ומניעת כפילויות.

„כור" רוכשת מפעל נוסף

נודע שהנהלת „כור" עומדת בפני רכישת מפעל שני בענף הפלסטיקה. היא רוכשת את מחצית הבעלות על מפעל „אמיר־לפלסטיקה משוריינת" בחיפה, שבבעלות המשקיע הגרמני, ד"ר ריינר. מעתה תהיה שותפות בין השניים במפעל, אשר יוגדל ייצורו.

לפני כחודשיים רכשה „כור" את מפעל „רוטופלסט" בירושלים, המייצר מיכלי פלסטיק גדולים לתעשיה.

שר השיכון זאב שרף: יותר מדי עיירות־פיתוח

מבקר מדיניות פיזור האוכלוסין

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

ביקורת חריפה על דרכי הביצוע של מדיניות פיזור האוכלוסין ע"י משרדי הממשלה השמיע שר השיכון מר ז. שרף בפגישה עם חברי מרכז הישראלי לניהול (המי"ל) בירושלים. הוא אמר כי יש מקום לעיון מעמיק מחודש בנושא זה.

צוברים הכנסות ועוזבים

מר שרף הביע את הדעה כי הוקמו יותר מדי עיירות־פיתוח. גם היום

זאב שרף

יש מקום להתרכז בקידום מהיר של עשר מתוך שלושים עיירות־הפיתוח. לעיירות אלה יש להבטיח כח משיכה לגבי זוגות צעירים במקומות עבודה, בתנאי מגורים ובקיום בתי־ספר בתנאים טובים של המבנה ורמת הלימוד.

תמריצים אלו יוכלו להביא לשינויים בפיזור האוכלוסיה. מר שרף הטעים שהתמריץ של הקלות במס הכנסה שהונהג על ידו בעת שהיה הממונה על הכנסות המדינה, איננו משיג יותר את מטרתו כיון שהתושבים מנצלים אותו לצבירת כספים במשך מספר שנים ואחר כך עוברים למרכז הארץ.

שר השיכון מסר כי משרדו הגיע להסכם עם משרד המסחר והתעשיה בדבר יצירת תיאום בין הקמת שיכונים להקמת מפעלים, כדי להבטיח בעתיד שתהא עבודה במקום שיש שיכון ולהפך.

לא לצמצם בניה למגורים

שר השיכון שלל את השימוש בבניה למגורים כאמצעי אנטי־מחזורי ע"י הממשלה. ניתן לדחות בניית מוזיאונים, ספריות, או מבני־ציבור אחרים. אך אין לדחות הקמת בניני מגורים. היתה זו שגיאה שנעשתה בעת המיתון. כתוצאה מכך נוצר גרעון בדירות מגורים שאנו מתקשים להדביקו. עובדה זו יחד עם גורמים אחרים, כמו העליה וגידול אמצעי התשלום בידי הציבור, הביאה לגרעון של כ־20 אלף יחידות דיור.

בהדגישו את ההשפעה השלילית של שוק מוכרים בענף הדיור, מבחינת קידום הענף, מסר מר שרף כי 10 אלפים מתוך 15 אלף יחידות דיור פרטיות שנמצאו בבניה בינואר השנה, נמכרו בשלב שלפני גמר השלד. נתון זה מעיד על הלחץ הקיים והוא מונע שהבונים יפעלו לייעול ושיפור. לדעת מר שרף אין לתלות תקוות ביבוא דירות מוכנות, גם כיון שהביצוע נמוך וגם משום שההובלה אוכלת כל תועלת אפשרית.

על אף המגבלות הקיימות צופה שר השיכון להגדלת קצב הבניה. והוא נכון להסתכן ולומר כי ב־1975 ידביק היצע דירות את הביקוש ותוסל המצוקה הקיימת.

הרווח התפעולי של כלל

כ־25 מיליון ל"י לפני מס ב־1971

הרווח התיפעולי של קונצרן כלל היה ב־1971 כ־25 מיליון ל"י לפני מס — מוסרים הדו"חות הכספיים המאוחדים של הקונצרן, שפורסמו בשבוע שעבר. אשתקד היה הרווח לפני מס 10.8 מיליון ל"י. אולם יש לזכור, כי במאזן השנה אוחד מספר רב יותר של חברות בנות, בסך הכל 46. לכן מספרי אשתקד אינם בסיס טוב להשוואה עם התוצאות לשנת 1971.

אשתקד היו הכנסות הקונצרן 73.1 מיליון ל"י, מזה 28.8 מיליון ל"י מבניה, 4.3 מיליון דיבידנדים ו־37.8 מיליון ל"י הכנסות נטו (לאחר ניכוי עלויות) מפעילות החברות בתחומי הבניה, המסחר והשירותים. ההוצאות העיקריות של הקונצרן היו ריבית ומימון 25.7 מיליון ל"י, והוצאות הנהלה וכלליות 22.8 מיליון ל"י. כמו כן היו לקונצרן רווחי הון (שאינם כלולים ברווח התיפעולי שצויין) ב־6.1 מיליון ל"י. בעיקר ממכירת פויכטוונגר להשקעות ומניות שונות.

רווחיות הקונצרן יכולה להימדד לפי מדדים שונים.

✱ רווח תיפעולי (לפני מס) ביחס להשקעות לזמן ארוך, שהיו בסוף 1971 כ־362 מיליון ל"י. לפי מדד זה הרווח הוא כ־7 אחוזים.

✱ רווח תיפעולי ביחס לסך ההון הנפרע, העומד על 95.2 מיליון ל"י. לפי מדד זה, הרווח כ־26.5%.

✱ רווח נקי לאחר מס, הפסקות והתאמות, היה 17.7 מיליון ל"י (כולל חלקם של בעלי מניות חיצוניים). הוא מהוה כ־23.6% על ההון הנפרע. (במדד זה נכללים גם רווחי ההון, ומופחתות הוצאות גיוס הון, וכן הערה לפחתה בשיעור 2.5 מ' ל"י).

מאזן כלל מציין גידול ניכר בפעילות של חברה זו, שהיא עתה קונצרן ההשקעות הגדול במשק. היקף המאזן המאוחד מגיע עתה ל־535 מיליון ל"י, מזה 362 מיליון ל"י השקעות לזמן ארוך, ו־147 מיליון ל"י השקעות לזמן קצר. בשנת 1971 נמשך התהליך של ארגון החברה לשלש חטיבות ארגוניות — בניה, תעשיה ומסחר. השקעות בתעשיה הגיעו לכ־35% מסך השקעות הקונצרן, עליה קלה לעומת 1970. ההשקעות בבניה ובקרקעין עלו בשיעור ניכר יותר ועלו ל־28%. השקעות במסחר ירדו במקצת לעומת 1970 ומסתכמות בסוף 1971 ב־37% מכלל ההשקעות. לדעת הנהלת החברה, מתקרבים בכך לאיזון בין שלש החטיבות.

בין הפרויקטים החדשים של השנה האחרונה: חברת ישראלום למכירת דירות לתושבי חוץ; רכישת השליטה בחברת כלל תעשיות; מלון דירות בהרצליה; מרכז תיירות גדול בתל־אביב: מלון בשארטון־אשיך; השקעה במסוף מכולות בעורף נמל אשדוד. היצוא של הקונצרן הגיע אשתקד, באמצעות חברות־בנות, ל־35.7 מיליון דולר. פי שלשה מאשר ב־1970.

התמונה דומה מבדיקת המאזן של כלל (לא מאוחד, כלומר בנוי על הכנסות מהחברות הבנות). היקף מאזן זה גדל ב־18.5% בהשוואה ל־1970, והגיע ל־291 מיליון ל"י. עלו ההשקעות לזמן ארוך וירדו ההשקעות לזמן קצר. דבר המוסבר בהפיכת כלל לחברת־גג המחזיקה בהשקעות באמצעות שלש החטיבות שצוינו לעיל. גידול סעיף ההון העצמי הקטין את התלות במימון ממקורות חוץ ל־68% מכלל האמצעים. אף כי ההנהלה מציינת שתהליך הקטנת התלות הוא בקצב איטי מן הרצוי. הלוואות (כולל אגרות חוב) שנטלה הקבוצה כולה, מאזן מאוחד, מגיעות בסוף 1971 ל־271 מיליון ל"י. כלומר כשני־שלישים מההשקעות לזמן ארוך ממומנות על־ידי הלוואות לטווח ארוך. הרווח הנקי של כלל (החברה, לא הקונצרן) היה 20% למניה, לעומת 14% לערך ב־1970.

כלל מחלקת 9% דיוידנד ו־10% מניות הטבה על חשבון 1971. החלטה זו אושרה באסיפה הכללית.

חדש מבית „רפאל"

ברז שריפה* F-747

דיוק

מפעל לחריטה
אוטומטית ועבוד שבבי

מבצעים עבודות חריטה
וכרסום בסדרות גדולות

קבוץ מחנים
ד. נ. חבל כורזים
טל. 067—37239

אולפן גרג (בר־קמא)
פותח ב־14.5.72 קורס ל־

קצרנות

עברית ו/או אנגלית.
הצלחה מובטחת! פרטים:
ת"א: גורדון 5, טל. 236209
או „ידעטוף", טל. 252425

אפשר ללקוחותיך לפנות אליך טלפונית
24 שעות ביממה

התקן את
המזכירה האלקטרונית
מתוצרת ZETTLER
מבחר דגמים למכירה והשכרה חודשית.

דרך פתח־תקוה 128, תל־אביב. טלפון: 269196

טלסטאר־קדם

יתרונות הביטוח של מקלטי טלויזיה „זניט"

— 72 ל"י לשנה בלבד!
זה מחיר הביטוח של מקלטי טלויזיה „זניט". מחיר זה לא הועלה למרות השינויים שחלו בשערי המטבע, ולמרות עליות המחירים האחרונות.
האם חשבת פעם על יתרונות הביטוח של „זניט"?
הביטוח הוא מלא, ומקיף את כל חלקי המקלט מבחינה טכנית.
הביטוח כולל גם את מנורת המסך.
הביטוח מבטיח חלקי חילוף מקוריים המסופקים ישירות ע"י חברת האם בארה"ב.
הביטוח מבטיח שירות מקצועי, ונאמן הניתן ע"י טכנאי אלקטרוניקה מעולים.
הביטוח מבטיח שירות מהיר לכל מקום בארץ.
הביטוח כולל גם את מס השירותים.

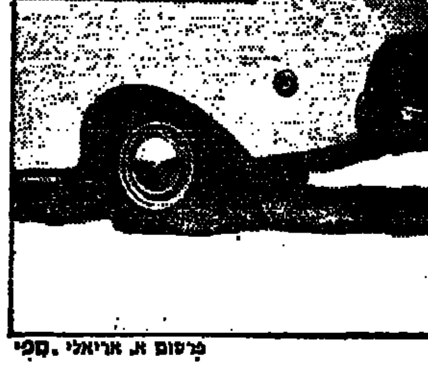

תחנות השירות למקלטי טלויזיה „זניט"

לאיזור הגליל העליון, קרית שמונה,
נהריה, עכו, צפת, טבריה, והסביבה — טלפון מס' 04-640808, 04-641100
לאיזור חיפה, הקריות וקרית טבעון — טלפון מס' 04-642742
לאיזור עפולה, נצרת, בית־שאן, והסביבה — טלפון מס' 065-22688
לאיזור עתלית, זכרון יעקב, בנימינה, פרדס־חנה, חדרה והסביבה — טלפון מס' 04-640808, 04-641100
לאיזור נתניה, גוש תל מונד, טול כרם, כפר ויתקין, אבן יהודה והסביבה — טלפון מס' 053-23449
לאיזור כפר סבא, רעננה, פתח־תקוה, כפר טרומן והסביבה — טלפון מס' 908395
לאיזור רמלה, לוד והסביבה — טלפון מס' 961482
לאיזור ירושלים, והסביבה — טלפון מס' 02-522966
לאיזור קרית מלאכי, אשקלון, קרית גת באר־שבע, ערד,
דימונה, מצפה רמון, והסביבה — טלפון מס' 057-4110
לאיזור אילת — טלפון 059-2595
לאיזור תל־אביב יפו, חולון — טלפון מס' 440166
לאיזור רמת השרון,
בני ברק, רמת־גן, גבעתיים, בת־ים, אור יהודה, ראשון לציון,
רחובות, גדרה, אשדוד והסביבה — טלפון מס' 234368

פרסום א. אריאלי. ספי

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

הארץ כלכלה ועסקים

סקר ממליץ להקצות קרקע לנטיעת אקליפטוסים וצפצפות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

גידול אכסטנסיבי של אקליפטוס וגידול אינטנסיבי של עץ הצפצפה עתיד להיות כדאי הן למשק המדינה, הן למשק החקלאי. לפיכך, יש מקום להקצות קרקעות לנטיעת יערות. יש לעודד נטיעת היערות על־ידי מתן הלוואות פיתוח ממשרד החקלאות בתנאים המקובלים — קובע סקר על ענף העץ בישראל, שנערך מטעם המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והתי־יישבותי במשרד החקלאות.

שטח היערות במדינה הוא כ־800 אלף דונם, מהם כ־500,000 דונם נטועים ע״י אדם וכ־300,000 דונם יערות טבעיים. מיערות אלו הופקו בשנים האחרונות קרוב ל־70,000 טונה עץ. תעשיית העץ בארץ צריכה בשנים האחרונות 500,000—700,000 טונה עץ לשנה, כאשר 85 אחוז מה־כמות יובאה לארץ.

במטרה לכוון את פיתוח והרחבת הייעור בהתאם לצריכה החזויה לעץ ומוצריו, הוקם תא מתכנון לענף העץ. בתא זה מיוצגים משרדי החקלאות והמסחר והתעשיה והקרן הקיימת.

צריכת העץ

לפי נתוני הסקר, צריכת העץ ב־1970 בארץ היתה 565724 מ״ק, מתוך זה צרכה תעשיית הלבידים 226,391 מ״ק, תעשיית הבניה והרהיטים — 254,543 מ״ק, ותיבות פרי הדר — 42,516 מ״ק. לפי התחזית ל־1975, תגיע צריכת העץ ל־642.3 אלף מ״ק, מזה לבידים — 209 אלף מ״ק, לתע־שיות הבניה והרהיטים — 365.3 אלף מ״ק ולייצור תיבות פרי־הדר 35 אלף מ״ק.

עורכי הסקר בדקו מחדש כדאיות גידול הצפצפה לתעשיית הגפרורים. צריכת עץ הצפצפה בארץ נאמדת ב־6,000—9,000 טונה, כאשר כושר אס־פקת עץ הצפצפה מהייצור המקומי נאמד ב־1,400 טונה. לפי תחשיב שהכינה הוועדה לבדיקת גידול ה־צפצפה, המניה ייצור של 39 מ״ק אחרי 10 שנות יבול, שער הדולר הכולל יהיה 3.40 ל״י. ביבוא מגיעה ההוצאה המוצעת למ״ק סי״פ חיפה ל־143 ל״י. בהתאם לנתוני היבול הללו, תידרש כריתה שנתית של כ־300 דונם. הסקר מטעים, ששערי ה־דולר בכל האלטרנטיבות השונות מצ־ביעים על כדאיות גידול הצפצפה למשק המדינה ולחקלאים.

מאחר שחל עיכוב בנטיעות, ממ־ליץ הסקר לעודד נטיעת צפצפה ע״י מתן הלוואות פיתוח; ליזום התקש־רות בין המגדל לתעשיין שתבטיח רכישת חומר־הגלם בעתיד; לעודד ייצור במסגרת מועצות אזוריות „יער אזורי" ומטע צפצפות אזורי, דוגמת „פרדס אזורי" ולא במסגרת היחידות המשקיות.

ביחס לאקליפטוס, מטעים הסקר, שלמרות הגידול בצריכתו של עץ זה, כמותו הלכה ופחתה עקב חיסול שד־רות שלצידי כבישים, הגבלות טכ־ניות של חברת החשמל משרד התק־שורת והעדר קרקעות מתאימות ל־נטיעת עץ זה. בשנים האחרונות נעק־רו כ־3,000 דונם ובמקומם לא ניטעו יערות חדשים.

תעשיית הסיבית והשבבית מוכנה לקלוט כל כמות של עצי אקליפטוס שהוצאות הייצור הממוצעות לטונה נעות בין 44 ל־56 לירות בתנאי ה־חולה, לעומת יבוא עץ מחו״ל במחיר הנע בין 16 ל־20 דולר ללא היטלים ומכס. תעשיית הנייר אף היא מוכנה לקלוט 50,000 טונה לשנה, במידה אם כמות זו תהיה מובטחת לה בקבי־עות.

חלקים חדשים מתוצרת הארץ להרכבת פסנתרים

מאת סופר „הארץ" בחיפה

על הרחבת השימוש בחלקים ה־נעשים בארץ במפעל לייצור פסנ־תרים „ענבל" ברמת־ישי, מסר לי יוזם המפעל מר שמואל לבוב. עתה עושים במפעל כל עבודות העץ, ה־בדים וחלקי מתכת שונים. בשלב נוסף מדובר על יציקת השילדה ב־ארץ באחד מבתי היציקה עמם מת־נהל מו״מ.

מר לבוב הטעים כי גם להבא יר־כוש המפעל מנגנונים, כיתורים ו־מנגנון מיצרנים ידועים באירופה ה־מוכרים לכל מפעלי הרכבת פסנת־רים באירופה המערבית. לדבריו מת־קרב מפעלו לרמת היעילות של מפ־עלים אלו כבר עתה.

ענבל פועל לפי ידע של חברות במערב גרמניה ושוודיה ומעסיק 14 איש. הייצור הנוכחי מגיע ל־10—12 פסנתרים בחודש. מחיר הפסנתר ל־צרכן הוא כיום 4800 ל״י. ולדברי מר לבוב הדולר הנחסך מגיע לשי־עור 500—5.50 ל״י.

מר לבוב תובע הגנה בעיקר נגד פסנתרים מתוצרת מזרח־אירופה ו־דרום־אפריקה, שלדבריו נמכרים ב־ארץ במחירי דמפינג. יזם המפעל אומר כי אם יובטחו לו תנאי הגנה לשלוש שנים יהיה מוכן לאחר מכן לפעול בתנאי חשיפה מלאים.

אישים ועסקים

כור סחר־חוץ זכתה במיכרז בניגריה

כור סחר־חוץ זכתה במכרז בשווי 500 אלף ל״י לאספקת מערכת תק־שורת בניגריה, לשימוש מערכת ה־מכס הנבלו. מערכת הקשר מיועדת, לדברי הודעה ממשלתית רשמית ב־ניגריה, למלחמה במבריחים.

ירידות חדות „לניקוי השולחן"

בשוקי ההון והכספים
מאת אלעזר לוין

ירידות חדות היו אתמול בשערי המניות בבורסה. בידי הסוחרים הת־רכזו פקודות מכירה ברבבות לירות ברוב מכריע של המניות.

רבים מחברי הבורסה קיבלו את ההצעים הגדולים תוך נשימה לרווחה. בשבוע האחרון זרמו ההצעים לשוק טיפין־טיפין, השערים ירדו ל־איטם, ומצב זה הותיר את אלפי ה־משקיעים עצבניים, מהססים וללא ידיעה להיכן מגמת השוק. עתה — אומרים חברי הבורסה — מוטב ש־המשקיעים החליטו לזרוק את כל הסחורה לשוק מבלי להמתין יותר. הדבר מאפשר לרבים מהם „לנקות את השולחן", לצאת ממשיכות־היתר שלהם, להפוך ניירות ערך למזומ־נים, ולהתכונן בניחותא את ההשק־עות החדשות. עתה, לפחות, ברור כי השערים מתיצבו ברמה חדשה.

במשתנים הופיעה, כצפוי, התגו־בה: קונים הזדרזו לנצל את רמת השערים הנוחה, ושערי מניות רבות עלו. המחזור אתמול היה 3.04 מיל־יון ל״י, מזה 2 מיליון ל״י בפתיחה ומיליון ל״י במשתנים (רק שני של־בים).

● וולפסון למוכ״ז: הצע של 235 אלף ל״י ע״נ הופיע בשער הפתי־חה, 113. כאשר ירד השער אל מת־חת ל־110, החלו המוכרים יוצאים בזה אחר זה. ב־106 נוצר לפתע עודף ביקוש של 47 אלף ל״י. הברו־קר הרשמי העלה את המחיר ל־160.5. גם כאן היה עודף ביקוש, והפקודות חולקו בין הסוחרים. המחזור בפתיחה היה 80 אלף ל״י ע״נ, כלומר שני־שליש מהפקודות בוטלו תוך ירידת השערים. בשני סיבובי המשתנים נק־שרו עיסקות ב־54 אלף ל״י ע״נ, תוך עלית השער עד ל־109. המחזור ה־כולל היה כ־135 אלף ל״י ע״נ תמורה כספית. הקונים בשלב המשתנים היו לרוב כנראה משקיעים מן הציבור.

● הכשרת הישוב לבכ״ז: הצע של 145 אלף ל״י הופיע בפתיחה, והשער ירד מ־227 ל־220, כאשר כמחצית המוכרים נסוגים עם ירידת השער, והמחזור 37 אלף ל״י ע״נ. במשתנים החלו לפעול הספקולנטים, שרכשו מניות ב־63 אלף ל״י ע״נ, תוך העלאת המחיר עד 222.5 ב־סגירה.

● מרכזית: הצע גדול מן הרגיל, 21 אלף ל״י ע״נ, נספג תוך ירידה של 3 נקודות. כמעט כל הסחורה נר־כשה על ידי אחד הבנקים הגדולים לפי פקודת לקוח. שניזון כנראה ממי־דע פנימי על מצב החברה.

● אפריקה בנות 10: ירידה של 6 בפתיחה, יציבות במשתנים, תוך מחזור של 140 אלף ל״י.

● דלק: בפתיחה ירד השער ב־4.5 נקודות ל־183. במשתנים נמשכת ירידה — 182 בשלב א׳, ועד 178.5 בשלב ב׳. המחזור הכולל כ־100 אלף ל״י תמורה כספית.

● יצוא השקעות: מניות אלו עמ־דו אתמול יפה בפני לחץ ניכר. ב־פתיחה נקלט היצע של 45 אלף ל״י בירידה של חצי נקודה. במשתנים ירד המחיר בנקודה נוספת, במחזור של 29 אלף ל״י ע״נ.

ירידות אלו וההתאוששות במש־תנים מבשרות, לדעת רבים בבור־סה, את סוף השפל הנוכחי. מניות רבות התיצבו עתה ברמה הנמוכה ב־20 אחוז ממחירי השיא. בשבוע האחרון מכרו אלפי משקיעים סחו־רה במליוני לירות. מה יעשו עתה במזומנים? הם אינם פונים לשוק האג״ח (המחזור בשוק זה היה את־מול 2.5 מיליון ל״י, בעליות קלות), ואף לא למילוות פיתוח לזמן בינו־ני. בכל אחד מארבעת החודשים ה־אחרונים — גם בתקופת הגאות הקי־צונית במניות — גדלה יתרת מלוות פיתוח ב־40 מיליון ל״י לחודש, ו־אין סימנים להאצת המכירה כאשר מוכרים מניות. דירות ומגרשים כמ־עט ואי אפשר לקנות בסכומי הכסף שבידי המשקיע הקטן והבינוני. לכן ההשקעה היחידה נשארה במניות. המוכרים של השבוע האחרון יצטרכו לחזור לבורסה — כי השקעה אחרת אין. כדברי אחד הברוקרים הותי־קים אתמול, בתום יום המסחר: „מחר־מחרתיים יצטערו המוכרים של היום על מה שעשו."

מדד שערי מניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	9.5.72	8.5.72
כל המניות	223.43	228.99
כספים וביטוח	180.37	183.32
מקרקעין	221.13	224.07
תעשייה ומסחר	312.82	316.08
חברות להשקעה	193.67	197.70
חברות נפט	203.41	209.57

ביהמ"ש: הסכם בין פקיד שומה לנישום דינו כדין חוזה רגיל בין שני מתקשרים

מאת סופרת „הארץ"

הסכם בין פקיד שומה לנישום הוא ככל הסכם אחר: משנחתם על ידי הצדדים הוא מחייב אותם, אלא אם הוא אסור על ידי החוק או אם הוא פגום כתוצאה מטעות — קבע השופט ש. אשר, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, כדחותו ערעורו של נישום כנגד פקיד שומה גוש דן.

בין פקיד השומה גוש דן לבין המבקש נחתם הסכם, אשר לגובה שומתו של המבקש לשנות המס 1968—1970. יומיים לאחר חתימת ה־

„לא נאה לעמוד על קיום הסכם כשהנישום רוצה לבטלו"

הסכם הלך הנישום אל יועץ המס שלו וביקשו לערוך את חשבון המס שיהיה עליו לשלם בגין ההכנסות שנקבעו. משנתברר לו שהמס יהיה גבוה ממה שיש באפשרותו לשלם, החליט להסתלק מההסכם, וכתב אל פקיד השומה ובו בקשה לבטל את ההסכם. פקיד השומה סרב לקבל את הביטול, ומכאן הערעור לבית המשפט המחוזי.

ב״כ המבקש טען כי ההסכם היה בטל מעיקרו, משום שבבסיסו עמ־דה טעות. השופט אשר דחה טענה זו וקבע כי טעות במניע, או טעות בהערכתו של הנישום לגבי תוצאות ההסכם, אין בהן כדי לפגוע בקיומו של החוזה.

עוד טען ב״כ המבקש כי לא נאה לפקיד שומה שהנו רשות ציבורית לעמוד על קיומו של הסכם שעה ש־הנישום רוצה לבטלו תוך שעה ש־שגה בחישוביו. „זאת בוודאי אינה טענה שבית המשפט יכול לדון ב[...] — אומר השופט, ומוסיף „אם ה[...] התנהגותו של פקיד שומה (או [...] נציב מס ההכנסה) אינה נראית [...] אזרח, הזכות בידו להתאונן על־בפני מוסדות ובעלי תפקידים קיימים לצורך זה".

השופט קבע כי בית המשפט [...] יחס רק למצב החוקי והכרעותיו בתחום המשפט בלבד, ולא בש[...] מוסר וצורך חברתי.

שוב החניה נוחה — לאורחי מסעדת הגריל — חדר המכבים בשרתון — המסעדה לאר"מים*

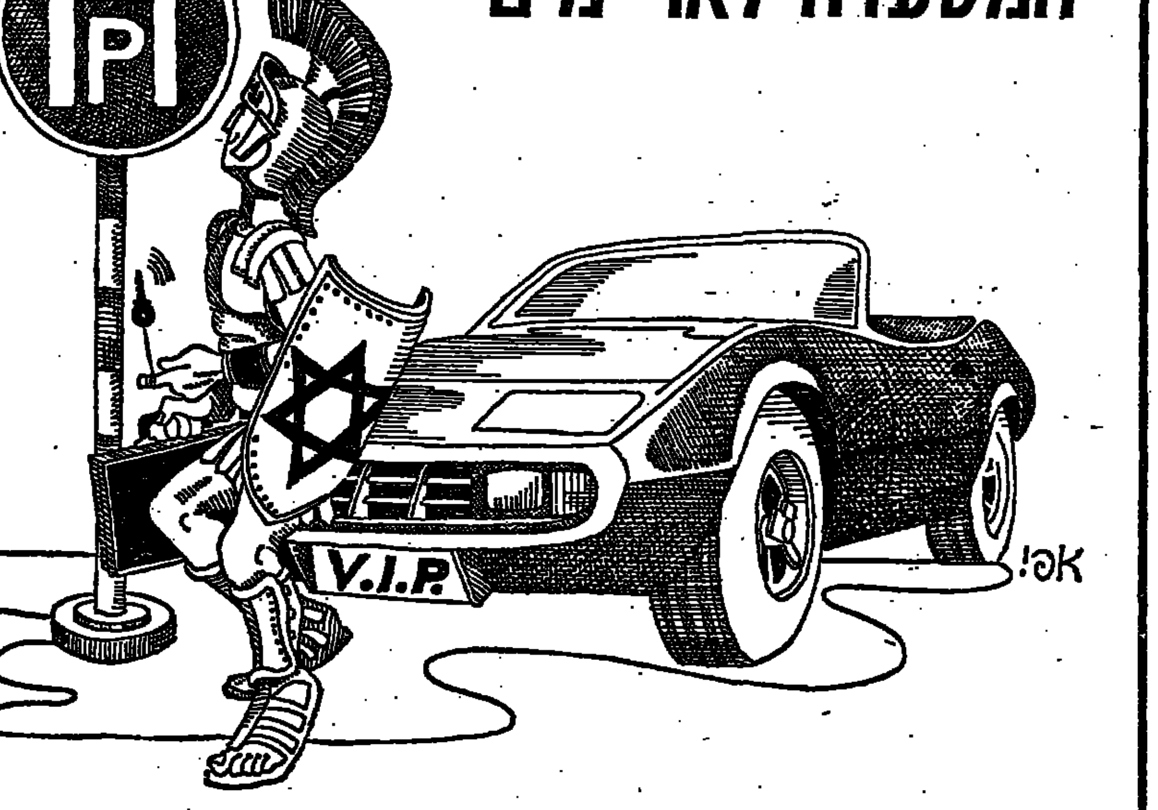

„חדר המכבים" — מסעדת הגריל של מלון שרתון היא אחת ממסעדות היוקרה בתל־אביב. מגרש חניה מרווח לשרות האורחים נפתח מחדש. מגישים שם אוכל מהטובים ביותר בעיר: סטיק עסיסי ענקי נוסח טכסס, „שיפודים לוהטים", מטעמי גריל מבשר ודגים, מבחר אקסוטי של סלטים המתבלים ליד שולחנך, מעדני קינוח סעודה מענגים, יינות מרתף משובחים וכל אלה — במחירים נוחים. מסעדת הגריל — „חדר המכבים" — מעוצבת לטעמם של אנשים רמי מעלה. אורחיך יוכלו להנפש במקום מבודד ונוח לצלילי הפסנתר העגונים של טרי קוסמו. המלצרים מחוץ לטווח השמיעה אך עומדים לשרותך כהרף עין בכל רגע שתחפוץ בהם. ההגשה על גבי צלחות נחושת לאור עששיות כפי שנהגו לסעוד באותם ימים — ימי המכבים הגבורים. המקום להביא אליו אורחיך החשובים הוא מסעדת הגריל — „חדר המכבים" — מלון שרתון — תל אביב.

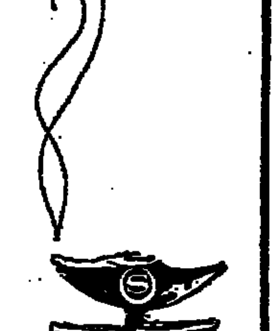

מלון שרתון-תל אביב

המקום בו תמצא תמיד מקום להחנות את מכוניתך.

* אנשים רמי מעלה.

תנודות במחירי הירקות

ביכורי פרי וירק באיכות ירודה

משלוחים בלתי סדירים של ירקות לשוקי שלוש הערים הגדולות היו ב־שבוע מ־30 באפריל עד 5 במאי. ב־ימים הראשונים של השבוע היה שרב שגרם להבשלה מוקדמת וכתוצאה מ־כך הובאו כמויות גדולות לשוק, וב־סוף השבוע חלה הפוגה ניכרת ב־מינים רבים. כן היו הפרעות באיסוף ובשיווק התוצרת בשל ה־1 במאי, חג הפועלים. מסיבה זו חלו תנודות בולטות במחירי הירקות; ביום ראש־ון מכרו במחירים נמוכים יחסית לעונה ואילו בהתקרב השבת התיקרו מינים אחדים, כמו מלפפונים, קי־שואים, סלק, צנון, חסה ובצל ירוק.

עודף מלפפונים

לשוקי שלוש הערים הובאו 4086 טונות ירקות (להוציא תפוחי אדמה, בצל יבש, מלונים ואבטיחים) במקום 3962 טונות לפני שבוע. העודפים הסתכמו ב־236 טונות, שכללו לרא־שונה בעונה זו 10 טונות מלפפונים מסוג א׳ וב׳ שנותרו בשוק תל־אביב. אספקת המלפפונים גדלה פי שלושה תוך שבועיים.

השבוע מקבלו בשלוש הערים 1539 טונות, לעומת 1074 טונות ב־שבוע הקודם. המחירים בעו בראשית השבוע בין 35—60 אג׳ הק״ג ובסופו עם הפחתת המשלוחים ירדו עד ל־50—80 אג׳.

מלונים ואבטיחים

ממשקי הערבה הגיעו לשוק הסי־טוני בתל־אביב כ־28 טונות ביכורי אבטיחים, שנמכרו תוך ביקוש ער, אם כי איכותם אינה מעולה, בתחום מחירים של 1.10 ו־1.70 ל״י הק״ג. כמו כן קיבלה תל־אביב כ־4 טונות מלונים ממשק ניר גלים והם השיגו מחירים טובים מאד, עד 3.60 ל״י הק״ג.

אספקת רוב מיני הפירות היתה מלאה וסדירה ורמת־מחיריהם נש־ארה יציבה בדרך כלל. בשוק ת״א הופיעו ביכורי דובדבנים, כ־500 ק״ג ממשק שורש שבפרוזדור ירושלים. הפרי היה ברובו מאיכות ירודה וה־קרטונים הראשונים נמכרו במחיר מירבי של 4.50 ל״י הק״ג ונאלצו להוריד ל־2.50 ל״י עבור הכמות ש־נשארה למחרת.

אספקת פרי הדר הסתכמה ב־1356 טונות, במקום 1423 טונות בשבוע הקודם. יש לציין כי בשוקי הארץ — פרט לתל־אביב — ממשיכים לשווק שמוטי שעדיין נשאר על ה־עצים במחיר הקבוע של 54 אג׳ ה־ק״ג, לעומת זאת בת״א נמכר פרי זה על־ידי הסיטונאים שאיסמו על אחר־יותם במחיר גבוה יותר מ־60 עד 70 אג׳ הק״ג.

הכמות הכללית של העופות למיני־הם ששווקה בערים הגדולות הסתכמה ב־763 טונות עופות חיים, לעומת 778 טונות לפני שבוע. כמות הפטמים ש־נמכרה מהעופות הנ״ל פחתה ל־638 טונות לעומת 673 טונות בשבוע ש־עבר. משלוחי תרנגולי הודו גדלו ל־91 טונות, לעומת 81 לפני שבוע. למרות הירידה בכמות הפטמים ירדו מחיריהם בכל הערים בכ־20 אג׳ ה־ק״ג ובשוק תל־אביב נמכרו ב־2.70—2.85 ל״י הק״ג, לעומת 2.95—3.15 ל״י הק״ג בשבוע הקודם.

המחירים הבאים (סיטוניים, באג׳ הק״ג) נרשמו לשוק תל־אביב:

ירקות: עגבניות 130—350, גזר 27—80, קישואים 30—110, שעועית צהובה 100—225, חצילים 100—300, פלפל בהיר 200—500, בצל ירוק 40—120, תירס 75—130.

פירות: תפוחי „גרנד אלכסנדר" 110—220, דלישס זהוב 90—240, יונתן 80—300, אגסים 110—260, שזיפים קרסיה 30—60, סן יוליאן 150—160, אבוקדו 150—250, תות שדה 100—400, שסק 60—500, אפרסקים 120—500.

עופות חיים (בל״י הק״ג): מוצ־לבות ולגהורן 1.40—1.60, רוק לבן 2.10—2.20, פטמים 2.70—2.85, בר־ווזים 4.00, הודו 2.90—3.30, פטם בלי ראש עם כבד 4.85—4.90.

המרכז הישראלי לניהול

ערב עיון
„התקציב ככלי ניהולי בתעשיה"

בהשתתפות ה״ה:
אינג׳ ישעיהו אקשטיין,
מנהל איגוד הייצל בע״מ;
מר דניאל בזירנו,
חבר הנהלת עסיס בע״מ;
מר נחום ברנשטיין,
המנהל הכללי, אמקור בע״מ;
מר מכם פלס, המנהל הכללי
מפעלי אדרת בע״מ;
מר פלק גדיש, המנהל הכללי,
סיבים כימיים ישראליים —
אקרילן בע״מ.

ביום ב׳ 15 במאי 1972
בשעה 15.45
במלון „מגדל־שלום" ת״א

פרטים והרשמה בסניפי המכון:
ירושלים: טל׳ 224141
תל־אביב: טל׳ 257202
חיפה: טל׳ 640678

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

9.5.1972

מניות

	פתיחה	שינוי	משתנים
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	61.5	−1	61
אליאנס ב׳ (ש)	790	−20	
אלקו 1 (ש)	107.5	−3	107
אלקו 2.5 (מ)	107		106
אלקטרה 1 (ש)	201	−12	
אלקטרה 5 (ש)	188.5		192
ארגמן (ש)	324.5	−0.5	
ארגמן (מ)	325		320
ארגמן ר״מ (מ)	333		330
אתא ב׳ (ש)	171	−1	170
אתא ג׳ (ש)	169.5	−4.5	169
אתא משנה (ש)	156	−1	
בית הרכב (מ)	68.5		70
דובק ר״מ (מ)	305	−14	301
קרור 1 (ש)	260		
קרור 10 (ש)	140		138
כבלים (מ)	162.5	−2.5	162.5
סר״ב ר״מ (מ)	131	−1.5	131
ספנות (ש)	110	−0.5	
כימיקלים (ש)	59		65
ל״אפ׳ ר״מ (מ)	95	−1.5	94
מולר (ש)	193.5		
נחושתן ר״מ (מ)	221	−4	
טבע (ש)	745	−15	
טבע (מ)	771		
פיניציה ר״מ (מ)	114	−5.5	
מפעלי ניר (ש)	248	−2	246
עסיס ב׳ (ש)	240	−4	240
שמן ר״מ (מ)	114	−1	114
תעל ב׳ (מ)	180	−1	182
ערד (ש)	91.5	+1	
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	180	−7	
איהי״ (מ)	280	−4.5	
אוצר לתעשיה (מ)	323	−7	321
אי.די.בי ר״ג (ש)	199.5	−1.5	198
אי.די.בי. ב׳ (ש)	234.5		
בנק אגוד (ש)	216	−6	
אפותקי (מ)	180	−1	180.5
איי בריט׳ ר״מ (מ)	189.5	−0.5	
איי בריט׳ (מ)	188	−3.5	
דיסקונט א׳ (ש)	356		
בנק לחקלאות ר״מ (ש)	103	−1.5	104.5
בנק מזרחי (מ)	130		128
פועלים (מ)	246		245
פועלים ר״מ (מ)	263	−1	262
בנק כרמל (מ)	135	−9.5	
לאומי רגיל (ש)	308	−2	309
משכ׳ בנין (מ)	142	−1	
סחר חוץ (מ)	260	+2.5	
פ׳ תעשיה 8% (ש)	87.5	+2.5	
פ׳ משכ׳ (מ)	197	−1	
משכ׳ שכ׳ (מ)	152		152
כלל תעשיות (ש)	124.5	−2.5	124
מרכזית ב׳ (ש)	176	−3	
הסנה (מ)	178	−3	176
ו׳קימ׳ —.1 (ש)	200	−5	
ו׳קימ׳ —.10 (מ)	106.5	−6.5	109
טפחות ר״מ (מ)	175	−5	173
טפחות (מ)	165.5	−4.5	165
סהר ג׳ (מ)	160	−10	
צור (מ)	147	−0.5	
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	146	−3.5	145
אפריקה 1 (ש)	350	−17	
אפריקה 10 (ש)	321	−5	321.5
הכ׳ הישוב (ש)	218	−11	219.5
הכ׳ הישוב (מ)	220	−7	222.5
מטעי הדר (ש)	97	−6.5	97
ישרס (ש)	135.5	−1	136.5
ג׳ ובנין (ש)	200	−1	196
מהדרין (ש)	143	−1	142
פרי אור (ש)	164	−4.5	
אנג׳־ישי (מ)	114.5	−1	
נאות אביב (ש)	85	−1	85.5
ריאלקו (ש)	127		
רסקו ר״מ (ש)	97		96
רסקו (ש)	73		73
דלק ונפט			
דלק ג׳ (מ)	196.5	−3.5	195.5
דלק (ש)	183	−2	178.5
ירדן א׳ (ש)	82	−0.5	82
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	85	−3	
אלרן (מ)	190	−4.5	192
פועלים (מ)	202	−1	202
יצוא (מ)	86	−0.5	85
פז (מ)	105.5		104
אמפא א׳ (ש)	125		
דיסקונט אקס (ש)	197		194
עוז (ש)	202		
יפת ב׳ (מ)	140		
לאומי (ש)	189.5	−1.5	188
סחר חוץ (ש)	100.5	−0.5	100
מזרחי ב׳ (מ)	107	+1	
פריון ב׳ (ש)	75.5	−0.5	74
כלל (ש)	123	−1	122
שוק חופשי			
נפטא (ש)	70.5	−2.5	68
לפידות (ש)	135	−3	135
לפידות (מ)	160	−3.5	155
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	207		
אמישר ● (ש)	67	−3.5	
7% בנק משכ׳ לשיכון (מ)	113.5	−1.5	
6.5% כור (ש)	161	−1	160
7% צים (מ)	251		
מניות הנבחרות במטבע חוץ			
אוניקו א׳ (מ)	74	−5.5	
8% אוניקו (מ)	94		
7% פ׳ התעשיה (ש)	217		
6% פ׳ התעשיה ב׳ (ש)	168		
6% פ׳ תעשיה גג (ש)	99	+0.5	
6% פ׳ תעשיה גג 1 (ש)	99.5	+1	
גזית (ש)	63		

אגרות חוב

	שער	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוטא ים המלח (ש)	196.6	+0.1
5% אג״ח ים המלח (מ)	102.5	+0.2
6% וולפסון קלור מאיר 6.5% אג״ח (ש)	86	
הולליס 5	113.2	+0.5
הולליס 6	113.1	+0.6
הולליס 7	116.2	+0.7
הולליס 8	101.4	
הולליס 9	103.1	+0.1
הולליס 10	104.6	+0.1
הולליס 11	103.1	+0.4
הולליס 13	103.5	+0.5
הולליס 14	104.5	+1.3
הולליס 15	102.4	+0.2
הולליס 16	102.4	+0.4
הולליס 17	104.7	+0.1
הולליס 18	103.9	
הולליס 6 מדיון	112.1	
צמודות למדד (קרן ורבית)		
מלוה בטחון 1967		
סדרה א׳	168.1	−0.1
סדרה כ׳	167.2	+0.1
סדרה י״א	167.7	+0.3
מלוה בטחון 1968		
סדרה א׳	146.5	+0.4
סדרה ה	146	
סדרה כ״א	144	+0.3
מלוה בטחון 1969		
סדרה א׳	140.9	+0.2
סדרה ט	135.2	
סדרה מא	134.8	
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	148.4	
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	214	
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	195	
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	176.7	−0.5
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	147	

מפתח: ר״מ — רגילות מבוכרות; א׳ — מניה א׳; ב׳ — מניה ב׳; ג׳ — מניה ג׳; (ש) — על שם; (מ) — מוכ״ז; בלוק מסימנית — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; * — קונים בלבד.

רוכסני (ZIPPERS)
בניו־יורק ארה״ב
לקונה מבחר שלם
הנחה גדולה
בפרטים נא לפנות בכתב ל
170 חולון עביר הלפרן

בנק לאומי לישראל בע״מ

	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גביש	117.02	114.15
צמיד	122.77	120.60
יגדל	262.6	252.9
פיא	235.8	226.6
בדולח	149.1	145

בנק לאומי לישראל בע״מ

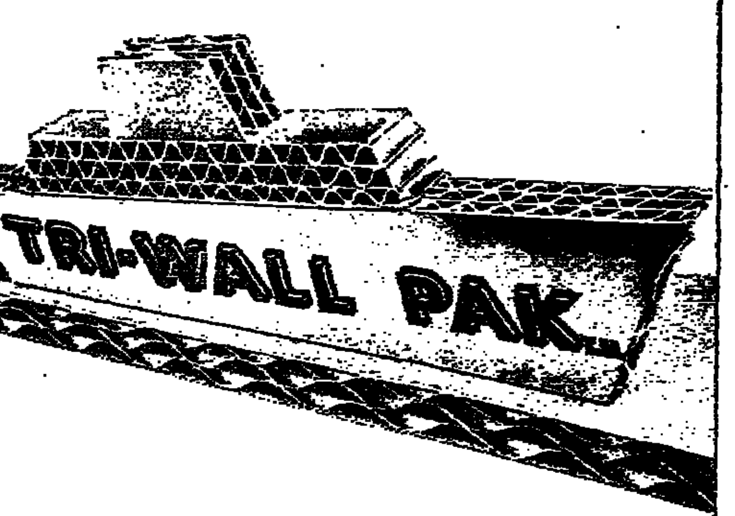

הדרך הבטוחה לתובלה ימית

Tri-Wall
מיבלי
טרי-וול
(ישראל)
בע״מ

למכירה
מבנה תעשייתי 450 מ״ר
כולל כח חשמלי, טלפון ואינסטלציה
על 2.5 דונם עם אפשרות להרחבה
נא לפנות ת.ד. 29882 תל־אביב או טלפונית בשעות הערב
03 258802

דרוש מחסן
200 — 400 מ״ר
באזור תעשיה חולון
בשכירות לשנה הדשים
עד שנה
לפנות טל. 35071 למר עירון

סיגרי הייצוג של ישראל

תוצרת דובק - ערבות לטיב

מה שאתה מקבל בממוצע במחלקת תיירים לארה"ב.

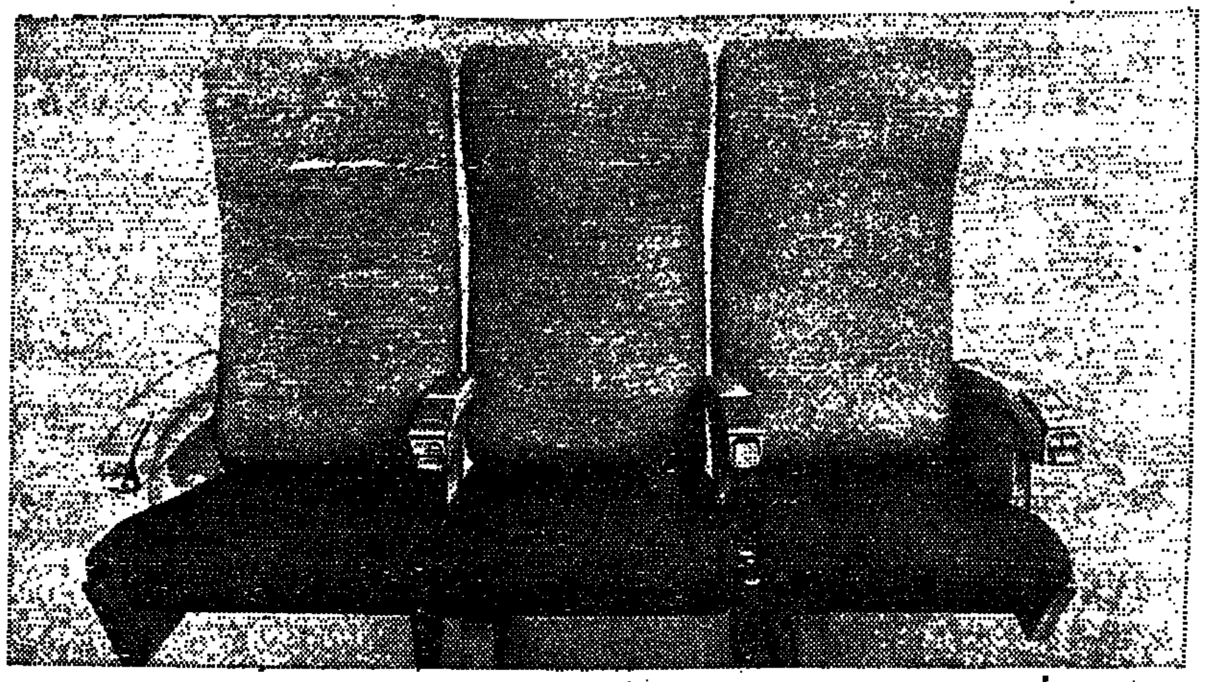

ישיבה בשלשות

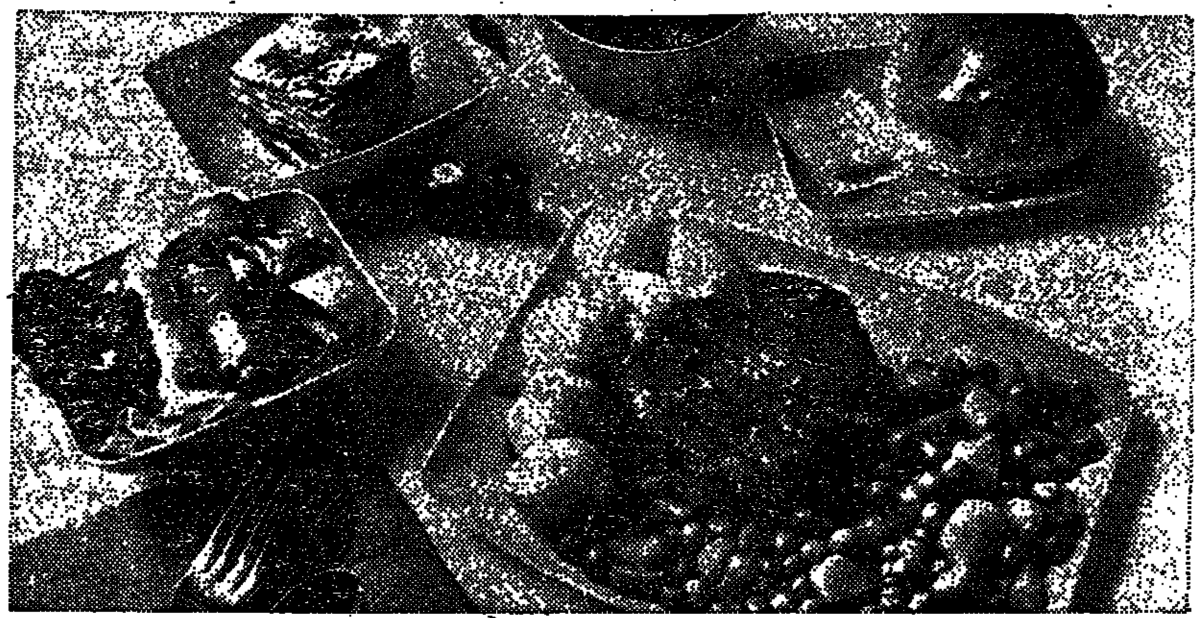

תפריט ללא בחירה

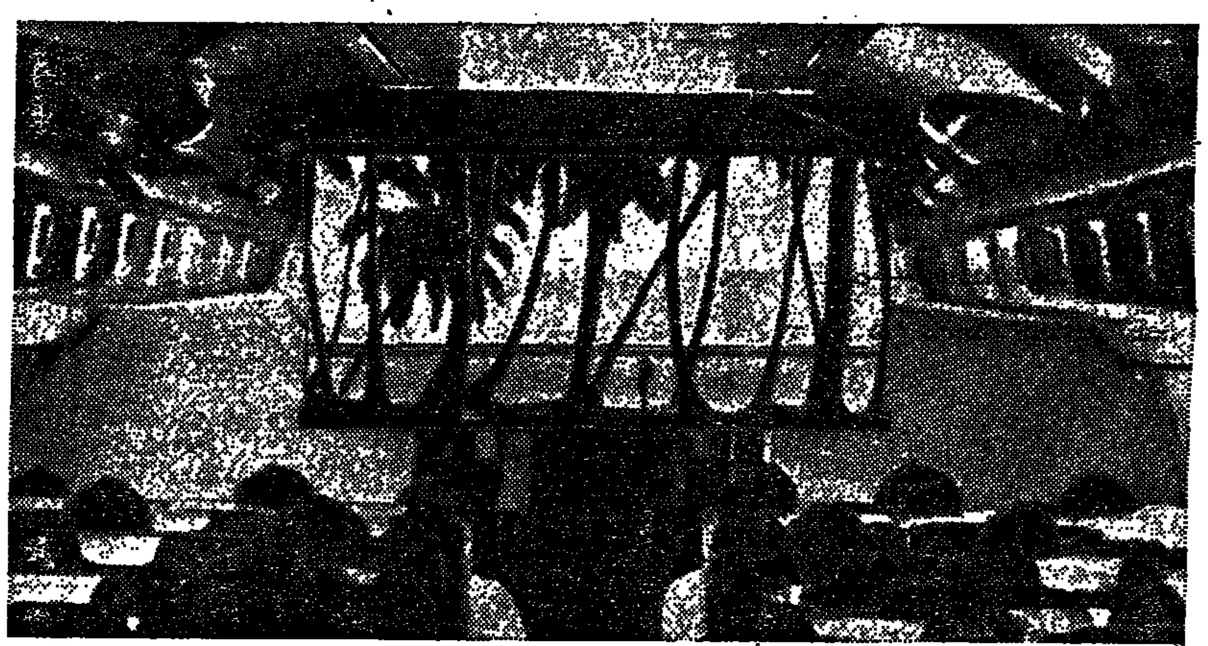

סרט אחד, או ללא סרט

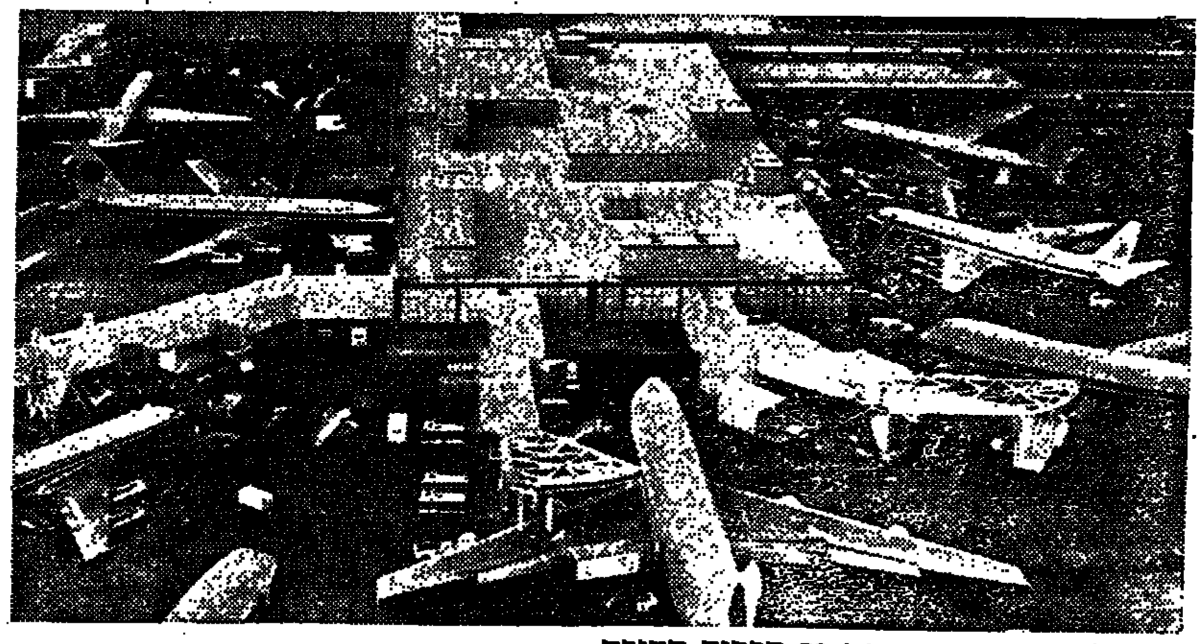

טרמינל בניו-יורק המשמש 29 חברות תעופה

מטענך חשוף ואינו מכוסה

מה שאתה מקבל בשירות אמבסדור החדש של TWA תמורת אותו מחיר.

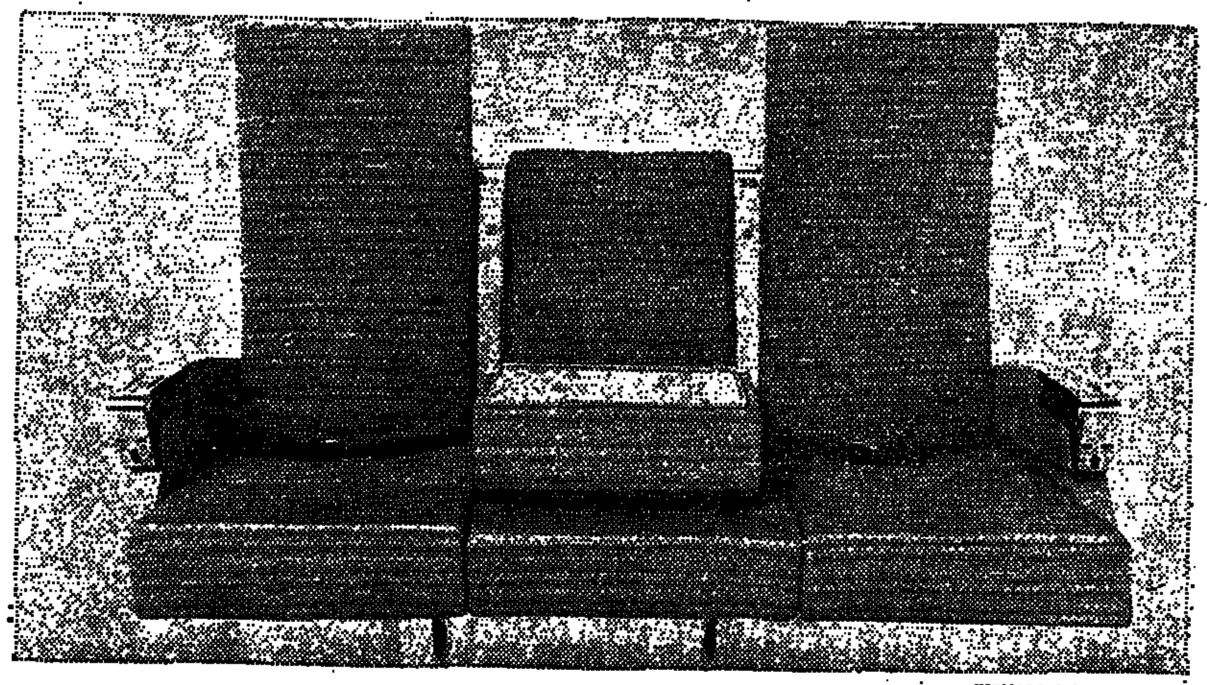

מושב „התאומים"
בכל מטוסי 707 של ט.וו.א. אפשר לשבת בשלשות, בזוגות, או אפילו להפוך את המושבים לספה.

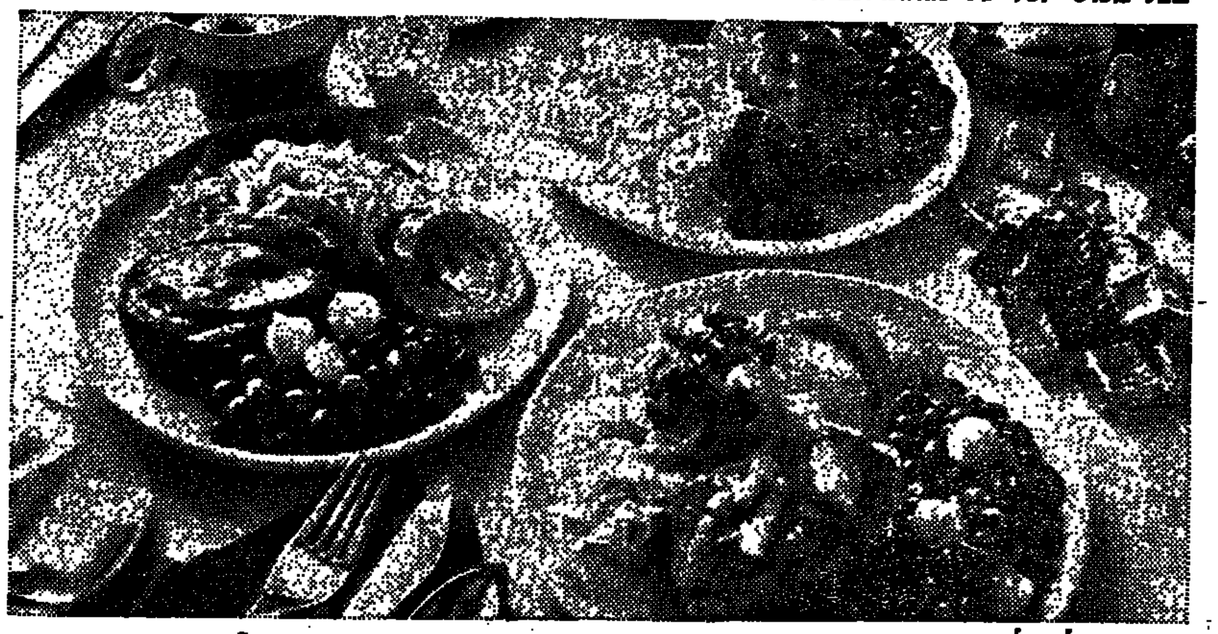

מבחר של שלושה תפריטים
שלושה תפריטים בינלאומיים לבחירתך בכל טיסות ט.וו.א.

שני סרטים
אחד לכל הקהל, אחד רק למבוגרים — לבחירתך*.

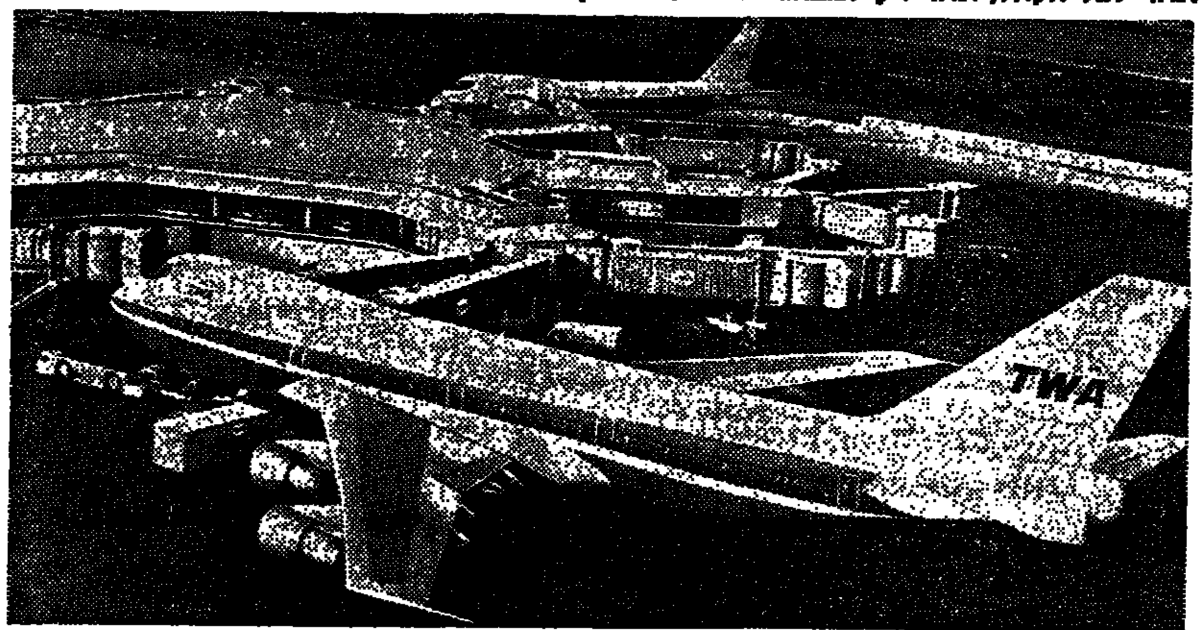

טרמינל בניו-יורק, לנוסעי ט.וו.א. בלבד.
עם שירותי מכס ובדיקת דרכונים הבלעדיים לט.וו.א.

מטענך מוגן
רק לט.וו.א. יש מיכלי מטען מיוחדים בכל טיסה לאמריקה.

TWA

* בהתאם לחוקי „יאטא" עלינו לגבות תשלום סמלי עבור בידור ומשקאות חריפים במחלקת תיירים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ידנו מושטת לחידוש המשא ומתן

עילת הסכסוך בענף השימורים היא התביעה להגדלת פיצויי הפיטורין.

על תביעה זו חוזרים נציגי ההסתדרות במשא ומתן בכל ענפי התעשיה.

לנו פתרון כולל:

הנהגת פנסיה מקיפה

יתרונותיה של פנסיה מקיפה הם:

- ✶ פנסיה מקיפה מבטיחה גימלה חודשית קבועה בכל התקופה שהעובד אינו מסוגל לעבוד;
- ✶ פנסיה מקיפה כוללת ביטוח נכות – מלאה או חלקית, – ביטוח זקנה וביטוח שאירים של העובד (אלמנה ויתומים);
- ✶ פנסיה מקיפה היא פתרון מודרני המונהג במדינות רווחה מתועשות;
- ✶ פנסיה מקיפה תמומן ע"י המעסיקים אף אם ההוצאה גדולה ב־50% מזו הכרוכה בפיצויי פיטורין בהווה;
- ✶ פנסיה מקיפה מבטיחה את צבירת זכויות העובד גם כשהוא מחליף מקום עבודה, בלי קשר לסיבת ההחלפה.

לעומת זאת

- ✶ פיצויי פיטורין משולמים לעובד רק אם פוטר מעבודתו;
- ✶ פיצויי פיטורין הם סכום חד פעמי המוצא, בדרך כלל, למטרות צריכה ואינו משמש להבטחת עתידם של העובד ומשפחתו.

התאחדות התעשיינים בישראל

המוסד לביטוח לאומי

הודעה חשובה לעובד השכיר

שינוי בתשלום תוספת לבעלי שכר נמוך

החל מ־1.4.72, ישלם המוסד לביטוח לאומי את „מענק התיקרות" ו„תוספת לבעלי שכר נמוך" לעובדים עם שלושה ילדים ויותר, או כששני בני הזוג עובדים, גם אם אין להם ילדים.

1. מי זכאי לתוספת לבעלי שכר נמוך?

עובד שכיר, נשוי, או הורה לילדים, או יחיד שמלאו 30 שנה, או יחיד שטרם מלאו לו 30 שנה ותומך בהורים, ששכרו החדשי הוא עד 425.— ל"י — יקבל תוספת לשכרו בסך 25.— ל"י. עובד שכיר ששכרו החודשי עולה על 425.— ל"י — יקבל תוספת משלימה לשכרו עד ל־450.— ל"י.

2. מי זכאי למענק התיקרות?

עובד שכיר נשוי, או הורה לילדים, ששכרו החודשי עד 490.— ל"י — יקבל מענק בשיעור של 48.— ל"י לחודש.

עובד שכיר ששכרו החודשי עולה על 490.— ל"י — יקבל מענק מופחת בשיעור של חצי לירה תוספת בשכר עד לשכר של 586.— ל"י לחודש.

התוספת והמענק ישולמו לעובד, בתנאי שאין לו הכנסות קבועות מרכוש, ריבית, דיווידנדה או גימלאות בסך העולה על סך 3,600.— ל"י לשנה.

3. מי ישלם את „התוספת" „והמענק"?

המעסיק — ממשיך לשלם לעובד שכיר זכאי שלו שני ילדים או פחות, ולעובד שכיר שבן זוגו אינו עובד.

המוסד לביטוח לאומי — ישלם ישירות על סמך תביעה אישית, לעובד שכיר אב לשלושה ילדים ויותר ובכל מקרה ששני בני הזוג עובדים גם אם אין להם ילדים.

4. כיצד לתבוע את „התוספת" „והמענק"?

— אם אתה זכאי אשר מעסיקך חייב לשלם לך את „התוספת" „והמענק", ישולמו לך תשלומים אלה במועד הרגיל של תשלום השכר.

— אם אתה זכאי אשר „המוסד לביטוח לאומי" חייב לשלם לך את „התוספת" „והמענק", אזי עליך להגיש טופס תביעה אישית, באמצעות מעסיקך, לסניף המוסד לביטוח לאומי.

עובד שכיר:

ידיעה זו שווה כסף. דאג לקבל את המגיע לך.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת מורים

בית המדרש למורים העברי הממלכתי ע"ש דוד ילין בית־הכרם, ירושלים

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

לבעלי השכלה תיכונית:

1. מתנכות לגיל הרך (לגילים 3—8 לגן הילדים ולשכבה הנמוכה של בית"ס היסודי).
2. מורים לביה"ס היסודי — לכיתות ג'—ו' (הכשרה כוללת של התמחות במקצועות עיוניים או חינוך מיוחד או חינוך מבוגרים או ספרות ילדים וניהול ספריה).
3. מורים לחטיבת הביניים (התמחות במקצועות: מתמטיקה, מדעי הטבע, הומניסטיקה, לימודי יהדות, אנגלית).
4. מורים לאומנויות טכניות (מלאכה).

לגננות ולמורים מוסמכים:

מכון לחינוך ריפויי (מח"ר)
לילדים המוגבלים בשכלם ולילדים עם ליקויים בתפקידי המח (חינוך מיוחד).
מועמדים מסיימי שירות בצה"ל או בגיל מעל השירות בצה"ל החסרים תעודת בגרות מלאה — יתקבלו במקרים מיוחדים על תנאי שיסיימו מערכת משלימה של לימודים בשילוב עם לימודי בית המדרש.
עולים שסיימו בי"ס תיכון בחו"ל יקבלו לימודי ההלכה במקצועות העבריים תוך שנות הלימודים הרגילות בבית המדרש.
ליד המוסד קיימת פנימיה לתלמידים הבאים ללמוד מחוץ לירושלים.
לקבלת פרטים נא לפנות לפי הכתובת: ביהמ"ד למורים העברי הממלכתי ע"ש דוד ילין, בית־הכרם, ת.ד. 3578 ירושלים, טלפון 523151 בין השעות 8—12.
ההרשמה תסתיים בסוף מאי 1972.

מפקד האוכלוסין 1972

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מפקד האוכלוסין והדיור 1972

בימים אלו תקבל באמצעות הדואר שאלון מוקדם

המדגים את השאלות שתוצגנה לך במפקד האוכלוסין והדיור 1972
המפקד מתחיל ב־21 למאי

אנא עיין בשאלון ומלא אותו בהתאם להסבר המצורף

„כולנו מתפקדים"

אנא, תן לי להשתלב בתנועה!
אני מוביל עשרות אנשים למחוז חפצם!
תודה
אגד

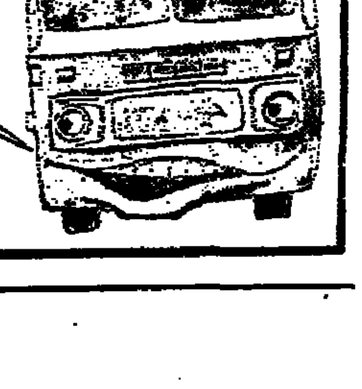

הידעת כי

עובדי התעשיה האוירית
נהנים מהנחה ניכרת
מדמי המנוי
פנה עוד היום
לשרות אשראי לעובד

הארץ

אוניברסיטת תל־אביב

ביה"ס להסטוריה
המכון לחקר בריה"מ ומזרח אירופה
מתכבדים להזמין את הציבור
להרצאתו של:

Professor Hugh Seton-Watson,
University of London, School of Slavonic and East European Studies

בנושא:

"INTELLIGENTSIAS"

אשר תתקיים היום, יום רביעי, ה־10 במאי 1972, בשעה 5.00 אחה"צ, בבנין פרץ נפתלי, חדר מס' 108, קרית האוניברסיטה רמת אביב.

הועדה לאנרגיה אטומית
קריה למחקר גרעיני-נגב

דרושים מועמדים לקורס: מפעילי כורים

תנאי קבלה: בוגרי תיכון (רצוי מגמה ריאלית) או בי"ס מקצועי 4 שנתי — בעלי כושר בריאות תקין.

משך הלימודים: הלימודים יערכו בקריה למחקר גרעיני נגב במסלול יום וימשכו 6 חודשים.

תנאי לימוד: — בזמן הקורס תשולם ללומדים משכורת
— המגורים בבאר שבע דימונה או ערד (ההסעה מאורגנת ע"י המפעל)
— תנתן השתתפות בשכר דירה.

ההרשמה לבחינות הכניסה: המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים וגליון ציונים של גמר תיכון לת.ד. 9001 ב"ש מדור קבלת עובדים.

עומס עבודה במשרדך?

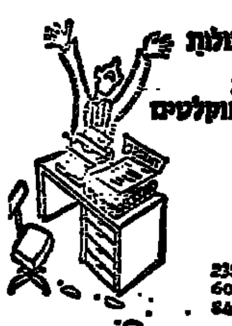

מכירות כתבניות, קצרניות מעולות לשרותך על בסיס ארעי
● רשום פרוטוקולים בישיבות
● הקלטות ופיענוח סרטים מוקלטים
● תרגומים מקצועיים
● צילום מסמכים

חבר המתרגמים
translators' pool

תל־אביב: רחוב 4, קומה ב, טל. 235576, 238532
ירושלים: רחוב מרכוס 5, טלפון 60884
חיפה: רחוב לסוס 8א, טלפון 84268

ועדה המשנה לתכנון ובניה פתח־תקוה

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה פ"ת בקשה למתן הקלה בניה על חלקה 38 בגוש 6374 ברח' פיקא 24, פ"ת.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג' בו מותר לבנות 38% לקומה בארבע קומות.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות 34.5% לקומה [illegible]
[illegible]
כל מי שיש לו התנגדות [illegible] שהיא לבקשה הנ"ל להגישה לועדה תוך 15 יום מ[illegible] הודעה זו.
לאחר המועד הנ"ל תעבור ה[illegible] לועדה המחוזית לתכנון ובני[ה] [illegible]
י. פיינבר[ג]
יו"ר ועדת ה[משנה] לתכנון ובניה

מכרז

למכירת מכונית פיאט 124

מספר 247־413 שנת ייצור 1968

את המכונית אפשר לראות במתקני חברה „דלק" רח' אלי אשכנז 2, ת"א בימים 10.5.72—12.5.72 בין השעות 9.00—10.00 לפנה"צ.

את ההצעות יש להגיש עד יום 17.5.72

יחד עם המחאה בנקאית בגובה 10% מהסכום המוצע לשרותי סנקרים בע"מ רח' אחוזת בית 6, ת"א. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

נתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאשר שנוי בתכנית הבניה על חלקה 113 בגוש 8264 (רח' [illegible]) הגורמים לתוספת שטח בניה ב־3.8% מעל המאושר.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה ברחוב [illegible] בשעות קבלת הקהל.

התנגדויות אשר להגיש בועדה תוך שבוע אחד מיום פרסום הודעה זו.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 224/72

בענין: עזבון המנוחה אסתר [illegible], שנפטרה ביום 23.3.72 בברלין, גרמניה המערבית.

המבקש: שלוב וקפמן ע"י ב"כ עוה"ד מיכל [illegible] ו/או יצחק [illegible] שמענו: רח' שמאי 16 ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הצהרה על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם המתנן שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להצהרה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו הצהרה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעליה.
יהודה [illegible], שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי ירושלים

בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע

תיק עזבונות 1 [illegible]

בענין: עזבון המנוח [illegible] ת.ז. 6534021 [illegible] (11.12.71) [illegible]
המבקשת: [illegible] ת.ז. 6534021 [illegible]

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית [illegible] בקשה ליתן צו [illegible] [illegible] [illegible] הנ"ל [illegible] [illegible] המבוקשת שאם לא כן, יתן המשפט צו כמבוקש בעליה.
[illegible] — [illegible]
רשם ביהמ"ש המחוזי באר־[שבע]

בענין: פקודת החברות;
ובענין: הרמן הולנדר חברה להשקעות בע"מ; בכינוס נכסים והנהלה (מיוצגת ע"י כונסי הנכסים והמנהלים המצוינים להלן).

הודעה

בהתאם להחלטה שניתנה ע"י בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו בתאריך 16.4.1972 בתיקי המרצה 2913/72, 2914/72 ו־3500/72, מתבקשים המעונינים לרכוש את המניות המוחזקות ע"י החברה הנ"ל בהון המניות של בנק ישראלי לתעשיה בע"מ להגיש תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה הזו, את הצעותיהם לרכישה לאחד מכונסי הנכסים והמנהלים המצוינים להלן; החברה הנ"ל מחזיקה 113653 מניות רגילות בנות לירה אחת כ"א בהון המניות של הבנק הנ"ל.
המכר הסופי יהיה טעון אשור מטעם בית המשפט הנ"ל; לא קיימת החובה לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה איזו שהיא.

עו"ד ד"ר ס. וולף רח' אחד העם 68 תל־אביב	עוה"ד מיכאל צבירני ע"י בנק המזרחי המאוחד רח' ליליינבלום 48, ת"א	ברוך ברוידא רח' מונטיפיורי 39 תל־אביב

החק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי נתניה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' נת/4/267 א' בית מגורים בן 6 קומות מעל לקומת חנויות, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8267 חלקה 547.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

עירית דימונה

מכרז מס' 38/72

עירית דימונה מכריזה בזה על אספקת ציוד לכבוי אש למוסדות העיריה ולמוסדות הגנך.
הציוד כולל:

1. ברזי שטיפה
2. זרנוקים
3. ארונות לתאים
4. קשירה למצמד
5. ממטפים כל הסוגים
6. גלילונים כל הסוגים
7. צינורות מגומי

פרטים נוספים אפשר לקבל בימי שני ורביעי בשעות הבוקר אצל רכז הקניות.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה בדואר רשום בציון כספר המכרז אל מזכיר העיריה.
על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה נפרדת ערבות בנקאית בגובה 5% מהצעתו.
התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא יום חמישי, י"ב בסיון תשל"ב (25.5.72).
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יצחק פרץ, ראש העיריה

מרבבים

מפעלי מתכת בע"מ פתח־תקוה

מציעים למכירה

דינמומטר 500-17

מתוצרת קלייטון ארצות הברית.

לפנות למחלקה המסחרית טלפון 913044.

עירית הרצליה

מכרז מס' 69/9/72

עירית הרצליה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה: הוספת 2 כיתות בביה"ס הגבעה.
את פרטי המכרז וטופסי ההצעה המחירים אפשר לקבל תמורת — 40.— ל"י (התשלום לא יוחזר) באגף מהנדס העיריה בזמן קבלת קהל בימים א' עד ה' בשעות 8.0—10.00 לפני הצהריים ובימים א' ו־ד' בין השעות 16.00—18.00 אחר הצהריים.
כל המעונין להשתתף במכרז יגיש את הצעה המחירים בשני עותקים על גבי הטפסים שיומצאו לו וישלח אותם בדואר רשום במעטפה סגורה בציון מכרז מס' 69/9/72 למשרדי העיריה, רח' הנדיב 2, לא יאוחר מיום ראשון, ט"ו בסיון תשל"ב, 28.5.72.
על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית לטובת העיריה (המחאות פרטיות לבנק או לסטרות לא יתקבלו כערבות) בשעור של 5% מערך הצעתו לתקופה של 4 חודשים.
כמו כן קבלן שלא ישלים את כל פריטי הפרטים בהתאם להצעה לא תובא הצעתו לדיון בועדה מכרזים.
את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי יגרום לביטולו. בעת הדיון בהצעה תתחשב העיריה ביכולתו של המציע, כושרו לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות וכן בותקו ונסיונו בעבודות דומות.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יוסף נבו, ראש העיריה

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מכרז 72/1403

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור אספקה והרכבת מבנה ברזל (כ־44 טון עמודים וקורות) עבור תחנת טרנספורמציה באיזור חיפה.
פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של — 75.— ל"י במשרדי אגף הבצוע, רחוב מקוה ישראל 5, תל־אביב, בין השעות 09.00—12.00, עד יום המישי 18.5.72.
הצעות תתקבלנה עד יום המישי 25.5.72 שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

זה קורה לך בקיץ

אתה מתיישב במכוניתך. החום מעיק ואתה מרגיש כאילו זה עתה נכנסת לכבשן להטם. אתה פותח את החלונות בתקוה אופטימית שאוויר קריר יצנן אותך קצת אך זאת אשליה, כיוון שהאוויר בחוץ איננו קר יותר, מאשר בתוך מכוניתך. אך מה אפשר לעשות? אהה, כמיצ. יתר על כן, אתה גם מתחיל להתעצבן, ביחוד כשאתה מוצא את עצמך תקוע בפקק תנועה מכביס.

אז עליך להתמודד גם עם הרמזורים ותנאי התנועה הגרועים ואתה חושב שאתה עומד להתפוצץ. אך מה אתה יכול לעשות? אתה ממשיך לנהוג מכוניתך שברירה אין לך, אתה חייב להגיע. למרות שאתה כבר תשוש, חסר סבלנות. אינך שולט יותר על עצביך ורותח כים של זיעה. בתנאים שכאלה קשה לצפות ממך שתנהג בזהירות, שלא לדבר על מילוי שאר המשימות היום־יומיות העומדות בפניך, במשרד, בבית ובחברה. אך מה אפשר לעשות? אהה הרי לא יכול לשנות את הקיץ הישראלי.

אם אתה סעורה בשוק הישראלי, אתה חושב על חנן ועל אביגדור. מי הם? הם שני המומחים שיוכלו להושיע אותך במצבים כאלה ולמעשה למנוע את היווצרותם.

חנן קרבס ואביגדור זילברבוש הם המומחים בהא הידיעה בישראל, בכל הקשור למיזוג וקירור אויר ברכב. תוכל לפנות אליהם יום יום משעה 7 בבוקר ועד 7 בערב.

לא זאת בלבד שהם ישמחו לייעץ לך בתחום מיזוג האוויר במכוניתך, הם גם יתקינו את המזגן המתאים ביותר למכוניתך ויעניקו לו את מלוא השרות הדרוש, חלקי חילוף מקוריים אחריות לשנה ואפשרות המשכת ביטוח לאחר שנת האחריות. הייעוץ לפני הקניה — חינם וללא כל התחייבות מצידך. חנן ואביגדור מנהלים כיום את חברת „איירקול" בע"מ החברה לקירור ומיזוג אויר הוותיקה והמנוסה ביותר בישראל. פנה אליהם בטל׳: 38906, 37157 או ישירות ל„איירקול" רח׳ שבת 1 ת"א.

עם „איירקול" במכוניתך אתה נוהג בבטיחות ומגיע לעבודה ולביתך רענן ובמלוא אונך.

(מ.)

החלו חגיגות לציון יום שחרור ירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

חגיגות יום ירושלים, במלאת חמש שנים לאיחודה של העיר נפתחו אמש בעצרת חגיגית מטעם המפד"ל, בה השתתפו הח"כ מנחם בגין הרב משה צבי נריה וקצין הצנחנים הדתי, יורם זמוש, שהניף את הדגל על הכותל בעת הכבוש.

היום יהיה ב„בית הסופר" בעיר העתיקה כנס של ותיקי ירושלים אשר יספרו על חוויותיהם האישיות מהמלחמות שפקדו את ירושלים.

השנה החליטו להקדים את „יום ירושלים" שחל למעשה ביום ו׳ כדי למנוע חילול שבת. האירוע המרכזי יהיה מחר לפנות ערב ליד הכותל המערבי כשתערך תפילה הכונית, שבה ישתתפו שרים, חברי כנסת, הרבנים הראשיים וקציני צה"ל. 12 תלמידים ידליקו במעמד זה 18 אבוקות לזכר 181 חללי צה"ל שנפלו במערכה על ירושלים במלחמת ששת הימים.

כן תהיה עליה לרגל לירושלים, שבה מצפים לרבבות משתתפים שיעברו דרך גוש עציון, בית־לחם ורמת־רחל.

בגן העצמאות תהיה עצרת שבה ישתתפו חברי כנסת וראש העיריה, מר טדי קולק. במעמד זה יחולקו ספרי־תורה לבתי־הכנסת בהיאחזות כפר דרום, למשמר הגבול בעזה ולצבאי גרוזיה ביהוד. לאחר העצרת תצא התהלוכה, שתעבור דרך הרחובות המרכזיים של ירושלים אל הכותל המערבי.

עצרת יום „יום ירושלים" תיערך בבנייני האומה, מפגש של משפחות שכולות בבית אגרון וכנסים של החטיבות הצבאיות שלחמו בירושלים: אתמול אחה"צ נפתחו המפגשים האלה בכינוס חטיבת הראל בבנייני האומה. היום יהיה כינוס של חטיבת ירושלים באוניברסיטה העברית ומחר תתכנס חטיבת הצנחנים בראשות מפקדה לשעבר, אלוף מוטה גור, באמפיתיאטרון שבהר הצופים.

קובלים על חוסר שירותים ברחוב אינשטיין בחיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

תושבי רחוב אינשטיין ובכרמל ר־סביבתו (רחובות זמנהוף, יערות, גבעת דאונס ועוד) פנו בעצומה לעיריה בה הם קובלים קשות על חוסר שירותים בסיסיים בכל האיזור, דבר המקשה מאד על חייהם.

התושבים מצביעים על כך שאין בכל האזור חנות מכולת ולא נודע על שום תוכנית להקמת מרכז מסחרי. אין ברחוב אינשטיין תחבורה ציבורית שהיתה יכולה להקל מאד על חיי נשים וילדים ההולכים לבתי ספר. כן נמסר שאין גני ילדים ואין מגרשי משחקים בכל הסביבה.

עוד קובלים התושבים על אי סלילת מידרכות בקטעים שונים של הרחוב ועל חוסר ספסלים. התושבים ביקשו פגישה עם ראש העיריה ועוד לא נענו.

אגם ואפרת יקבלו פרס סנדברג פרס איקה יוענק לישראל הדני

(ל).— גדול הפרסים האמנותיים הישראליים, פרס סנדברג, יוענק ליעקב אגם ולבני אפרת במוזיאון ישראל היום אחה"צ. יעקב אגם מק־

יעקב אגם

בל את הפרס, לשנת 1970, לציון תרומתו להתפתחות האמנות הקינטית בעולם מזה עשרים שנה ולהעשרתה המתמדת באלמנטים ובראיונות חדשים. לפסל בני אפרת יוענק הפרס, לשנת 1971, כדי לציין את יחודו של האמן הצעיר בהמחשת מושגים חדשים תוך עימות חומרים וצורות קונבנציונאליים.

פרס איקה לאמנות ישראלית צעירה לשנת 1970 יוענק לישראל הדני על מקוריותו בהגדרת חללים בצורות גיאומטריות מודולריות.

פרס סנדברג בסך 18,000 ל"י לשנה ניתן מקרן שהוקמה בפילדלפיה ליד המוזיאון לאפשר רכישתה של אמנות ישראלית. פרס איקה בסך 2,000 ל"י מתרם על־ידי משפחת איקה בראון, לזכר האמן הצעיר שנספה בתאונה בצרפת.

שופטי פרס סנדברג היו ד"ר ויללם סנדברג, ד"ר משה שפיצר ומר יונה פישר. פרס זה ניתן בעבר ליוסף זריצקי, אריה ארוך, יגאל תומרקין ויצחק דנציגר. שופטי פרס איקה היו היה יונה פישר, עמי בראון ומרטין וייל. פרס זה ניתן בעבר לאהרון ויתקין, משה גרשוני, פנחס עשת, ועמי שבים.

האמרגן דני דגן הוכרז כפושט רגל לפי בקשתו

מאת סופרת „הארץ"

האמרגן התל־אביבי דניאל דגן הוכרז כפושט רגל על פי בקשתו. את הבקשה הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב. כונס הנכסים הרשמי מונה לרכז את חובותיו ואת הכנסותיו. דגן הגיש את בקשתו בסוף אפריל, ומסר לבית המשפט כי חובותיו מסתכמים ב־392,000 ל"י. עוד הצהיר, כי כנגד חובותיו יש לו זכות תביעה לגבי חכירת פונדק נבטים במצפה רמון, כמינהל מקרקעי ישראל, או זכות להחזרת השקעות בפונדק, בסך כולל של 151,560 ל"י.

★ מטעם אגודת הסטודנטים בטכניון תתקיים היום ב־11 לפנה"צ בבית צ'רצ'יל בקרית הטכניון אסיפת מחאה נגד העלאת שכר הלימוד.

הוענקו 5 פרסים בתצוגת הבקר ה־22

מאת יהודה אריאל סופר „הארץ"

בתצוגת הבקר ה־22 שנערכה אתמול ליד קבוץ שריד, הוצגו 59 בנות של 4 פרים שבמכון, שנבחרו מתוך 600 פרות, מהן זכו חמש פרות בפרסים על מבנה גוף ותנובת החלב המצטיינים. את הפרסים קיבלו המשקים גבת, מרחביה, גן שמואל ואילו משק שריד זכה בשני פרסים.

התצוגה נערכה על־ידי התאחדות מגדלי בקר בישראל והאגודה להזרעה מלאכותית און. בתצוגה ביקרו גם אורחים מחו"ל ביניהם מנהל חוות נסיון מאוסטריה.

הוזלה ניכרת של בשר עוף קפוא בשופרסל

הנהלת חברת שופרסל פותחת ביום ראשון הקרוב במיבצע להוזלת מחיר העוף הקפוא. המבצע יימשך שבועיים ימים בכל 45 חנויות ה„שופרסל" ברחבי הארץ. כידוע הוזילה מועצת הלול כי החל מיום ראשון יהיה מחיר 1 ק"ג עוף קפוא 3.50 ל"י, ואולם בחנויות „שופרסל" יימכר העוף הקפוא במחיר של 3.33 ל"י, 1 ק"ג.

חברת שופרסל פותחת ביום ראשון במיבצע הוזלת מחירים באזור דן — בחנויות ברמת־גן, גבעתיים ובני־ברק. המבצע יימשך שלשה חודשים ויימכרו בו 30 מוצרים שונים בהנחה של 10%. בין המוצרים המוזלים: אורז, בנניק, בשר קפוא ומלפפונים.

"מנורה", חברה לאחריות ולביטוח משנה בע"מ, שמחה להודיע למבוטחים במסגרת תכנית "בכורה", כי ההטבות שנקבעו לשנת 1972, על יסוד הנסיון הביטוחי של שנת 1971 מסתכמות בשיעור ממוצע של 18% מהפרמיה ששולמה ועולות ב־20% בממוצע על ההטבה שהובטחה מראש.

תחשיב אישי מדוייק של ההטבות יישלח לכל אחד מהמבוטחים בביטוח "בכורה" בחודש מאי.

מנורה

חברה לאחריות ולבטוח משנה בע"מ

המשרד הראשי: בית "מנורה", שד׳ רוטשילד 73, טל. 622841

פרסום גלבלום

אלף פרות יובאו מגרמניה על־ידי הסוכנות למרות התנגדות מגדלי הבקר

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

אחרי לחץ רב וממושך מצד מחלקת ההתישבות של הסוכנות, הסכים מנכ"ל משרד החקלאות, מר ברום, לאשר הבאת אלף פרות חלב מגרמניה, כדי לספקן להתישבות הצעירה ליסוד רפתנות.

זאת למרות התנגדות הנמרצת מצד התאחדות מגדלי הבקר, שהסכימה לספק את כל הבקר הדרוש הן על־ידי גידול במשקים הן כרודבות של בקר במשקים ותיקים.

מחיר הבקר

הבקר הגרמני עולה 1800 ל"י לראש ועד שיגיע לנמל חיפה יעלה כ־2100 ל"י. עוד לא הוברר האם המיבאים ישוחררו מהיטל יבוא בשיעור של 20% וכן תהיינה עוד הוצאות של החזקת הבקר בקרנטינה. הבקר הגרמני נופל מבחינת תכונות תורשה מהבקר המקומי, דהיינו שהמתישבים יקבלו בקר מסוג ירוד מהמקובל במשק בארץ. כן קיימת בעית איקלום של הבקר ובנוסף לכך קיים חשש של מחלת הפלה מדבקת שהבקר הגרמני אינו חסון נגדה. בגלל סיבה זו דורשים השירותים הוטרינאריים לרכז את הבקר המיובא מגרמניה במספר מועט של משקים, דהיינו שהמשקים הצעירים יבססו את ענף הרפת על בקר פחות ערך וחשוף למחלות וסבל מאקלים.

מענת ההתאחדות

התאחדות מגדלי הבקר טוענת שאין שום הצדקה להוציא 1,6 מיליון מרק ועוד 42 אלף דולר ליבוא הבקר בעת שעושים כאן מאמצים להכניס מטבע זר על ידי יצוא בקר לארצות שונות. כן קיים חשש שישנן אינפרוסים סמויים ביבוא הבקר.

התאחדות מגדלי הבקר חתמה הסכם עם הסוכנות לגדל 2000 עגלות עד 6 חודשי הריון למשקים הצעירים מהן רוכזו כבר 1900 ראש ובעוד חצי שנה יתחילו באספקתן במשך שנה. כן הוסכם על רכישת בקר לחלב במשקים ותיקים. סומנו למעלה ממאה ראש אולם הסוכנות אינה לוקחת אותם ממשקי המוכרים בטענה שעל המתישבים לאשר בקר זה. בעוד שהבקר המיובא יימסר ללא ברירה למתישבים ובלי שיוכלו לדחות אותו בגלל טיב.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים:

אייר פראנס (197) ב־01.30 מהמזרח הרחוק, הודו, טהראן; ט.וו.איי (811) ב־04.05 מהונג־קונג, בנגקוק, בומביי; בי.או.איי.סי. (771) ב־11.45 מניו־דלהי, טהראן; אליטאליה (738) ב־13.15 מרומא; ט.וו.איי. (740) ב־13.25 מניו־יורק, פרנקפורט; סייפרייר (302) ב־13.50 מניקוסיה; אל־על (500) ב־14.40 מניו־יורק, מונטריאול; אל־על (18) ב־14.50 מניו־יורק, לונדון; לופטהאנזה (634) ב־15.20 מפרנקפורט, מינכן; ט.וו.איי (810) ב־15.35 מבוסטון, פאריס, רומא; אל־על (344) ב־16.10 מניקוסיה; ק.ל.מ. (629) ב־18.20 מאמסטרדם; ט.וו.איי (840) ב־10.30 מניו־יורק, רומא, אתונה; סוויס אייר (330) ב־17.05 מציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב־17.35 מלונדון, רומא; סאבנה (571) ב־18.55 מבריסל, וינה; בי.אי.איי. (488) ב־19.15 מלונדון; אל־על (440) ב־19.50 מבריסל; אייר פראנס (192) ב־20.00 מפאריס; אייר פראנס (136) ב־20.10 מפאריס; אל־על (446) ב־21.10 מלונדון, וינה; אל־על (444) ב־21.55 ממארסיי, רומא; אל־על (448) ב־22.35 מפאריס, מינכן; סוויסאייר (338) ב־23.35 מציריך, ז'נבה.

ממריאים:

אייר פראנס (197) ב־02.45 לפאריס; טארום (248) ב־05.30 לניקוסיה, בוקרשט; ט.וו.איי (811) ב־06.00 לאתונה, רומא, פאריס, בוסטון; ט.וו.איי. (741) ב־06.50 לפרנקפורט, ניו־יורק; סוויס אייר (331) ב־07.30 לציריך; אל־על (249) ב־07.35 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו־יורק; ט.וו.איי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ניו־יורק; אל־על (23) ב־08.15 לפאריס, ניו־יורק; אוסטריאן (712) ב־08.25 לוינה; אולימפיק (302) ב־08.30 לאתונה; אייר פראנס (181) ב־08.40 לרומא, פאריס; אל־על (445) ב־08.55 ללונדון; בי.אי.איי. (488) ב־09.25 ללונדון; ט.וו.איי. (801) ב־09.30 לאתונה, פאריס, ניו־יורק; אל־על (447) ב־09.50 למינכן, פאריס; אל־על (449) ב־10.00 לבריסל; אל־על (443) ב־10.45 לרומא, מארסיי; ק.ל.מ. (528) ב־11.00 למינכן, אמסטרדם; בי.או.איי.סי. (771) ב־12.30 ללונדון; אל־על (348) ב־13.00 לניקוסיה; אליטליה (739) ב־14.00 לרומא; סייפרייר (508) ב־14.30 לניקוסיה; לופטהאנזה (637) ב־16.20 למינכן, פרנקפורט; ט.וו.איי (810) ב־16.40 לבומביי, בנגקוק, הונג־קונג; סוויסאייר (337) ב־17.55 לז'נבה, ציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב־18.20 לטהראן, כורמה, המזרח הרחוק; אייר פראנס (192) ב־21.15 לטהראן, בנגקוק, סייגון; אל־על (141) ב־23.30 לטהראן.

פלימן איננו מקבל קהל

מאת סופר „הארץ" בחיפה

ראש עיריית חיפה מר משה פלימן המחלים עדיין אחר ניתוח ריאות שנעשה לו ב־22 במארס, עובד יום יום באורח חלקי בעיריה. הוא עושה במשרדו 3—4 שעות ומתרכז בטיפול בעניינים עקרוניים ובבעיות יסוד. מר פלימן מקיים קשר הדוק עם מנהלי המחלקות, אולם הוא עדיין מתקשה בדיבור ומשום כך איננו מסוגל עדיין לקבל קהל.

דיסקונט מכר שטרי־הון בארה"ב

בנק דיסקונט מכר בשבוע שעבר לשתי חברות ביטוח בארה"ב שטרי חוב הוניים ב־7.8 מיליון דולר של ארה"ב שזמן פרעון 1984—1975. מתוך התמורה שהתקבלה ממכירת שטרי החוב החדשים פרע הבנק את שטרי ההון הקודמים הקיימים של הבנק בסך 2.3 מיליון דולר (10 מיליון ל"י) והיתרה תשמש להרחבת עסקי הסניפים של בנק דיסקונט בניו־יורק. שטרי ההון נמכרו באמצעות קרן לייב אנד קו.

סטודנט במלואים נשפט שלא בפניו

מאת סופר „הארץ" בחיפה

סטודנט במלואים נשפט שלא בפניו על־ידי בית־הדין המשמעתי של הטכניון ונשפט להרחקה במשך שנה מהטכניון — [illegible] בשם אגודת הסטודנטים.

לסופר „הארץ" נודע, כי בעקבות מחאת אגודת הסטודנטים ייערך לסטודנט משפט חוזר. הוא נאשם בזיוף דו"ח מעבדה.

כלל ופרט

יו"ר הכנסת בפועל, מר יצחק נבון, קיבל אתמול את מר סטן א. סונדפלדט, שגריר שוודיה בישראל. כן קיבל את מר אלברט אוסולד, ראש מדינת הסן שבמערב גרמניה.

סגן שר התיירות, ח"כ יהודה שערי, קיבל אתמול במשכן הכנסת קבוצה של חברי מפלגת הרדיקלים הדמוקרטים משוויץ, ביניהם חברי פרלמנט.

★ ישיבת מליאת מועצת העתונות תהיה ביום שני, י"ד בסיון, 26.6.72, בשעה 11 לפנה"צ, בבית־סוקולוב בת"א. לחברי המליאה ולאישי הציבור הנימנים על מועצת העתונות נשלחו הזמנות בדואר או באמצעות מערכות העתונים, הכוללות גם דיווח על פעולות המועצה. חבר שלא קיבל הזמנה זו, מתבקש להודיע טלפונית לבית־סוקולוב (טלפון: 256141) לגב' שפרה.

אסותא ... אלישע

נולדו ל:

רניאלה וג'אודייר טלבו — בן

דינה ורן גלזר — בת

ג'וזיאן ומאיר אוולאי — בן

עליה וג'מיל אסמר — בן

נוריה וראובן בן שושן — בת

לאה ודוד קציר — בת

ריק"ח מגנה ביקור ג. מאיר ברומניה

מאת סופר „הארץ"

ביקורה של ראש הממשלה הגב׳ גולדה מאיר ברומניה, עודד את ממשלת ישראל בעמידתה הקשוחה המסכנת את השלום, נאמר בתגובת רקי"ח על הביקור.

בתגובה זאת מציינת רקי"ח שלמשבר במזרח־התיכון הוקדש רק משפט אחד בהודעה המשותפת של ראשי שתי הממשלות, בה נאמר כי שניהם תומכים בהמשכת המאמצים לקראת ישוב הסכסוך בדרכי שלום. לדברי רקי"ח מעלימה ההודעה כליל את העובדה שקיים כיבוש ישראלי והתעמולה של ממשלת ישראל מנצלת עתה את הביקור של הגב׳ מאיר בבוקרשט כדי ליפות את המדיניות התוקפנית הסיפוחית של הממשלה וכדי לחלץ אותה מבדידותה הבינלאומית.

כאשר נתבקש מקור ברקי"ח להבהיר אם מפלגתו מחייבת או שוללת את עצם הנסיעה של הגב׳ מאיר, הסתפק האיש בתשובה „אין תגובה".

תוקף אשתו למאסר־על־תנאי

★ (ע).— עזרא מוזברק (69) מעפולה נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בנצרת ל־3 שנות מאסר־על־תנאי, לאחר שהודה שתקף את אשתו והאשמה נגדו הוחלפה מנסיון לרצח לגרימת חבלה חמורה. הנאשם שהוא אב ל־8 ילדים, היה שרוי בריב עם אשתו על רקע סירובה למסור לו כספים שהשתכרה, ואשר אותם נהג לבזבז על משקאות ומשחקי קלפים.

דנו בניצול המלוות מהבנק העולמי

(ל).— בעיות משותפות לבנק העולמי ולישראל, בכללן קצב ניצול המלוות שקבלה ישראל מהבנק העולמי והמגעים בקשר למלוות הצפויים בנושאי ביוב וחקלאות, נדונו אתמול (ג') בפגישה של השר מר פנחס ספיר, עם ד"ר א. די רינגיקאו, המנהל האכסקוטיבי בבנק העולמי מטעם ישראל, הולנד יוגוסלביה וקפריסין. האורח נפגש עם נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, פקידים בכירים בבנק ובאוצר, וכן עם נציגי המשרדים הקשורים בפרוייקטים השונים עבורם בקשה ישראל הלוואות מהבנק העולמי.

מר דוד הורוביץ, יו"ר הועדה המייעצת לבנק ישראל, ערך אתמול ארוחת צהרים לד"ר א. רינגיקאו.

חשוד במתן מחסה לחשוד בפרשת רצח

★ (ע.). חשוד במתן מחסה לאדם שהיה דרוש לחקירה בפרשת רצח סיטונאי הירקות החיפני, נעצר ביום ג׳ בבית משפט השלום בחיפה ל־10 ימים לחקירה.

בא כח המשטרה טען בבית המשפט, כי החשוד אהרן מינגלגרין, הסתיר בביתו שברחוב ליאון בלום 10 בחודש אפריל את יוסף דנינו, שהיה דרוש לחקירה בפרשת רצח סיטונאי הירקות יעקב בנטו.

בא כח המשטרה טען כי החשוד ידע כי דנינו דרוש למשטרה בקשר לחקירת רצח. השופט א.ד. בר ציון, על מעצרו ל־10 ימים לחקירה.

★ סגן ראש הממשלה ושר־החינוך מר יגאל אלון הודיע במברק מחו"ל כי הצליח להשיג בארה"ב תרומה של 25,000 דולר לפיתוח מיתקני ספורט למרכז היהודי־ערבי בית הגפן.

רוב הזקנים בישראל חסרים פנסיה או אמצעים לקיום הוגן

קרוב למחצית הקשישים זקוקים לעזרה סוציאלית

(ל).— לרוב הזקנים בישראל אין היום שום הסדרים פנסיוניים המאפשרים קיום הוגן וקרוב למחציתם זקוקים לתמיכות סוציאליות בצורת הטבה סוציאלית, כיוון שקיצבת הזקנה אינה מספקת לקיומם המינימלי. דברים אלה מסר אתמול ד"ר ישראל כ"ץ, בהסתמכו על מחקר העומד להתפרסם אשר בוצע במסגרת האגף למחקר ותכנון שבמוסד לביטוח לאומי.

יותר מ־46 אחוז מכלל הזקנים בארץ זקוקים להטבות סוציאליות לעומת כ־3 אחוז בגרמניה, 10 אחוז בשוודיה ו־26 אחוז בבריטניה. בשנת 1965, אמר ד"ר כ"ץ, החל המוסד לביטוח לאומי במתן הטבות סוציאליות מתוך הנחה, שההסדר הוא זמני, ומספר הזקוקים לו יקטן תוך מספר שנים. במציאות אירע ההיפך. מספרם של הזקנים העניים, הזקוקים להטבה סוציאלית, גדל. מצבם הולך וקשה בגלל היעדרה של מערכת פנסיונית תקינה לכל ישראל.

כ־270 אלף נפש, שהם 9 אחוז מכלל האוכלוסיה, קיבלו קיצבת זקנה ושאירים מהביטוח הלאומי בשנת 1971. לעומת זאת, במערכת הבטחת הסוציאלי להבטחת הכנסה, היו השגיה של מדינת ישראל בשנתיים האחרונות גדולים כהשגיה בעשור שלם שקדם להן.

הוספת ענפי ביטוח אבטלה וביטוח נכות ליברליים לכל האוכלוסיה, הצמדת גימלאות הביטוח הלאומי לשכר הממוצע במשק, שרובה על־פי החוק, הם הישגים שהושגו עד כה רק במתקדמות שבמדינות העולם.

ביטוח נכות בלבד, הדגיש ד"ר כ"ץ, יצרף לביטוח הסוציאלי כ־50,000 נכים ותלויים בהם, הפגיעים מאוד מבחינה כלכלית וחברתית. בין היתר, יקטין ביטוח הנכות את האוכלוסיה הנזקקת לתמיכות סעד במתצית, משום שיהנו מגימלאות הביטוח ומפעולות שיקום.

א. חסון: בן־אהרון עלול לפרוץ דו־שיח עם הנוער

אינני מסכים עם הטלת חרם על בן־אהרון, כי תהיה זו סנקציה כבדה מדי, אך מפתיעה תגובתו הנזעמת של מזכ"ל ההסתדרות, י. בן־אהרון, לשאלות הסטודנטים באוניברסיטת באר־שבע. מן הדין הוא, כי ההסתדרות תנצל כראוי כל הזדמנות להסביר את עצמה במקום להרחיב את הקרע בינה לבין הדור הצעיר, אמר מזכ"ל תנועת העבודה הליברלית, (ליע), אברהם חסון, באסיפת פעילי ליע בחולון.

שיווק דגי בריכות הכניס אשתקד 40 מיליון ל"י

מאת סופר „הארץ" בחיפה

שיווק דגי הבריכות, בעיקר קרפיונים הגיע אשתקד ליותר מ־12 אלף טונה (40 מיליון ל"י ברוטו) ובתוכניות ארגון מגדלי הדגים (88 במספר, כמעט כולם קיבוצים) להגיע תוך 5—7 שנים לשיווק של 20 אלף טונה בשנה, נמסר אתמול בחיפה.

דגי הבריכות מהווים 42 אחוזים מכלל הדגה הנצרכת בארץ. את דגי הבריכות מגדלים על שטח 48 אלף דונם, ולדברי המגדלים 75 מהמים הנצרכים בבריכות אינם ראויים לשתיה.

בס"ד

פליאה (לבית נבנצל) ופרופ׳ שלום אלבק

מודיעים בשמחה על הולדת

הבן

הכנסתו לבריתו של אאע"ה תתקיים אי"ה, מחר, יום חמישי, כ"ז באייר תשל"ב (11.5.72) בשעה 10.30 בבוקר, באולם הבריתות של בית החולים „שערי צדק", ירושלים

נדיבה וזאב שי

חובקים בת

אחות לדגנית ולצחי

נכדה ל־

רבקה שי אולגה ויצחק שטרן

9.5.72 ת"א, ביה"ח „צהלון"

ספורט קופה חדש של "פיאט" הגיע לישראל!

מכונית הספורט הדינאמית והמתקדמת לכל המשפחה!

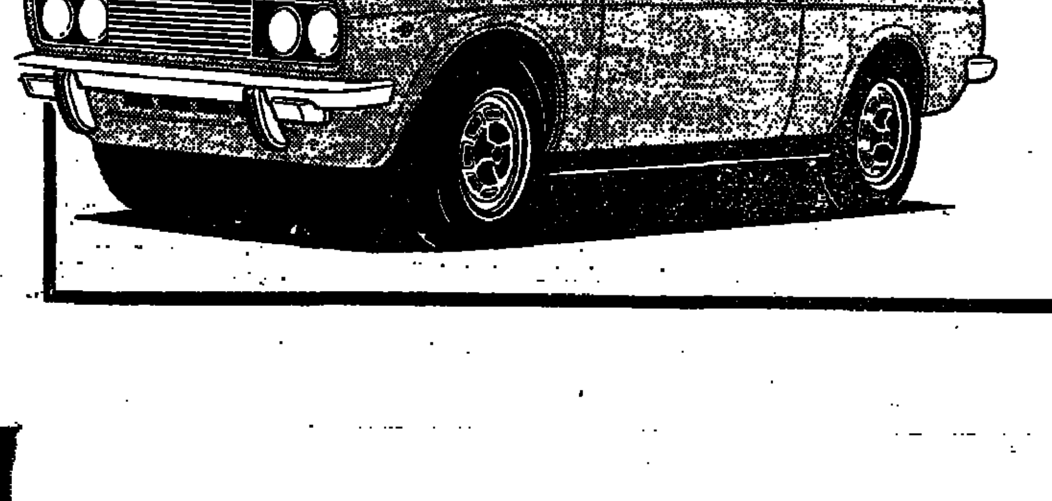

הבעיה העיקרית ברוב מכוניות הספורט היא חוסר־הנוחות של הנוסעים. הדגם החדש, "פיאט 128 ספורט־קופה", פותר בעיה זו בהקדישו את מירב המקום לנוסעים...

FIAT 128 SPORT COUPÉ

פרסום אריאון

ג'ולי כריסטי • אלן בייטס בסרטו של ג'וזף לוזי

המקשר

הסרט זכה בפרס דקל הזהב בפסטיבל קאן 1971

פאר ת"א 7.15—9.30 שבוע 4

ירושלים

היסון — גברים באפלה
אוריון — אל סיסקו
אורנע — רשימות הלסטרום
ארנון — מבצע חץ הזהב
הבירה — מישהו מאחורי הדלת
ירושלים — המתבגרים
חן — קוראים לי טריניטי
סמדר — הלחישה שבלב
עדן — איש קטן גדול
רון — מילכוד 22

חיפה

אורה — אני אוהב אותך רוזה
אוריון — טרנס היל
אורלי — הבית בצל העצים
אמפיתיאטרון — הקשר הצרפתי
ארמון — גבעת השטן
ביר רוטשילד — שבילי תהילה
גל־אור — קאנגרו
חן — פחד עיור
מוריה — הכלה בירח הדבש
מירון — קוראים לי טריניטי
עצמון — ידע הבשרים
עממי — עדות גורלית
פאר — מצולם לא שרתי לאבי
רון — הארי המזוהם
שביט — החטופה

קריות (חיפה)

אורות — קומפניירוס
בית העם — הנקמה המתוקה
היובל — צרות עם הבערות
זהר — יומנו של שוטר
יובל אור — למות מאהבה
ניצן — התפשטות
סביון — הנקמה המתוקה
ספיר — המופע הגדול של אלביס

נתניה

אסתר — בלש ושמו שאפט
יגיל — תשוקת הצועני הלוהט
סטודיו — מפנה בחיים
שרון — כנר על הגג

ראשון־לציון

תפארת — הצגה אידיוטית

הרצליה

דוד — מבצע 67
דגניה — זמנים חדשים — סרט החי
היכל — תנו לי מחסה
תפארת — הניצים בעורף האויב

חדרה

גן־זהר — נשואים בהרצה

רמת־השרון

גיל — 12 הנועזים

רמת־גן, גבעתיים

אורדע — קוראים לי טריניטי
אורלי — מעתה ועד עולם
אואזיס — כנר על הגג
ארמון — יהלומים לנצח
גל־אור — קרן אחת של אושר
הדר — משחקיה של זי
לילי — משחקי נוכלים
רמה — המלאך נגד המאפיה
רמת־גן — ידע הבשרים
שביט — הצלפים

פתח־תקוה

אורון — אקדח הנקמות
הדר — עיר המזורים
שלום — בתצ'ה והגנרל
היכל — הלחישה שבלב

חולון

ארמון — בתצ'ה והגנרל
רינה — קוראים לי טריניטי

בת־ים

אורנים — שאפט
בת־ים — הפשיטה של רומל
עצמאות — יהלומים לנצח

יפו

נגה — האהל האדום
צליל — קיץ אחד של אהבה

תל־אביב

אופיר — הארי המזוהם
אורלי — אני אוהב אותך רוזה
אלנבי — זרע אנדרומדה
אסתר — בערית הטלפון והבלש
בן־יהודה — גבר אירוטי
גת — שיר של אהבה
גורדון — הבית בצל העצים
דן — אנשי המהומות
הוד — חבר שלי
זמיר — סמלג נשים
מוגרבי — בתצ'ה והגנרל
מרכז — שלוף צ'יקו, שלוף...
מתמיד — זעם הנשרים הטורפים
סטודיו — דקמרון

עדן — גאוואר
פאר — המקשר
חן — השיטה ההולנדית
מקסים — הפרס
צפון — החתול בעל 9 הזנבות
פריז — הנסיכה בצור החמור
קריטריון — בושידו
רמת־אביב — ספור אחד של פשע
שדרות — מילכוד 22
תכלת — הקונפורמיסט
תמר — האיש שירה בליברטי ואלנס

קולנוע „תל־אביב"

הקשר הצרפתי

שבוע 14

הסרט הטוב ביותר שזכה ב־5 פרסי אוסקר

תיאטרון בימות

אלף לילה ולילה

אגדות המזרח, שירי שוקים ומשלי ערב הצגתם של: מייקל אלפרדס ודן אלמגור

מוסיקה: יוסי מר־חיים

הצגות בכורה: לתושבי תל־אביב הערב ומחר נחמני 8.30

מוצ"ש 13.5 בית המורה

גבעתיים 12.5 שביט

פרדס־חנה 16.5 דקל

ק. ביאליק 18.5 סביון

ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST

במאי: לי מנקוביץ

עברית: דן אלמגור

הצגות בכורה

בבאר־שבע 15.5 גילת

גבעתיים 16.5 הדר

הרצליה 19.5 דוד

לתושבי תל־אביב יום ג׳ 16.5, יום ד׳ 17.5 נחמני 8.30

כרטיסים ב„לאן"

המפיק: יעקב אגמון

מחר בבית לסין

ב־7.00: הבטלנים בימוי פליני

ב־9.15: כבוד נשים בימוי קלוד ללוש

(הקרנת בכורה)

ARTHRITIS? RHEUMATISM?

HOTEL MEGGIORATO

TERME Abano Italy

כל סוגי טיפול בבוץ במלון

2 בריכות שחיה לריפוי

תיאטרוני ישראל

הערב 10.5

הבימה:

הצוענים של יפו: דימונה, אמנות לעם

ליל העצמאות של מר ישראל שפי: תל־אביב האולם הגדול

הבית:

תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:

השבוי בקומה ה־14 תל־אביב

ההודי רוצה לברונקס: נתניה

אולמות האבירים

עכו העתיקה

רביעיית הירדן

הרביעיה הישראלית החדשה

במוצ"ש 13.5 שעה 20.30

תיאטרון ירושלים THE JERUSALEM THEATRE

[illegible] חציר 72

פסטיבל הקבוצים

הערב 11.5 ב־8.30 תיאטרון עירוני חיפה

חפץ

מוצ"ש 13.5 ב־8.30

עם תום ההצגה יתקיים דיון פומבי

כרטיסים במשרדים והערב בקופה

תערוכת פריס

יום יום עד 15.5

מ־10.00—1.00,

4.00—8.00

יום ששי 10.00—2.00

ותחבורה קו 15

חניה מובטחת

חוגים לגמילה מעישון

המשרד הראשי: רח׳ לבוש 4, תל־אביב. טלפון: 233747

חוג חדש יפתח ביום חמישי 11.5.72 בשעה 7.30 בערב בבית ציוני אמריקה רח׳ אבן־גבירול 26, ת"א

קולנוע תכלת

בסרט המצוין של ברטולוצ'י הערב

הקונפורמיסט

עם: ז'אן לואי טרנטיניאן דומיניק סנדה

4 ממשיך בהצלחה רבה

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כל האזרחים בדיסקית אחת

(ע). המחשב האלקטרוני הגדול ביותר במדינה נחנך אתמול במרכז למיכון משרדי בירושלים.

המחשב החדש, מתוצרת אי־בי־אם הוא מן הגדולים בעולם ומסוגל לבצע עשר תכניות עבודה בתחומים שונים בעת ובעונה אחת במהירות גבוהה ביותר. בין מיתקני העזר אשר לידו: דיסקיות־צנק האוגרות נתונים ואינפורמציה בשיעור של 101 מיליון סימנים בכל דיסקית. רישומיהם של כל תושבי מדינת ישראל, הכוללים את כל הפרטים האישיים שלהם, נכללים בדיסקית אחת. מר דב תבין, מנהל המרכז למיכון משרדי, שמסר פרטים אלה, ציין כי תכונותיו של מחשב זה מאפשרות לו להיות מעין מרכזיה של המחשבים הפועלים בארץ, שבמקומם הותקנו כבר בתל־אביב תחנות קליטה ושיגור אל המרכזיה הירושלמית בקו תקשורת מיקרו־גלית בעל כושר העברה של יותר מ־40 אלף סימנים בשניה. גם במקומות אחרים במדינה יוקמו תחנות תקשורת כאלה אל המחשב החדש בירושלים שישרת את כולם בעת ובעונה אחת בכל אינפורמציה ועיבוד של נתונים.

המחשב החדש, ששוויו יותר מארבעה מיליון דולר, נמצא בשירות המרכז למיכון משרדי בתנאי שכירות של 100 אלף דולר בחודש.

במכתב לגולדה מאיר

בן אהרון תוקף בחריפות את הנהלת רשות השידור

„מיעוט זעיר המתעלל ללא עונש"

מאת אמנון ברזילי
סופר „הארץ"

התקפה חריפה על הנהלת רשות השידור והאשמות בדבר אי־כיבוד כללי הדמוקרטיה של „מיעוט זעיר וחסר סמכות המתעלל ללא עונש באמונתו ובאורח חייו של רוב בניה ולוחמיה של האומה", כלולים במכתב ששלח מזכיר ההסתדרות מר יצחק בן אהרון לראש הממשלה הגב' גולדה מאיר בקשר לכיסוי ארועי אחד במאי על ידי הרדיו והטלוויזיה.

מר בן אהרון מציין במכתבו כי „צר לי לציין ששרותי הרדיו והטלוויזיה הגדילו לעשות בהלעגנו ובביזוי מכוון של חג האחד במאי כשכל האמצעים והמדורים העומדים לרשותם גויסו באותם שני ימים כנגד סמלים היקרים לרוב רובה של האוכלוסיה במדינה".

המזכ"ל מוסיף כי „הטיפוסים החוזרים ונישנים שאין לממשלת ישראל שליטה על אופייה של הרשות אינם מתקבלים על הדעת שכן הממשלה, על פי החוק, היא בעלת הסמכות הבלעדית למנות את מרכזת רשות ההנהלה. מכאן שאין מנוס מן המסקנה כי הממשלה איננה בכוונה להבטיח שהדמוקרטיה הישראלית, שהעניקה עד כה הגמוניה מכרעת לדרכה במדיניותה של תנועת עבודה, תדריך באופן מכריע גם את רשות השידור ואת קובעי מדיניותה".

מר בן אהרון מוסיף כי למרות רגשות הזעם והעלבון, הוא מסופק וחסר אכזבה שמחאה זו תתקבל. הוא מציין כי אין הוא מערער על חובת אמצעי התקשורת לתת ביטוי הוגן לכל חלקי הציבור על דעותיו „אולם איה המדינה ושרותיה שתשליט על אמצעי התקשורת הממלכתיים שלה אנשים שאינם מכבדים את היסודות האלמנטריים של הדמוקרטיה הפוליטית".

מר בן אהרון מסיים את מכתבו: „הנני להבטיחכם נאמנה שאין בכוונתנו להשלים עם עזות חסר דעת וטעם זה וכי נאבק בכל שידינו תשיג".

העתקי המכתב נשלחו לשר החינוך מר יגאל אלון כממונה על חוק רשות השידור וליו"ר הוועד המנהל ד"ר ולטר איתן.

בנק הפועלים ינפיק זכויות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

בנק הפועלים ינפיק זכויות לבעלי מניותיו, ואולי גם ינפיק בבורסה סידרה חדשה של מניות — מסרו מקורות מהימנים בבנק. מקורות באוצר אישרו כי ידוע להם על הכנת ההנפקה.

הסיבה העיקרית להגדלת הון הבנק היא היחס הנמוך בין ההון לבין סך המאזן, שהוכפל תוך השנתיים האחרונות. סך המאזן הגיע בסוף 1971 לכ־6.68 מיליארד לירות, בעוד שסך ההון (כולל מניות הטבה) עומד על כ־66 מיליון ל"י, כלומר פחות מאחוז אחד מכלל המאזן. בליל, למשל, עמד עד לאחרונה במצב דומה, הוא מגדיל עתה את הונו באמצעות זכויות. בדיסקונט היחס הון/מאזן גבוה יותר, והבנק עושה הנפקה נוספת.

50 ל"י על עישון

מאת סופר „הארץ" בחיפה

עירית חיפה פתחה לאחרונה ב־מסע מחודש למניעת עישון בבתי־קולנוע והאולמות ציבוריים בעיר. כמעט בכל הצגות הקולנוע נוכחים פקחים המשגיחים לבל יעשנו באולמות.

נמסר כי ברירת הקנס של עבירת עישון באולמות ציבוריים, שהיתה עד כה 10 ל"י, הועלתה לאחרונה ל־50 ל"י.

במקרים חמורים אין הפקחים מסתפקים בדו״חות עם ברירת קנס אלא מביאים את העבריינים למשפט.

הגברת ברגר מבריסל מספרת על חוויותיה במחיצתם של החוטפים

מאת אבי ולנטין,
סופר „הארץ"

„כל מה שנספר לא יהיה בו כדי לתאר במדויק את המציאות שהיתה חמורה הרבה יותר", אמרה אמש גברת ברגר מבריסל שבאה לישראל כדי לחגוג כאן את חתונת בת אחותה בשבוע הבא, אחרי שהסתיימה דרמת חטיפת המטוס בלוד.

המתינו כל הלילה

החתן והכלה המתינו כל הלילה ובמשך כל היום לקרוביהם במטוס החטוף. הם כבר לא חשבו על החתונה הקרבה ובאה, אלא על שלום יקיריהם. הורי הכלה, יוסף ומניה קוסטר, גם היו בין חטופי המטוס.

הגברת ברגר סיפרה כי „אפשר להכניס כל דבר למטוס בבריסל. היה לי תיק קטן אשר כלל לא נבדק בכניסה למטוס ובשדה התעופה. גם ארבעת החוטפים עלו בבריסל והיו מצוידים בתיקים שלא נבדקו".

בחדרם במלון „דן" היו קרובי משפחת החתן והכלה נרגשים, לאחר המעבר שעבר עליהם בשעות הציפיה. „החוטפים כיסו את פניהם בגרב. הם נופפו בדגלים שחורים ופרצו בצעקות כדי להפחיד אותנו, מיד אחרי ההמראה מוינה. הם סיפרו כי יש במטוס עוד עשרה ערבים תחת הפחיד אותנו. מיד כאשר עלו למטוס חשדתי כי הם ערבים. איך זה שלא בודקים אותם", שאלה הגברת ברגר.

לקחו את הדרכונים

קרובת משפחה אחרת, הגברת פרבי ליברמן, שבשעה ששוחחה עימי צלצל הטלפון בחדרה והתנועה היה איש הבי־בי־סי שביקש לראיין אותה: „אמרה כך. החוטפים, לקחו מכולם את הדרכונים. כאשר אחת החוטפות גילתה את הדרכון הישראלי הראשון היא איימה אותו לחזור ופרצה בקריאות שמחה.

„היתה פאניקה במטוס. חשבנו כי המטוס יתפוצץ, גם אחרי שהישראלים ייכנסו אותנו. נוספים. רצו בלי נעלים. כולם צעקו החוצה, החוצה. הרגשתי מאוד רע. אינני זוכרת איך הגעתי בדיוק ליציאה מהמטוס אולם חיילים ישראלים, שהיו לפתע מסביב למטוס סעדוני לצאת החוצה. השארתי משהו בכיס אולם לא נורא. כאשר הגענו לבית הנתיבות התקבלנו בשירה ובנשיקות. החיילים נשקו אותנו ושרו. השמחה היתה גדולה".

כשהחלו היריות

האם פחדתי? לא אני חושבת שלא. אומנם, כאשר החלו היריות בעמדתי כשום מה. כולם נשכבו על הריצפה ואני הצלחתי למצוא מחבוא באחד התאים במטוס. היו שם צעירים יותר, שחייהם יקרים יותר. אני לא פחדתי, אמרה גברת ליברמן.

הלאן קוני, דיילת סאבנה שהיתה במטוס לא בתפקיד אמרה: „באתי לישראל בפעם הראשונה בחיי כדי לבקר במקומות החשובים, אולם נשאר לי רק יום אחד. חבל". קוני פזרה לילדה הצעירה בת ה־6 שהיתה במטוס, פטרישה, שבאה לבקר את סבה וסבתה. הילדה שמרה על קור רוחה הודות לכך שלא ידעה מה מתרחש למעשה. רק לאור הבוקר הכצלמות בנמל התעופה נתקפה בהלם וצוות עזרה ראשונה טיפל בה.

קוני סיפרה כי החוטפים התנהגו יפה עם הנוסעים. כאשר פרצו הישראלים למטוס הגישה אחת החוטפות אוכל לנוסעים. היא נורתה כאשר הדייסים בידה.

„במשך הטיסה היה נורא. חשבנו כנבחת במצרים. גם כאשר היינו בלוד לא ידענו כי אנו בישראל. המתח היה רב והציפיה ממושכת. החום במטוס היה רב ואנשים עשנו — דבר שהכביד עוד יותר".

„לא האמנתי כי הדבר ימשך זמן רב כל כך. החוטפים היו במתח רב. היה להם ממה לחשוש. הם ידעים מה מסוגלים הישראלים לעשות. החילוץ היה מהיר מאוד. ראיתי אנשים בסרבלים לבנים עובדים ליד הגלגלים ולפתע פרצו למטוס מכל עבר. הקרב היה קצר מאוד. יצאתי דרך יציאת החרום שבכנף המטוס, שם עזרו לי חיילי צה"ל".

הדיילת קוני סיפרה כי ישבה ליד אשתו של הקברניט, דורית, אשר לא סיפרה תחילה כי היא אשתו. בעלה העביר לה ידיעה קצרה על גבי עתון על מהלך העניינים. היא היתה מאוד מודאגת.

הגברת מרסל עיני מחולון ישבה ליד מחבלת שהיתה חמושה ברימון. כאשר פרצו חיילי צה"ל למטוס היא כוונה אותם למקום מושבה של המחבלת. היא הביאה ללכידתה המיידית ונפגעה קלות על ידי זינוק החיילים לעברה. היא הוצאה על כיסא גלגלים מהמטוס אל מכונית שהמתינה על המסלול.

הסטודנטים ישבתו היום שעתיים

מאת סופרת „הארץ" לענייני חינוך

הסטודנטים בכל מוסדות ההשכלה הגבוהה עומדים לקיים היום שביתת אזהרה בת שעתיים במחאה על הצעת משרד החינוך להעלות את שכר הלימוד מ־1,000 ל"י ל־2,500 ל"י.

נציגי הסטודנטים נפגשו אתמול עם ועדת בר־ניב הדנה בנושא שכר הלימוד והבהירו בפני חבריה את תביעתם להנהיג לימודי חינם במוסדות להשכלה הגבוהה ועד ההנהגה להקפיא את שכר הלימוד כפי שהוא כיום. מחוגי התאחדות הסטודנטים נמסר כי יש בדעתם לנקוט בצעדים קיצוניים, ובכלל זה שביתה, אם תביעותיהם לא ייענו.

בהנהלת משרד החינוך הובעה הדעה כי יש לתת עתה עדיפות תקציבית לחינוך על יסודי ובתנאים אלה אין אפשרות — אף כי תביעת הסטודנטים ראויה לבדיקה — להענות לה עתה.

נשיא איפלפ"א: „אני מאושר משחרור המטוס ונוסעיו"

מאת אבי ולנטין
סופר „הארץ"

„אני מאושר משחרור המטוס ונוסעיו", אמר אמש אולה פורסברג, נשיא ארגון הטייסים הבין־לאומי איפלפ"א אשר הגיע לישראל כחצי שעה לאחר סיום הדרמה בנמל התעופה לוד.

אך הוא המשיך בנשימה אחת כי אינו רואה מוצא בטיפול בפרשת המטוס כיוון שמדיניות הארגון היא לדאוג לנוסעים ולצוות ללא כל סיכון ולו הקל ביותר.

מר פורסברג סיפר כי כבר אתמול בבוקר רצה להגיע לישראל לעזור במו"מ עם החוטפים. לא היו לו תקוות גדולות לעשות משהו אולם ראה מחובתו להגיע לישראל. מר פורסברג לא רצה להצהיר מפורשות על עמדתו במקרה זה, כיוון שלא שמע פרטים מלאים על הפרשה, אלא תוך שיחה קצרה עם שר התחבורה, שמעון פרס, ששבח את התנהגות הטייס והצוות.

מר פורסברג הצהיר, כי ארגון התעופה הבין־לאומי דורש להגביר את אמצעי הבטיחות בנמלי התעופה ובמטוסים, אולם הארגון מתנגד לשימוש באמצעים, שיש בהם כדי ליצור קרב ירייה במטוס כדי להתגבר על חטיפה.

„שרותי הבטחון בשדות התעופה והממשלות הם היחידים האחראים לבטחון הנוסעים והצוות. אם הראשונים נכשלים על הממשלה להיות אחראית לבטחון הנוסעים. לדעתי, אין זאת הדרך הבטוחה ביותר לגנות להשתלט על מטוס חטוף", אמר.

מר פורסברג הדגיש, כי לדעתו יש לדאוג קודם לנוסעים, מבלי להתחשב בבעיות המדיניות או האחרות הקשורות לחטיפה מסוימת. הוא לא רצה להתייחס למקרה זה. מר פורסברג רואה את פתרון החטיפות באויר בדרך של חוקים בין־לאומיים מחייבים לגבי כל המדינות. „הפעלת אמנות טוקיו, האג ומונטריאול בדבר חטיפות מטוסים תביא למציאת פתרון לבעיה", אמר.

הוא סיפר כי בשבוע שעבר נפגש עם מזכיר האו"ם, קורט ולדהיים, אשר הבטיח לו לפעול לפי יכולתו כדי להתגבר על תופעות חטיפות המטוסים.

פורסברג בא למלון „דן" כדי לברך את קברניט המטוס על הצלחתו.

יאפ"א ידון בחטיפת מטוסים

טוקיו, 9 (עיר). — צעדים למניעת חטיפת מטוסים יידונו בכנס של איגוד התעופה הבינלאומי (יאפ"א), שנפתח היום בטוקיו.

70 נציגים מ־40 מדינות ידונו מאחורי דלתיים סגורות בבעיות אלה במסגרת הסמינר השנתי החמישי של יאפ"א על בעיות בטחון ומניעת מעשי רמאות.

הצלחה רבה לטלוויזיה בסיקור מבצע החילוץ

התוכנית הועברה לשידור על־ידי סוכנויות באירופה

מאת נתן ריבקין סופר „הארץ"

הטלוויזיה הישראלית רשמה אתמול לזכותה הצלחה עתונאית ממדרגה ראשונה כאשר הצליחה להשיג סקופ בינלאומי ולצלם את המיבצע הנועז של יחידת צה"ל שחדרה למטוס „סבנה" ושחררה את הנוסעים. גם סיקורי הרדיו עמדו על הגובה.

מבצע צה"ל שצולם על־ידי הצלם יחיאל כהן, נראה אמש בבירור במהדורת החדשות כבס, שהוקדשה כולה לפרשת החטיפה והחילוץ. מהדורת החדשות האכסקלוסיבית של הטלוויזיה הישראלית כולה הועברה אמש גם לשידור לכל תחנות הטלוויזיה בעולם על ידי מרכזי החדשות של איגוד השידור האירופי (אי.בי.יו.) וסוכנות החדשות העולמית („ויז־ניוז") בלונדון.

מנהל יחידת החדשות מר צבי גיל שמסר על העבודה המאומצת של צוות היחידה לסיקור הפרשה, אמר כי איגוד השידור האירופי קיבל רשות מיוחדת מהטלוויזיה הישראלית להקליט את מהדורת החדשות אמש בירדן ולהעבירה משם בתחנת התקשורת ללוויינים באמצעות לחיין לאירופה.

אזכרה

לרות לברון ז"ל

ביום השלושים לפטירתה, תתקיים בכ"ז אייר תשל"ב
11.5.72 בשעה 17.30
בבית „סוקולוב" רח' קפלן 4, תל־אביב

המשפחה   משרד השיכון

במלאות שלושים לפטירת בעלי אבי בננו ואחינו היקר

אריה קורנגולד ז"ל

תתקיים אזכרה וגלוי מצבה
מחר יום חמישי 11.5.72 כ"ז אייר תשל"ב בשעה 16.00
בבית העלמין החדש בכפר סמיר חיפה.
תודתנו לכל אלה שהביעו לנו תנחומים בכתב ובעל פה.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על
פטירת יקירנו

משה אלקלעי ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול, יום ג' כ"ה באייר תשל"ב 9.5.72, בירושלים.

המתאבלים: אשתו לורי
בתו נינה וחתנו עמנואל לנדאו
אחותו שרי אגמון ומשפחתה ת"א
אחותו ויטה אקשטיין ומשפחתה חיפה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

ד"ר דניאלה דיאנה ובר
(מבית גוריאן)

ההלויה תצא היום, יום רביעי 10 במאי 1972 בשעה 1 אחה"צ מבית הלויות בסנהדריה ירושלים.

ד"ר ל. י. ובר
משפחת סבינה, אליעזר
ואוריאל רשף

נא להמנע מביקורים וטלפונים

בצער רב אנו מודיעים.
על פטירת אשתי אמנו וסבתנו היקרה

יהודית קופלמן

בת ר' יצחק מווילנה, בשנת ה־74 לחייה

ההלויה תצא היום, יום רביעי כ"ו אייר תשל"ב (10.5.72) בשעה 12 בצהרים, מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 11.30 לפנה"צ מבית המנוחה קרן קיימת 38, גבעתיים.

המתאבלים: בעלה: אברהם
בנה וכלתה: יצחק ושרה
הנכדים וכל המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו

שמואל רייספלד ז"ל

נעלה לקברו לגלוי המצבה
ביום חמישי, כ"ז באייר, 11.5.72 בשעה 16.00 בבית־העלמין בקרית שאול.

נפגשים ליד שער בית העלמין.

באותו יום, בשעה 20.00, תערוך אגודת טכנאי הטכסטיל בישראל ערב התייחדות עם זכרו של המנוח במכללה ע"ש שנקר, רמת־גן, רח' אנה פרנק 24.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יוסף (בן נפתלי) לוין ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום חמישי כ"ז באייר תשל"ב (11.5.72)
תחבורה ממרכז הכפר בשעה 4.00 אחה"צ.

המשפחה
וחברי חרות

הוועדה הציבורית להבאת העצמות של

אדולף שטנד ז"ל

מודיעה בזה למוקירי זכרו כי טכס הקבורה יתקיים ביום ה', כ"ז באייר, (11.5) בשעה 10.30 בבית העלמין הישן ברח' טרומפלדור בתל־אביב. הקהל מתאסף בבית הלויה העירוני ברח' דפנה ב־9.45, בו יעמדו אוטובוסים לרשותו. מסע הלויה יתעכב על יד משרדי הסוכנות היהודית ברח' קפלן 17 בשעה 10.00.

ביום שישי כ"ח באייר (12.5.72)
תתקיים אזכרה

למיכאל (מיקי) דמבסקי

בשעה 11.00 לפנה"צ בבית הקברות הצבאי בחיפה.

המשפחה ובית כפר עזה

ביום השנה החמישי לנפול בעלי האהוב יקירנו

סגן־אלוף אלכס בניה הי"ד

אשר נפל בקרב באל־עריש במלחמת ששת הימים
נפגש לאזכרה ליד קברו, בבית הקברות הצבאי בבאר־שבע,
ביום שישי זה, כ"ח אייר תשל"ב (12.5.72) בשעה 11.00 לפני־הצהריים.

אשתו: מגי בניה
בניו: רוני בניה־קרני וב"ב, עדי וב"ב, עכסה, יונתן וצבי.
הוריו: מרדכי ובלה נילוויצקי
אחותו: דבורה בניה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של בעלי, אבינו
אחינו וסבנו היקר

יעקב ב"ר יהודה **ויסברג**

ההלויה תצא היום, יום רביעי כ"ו אייר תשל"ב (10.5.72) בשעה 11.00 לפנה"צ מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א והעבור דרך בית המנוח רח' פיירברג 31 ת"א ומשם לבית העלמין בחולון.

המתאבלים:
אשתו: צפורה
בתו וחתנו: רות ומנחם קומורובסקי
בנו וכלתו: יהונתן ודליה ויסברג
הנכדים וכל בני המשפחה

בצער רב הננו מודיעים על פטירת בעלי אבינו
סבנו ואחינו היקר

מהנדס
יוליוס אליקים וינקלסברג

ההלויה תצא היום יום רביעי 10.5.72 כ"ו באייר תשל"ב בשעה 13.45 מבית חולים רמב"ם בחיפה לבית העלמין החדש בכפר סמיר.

אוטובוס יצא בשעה 13.15 מבית המנוח בשדרות או"ם 58 חיפה.

אשתו יוספה וינקלסברג
בנו גדעון וסטלה וינקלסברג
בתו לוצי ופיליפ פרקין
אחיו צבי ורחל וינקלסברג
והמשפחה בחו"ל

בצער ובכאב רב אנו מודיעים על מותה
הטראגי של יקירתנו

מרת **אולגה מרק** ז"ל

בת ר' מאיר צוקרמן ז"ל ממוהילוב פודולסק
שנספתה באסון דרכים קטלנית בשנת 68 לחייה

ההלויה תצא היום יום רביעי כ"ו באייר תשל"ב ה־10.5.72 בשעה 11.00 לפנה"צ מביה"ח רוטשילד, חיפה לבית העלמין ליד כפר סמיר.
אוטובוס מיוחד יצא בשעה 10.30 מהר הכרמל רח' הספורט 5

המתאבלים מרה:
בעלה, בנה, כלתה, נכדיה, וכל קרוביה

לד"ר זינרייך

קבל תנחומינו על מות

אמך ז"ל

הנהלת בית החולים מאיר
וועד הרופאים

לחבר מועצת המנהלים של חברתנו

מר מרדכי לימון

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

ליטור בע"מ

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה לחקלאות ברחובות

אבלה על מותה ללא עת של
מוסמכת הפקולטה לחקלאות

זוהר קפלן ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

ד"ר דניאלה ווכר

ביום 9.5.72

עובדי המחלקה למיקרוביולוגיה
קלינית, ביה"ח הדסה ירושלים.

אורט ישראל
משתתף בצערו של
ברנרד וונד פולק
מנהל אורט בדרום־אמריקה

במות אחותו

ביאטריס ז"ל

לצפורה גרינהאוז

אתך באבלך במות אחותך

סופיה קרנר ז"ל

ב. אידלסון — ג. צפור אדריכלים בע"מ
וצוות עובדי המשרד

למר **מרדכי** (מוקה) **לימון**

יו"ר הועד הפועל של חברתנו

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות עליך

אביך ז"ל

החברה לפיתוח קיסריה בע"מ

למוקה לימון

השתתפותנו בצערך במות אביך

בנימין לימון ז"ל

טלדיין אינטרקונטיננטל

למר **מרדכי לימון**

השתתפותנו הכנה באבלך במות

אביך ז"ל

בתי זקוק חיפה בע"מ

כפר סילבר
בי"ס תיכון חקלאי
ע"ש ד"ר א. ה. סילבר
הוועד המנהל וציבור העובדים

משתתפים בצערו של

מר **א. בילאוס**
מנהל המוסד

במות אחותו

חנה סטולר ז"ל

לחברנו לעבודה

מאיר מרק ולמשפחתו

משתתפים באבלכם הכבד במות

האם ז"ל

הנהלת ועובדי חברה ישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ

אני משתתפים בצערו של חברנו הפעיל

ד"ר ישראל קרנר

במות עליך

אשתו ז"ל

הסתדרות רופאי השיניים בישראל
הועד המרכזי

על מותו של

ד"ר **אהרון שורצברט** ז"ל

מותיקי רופאי מלב"ן

אבל

ארגון רופאי מלב"ן

הננו מודים לכל המשתתפים בצערנו בהלקו מאתנו ראש משפחתנו, הבעל, האב והסב

ד"ר **ק. ו. צוקר** ז"ל

המשפחה
צוקר — צור

למר **בנימין קפלן**

אתך באבלך הכבד במות עליך בתך

זוהר ז"ל

הועדה לאנרגיה אטומית

ליצחק קופלמן ומשפחתו

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

עובדי מחלקתך

ספורט הארץ

בעריכת יחיאל ארזי

בר־סבר נסוג: אין כוונה להדיח את שמילוביץ

תמיכה במאמן הנבחרת בדיון סוער של נציגי הפועל בהתאחדות לכדורגל

מאת אבי ולנטין, סופר ספורט „הארץ"

יו״ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, זאב בר־סבר, הכחיש אתמול, כי אמר דברים העלולים להתפרש, כי אילו יש כוונה לפטר את מאמן נבחרת הכדורגל אדמונד שמילוביץ בשל ה־כשלון בראנגון. בר־סבר אמר דב־רים אלה בישיבת חברי הפועל ב־התאחדות לכדורגל וחזר על הדב־רים בפני עתונאים בסיום ישיבת הנ־הלת ההתאחדות שלא דנה בעניין ראנגון.

בר־סבר אמר: „אני מצטער על הפרסומים הרבים ועל ההכרזות כאילו אמרתי שיש בכוונתי להחליף את שמילוביץ. כל שאמרתי היה, כי עדיין לא דנו בעניין המשך הפעלת הנבחרת, וכי יש לסכם לפני כן את הסיבות לכשלון ולהפיק מכך את ה־לקחים המתאימים."

מעמד המאמן נשאר כשהיה

„מעמדו של שמילוביץ נשאר כשם שהיה", חזר ואמר היו״ר. הוא ציין, כי בדיון על הכשלון בראנגון, שיהיה בשבוע הבא, בישיבת הועדה המק־צועית או בישיבה משותפת של וע־דה זו יחד עם המזכירות, יוזמנו כל האספקטים והמרכיבים השונים של המצב.

„איני יכול להגיד מראש מה יהיו הלקחים שיופקו מהדיון על הכש־לון. קיימת אפשרות תאורטית, ש־אחד הדוברים יגיד שההכנה לא הי־תה טובה ויש למאמן חלק בעובדה זו. אחרי ניתוח כל הגורמים יהיה צורך להחליט על הצעדים הבאים".

בר־סבר ציין, כי מאחר שהמשלחת לבאנגקוק יצאה ביום בו חזרה ה־משלחה לראנגון לא התקיים עד כה

המאמן שמילוביץ

דיון כלשהו במסקנות הדרושות במז־כירות ביום החזרה לא היה סופי.

בר־סבר הבטיח להכחיש

בישיבת חברינו, נציגי הפועל ב־התאחדות, דנו הדוברים רק בעניין זה. בדברי הדוברים נשמעה תמיכה במעמדו של אדמונד שמילוביץ וב־המשך עבודתו כמאמן הנבחרת. ב־ישיבת חברינו הבטיח בר־סבר ל־דוברים, כי יכחיש את הצהרותיו ב־דבר מעמדו של שמילוביץ.

גם בפגישה אחרת, שהיתה לבר־סבר קודם לכן, עם מזכ״ל הפועל יוסף ענבר, העלה הראשון את שאלת הפרסומים על הצהרותיו בדבר מע־מדו של שמילוביץ. בר־סבר הדגיש בפני ענבר, כי אין לו שום עמדה מגובשת לגבי עבודתו של שמילוביץ. ענבר אמר, כי הפגישה היתה בהזד־מנות מסידרת דיווח שיגרתי על הש־תתפות הנבחרת הצעירה במשחקי גביע אסיה לנוער בבאנגקוק.

אושרו תקנות מחמירות להגנת שופטי הכדורגל

מאת סופר ספורט „הארץ"

הנהלת ההתאחדות אישרה אתמול את הצעדים עליהם המליצה הועדה המשותפת לשופטים ולנציגי ההת־אחדות. ההמלצות ישונו בתקנון ה־התאחדות, כדי שיקבלו תוקף.

ההמלצות קובעות, כי במשחקי לי־גה לאומית וא׳ יהיה על הקבוצה ה־ביתית להציג בפני השופט 15 סד־רנים. הקבוצה הביתית אחראית ל־התנהגות הסדרנים עד שהשופטים יעזבו את המגרש.

במשחקי ליגה ב׳ תהיה הקבוצה הביתית חייבת להעסיק נוסף על 20 הסדרנים גם חמישה שוטרים או אנשי השמירה. נתקבלה החלטה ל־הוציא הוראה שעת חרום על תקנון נוהל ונהוג שיאסור המצאות אנ־שים זרים במגרש פרט למעסה, רו־פא, מנהל, מאמן ו־5 כדורגלנים מח־ליפים. איש מאלה שיפריע לשופט בניהול המשחק יורחק מהמגרש וי־יועמד בפני ועדת המשמעת.

פיצוי השופטים במקרה של מוות על־ידי חברת הביטוח יהיה 50 אלף ל״י; במקרה של נכות — 100 אלף ל״י. במקרה של פציעה ישולם לשופטים 200 ל״י לשבוע.

הוקמה ועדה משותפת של רשות הספורט ההתאחדות, כדי לשפר את מצב המגרשים. הועדה זו תגבש תכ־נית לשלוש שנים שתמומן על־ידי רשות הספורט, מרכז הפועל וההת־אחדות.

מדוע קוריאה ולא ישראל?

יו״ר ההת׳ לכדורגל מסר דו״ח על כשלוננו להשיג אירוח הטורניר המוקדם לגביע העולמי

מאת סופר ספורט „הארץ"

חברי המזכירות והנהלת ההתאח־דות לכדורגל שמעו אתמול דו״ח על השתתפות נבחרת הנוער במשחקי ג־ביע אסיה בבאנגקוק. שלושה חברי הנהלת המשלחת והמאמן מסרו דו״ח על המסע.

המאמן דוד שוייצר שיבח את ה־שחקנים שהיו ממושמעים ואת היח־סים הטובים ששררו במשלחת. שוי־צר ציין, כי בין השחקנים שיצאו עמו לא היו כוכבים מפורסמים ולא קיבל את השוער המצטיין אבי בני־מין, אולם בזכות העבודה הרבה ה־משמעת הצליחה הנבחרת.

חברי המזכירות לא קבעו את ה־נציגים לקונגרס פיפ״א שיהיה ב־23 באוגוסט בפריס ולישיבת הקונפד־רציה האסיאנית, שתהיה בעוד כמה שבועות בקואלה לומפור. המינוי נד־חה לשבוע הבא.

תנאים זהים

בישיבת המזכירות הסביר זאב בר־סבא, יו״ר ההתאחדות, מה היו הסי־בות לכך שישראל לא הצליחה ל־קבל את אירוח התת־בית, או בית, של המשחקים המוקדמים על הגביע העולמי. בר־סבר אמר, כי למרות שישראל הציעה לנבחרות המשתת־פות תנאים זהים לאלה שהציעו הקוריאנים לא נתקבלה ההצעה ה־ישראלית, כי בהצבעה היו ששה ב־עד קוריאה, אחד נמנע ורק ישר־אל התנגדה.

בר־סבר הסביר, כי כבר לפני כמה חודשים פעלה קוריאה בין חב־רות הקונפדרציה כדי להבטיח לעצ־מה את קבלת אירוח הבית. רק נציגי יפאן והונג־קונג ביקשו לארח תת־בית. כאשר הצעה זו נפלה, קיבלו על עצמם לתמוך בקוריאה. יתכן שיפאן היתה המדינה שנמנעה.

בר־סבר הוסיף, למרות זאת, להג־ביע את ישראל לאירוח הטורניר בטענה, כי לא יתכן שהמדינה מתקיי־מים טורנירים אלה בקוריאה שהיא מועמדת לזכיה.

יוגבל רישום קבוצות ליגה ד׳

מאת סופר ספורט „הארץ"

ההצעה להגביל רישום קבוצות כדורגל מליגה ד׳ לא סוכמה אתמול בישיבת ההתאחדות. הדיון בשאלה זו נדחה לישיבה הבאה למרות ש־חברי ההנהלה תומכים בהצעה להג־ביל רישום קבוצות מליגה ד׳ בעונה הבאה, אשר אין להן מגרשים מת־אימים מבחינת בטיחות.

בגלל סיבוכים בביצוע הדבר ב־תקנון נדחתה ההחלטה על הגבלת רי־שום קבוצות. הדוברים טענו, כי יש להגביל גם קבוצות הרשומות כבר בליגה ד׳ ואשר אין להן מגרשים מתאימים.

בקשת מועצת הימורים לדחות ב־שבוע מחזור משחקים של ליגה א׳ צפון ובשבוע אחד מחזור משחקי לי־גה א׳ דרום נתקבלה. מועצת ההימו־רים ביקשה לדחות את המשחקים, כדי לאפשר קיום תקין של מחזורי ההימורים בטוטו.

איראן בהילוך גבוה: גברה על עיראק 0:3

במשחקי גביע אסיה לאומות בכדורגל

באנגקוק, 9 (אי. פי.). מחזיקת ג־ביע אסיה לאומות בכדורגל, נבחרת איראן, גברה כאן היום במשחקה הראשון בשלב המוקדם בטורניר גמר גביע אסיה לאומות, על עיראק ב־תוצאה 0:3, לאחר 0:1 במחצית. המשחק היה לעיני קהל שמנה 4000 איש בלבד.

עיראק החלה את המשחק תוך גישושים בשטחה של איראן, אך ב־הדפה עד מהרה על־ידי האיראנים שנטלו את היוזמה לרגליהם. שחקני הנבחרת האיראנית העבירו את ה־משחק לרחבה העיראקית ותוך מסי־רות קצרות, הצליחו לחדור פעמים רבות את הגנת עיראק.

את השער הראשון כבשה איראן בדקה ה־35, מרגלי הקיצוני השמא־לי קאלאנטי. השער השני נכבש בדקה ה־74. השער השלישי הובקע סמוך לסיומו של המשחק, כאשר ההגנה העיראקית הותשה לחלוטין מסידרת התקפות איראניות.

היה זה המשחק הראשון בבית א׳ של הטורניר.

קולק: 500 דונם יוקדשו למרכז ספורט

עירית ירושלים חתמה אתמול על חוזה עם מינהל מקרקעי ישראל ב־דבר הקצאת 500 דונם בין רמת אש־כול ושכונת שועפט שהפיכתו למרכז ספורט ונופש — מסר אתמול ראש עירית ירושלים טדי קולק במסיבת עתונאים שנערכה במלאת חמש ש־נים לאיחוד העיר. הוא הוסיף, כי מרכז הספורט שיכלול מגרשי כדור־רגל, כדורסל, מגרש שחיה ומסלולי ריצה יוכשר תוך 4 שנים וישקעו בו בין 30 ל־40 מיליון ל״י.

מחזיקת גביע אירופה 1968

קבוצת הפאר האנגלית

מנצ׳סטר-יונייטד

(על כל כוכביה)

תתמודד ביום ג׳ 30 למאי בשעה 19.00 באיצטדיון בלומפילד בתל־אביב.

עם הנבחרת המשולבת של כוכבי מכבי והפועל תל־אביב

כרטיסים ניתן להשיג במשרד „במה" ובכל שאר משרדי הכרטיסים בתל־אביב.

בית ספר גבוה לציור

תל־אביב, רח׳ הגר״א 26, טל. 31868

ביום רביעי, 10.5.72 בשעה 8.30 בערב,

ירצה בבית־הספר מר אילן זייג על הנושא:

טבע ואמנות בתורתו של רודולף שטיינר

הכניסה חפשית

הדרבי הירושלמי יהיה בשבת בבוקר בבלומפילד

בשל עונש משמעתי שהוטל על הפועל

מאת גדעון אלון, סופר ספורט „הארץ" בירושלים

הדרבי הירושלמי בין קבוצות ה־כדורגל של הפועל וביתר יהיה ה־שבת לפנה״צ בבלומפילד ללא נוכ־חות קהל. זאת בעקבות העונש ש־הטילה ועדת המשמעת על הפועל ירושלים בעוון פגיעה במאמן מכבי חיפה יהונתן הרדי.

בירושלים שוררת אכזבה רבה ב־קרב שוחרי הכדורגל עקב ההחלטה שלא לקיים את הדרבי, המהווה את מוקד משחקי הכדורגל בבירה, בירו־שלים. חרף קיום המשחק באשקלון מתכוננים אלפי ירושלמים לנסוע כדי לחזות במשחק היוקרה המסקרן.

נזק של 40 אלף ל״י

מזכיר הפועל ירושלים אריה ברד־כאלי היה דעתו, כי חומרת העונש אינה עומדת בשום יחס לתקרית בה הוכה הרדי על ידי חמום מוח. הוא הוסיף, כי קיום המשחק ללא קהל יגרום לאגודתו נזק כספי של 40 אלף ל״י.

קבוצת הפועל ירושלים אינה עו־רכת הכנות מיוחדות למשחק. מעוד־דים מנצחונם הגבוה בשבת על מכבי בתניה (0:3) מקיימים שחקני הק־בוצה השבוע ארבעה אמונים. נמסר, כי לא הובטחו שום מענקים מוגד־לים לשחקנים. מזכיר הפועל ירו־שלים אמר: „מסרתי לשחקנים כי מאחר שהמשחק מתקיים ללא קהל יהיה עליהם להדק את החגורה עד סוף העונה".

גם בבית״ר ירושלים לא ניכרת תכונה מיוחדת. שני הפצועים, שמ־עון צירנתה ואורי בן־יעקב, שנעד־רו מהמשחק בשבת נגד שמשון (0:2), חזרו לאמונים סדירים.

סופר „ספורט הארץ" בירושלים מעיר, כי תהיה זו הפעם הראשונה מזה שנים רבות שהדרבי המסורתי לא יתקיים בבירה, כי אם „בנכר".

גילגולה המוזר של חוברת סטאטיסטיקה

אחרי יותר מחודש שורדת מ־תיחות בין חברי ועדת האתלטיקה — אברהם גרין ואורי גולדבורט — יעשה בתחילת השבוע נסיון ליישב את הענין השנוי במחלו־קת: חוברות סטאטיסטיות שנער־כו על ידי גולדבורט ששמו נמחק מעליהן על־ידי גרין שהחתים אותן בחותמתו.

הענין החל, כאשר גולדבורט נת־בקש על־ידי ועדת האתלטיקה להכין חוברת נתונים סטאטיסטיים, באנ־גלית, על האתלטים בישראל. גרין, שבמשך שנים ניהל את קשרי החוץ של הענף, וגם עתה הוא בעל קש־רים אישיים הדוקים עם אנשי מק־צוע בחו״ל, ביקש מגולדבורט חוב־רות מספר כדי לשגרם לידידיו בעו־לם.

האריזות נפתחו

גרין מחק מעל החוברות את המש־פט הקובע „נערך על ידי אורי גולדבורט" והוסיף באנגלית: „בברכה אברהם גרין". את החוברות שלח גרין דרך ההת־אחדות לספורט. אולם נסתבר, כי בהתאחדות נפתחו האריזות והתב־רר, כי הוכנס בהן השינוי. לפיכך לא נשלחו.

הנושא הועלה בישיבת ועדת ה־אתלטיקה שהיו״ר שלה, אורי רביב, לא ראה לנכון לדון בבעיה בפורום של הועדה („לא יתכן שחברי הו־עדה ידונו חבר כלשהו"). תחת זאת החליטו אנשי הועדה להעביר את הנושא לטיפול ועדת המשמעת של ההתאחדות לספורט. אלא שכאן התע־רבו אנשי מכבי בהנהלת ההת־אחדות, ביקשו לדון בנושא מחוץ לועדת המשמעת. התלונה הוחזרה לועדה.

יו״ר ההתאחדות, יצחק פוקס, לקח על עצמו, יחד עם משה אולשטיין ממרכז מכבי, להחליט על דרך ה־טיפול בנושא. הם החליטו לקבוע פגישה משותפת בה ישתתפו גם שני הצדדים ויו״ר ועדת האתלטיקה. הישיבה תהיה בתחילת השבוע הבא, אחרי שאורי רביב יחזור בסוף הש־בוע משוויץ.

מכתב חריף

משיחה עם גולדבורט לא נראה כי השניים יצליחו להגיע לידי יי־שוב המחלוקת בפגישה חברית שכן הוא סיפר לי כי מיד אחרי תחילת הפרשה שלח לו גרין מכתב חריף שלא היה בו שום רמז על כוונתו להתפייס.

עמדתו של גרין בענין זה חד־משמעית: „ראשית, לא היתה זכות לאיש לפתוח את המכתבים שאני שלחתי. נוסף לכך מחקתי את שמו של גולדבורט משום שהיו בחוברת כמה טעויות. נכתב בה, כי זו הפ־עם הראשונה שחוברת כזו נעשית — וזו שגיאה בלתי נכונה".

יו״ר ועדת האתלטיקה, שגם שו־תתף בתחילת הפרשה, אינו סבור כי קיים סיכוי סביר שהענין יסת־יים מחוץ לכתלי ועדת המשמעת של ההתאחדות לספורט.

מוצע להחמיר הענישה בכדורגל

יו״ר ועדת הכנסת לעניני ספורט ח״כ, אברהם כץ, נפגש אתמול ב־יוזמתו עם ניצב משנה א. בריטנפלד ממשטרת ישראל, במגמה להעמיק את הפקוח המשטרתי במגרשים.

ניצב משנה בריטנפלד טען כי ה־משטרה ממשיכה לנהוג לפי הסדרים קבועים, מציבה כחות ודואגת ל־בטיחות במשחקי הליגה הלאומית ו־ליגה א׳. לעומת זאת אין המשטרה דואגת לתחרויות בליגות הנמוכות כי רוב המגרשים בהם מתקיימים מש־חקים אלו אינם בטוחים. הוא הוסיף כי המשטרה מוכנה לשלוח קצינים למסורות הסברה והדרכה, באגודות הכדורגל.

שני הצדדים הגיעו למסקנה, ב־תום הפגישה, כי אין מנוס מהחמרת העונשים על המתפרעים במגרשי ה־כדורגל ועל הפוגעים בשופטים. ב־עיקר כאשר לעיתים קרובות המת־פרעים הם הסדרנים, השחקנים ובע־לי תפקידים אחרים בקבוצות.

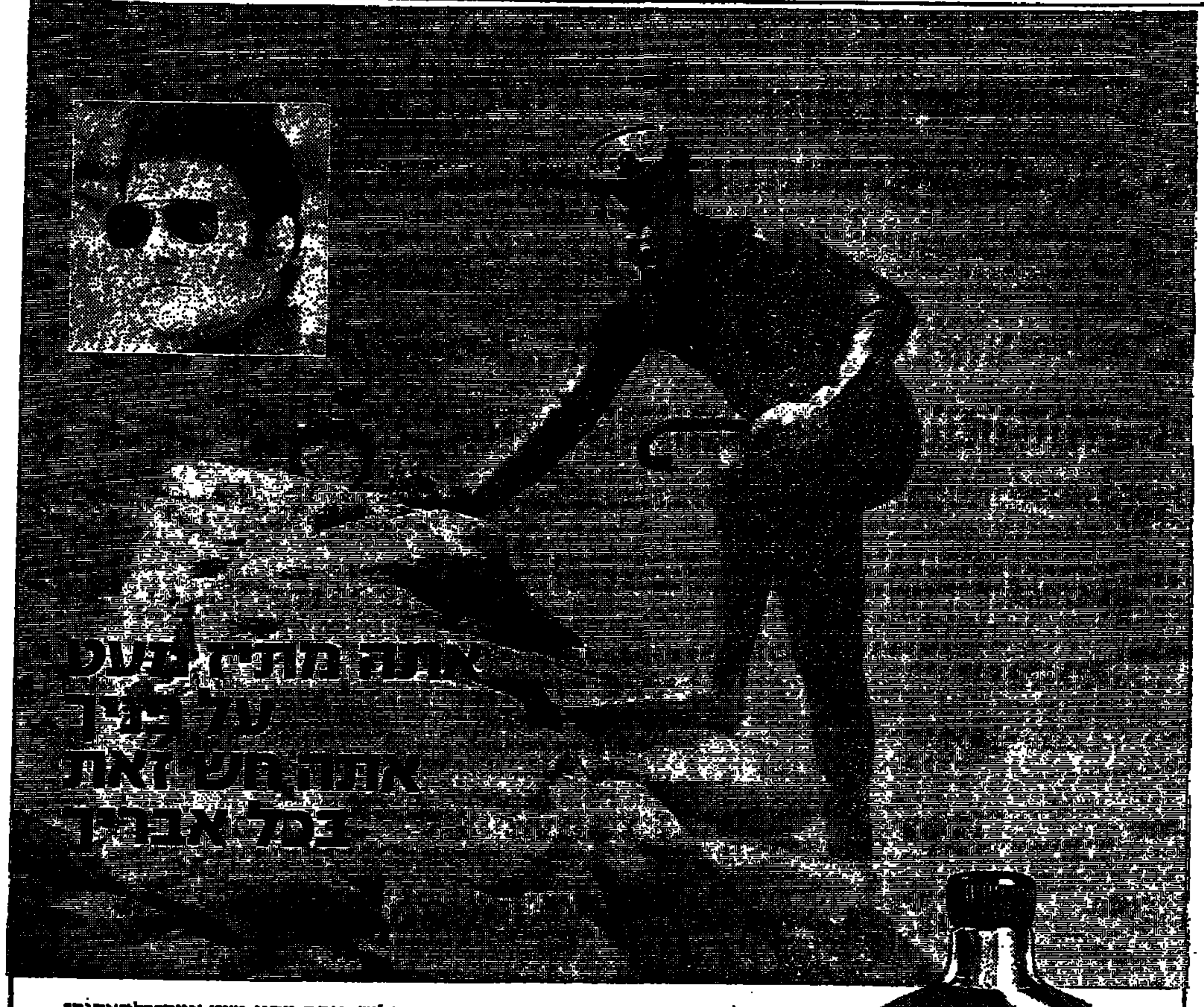

אתה קם בבקר — יום שרב נוסף. ואז — ספליש, אתה מתיז מעט אייס־בלו־אקוה־ולוה. משהו צובט בך, תחושה חריפה של צלילה במים קרירים. אתה נולד מחדש. חש, כאילו היית צולל אל הקרירות העמוקה בה מסתתרים הדגים. טפה קטנה אחת מעניקה התעוררות לכל גופך. זהו דבר עצום, היכול לקרות רק לגבר. תן לו לקרות אצלך, בכל יום, עם — אייס־בלו־אקוה־ולוה.

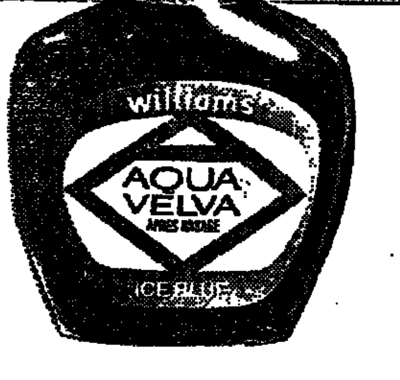

ICE BLUE

AQUA VELVA

אייס־בלו־אקוה־ולוה, מי הגילוח מתוצרת ויליאמס.

עירית חיפה

אגף לתרבות, נוער, חברה וספורט — המחלקה לתרבות

יום ירושלים

5 שנים לשחרורה

מרכז לתרבות ע״ש פבזנר, יום חמישי, 11.5.72, שעה 8.00 בערב

בתכנית: הקרנה: ירושלים תש״ח — תשכ״ח

השחקן: מיכאל כפיר — קטעי קריאה

הזמרת: אופירה גלוסקא — משירי ירושלים

מבוא: ירושלים בספרות הישראלית — מיכאל קשטן

בשבת, 13.5.72 בשעה 11 לפנה״צ

מאיר אוריין: ירושלים של מעלה וירושלים של מטה

מרכז לתרבות ע״ש אורדשטיין, רח׳ פרץ 20, כה״ס 13.5.72, שעה 8.00 בערב

ירושלים באוכר, זמר וצליל — „צמד הרעים" משירי ירושלים

כרמים על ירושלים

ירושלים בספרות הישראלית — פרקי קריאה

בשיתוף עם מועצת פועלי חיפה — סניפי ההסתדרות משנה דוד וקרית שפרינצק

יום ראשון 14.5.72, שעה 8.00 בערב משנה דוד בית ההסתדרות

יום שלישי 16.5.72, שעה 8.00 בערב קרית שפרינצק „בית עשת"

בתכנית: כרמים על ירושלים

משירי ירושלים — שירה בציבור

ירושלים בספרות הישראלית — פרקי קריאה

פינת הנהג האדיב

הנהגים ששמותיהם מופי־עים להלן, הצטיינו במעשי אדיבות וזכו בפרס כספי בסך 25.— ל״י כל אחד.

1. מר יורם לוי מירושלים, אפשר לנהג רכב אחר שבא מדרך צדדית להשתלב בזרם התנועה.
2. מר זיסו יעקב מנהריה, עצר את רכבו וסייע לנוהג רכב אחר, אשר נעצר עקב תקלה.
3. גב׳ יהודית יבניאל מתל־אביב, עצרה את רכבה ופינתה מכשול מהכביש.
4. מר אניס שעשוע מבתיים, אפשר להולכי רגל, אשר המתינו לחצות את הכביש בבטחה.
5. ד״ר גרבר מחיפה, עצר את רכבו והגיש עזרה לנוהג רכב אחר על ידי השאלת מגיע מצידו.

כל הכבוד לנהג האדיב!

זכור:

תן זכות קדימה לחיוך...!

המועצה הלאומית למניעת תאונות — חברת סונול

בקר בתחנה למבחן עצמי של כישורי הנהיגה שלך תוך 10 דקות תוכל לדעת מה הם כישורי הנהיגה שלך. התחנה פתוחה כל יום מ־4 עד 10 בערב ברח׳ דיזנגוף 154 תל־אביב. הבדיקה ללא תשלום ובעילום שם.

משרד התיירות

המחלקה להכשרת כח אדם בתיירות

מודיעה על קיום

3 מלגות השתלמות

במינהל בתי מלון בבריטניה

משרד התיירות בשיתוף עם התאחדות בתי מלון בישראל פונה אל צבור עובדי המלונאות להגיש מועמדותם להשתלמות זו.

המלגות מיועדות לבעלי הכשרה פורמלית במלונאות ונסיון בעבודה מעשית בתפקידי מינהל. שליטה בשפה האנגלית הכרחית.

ההשתלמות תיערך תוך כדי עבודה בבית מלון ותמשך כשנה.

במשך ההשתלמות יינתן מענק קיום לכיסוי ההוצאות בבקום.

פרטים והרשמה: המחלקה להכשרת כח אדם בתיירות, במשרד התיירות, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 24 ירושלים.

הרשמת המועמדים תסתיים ב־15.6.72.

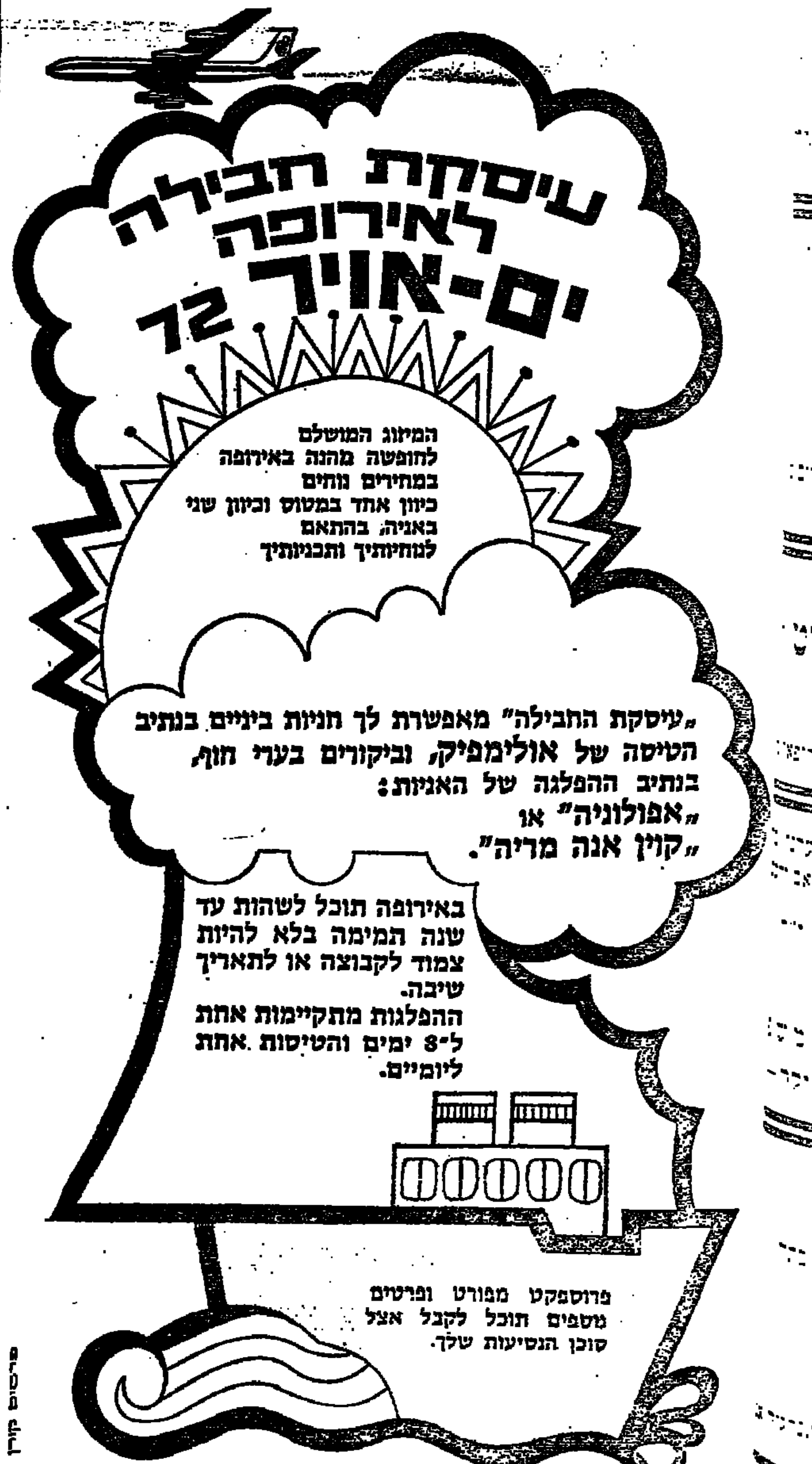

HELLENIC MEDITERRANEAN LINES

GREEK LINE

OLYMPIC AIRWAYS

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

להגדלת הרווחים ולפיתוח העסקים

קירור בהובלה

חיוני לכל עונות השנה

Westinghouse Thermo King

התכנית האמריקאית הידועה ביותר בשטח הקירור בהובלה מבטיחה לך יחידות קירור קומפקטיות.

אלקטרה – סוג אחד וקירור בכל עונה לכל מידה

אלקטרה

ארטיק נמכר לקרני

ב־5.15 מיליון ל״י

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ״

מפעל ארטיק נמכר לפרדסן מ־נתניה יוסף קרני ב־5.15 מיליון ל״י — נמסר אתמול מתוני המפעל. ה־מכירה אושרה בבית המשפט המחו־זי בתל אביב. מר קרני הוא מגדולי הפרדסנים ובבעלותו שני בתי אריזה, בנתניה ובעזה. המכירה כוללת את מפעל אלפינא בנס ציונה, בתי ה־קירור בבת ים, בפתח תקוה וב־מקומות אחרים, וכן את הזכות ל־שימוש בשמות המסחריים ארטיק ו־קרטיב. הצעתו של מר קרני היתה הגבוהה ביותר במיכרז, שאליו הגי־שו הצעות גם מפעל הגלידה ריו בנתניה וקבלנים. מר שמעון גינת ימשיך להיות מנהל המפעל. מר קר־ני מתכנן פיתוחו והגדלתו. התמורה ממכירת המפעל תכסה כמעט את כל החובות לנושה העיקרי, בנק ברקלי־ס.

או צמצום בשירותים או התפטרות קולקטיבית

ההצעה תועלה בישיבת מרכז השלטון המקומי

מאת סופרת „הארץ״ בתל אביב

צמצום דרסטי בשירותים עירוניים חיוניים או התפטרות קולקטיבית של ראשי עיריות יוצעו היום בישיבת הנהלת מרכז השלטון המקומי לנו־כח הקפאון שהשתרר במו״מ עם ה־ממשלה על תקציבי הרשויות המקו־מיות.

יו״ר מרכז השלטון המקומי, מר פנחס אילון, מספר כי כל המגעים שהיו עם ראש הממשלה ושרי האו־צר והפנים לא הביאו לתוצאות כל שהן ואין סיכוי על העלאת מסים או תמורה כספית תמורת אי־העלא־תם. הרשויות פועלות בלי תקציבים מאושרים מראשית אפריל.

פועלי נמל חיפה מאיימים בסנקציות

נמנעה פריקת המיטען מאנוטריה

מאת סופר „הארץ״ בחיפה

בעקבות ישיבת מועצת פועלי נמל חיפה שנערכה אתמול, שלח מזכיר פועלי הנמל מר ישראל גרבר, מכ־תב להנהלת הנמל ובו תביעה לפגי־שה בין מזכירות פועלי הנמל ל־הנהלה תוך 48 שעות, כדי למנוע נקיטת צעדים דרסטיים על ידי ה־פועלים.

נודע כי הובע איום שאם לא תושג הבנה תקיים המזכירות בשלב ראשון אספות פועלי ה־נמל בשעות העבודה.

מר גרבר ציין כי השבתת הנמל לשעתיים שלשום על ידי הסוארים, נעשה בלי ידיעת מזכירות פועלי הנמל, אך היה זה צעד ספונטני שיש להבינו לאור הסחבת מצד הנ־הלת הנמל במילוי תביעות כלל ה־פועלים.

כפי שנודע נקבעה למחר פגישה בין מנהל הנמל, מזכיר מועצת פו־עלי חיפה ומזכירות פועלי הנמל.

האתתים

אתמול סירבו הסוארים לפרק את המטען שהגיע באנית הנוסעים אנו־טריה (כ־120 טונות), כתגובה על הפניתם לעבודה במחסני האניה של ששה סוארים שלטענת הוועד הם במעמד אתתים ואין להעסיקם כסוא־רים במחסני אניה. לפי לוח הזמנים על אנוטריה להפליג הערב ויתכן כי פריקת המיטען וטעינת יצוא של כ־100 טונות ייעשו היום. חילוקי הדעות בין הסוארים להנהלת ב־ענין האתתים נמשכים מזה זמן מה וכשנתעוררה בעבר בעיה הדומה ל־זו שבאניה אנוטריה היה ועד ה־סוארים מוריד את האתתים מהאניה, אך העבודה בה היתה נמשכת כ־סדירה.

המחלוקת

הוויכוח נסב על מעמדם של יותר מ־50 סוארים שהוועד תובע בש־בילם דרגת אתת. הנהלת הנמל מו־כנה לאשר את הדרגה רק לעשרים וכמה סוארים. בנמל חיפה קיים עו־דף גדול באתתים שהיה הכרח ל־הכינם באורח מקצועי כדי שאפשר יהיה לקיים משמרת ב׳. הפועלים הקבועים עובדים כאן ביחס של שלוש משמרות א׳ למשמרת אחת ב׳. זה אחד ההישגים הסוציאליים שלהם (באשחד של 2 ל־1). מכאן שנוצר מחסור בפועלים במשמרת השניה, אך בעוד שאת החסר בסוארים אפ־שר למלא בפועלי הלשכה, באלצים להזקק לקבועים שעברו קורסים כש־המדובר בבעלי מקצוע כאתתים. מ־אותה סיבה גם העבירו בקורסים ל־מנופאים ולאתתים (בעלי דרגה יותר גבוהה) מספר ניכר של סוארים. כתוצאה מכך נוצר עודף באתתים במשמרת ראשונה שאינם מוכנים לעבוד במחסני האניה ולפי הסכם העבודה גם אין להעסיקם בעבודה זו. על כן, כדי לא להביא לאבטלה סמויה של אתתים המורגשת היטב בעונת הקיץ, משתדלת הנהלת ה־נמל לצמצם במידת האפשר את ה־אישור בדרגת אתת (ראה „משחקי הסוארים״ בעמוד 15).

חוסל סכסוך בהארגז

סכסוך עבודה ב„הארגז״, בתחום יחסי העבודה, שפרץ שלשום חוסל אתמול, לאחר התערבותו של מר י. גלעדי, מזכיר אגודת פועלי ה־מתכת במועצת פועלי תל־אביב. ה־פועלים חזרו לעבודה תקינה.

הסכסוך פרץ בעקבות הזמנת ה־משטרה להוציא פועל מעבודתו, ל־אחר דין ודברים בינו לבין מנהל מחלקתו.

עובדי הביטוח הלאומי ישבתו היום — כאזהרה

עובדי המוסד לביטוח לאומי יקיי־מו היום שביתת אזהרה בת יום אחד בתביעה להטבות שכר. העובדים הודיעו כי אם תביעותיהם לא ייענו יקיימו שביתה ממושכת מ־21 במאי. מהנהלת המוסד לביטוח לאומי נמ־סר כי השביתה היא בניגוד לעמדת איגוד עובדי המדינה וכי ההטבות הנדרשות חורגות ממדיניות השכר.

ועדה תגיש הצעות לגבי מועדי פתיחת וסגירת עסקים

מאת סופר „הארץ״ בירושלים

מנכ״ל משרד הפנים מר חיים קוברסקי מינה ועדה שתפקידה ל־הגיש הצעות לגבי מועדי פתיחה וסגירה של עסקים. על הועדה להח־ליט: אם יש מקום לחקיקה ארצית בענין האמור, אם יש להבחין בין עסקים קטנים לחנויות גדולות, אם יש להבחין בין שעות סגירה ופתי־חה של עסקים בקיץ ובחורף, אם יש מקום לקבוע מועדים מיוחדים לחנויות למימכר מזכרות לתיירים. בראש הועדה מר ש. ב. ישעיה.

✶ השבוע נחנך בשכונת חליסה שבמזרח חיפה מועדון פנסיונרים, שינוהל במשותף על ידי העיריה והמשען.

ג׳נין תבקש הלוואות

(ע). עירית ג׳נין תבקש מהמימשל הצבאי הלוואות ומענקים בסכום ה־עולה על מיליון ל״י. ראש העיריה, מר אחמד סעדי, שמסר על כך ל־כתב עתיים, אמר כי ההלוואות מיו־עדות להקמת בית ספר תיכון לבנות ושני בתי ספר יסודיים וכן להקמת מגרש ספורט בעיר. הוא הוסיף כי בקרוב יוחל בהקמת אזור תעשיה ב־עיר.

איחוד משפחות בגדה

המימשל הצבאי התיר לכ־150 איש ואשה, מתושבי הגדה לשעבר השו־הים בארצות ערב, לשוב לאזור ב־מסגרת איחוד משפחות.

אל תחמיץ את קריאת רבי המכר!

Q B VII by *Leon Uris*
A Bantam/Corgi Book
THE ANTAGONISTS
by Ernest Gann
A Hodder Book
ZANEK!
by William Stevenson
A Bantam Book
THE ANDROMEDA STRAIN
by Michael Crichton
A Corgi Book
THE SENSUOUS COUPLE
by Robert Chartham
A Ballantine Book
FORGED IN FURY
by Michae l Elikins
A Ballantine Book
DIBS IN SEARCH OF SELF by *Virginia Axline*
A Ballantine Book
THE POLITICS OF GOD
by Hugh Schonfield
A Bantam book
PORTNOY'S COMPLAINT
by Philip Roth
A Corgi Book
FIRST CIRCLE
by Alex. Solzhenitsyn
A Bantam book

להשיג בבקומות המכירה בהם נמכרים ספרי כיס.

סוכנות ברונפמן בע״מ

מדי שמפ

שמפו רפואי

לריפוי ולמניעת קשקשים

plantex

המפעל הישראלי בעל המוניטין הבינלאומי

שאל בעצת הרוקח שלך

להשיג רק בבתי מרקחת

אישיות הסתדרותית בכירה מודה בצידקת התעשיינים

היום פגישה בין ראשי ההסתדרות למעסיקים

מאת אמנון ברזילי סופר „הארץ״

אישיות בכירה בצמרת ההסתדרות שלחה מכתב לראשי המעסיקים בו היא כותבת כי הסכם השכר ל־72/1973 מדבר על תוספת שכר של 6% לשנתיים הכוללת גם את התנ־אים הסוציאליים הנלווים. המכתב סותר את הטענה שמשמיעים ראשי ההסתדרות כי תנאים סוציאליים אי־נם כלולים בהסכם זה. המכתב שמור במשרדי התאחדות התעשיינים ה־מסרבים בשלב זה לגלות את שם ה־שולח.

היום ייפגשו ראשי ההסתדרות המעסיקים בנסיון נוסף לחסל את המשבר ביחסי העבודה ולמנוע את השבתת ענף השימורים וענף המזון כולו. השביתה, שתיערך בעשרה מפ־עלי שימורים מיום ראשון הקרוב, אושרה אתמול על־ידי המחלקה ל־איגוד מקצועי.

המעסיקים יבואו לפגישה עם הצ־עתם להנהיג פנסיה מקיפה לעוב־דים כתשובה לתביעת עובדי ענף השימורים להגדיל את שיעור הפי־צויים עם פיטוריהם. יו״ר המחלקה לאיגוד מקצועי מר אוריאל אברהמו־ביץ אמר כי ההצעה זו אין פתרון אקטואלי. היא אינה עונה לבעיה של העובדים במפעלים יותר מ־10 שנים והנמצאים עדיין במעמד של פועלים זמניים. מר אברהמוביץ הו־סיף כי התביעה להעניק פנסיה מקי־פה לעובדים הועלתה במשך שנים על־ידי ההסתדרות. לולא התנגדותם של התעשיינים לתביעה זו בעבר, היתה בעיה זו נפתרת עוד לפני שנתיים.

סופר „הארץ״ מעיר כי הפגישה היום בין הצדדים נקבעה בגלל ה־הודעה ששר העבודה מר יוסף אל־מוגי יטול לידיו את הטיפול במש־בר ביחסי העבודה. מר בן־אהרון חושש כי העברת הטיפול מסמכותו תגרע מיוקרתו.

מר בן־אהרון לא היה נלהב להי־פגש עם המעסיקים. הפגישה האח־רונה היתה לפני כשבועיים וחצי ובה איים לפוצץ את הסכם השכר אם המעסיקים יגשימו את איומם ויפנו לבית־הדין לעבודה. בעקבות תק־רית זו שלח נשיא התאחדות התע־שיינים, מר מרק מושביץ, מכתב פייסני למזכיר ההסתדרות. מר מו־שביץ הציע במכתב להיפגש ולנהל מו״מ ענייני. למרות שעברו כשבו־עיים מיום מסירת המכתב, לא ענה מר בן־אהרון על הצעה זו.

הסגל האקדמאי הבכיר באונ׳ העברית מבטל הסנקציות

ועדת הקבע תפעל תוך חודשיים

מאת סופר „הארץ״ בירושלים

הסגל האקדמי הבכיר באוניבר־סיטה העברית בירושלים מבטל החל מהיום את הסנקציות שהפעיל מזה כשבוע כאשר נמנע מלעסוק בכל תפקיד מינהלי או אירגוני במוסד.

הסגל הבכיר יחזור היום לעבודה מלאה לאחר שועדת הקבע של ה־אוניברסיטה הסכימה לפעול תוך חוד־שיים לביצוע השוואת תנאי העבודה של הסגל לאלה המקובלים במוסדות אחרים להשכלה גבוהה. קודם סרבה הנהלת האוניברסיטה להתחייב לה־חיל השוואת תנאי העבודה תוך פרק זמן מוגדר, למרות שהכירה עקרו־נית בצידקת תביעות הסגל. ועד ה־פרופסורים והמרצים הבכירים רואה את החלטת ועדת הקבע לפעול תוך חודשיים כהצלחה ולכן יבוטלו הסנקציות החל מהיום. בשבוע הבא תוזמן אסיפה של חברי הסגל הבכיר כדי לדון בסיכום האמור.

גורמים ממשלתיים אמרו אמש כי מינתה ועדה לבדוק אם היו סטיות השאר תבדוק את טענות הסגל ה־אקדמי בירושלים כי במוסדות אח־רים חולקו הטבות לסגל האקדמי מעבר להסכמי השכר. עד אתמול סר־בה האוניברסיטה להתחייב להוסיף למשכורתם של אנשי הסגל האקדמי בלי הסכמת הממשלה.

שלום לוין למורים:

אל תסתפקו רק בהוראת תכנית הלימודים

(ע.). מזכיר הסתדרות המורים, ח״כ שלום לוין, קרא אתמול למורים להקדיש תשומת לב יתירה לחינוך התלמידים ולא להסתפק בהוראת תכ־נית הלימודים בלבד.

הוא דיבר בקבלת פנים שערכה עירית הרצליה למורים ובני משפחו־תיהם, במסגרת אירועי יום המורה. „כוחנו באיכותנו ובערכינו המו־סריים, ותופעות שליליות ומדאיגות שפשטו לאחרונה בחברה הישראלית מטילות צל על ערכים אלה — אמר.

„ישלהנחיל לתלמידים ידיעות על הפזון״

דעה כי יש להקנות לנוער בבתי הספר, לא רק את הפרטים הבסיסיים על תנועות המחתרת בתקופה שלפני קום המדינה, אלא גם ידיעות על תקופת הסזון, בה הסגירו אנשי ה־הגנה לבריטים את אנשי אצ״ל ו־לח״י, הביעו אתמול נציגי שלושת הארגונים בכנס מוחוי של משרד ה־חינוך שהוקדש לנושא „חולמים ו־לוחמים בתנועת המרי העברי״.

בויכוח על דרכי פעולתן של שלוש המחתרות, שהיה סוער ביותר, הש־תתפו גאולה כהן, מי שהיתה קריינית תחנת השידור של לח״י, נחום שריג, מי שהיה מפקד הגדוד הראשון של הפלמ״ח ועו״ד אליהו לנקין, שהיה מפקד אלטלנה.

הגרלת מילווה עממי

בהגרלה של מילווה עממי נושא פרסים, תש״י — 1950, סידרה ב׳, שנערכה אתמול, עלו בגורל האיג־רות הבאות:

ב־25,000 ל״י: איגרת 62317 מ־סידרה משנה 1.

ב־10,000 ל״י: האיגרות הנושאות את המספרים 62317 מסידרת מיש־נה 3 ו־93083 מסידרת משנה 4.

ב־4,000 ל״י: 62317 מסידרת מיש־נה 5.

ב־2,500 ל״י: 62317 מסידרות ה־משנה 2 ו־4.

ב־1,000 ל״י: 78493 ו־100262 מ־כל חמש סדרות המשנה.

כן היו 20 זכיות ב־100 ל״י ו־47 זכיות ב־30 ל״י.

✶ (ע) דעה שיש מקום ל־הקמת ועדת חקירה בפרשת שוביני־סקי ואוטוקרס — השמיע אתמול הנתנאי משה שלו, במסיבת עתו־נאים בבית סוקולוב לרגל צאת ספ־רו „השיטה״ העוסק בפרשיות ה־כלכליות שהסעירו לאחרונה את ה־ציבור.

✶ חוליית שוטרים לכדה את־מול גבר שהיה נטפל לילדות ב־אילת בשלושת השבועות האחרו־נים. הגבר, בן 28, אינו תושב אי־לת. בחקירה הודה בחלק מההאשמות. שתיים מהילדות זיהו אותו. מחר יו־בא בפני השופט להארכת מעצרו.

אצבעאות נוחבות

אגזון

אלקטרו־נוקבה

SIGNET
NEW PAPERBACKS

★ Memories Of A (Non-Jewish) Catholic Childhood — by Robert Byrne
★ The Pretenders — Gwen Davis
★ The Mad Morality Or The Ten Commandments Revisted — Vernard Eller
★ A Garden Of Sand — Earl Thompson
★ Chinese Folk Medicine — Wallnoefer & Rottauscher
★ The Nine Months — Evan Mcleod Wylie

הפצה בלעדית

סוכנות סטימצקי

ירושלים · תל־אביב · חיפה
נמל תעופה לוד

להשיג בכל מקום

הלוח הכפול

עמודים: 23, 22, 21

הכל בכל כלול
בלוח הכפול

✱

מחר

2 זכיות של

150,000 ל״י

150,000 ל״י

בהגרלת מפעל הפיס

כרטיסים אחרונים, ליד אולם המפעל,
רחוב הפטמן 3, ת״א,
ביום ההגרלה עד שעה 6.55 בערב

לשר הבטחון לרמטכ״ל לצה״ל

כל הכבוד!

ציון • יהודה

קבוצת הביטוח הראשונה בישראל
1922—1972

מועצת עובדי תל־אביב - יפו

המורחבת של

הסתדרות העובדים הלאומית

בישיבתה אמש 9.5.72

שולחת ברכותיה החמות

לשר הבטחון לרמטכ״ל ולצה״ל

על פעולת התושיה והגבורה
שהביאה כבוד לעם ישראל
במתצם אויבי ישראל
ובהצילם חיי אדם במטוס ששוחרר

כה לחי!

י. ולקר

יו״ר המועצה

ההסתדרות הכללית של העובדים בא״י

הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח בישראל

קורסים אוניברסיטאיים להשתלמות 1972

אגודת האקדמאים למדעי החברה והרוח
והסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח

מקיימות 6 קורסים להשתלמות, במסגרת אוניברסיטת תל־אביב

בנושאים הבאים:

א. המחשב — יסודות ויישומים (12 הרצאות)
ב. תמורות במערכת המינהל והניהול (9 הרצאות)
ג. המזרח התיכון בעת החדשה (7 הרצאות)
ד. יחסים בינלאומיים וארצות מתפתחות (9 הרצאות)
ה. מגמות התפתחות בתנועת העבודה ובאגוד המקצועי (9 הרצאות)
ו. בעיות נבחרות בכלכלת ישראל (11 הרצאות)

המרצים: בקורס א׳: י. זלצמן; נ. אחיטוב (ראש הקורס); י. גיל; נ. גימין; נ. ברון; קורס זה נער ע״י חב. נס״ה. ו״א. מיטוך.

בקורס ב׳: ד״ר מ. שינער (ראש הקורס); פרופ׳ ז. הירש, ד״ר מ. פרי, ד״ר מ. אנגל.

בקורס ג׳: ד״ר ח. שקד, ע. תבור, ו. אפשטיין, ד. מנשרי, א. חיים, ד. דישון. בשיתוף עם מכון „שילוח״.

בקורס ד׳: פרופ׳ צ״י הרשלג ופרופ׳ מ. מושקט (ראשי הקורס), ד״ר א. קלינמן, פרופ׳ ש. בלוך, פרופ׳ ל. בוים, ד״ר א. קאופמן.

בקורס ה׳: ד״ר מ. אביזוהר, ד״ר א. שירום (ראש הקורס), ד״ר א. מרגלית, ד״ר י. סלוצקי, ד״ר ד. גלעדי, השופט י. גלעדי, דוד לוצקי.

בקורס ו׳: פרופ׳ א. ברגלס (ראש הקורס), ד״ר ש. מיטל, ד. גורכובסקי, פרופ׳ נ׳ון פלמדרס, ד״ר ש. שריר, ד״ר א. רגב, פרופ׳ ח. ברשחר.

כל הרצאה היא בת 2 שעורים לערב. התחלת הקורסים בשבוע השלישי במאי.

ההרשמה — במזכירות האגודה — ברח׳ הס 21, ת״א (טל׳ 482—56), בשעות 10.00—13.00

כל חוג לא יעלה על 30 משתתפים.

בית הספר ללימודים על־תיכוניים
חיפה

החלה ההרשמה לשנת הלמודים תשל״ג

מסלולי יום וערב

✱ בנקאות וניהול פיננסי
• בנקאות מדופלמת • חשבונאות מדופלמת

✱ ניהול משרדי בכיר
• מזכירות בכירה דו־לשונית • מזכירות למוסדות מחקר ומדע • מזכירות למוסדות חוק ומשפט

✱ שווק ופרסום

✱

• תנאי קבלה: מתקבלים בוגרי י״ב כתות.
• פרטים והרשמה: במשרד ביה״ס ללימודים על־תיכוניים, חיפה, רחוב חנה סנש 12, ת. ד. 4131 חיפה, טל. 81479, אוטובוסים 12, 21, 28, 37, 38, בימים א׳—ה׳ בין השעות 10.00—12.00 ובימים א׳, ב׳, ד׳ גם בשעות 17.30—19.00.

בריכות שחיה
„מכבי״
במרכז הכרמל
בחיפה
פתוחות לקהל

●●●●●●●●●●●

למוד שחיה
בהדרכת המורה צבי
לילדים ולמבוגרים

הרשמה בטלפון — חיפה 522985

הארץ

כ"ו באייר תשל"ב
10 במאי 1972

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב עורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259
בתל-אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות וה' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

תמו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAAREZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233. Tel. 623311

הסיוט וסילוקו

כולנו נשמנו לרווחה כאשר נודע כי כוח צה"ל הצליח להשתלט על מטוס סבנה החטוף, ושלא יותר משלושה מן הנוסעים נפצעו במהלך פעולת הפריצה. מבצע צבאי שבוצע תוך מזיגה של תחבולה ואומץ-לב, כפי שהוא דרוש לקרב פנים-אל-פנים, שם קץ לסבלם הממושך של כמאה נוסעים ואנשי צוות המטוס, וגם להרדה של העם כולו. תודתנו וברכתנו נתונות לאנשי הצבא על כשרון התכנון ועל יעילות הביצוע.

מעשה החטיפה הזאת שהסתיים בהתגברות מהירה על המחבלים, שנהרגו, נפצעו או נלכדו, היה מן הסוג שאסור היה לנו לתת עליו פרס על ידי ויתור לדרישותיהם. אם בהזדמנויות קודמות היה ניתן להסכים לעיסקת חליפין — הפעם היה זה מן הנמנע, אם לא רצינו בדעתנו לעודד את הטרוריסטים להמשיך במלאכתם. דינו של נמל התעופה של לוד איננו כדינו של זה שבאלג'יר, או זארקה, לדוגמה. משום ממשלה זרה לא היינו יכולים לדרוש להבא שתתנגד לתביעות המחבלים, לו שיחררנו טרוריסטים שפוטים מהמאסר תוך היענות למעשה פיראטיות שאין למעלה הימנה בחוצפתו.

ברי שההתנגדות התקיפה היתה כרוכה בסיכון. אף מי שהיה סבור אמונה כי האיום בפיצוץ המטוס לא היה אלא איום-סרק (עוד היה תקדים כי אחד המחבלים המופיעים בשם „פלשתינאים", שהוא אחוז קנאות אמיתית נוסח „תמות נפשי עם פלשתים"), חייב היה להביא בחשבון כי בדרך זו או אחרת עלולה היתה הפרשה להיגמר באסון. כנראה מטעם זה, וכדי לקצר עד כמה שאפשר את משך הסבל של הנוסעים הכלואים במטוס, הוצע לארבעת החוטפים שידרשו לצאת לחופשי, אם ישחררו את המטוס על נוסעיו. גם זה היה ויתור מרחיק לכת, אך עליו ניתן להגן. אחרי דחיית הצעה זו לא היה מנוס מלהפעיל כוח, תוך נטילת סיכון של פגיעה גם בנוסעים. ההחלטה הצדיקה את עצמה, ומספר הנפגעים מבין הנוסעים היה מינימאלי לאור הנסיבות.

הכשרת המשימה המושעת על ידי כוח צבאי בתוך ישראל אינה פוטרת את שלטונות הבטחון, חברות תעופה והמינהלות של נמלי תעופה בארצות זרות מהחובה לבדוק מחדש את אמצעי המניעה שלהם. במיוחד יש לומר זאת לגבי בלגיה ואוסטריה, אך לא לגביהן בלבד. אף הכשלון החרוץ שהיה מנת חלקם של אנשי „הספטמבר השחור" הפעם, אינו מבטיח שלא ייעשו נסיונות נוספים של חטיפה כאלה. שוב הוכח עד כמה רבה סכנת השאננות, השיגרה והרישול שהתחילו להשתרר בנמלי יציאה בחו"ל; כמעט ודאי הוא כי ניתן היה למנוע את מעשה החטיפה מראש.

אך מאחר שהדבר לא נעשה, רשאים אנו להצביע תוך סיפוק רק על שהמזימה עלתה לבסוף על שרטון. מי שמנוי וגמור עמו להילחם בטרור האווירי — היכולת בידו. ישראל הוכיחה שהיא מסוגלת גם למלחמה זו. הבלגים במיוחד וקהיליית התעופה הבינלאומית כולה חייבים לנו תודה על מלחמתנו.

הימור או כניעה בוייטנאם

בהודיעו על מיקוש נמלי צפון וייטנאם הגיש הנשיא ניכסון להאנוי אולטימאטום [illegible] מוקדמים שבעבר הציגה האנוי [illegible]

מר ניכסון הודיע על חימוש המוקשים ועל תוכנית לערוך התקפות להשמדת מערכת התחבורה הפנימית בה מובלת אספקה צבאית בתוך צפון-ויאטנאם, אם האנוי לא תיענה לשתי דרישות: שחרור כל השבויים האמריקאיים, והפסקת אש לאלתר. אם ייענו הצפוניים לדרישות אלה, תפנה ואשינגטון את כל הכוחות האמריקאיים מוייטנאם תוך ארבעה חדשים.

קביעת מועד סופי להוצאת כל הכוחות האמריקאיים היתה אחת הדרישות העיקריות, ואולי העיקרית, בסדרת השיחות החשאיות שבין נציגי הקומוניסטים עם יועצו של הנשיא הפרופ' קיסינג'ר. הדרישה הוסברה ע"י פרשנים כעובדה שתוך המועדים הנזכרים לא היה צבא דרום-וייטנאם מסוגל להתחזק ולהתאמן די צרכו כדי שהוצאת הכוחות המוחלטת לא תהווה למעשה אישור לכיבוש דרום-וייטנאם ע"י הקומוניסטים.

הנחה זאת מוצדקת שבעתיים נוכח הצלחות צבא הצפון במתקפה הגדולה בשבועות האחרונים. מדוע אם כן הציע מר ניכסון מה שדחה לפני חצי שנה ויותר. יתכן שמר ניכסון קיווה שכוחות דרום וייטנאם יוכיחו כושר עמידה גדול יותר, בסיוע אמריקאי, וראה חובה להעמיד במבחן את הויאטנאמיזציה. נתברר לו שהערכתו היתה מוטעית — והוציא מכך את המסקנות. אך אם כך, מדוע הוא כורך את הויתור בצעדים שיש בהם סכנה את ועידת הפיסגה במוסקבה בעוד שבועיים, גם לאחר נגדו המועמדים הדמוקרטיים העיקריים (אשר כבר נשכו את מסע בחירותיהם וחזרו לוואשינגטון להילחם בהחלטת הנשיא) ואת מתנגדי המלחמה שקם לתחיה?

יתכן שמר ניכסון חושש שבלי האולטימאטום לא היה משיג אפילו את ההפוגה של ארבעה חודשים לפני יציאת החייל האמריקאי האחרון מוייטנאם וגם לא את השיחרור לאלתר של השבויים האמריקאיים. מר ניכסון סבור שבלי שני דברים אלה, היתה סובלת עוד יותר בעיני הבוחר האמריקאי — ולמוסקבה היה מגיע בעוד שבועיים כשאמינותו שבורה לרסיסים. מצד שני, אם ייערך הביקור בעוד מוטל מצור על נמלי הצפון ודאי לא יושם מעמדו.

לכאורה אין סיבה עקרונית מדוע לא תשדל מוסקבה את האנוי לקבל את מה שבעצמה ביקשה ובזה למנוע הידרדרות גלובאלית מסוכנת מאד. אך יש ספק אם מסוגלת מוסקבה להשפיע במידה על צפון וייטנאם — ואם לא תראה בהסימת הנמלים אתגר מדי ליוקרה הרוסית.

המחבלים בלוע הארי

שיקולים מורטי-עצבים הוליכו למהלומה הסופית

מאת זאב שיף

הדראמה הגדולה של לוד הסתיימה אתמול כמו בסרט מתח מרתק. התחושה שליוותה את מאורעות היומיים האחרונים התאמתה: ישראל לא יכלה להרשות לעצמה — ולא היתה מוכנה — לוותר.

יש להודות כי ארבעה המחבלים שחטפו את מטוס סבנה התגברו במידה מרובה של העזה. לא בעצם חטיפת המטוס, אלא בנכונותם להיכנס לתוך לוע הארי, לישראל ולנהל משא ומתן לשחרור מחבלים מהכלא הישראלי, כאשר מטוסם מוקף אנשי צה"ל. מבחינה זו הגיעה העזתם לשיא שלא היה כמותו במעשי החטיפה הקודמים וההתנקשויות בנוסעים בלתי מוגנים.

יש אמנם הטוענים כי אף שהחוטפים גילו אומץ לב הרי חשבו מלכתחילה, כי הסתכנותם מוגבלת. ההזירה למטוסים של חברות תעופה זרות קלה למדי וגם אם היו מתגלים כשכלי-נשקם על גופם היו השלטונות מסתפקים במעצר קצר וגרוש. אם היו מצליחים אפילו להולך בעצמם מלוד, היו הם וארגונם הקטן זוכים לפרסום רב.

היתה זו טעות אם נטען, כי חטיפות כאלה אפשריות רק בחברות תעופה זרות. הראיה שגם באל-על, המקפידה ביותר על הבטחון, הצליחו שני מחבלים לחזור בשעתו למטוס שנחת באמסטרדם. המאבק הסתיים במותו של אחד החוטפים ובמעצרה של החוטפת, אך הדברים יכלו להתפתח אחרת. עם זאת יש לומר, כי מרבית חברות התעופה האחרות מקילות באמצעי הבטחון ויש כאלה שאף נוהגות בהם זלזול. הזדמן לי באחרונה לראות במספר שדות תעופה זרים כיצד מחפשים בכלי הנוסעים העולים למטוסים העוברים מעל מדינות ערביות. במרבית המקרים דומה החיפוש לבדיקת מכס בה סומכים קודם כל על הצהרת הנוסע. מעניין כי המחבלים עצמם הודיעו בימים האחרונים על כוונתם לחדש את חטיפת המטוסים. הם אף ציינו בהודעתם, כי ברצונם לחטוף מטוסים המסיעים עולים לישראל. והנה הרי ידועה כתובת מעבר השובה של עולים לישראל.

אופייני הדבר שנשקם הועלה למטוס בוינה. הדבר קרה באותה מדינה ממנה שנורו לפני מספר חודשים חבילות נפץ רבות לישראל. אומרים כי אין כל ערך לבדיקות בוינה במטוסים היוצאים למזרח-התיכון הראיה: למטוס סבנה החדירו לא אקדח אחד, אלא כלי נשק ותחמושת לארבעה אנשים וכ-12 ק"ג חומרי נפץ.

אין זו רק שאלה של זלזול באמצעי בטחון, אלא תוצאה של סלחנות מתמשכת שמגלים מדינות וארגונים בין-לאומיים לגבי חוטפי המטוסים. הדוגמא הטריה ביותר היא חטיפתו של מטוס ג'מבו של לופטהאנזה לעדן. המחבלים הצליחו לסחוט 5 מיליון דולר מהחברה שדאגתה לנוסעים עמדה, ובצדק, בראש מעייניה. אחרי חטיפה זו גייסה החברה הגרמנית עשרות אנשי בטחון, ואכן החיפושים אצל הנוסעים בחברה זו קפדניים יותר. אך בכך הסתיים הענין. ממשלת גרמניה, ואף הארגון הבין-לאומי של חברות התעופה, עברו על המקרה לסדר היום מבלי להודיע בכלל שממשלת עדן, היתה שותפה לפשע החטיפה והסחיטה. ממשלת גרמניה המערבית הארגון יאטא יודעים כיום, כי ממשלת עדן קבלה 1.5 מיליון דולר מסכום הסחיטה. העובדה שחברות תעופה ממשיכות לטוס לעדן ושמתירים למטוסיה לחנות בשדות אחרים, אינה אלא מתן פרס ועדוד החוטפים.

סלחנות זו עמדה ברקע המשא והמתן שהתנהל בלוד עם חוטפי מטוס סבנה.

מטרתו העיקרית של המשא-ומתן היתה להרוויח זמן. עתה ברור, כי במקביל לדיונים התנהלו הכנות קדחתניות לביצוע הפשיטה. אולי זו חכמה שלאחר המעשה, אך נראה כי לדעתם של שר הבטחון משה דיין, הרמטכ"ל רב-אלוף דוד אלעזר וקציניו הבכירים, ניצבה כל העת אפשרות הפשיטה כמוצא בלתי-נמנע.

הפשיטה היתה — כמו מבצעים אחרים בעבר — נושא ללימוד ומקור ללקחים בקרב כוחות הבטחון שלנו. בין השאר היא הוכיחה שוב, כי עימות, ישיר, נועז, פנים-אל-פנים, הוא אמצעי שאינו מכזיב כאשר הוא ננקט בידיים מאומנות.

על אף ההרגשה, כי המחבלים לא יממשו את איומיהם במקרה וידחו תביעותיהם, לא היה באף שלב זלזול באפשרות של אסונות. הסכנה העיקרית היתה שהמחבלים העייפים והעצבניים יפגעו בנוסעים בפעולה בלתי-מחושבת. במקום ראשון עמדה, כמובן, שאלת שלומם של הנוסעים. גורלו של המטוס לא מילא כל תפקיד בחישובים. לכן גם סרבו, כי אין להיענות לתביעת המחבלים להמריא מישראל. במטוס היו כ-50 יהודים וישראליים. ברור היה כי אם ימריאו מלוד, יבקשו מהטייסים לנחות בדמשק. או אז, היו יכולים להיות בידי הסורים עשרות בני-ערובה, אף שכולם אורחים ברור שניתן היה ללחוץ לקבל תמורתם מחבלים ואנשי צבא סוריים.

במשך ליל שלשום הועלו אלטרנטיבות שונות לפעולה. חלקן נדחה על-ידי הגורמים הצבאיים, חלקם על-ידי ראש הממשלה והדרג המדיני. עתה, משהותר הסבך, אין טעם לטפל בשיקולים השונים שהניעו את אנשי הצמרת שעסקו בנושא. הפרשה תהיה נושא לדיונים ולהפקת לקחים.

כך או אחרת, מוכיחה הפרשה כי אמצעי בטיחות אינם יכולים להיות הרמטיים ופרצות צפויות בנקודות שונות על פני המפה המסועפת של התעופה הבין-לאומית. זו העובדה המכרעת, ואותה אסור לנו לשכוח גם בחלוף הפרשה הזאת.

משה דיין

לקחי הדראמה בלוד

מאת עמוס חדד

נמל התעופה לוד, אשר ידע בתולדותיו מצבי חירום ושעות מתח חמורה — לא ידע מעולם שעות קשות כאלה שהיו שלשום והאתמול בעקבות החטיפה. מקרה זה, שהוא תקדים, יחייב ודאי את שלטונות התעופה ושלטונות הבטחון ללימוד לקחים בעתיד ולשיפור שרותי החירום בנמל.

מה בעצם פעל ומה לא פעל בנמל התעופה? זר שהזדמן ללוד ב„ליל השימורים" ואשר נזקק לשרותי הנוסעים היוצאים והנכנסים יכול היה לחוש כי הכל דופק. חברות התעופה, המכס ומשטרת ביקורת הגבולות פעלו כרגיל. אילו לא היה במקום צבא של עתונאים וצלמים, לא ניתן היה להבחין במשהו יוצא-דופן בבית הנתיבות.

עם קבלת ההודעה על החטיפה, ולפני הנחיתה, הוזעקו ללוד אמבולנסים מהאזור הסמוך (תל-אביב וגוש-דן), אולם עם נחיתת המטוס היו בשדה התעופה כ-10 אמבולנסים בלבד, מספר שאינו מספיק אילו חלילה היו המחבלים מפוצצים את המטוס. אמבולנסים נוספים הגיעו בהדרגה ורק כעבור זמן מה היו במקום כ-50 אמבולנסים. אין ספק כי יכול היה להיות גורלי אילו היו המחבלים מבצעים את זממם ובמקום לא היו די אמבולנסים. נקודה זו יש לברר ולדאוג כי במקרה חירום יוכלו להגיע ללוד מספר אמבולנסים מספיק למספר הנוסעים המצוים במטוס.

כוחות הבטחון השונים, שהוזעקו אל נמל לוד הגיעו בזמן סביר.

הדראמה בלוד התחוללה על מסלולי ההמראה, שם עמדו עשרות האמבולנסים, עשרות כלי-רכב אחרים וכוחות הבטחון שהקיפו את המטוס ותפסו עמדות במקומות שונים.

מסלול ההמראה דמה לסרט-מתח, כאשר הכל מצפים לראות מה יקרה בעוד דקה, בעוד שעה. הוראות חדשות ביטלו את הישנות וחוזר חלילה. בכל דקה נדמה היה שמשהו גדול עומד להתחולל. כך נמשך המצב כל הלילה והיום שלמחרת. קשה לדרוש הכנה מלאה למצב מפתיע כמו זה, אולם עתה יהי צורך בקביעת נהלים ברורים יותר לעתיד.

האירוע בלוד מחייב לבדוק אפשרות הקמת יחידה מיוחדת שתקבל הכשרה במקרה שיהיה בכך צורך בעתיד, כדי שאפשר יהיה להיכנס לפעולה מיידית במקרי חירום.

נקודה, שעוררה את זעמם של העתונאים היתה המצב המעורפל. אמנם, שר התחבורה מר שמעון פרס קיים במשך היומיים מספר מסיבות עתונאים, אך בכל מסיבה לא חידש למעשה כלום פרט להודעה „אין שינוי יסודי במצב". נראה שגם בתחום הקשר עם העתונות יש בהחלט מקום לשיפור.

יש לקוות כמובן כי מקרה כזה לא יישנה. אך אם תקום זאת תחזור אי-פעם בעתיד יהיה צורך להתמודד איתה בערנות של מכונה משומנת טוב יותר.

רב-אלוף דוד אלעזר

דו"ח ועדת ויתקון והמינהל

התנהגות אתית – סוד ההצלחה בעסקים

מאת ד"ר מיכאל פרי

כותב המאמר הוא מורה בבית הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה העברית.

שניים ממשפטי המפתח בדו"ח ועדת ויתקון הינן אלה: „...מר פרידמן הוא אדם שלמען האינטרס הכספי האישי שלו מוכן להגן על עמדה, שצדיק או איסטניס לא היה מגן עליה", אולם — לדעת הרוב — „לגבי התפקיד שהוא ממלא בעולם הנפט — והוא ממלא במסירות, בכשרון ובהצלחה רבה — אין זה רלוואנטי".

מסתבר, אם כן, שהרוב בועדת ויתקון הפריד בין ניהול עסקים טוב ובין התנהגות אתית, וסבר שהאתיקה איננה רלוואנטית לניהול עסקים.

על כך כדאי להרהר מעט.

מהי התנהגות אתית?

נקודת המוצא שלי איננה היבט משפטי, חברתי או מוסרי, אלא דוקא ההיבט של ניהול עסקים. במילים אחרות, באיזו מידה אפשר לומר על שהוא „טוב" ולאו דוקא „ישר", „צדיק", „הוגן" וכו' אם התוצאות העיסקיות של דרך הניהול שלו הן חיוביות, אולם התנהגות האתית שלו היא שלילית.

ראשית, מן הראוי לבחון מהי התנהגות אתית בניהול. מובן שאין על כך דעה אחידה ובארץ לא נבדק הדבר בצורה יסודית, אבל בארצות הברית נערכו מספר סקרים בין מנהלי עסקים בנושאי אתיקה ומעניין לראות את התשובות שהתקבלו שם. (המקור לכל הנתונים שלהלן הוא הספר של רימונד באומהרט „אתיקה בעסקים" שיצא בהוצאת הולט ריינהרט אנד וינסטון ב-1968. לשאלה „מה פירוש התנהגות אתית של מנהלים" התקבלו התשובות הבאות (בראיונות עומק שנערכו ל-100 מנהלים) באחוזים:

	בחירה ראשונה	בחירה שניה
מה שאני מרגיש כנכון	50	8
מה שתואם את אמונתי הדתית	25	14
מה שמתאים ל„שביל הזהב"	18	15
הדבר המביא תועלת רבה ביותר לרוב האנשים	3	7
הנוהג המקובל בחברה	3	6
מתאים לתועלתי האישית	1	1
מה שקובע החוק	0	2
מה שתורם ביותר לחופש האישי	0	1

מתוך ממצאים אלה מתברר שרוב הנשאלים סבורים שאתיקה היא דבר בלתי מוגדר, התלוי בהרגשתו ובהשקפתו של המנהל. מה, איפוא, הדבר המשפיע ביותר על התנהגות זו, ולפי מה היא נקבעת. גם על כך נשאלו המנהלים באחד הסקרים (על מדגם של כ-800 איש), והם ענו את התשובות הבאות:

הגורם המשפיע על התנהגות	אתית (דרוג החשיבות)	בלתי אתית (דרוג החשיבות)
הערכים האישיים של המנהל	1	5
קיום או העדר מדיניות של הפירמה	2	4
התנהגות הממונה על המנהל	3	1
אוירה כללית בחברה	4	2
התנהגות שווים בדרגה למנהל	5	3

כאן ניתן לראות, כי התנהגות אתית נקבעת בעיקר על-ידי הערכים האישיים של המנהל, בעוד שהתנהגות בלתי אתית מושפעת מהתנהגות הממונה ומאוירה כללית בחברה. כל הממצאים מעידים על כך, שהתנהגות אתית היא תוצאה של מערכת ערכים ונורמות, אשר מוטבעת במנהל עצמו ומושפעת מהתנהגות הסובבים אותו והמסביבה בה הוא נמצא.

מדוע להתנהג בצורה אתית

כל המנהלים שהשתתפו בסקרים השונים הביעו דעתם שהתנהגות אתית היא חלק בלתי-נפרד מניהול טוב ומביא לתוצאות עסקיות טובות. הם ענו לכך שתי סיבות עיקריות: א) מנהל המתנהג בצורה אתית גורם לכך, שגם אחרים יתנהגו כלפיו באותה צורה; ב) התנהגות אתית מרצון מבטיחה העדר כפייה של צורה התנהגות מסויימת באמצעות חוק או תקנות.

שני הנימוקים שלעיל הם נימוקים תועלתיים ברורים ואינם יוצאים מנקודת מבט משפטית או מוסרית. נימוקים אלה מבטאים את ההשקפה ש„כדאי" למנהל לנהוג בצורה אתית, משום שבטווח הרחוק זוהי הדרך הטובה ביותר להביא למכסימום תועלת לפירמה. מכאן לא רחוקה המסקנה שמנהל אשר איננו נוהג בצורה אתית, יתכן שבטווח הקצר הוא מגדיל את רווחי הפירמה שלו, אבל בטווח הרחוק הוא גורם לה נזק, ולפיכך אין הוא מנהל „טוב".

המחשה של תוצאות התנהגות כזו אפשר לראות גם בפרשה של „נתיבי נפט". בטווח הקצר היתה אולי הגישה של ביצוע בכל מחיר, של שימת הדגש על הישגים מיידים בתפוקה ובשיווק, של העברה מהירה של כספים וציוד — רבת תועלת והביאה לתוצאות מרשימות.

ברם בטווח הארוך הביאה גישה זו עצמה להקמת ועדת החקירה, לשיבוש העבודה בחברה, להתפטרות מנהל החברה, לשינוי התקנות הנוגעות לניהול חברות ממשלתיות ועוד היד נטויה. מכאן שאין להפריד בהערכתו של מנהל בין התנהגות ביצועית ובין התנהגות אתית ולקבוע את כשרו לפי אחד הגורמים בלבד.

הרוב בועדת ויתקון הגיע למסקנה, שאין לפסול את מר פרידמן כמנכ"ל „נתיבי נפט", משום שהוא היה מנהל „טוב", כפי שהדבר נמדד על-ידי הישגיו העיסקיים. ברם, אם נקבל את ההנחה שהתנהגות אתית היא חלק בלתי-נפרד מהערכתו של המנהל, משום שבטווח הרחוק היא תשפיע על ההישגים העיסקיים לא פחות מכושר הביצוע, הרי שמר פרידמן אפילו לא היה מנהל טוב. מסקנה זו שומטת את הטיעון של הרוב בועדה להשארתו בתפקידו, גם מבחינה ניהולית.

עימות

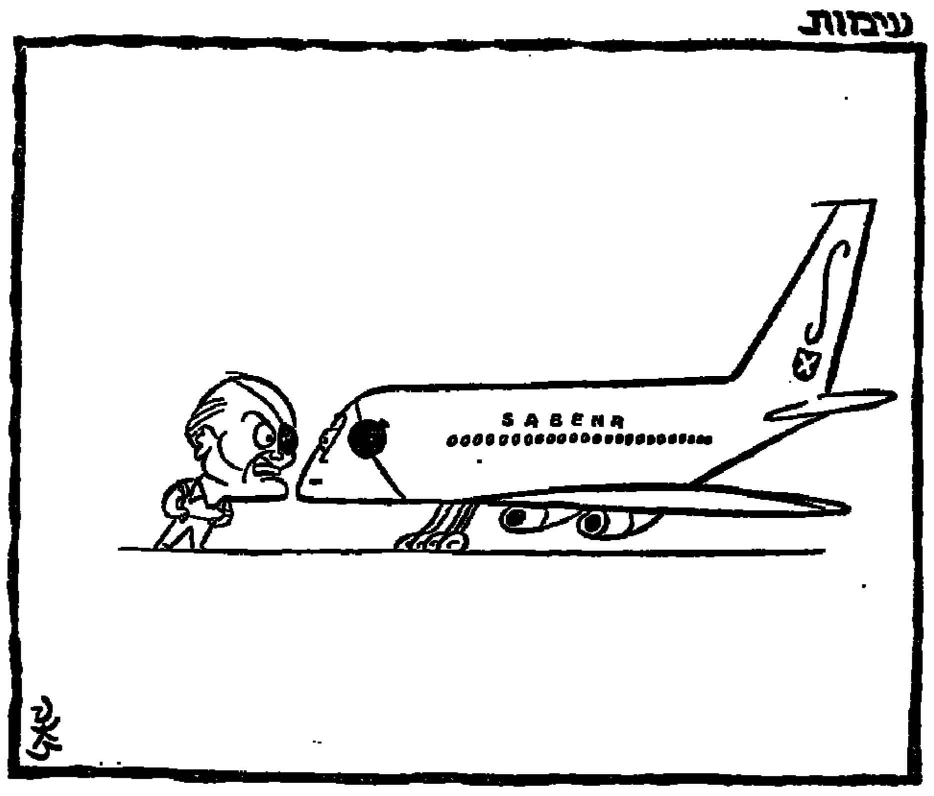

הויכוח על תכנית אלון

מצדדים ושוללים את השימוש בה במגעים דיפלומטיים

מאת דן מרגלית

שרים ממפלגת העבודה מאיימים להעלות על סדר יומה של הממשלה את סדרת הצהרותיו של ד"ר יצחק רפאל, אשר מתח ביקורת על העלאת תכנית אלון לדיון בשיחה עם מיניסטר החוץ האמריקאי ויליאם רוג'רס. בכל זאת הם נרתעים מלממש את איומם. החשש העיקרי הוא ששרי המפד"ל — נגד רצונם — ייזדקקו להגן על עמדותיו של ד"ר רפאל. חשש אחר הוא שמא גם שרים אחרים במפלגת העבודה יטענו שדיון עם רוג'רס על תכנית-אלון חורג ממדיניות ירושלים להימנע משרטוט מפות לפני המשא והמתן. גורמים אלה אינם רוצים בדיון על תכנית-אלון, גם כשהיא עולה לבירור בתשובה לשאלת המארח האמריקאי.

מתנגדי תכנית-אלון בשורות הקואליציה אינם מצטמצמים לחברי הכנסת רפאל, זבולון המר ויהודה בן-מאיר. פעיל בענין זה שר הדתות ד"ר זרח ורהפטיג, שאינו נמנע מלהביע הסתייגות מכל החלטה ממשלתית שעלולה להיראות לו כצעד לניתוק יהודה ושומרון מישראל. מתנגדים אחרים הם חברי מפ"ם, שיש להם תכנית שלום משלהם, וגורמים במפלגת העבודה אשר נחלקים בין מצדדי תכנית-דיין להקמת ערים בראשי ההרים לבין אנשי ארץ ישראל השלמה.

גורמים אלה הודאגו לא רק מהידיעות על שיחות יגאל אלון עם רוג'רס אלא גם מתחושתם כאילו מקיימת הממשלה „מבצע מדיני" מתוכנן המתבצע „מאחורי הגב". אמנם הממשלה החליטה כי לא דנה בתכנית-אלון וממילא לא אישרה ולא דחתה אותה, אולם לרבים בקואליציה נדמה כי אין זה מקרה, שתחילה הודיע שר החוץ אבא אבן בשיחה עם רוג'רס כי תכנית אלון עשויה להיות בסיס להסדר מדיני עם ירדן, ושבוע לאחר מכן הוזמן סגן ראש הממשלה לשתי שיחות מדיניות בוואשינגטון שעסקו בהרחבה בתכניתו.

אין מתנגדי תכנית אלון סבורים כי האמריקאים קרובים לקבלה. הם מצטטים שוואשינגטון סבורה שגם תכנית-אלון „יותר מדי סיפוחיסטית". אך הם חוששים מפני יוזמה של שרים בכירים להציג את תכנית אלון כתכנית המוסכמת על הממשלה, בלי שנתקבלה לכך החלטה פורמאלית בירושלים.

מבחינה מעשית יש בממשלה הנוכחית רוב להסכם עם ירדן על בסיס תכנית-אלון, אם כי כאשר תהיה הצעה ממשית היא עלולה לגרום לפירוק הקואליציה ולבחירות חדשות. (נראה שראש הממשלה גולדה מאיר לא היתה לוקחת על עצמה לחתום על הסכם כזה ללא בחירות). בתכנית חלו שינויים בחמש שנותיה. אלון עצמו טוען מדי פעם כי היא טובה לשעתה, ואם יחלפו שנים רבות עשויות התביעות הישראליות להשתנות. הוא עצמו הכניס בתכניתו כמה שינויים, בין אם על ידי הרחבה בחברון, בין אם על ידי נסיונו לוותר כמה ויתורים נוספים בגבול המוצע מול רצועת החוף הישראלית, בעיקר מטעמים דמוגרפים (איני משוכנע כי סגן ראש הממשלה רוצה עתה בסיפוח של אוכלוסיית טול-כרם או קלקיליה לישראל).

שינויים אלה קירבו לתכנית אישים מסויימים והרחיקו אחרים. אך בדרך כלל מקובל להעיז שהתכנית מוסכמת על רוב השרים אם כי ברור ששרי מפ"ם אינם רואים בה תנאי, ולעומתם ראש הממשלה גולדה מאיר סבורה, כי היא המינימום ההכרחי הדרוש.

השאלה המעסיקה עתה את הממשלה היא אם אחרי שיחות אבן ואלון בענין זה בוואשינגטון, יכולה ישראל להמשיך לטעון כי תכנית זו היא בבחינת רעיונות פרטיים של בעליה.

לעומת טענות אלה סבור הרוב בעבודה כי יש שתי סיבות חשובות המצדיקות מתן היתר לדון בואשינגטון ובבירות אחרות על תכנית אלון. הסיבה האחת היא שלמעשה הוצגה תכנית אלון גם בפני המלך חוסיין. לא מכבר סופר כי לקראת פגישת אלון-חוסיין הציג השר-לשעבר מנחם בגין שאלה היאורטית בפני סיעתו בכנסת. והיה כי תוצג תכנית אלון בפני חוסיין — האם יכול גח"ל להמשיך בחברותו בממשלה? אז נאמר כי היות והדבר לא מובא מטעם הממשלה אלא רק לצורכי בירור אפשרויות השלום, אין שיחה כזאת צריכה להיות עילה לפרישת גח"ל מן הממשלה. אם מותר להציגה לפני חוסיין ולומר לו, שעם הסכמתו ייעשה מאמץ להשיג רוב לאישור תכנית אלון בממשלה — מדוע אסור להציגה בפני רוג'רס?

הטעם השני — מסבירים שרים בכירים בירושלים — הוא שתכנית-אלון משרתת את המדיניות הישראלית. הצגת המפה חושפת תמונה בהירה לדיפלומטים זרים, שהנה ישראל מבקשת שטחים ריקים מאוכלוסיה. אם גם לתכנית זו אין הסכמה מחוסיין — מסבירים להם — על מה אפשר להידבר עמו?

יש בממשלה שרים בכירים שתכנית אלון אינה נראית להם כפתרון משביע רצון. אולם גם הם — בין אם משה דיין, בין אם ישראל גלילי — נוח להם שישראל תעשה שימוש מדיני בתכנית-אלון, אם כי ודאי לא היו רוצים ליצור מציאות חדשה ביהודה ובשומרון אשר תרחיק את ההתפתחות הנמשכת של המצב הקיים.

עם זאת ברור שהמשך רציף של דיון על גבולותיה המוצעים של תכנית אלון יקנה לה כבר עכשיו מעמד מיוחד במדיניות הממשלה, מעין צעד רשמי-למחצה של מדיניות ישראל.

לחברת הבטוח צור
יש אלפי שותפים חדשים.

המבוטחים.

ענק הבטוח בישראל
המבוטח של צור

כן, צור עשתה זאת. חברת הבטוח צור עשתה את מבוטחיה לשותפיה ברווחים. אלה אשר נתנו בנו אמון ורכשו אצלנו בטוח חיים נהנים מכך. עשינו אותם לשותפינו ברווחים. גם אם טרם רכשת בטוח חיים בצור יש לנו בשורה עבורך. הצטרף לצור ותהנה מהגנה מלאה על משפחתך ומרווחים ממשיים.

לכבוד
צור חברה לבטוח בע"מ
רח' נחלת בנימין 68, תל-אביב

כן, גם אני רוצה להיות שותף בצור ולהנות מרווחים. נא שלחו לי פרטים נוספים אודות בטוח חיים וזאת בלי כל התחייבות מצידי.

שמי: ______
כתובתי: ______
מס. טלפון ______

צור
חברה לבטוח בע"מ

באור - גרשבסקי

מלחמת וייטנאם ב-1976

נאום אפשרי של ניכסון לאומה האמריקאית על המצב בחזית

מאת אנתוני לואיס
בזוהר ל„הארץ"
מניו-יורק טיימס

ניו-יורק

טוב,

קראתם בעתונים וראיתם על הטלוויזיה בימים האחרונים, את ההתחייבות האמריקאית להחופש בוייטנאם לפני את... כוחות קומוניסטיים, בעזרת ... יסודות דרום וייטנאמים אכזבים, השתלטו על סייגון. יכולני לספר לכם כיצד אומר ... על אתגר זה ולהביא ... אמריקאי לדרום-מזרח אסיה. כל אזרח יודע לכם, כי בשעה ... להפקיד ב-1969, היו ... יותר מ-500,000 חיילים ..., שסבלו עד 300 אבידות ... עד 1972 צמצמתי את מכ... הכוחות ל-50,000. במאבק ... הקומוניסטי המסיכו הוייטנאמים עצמם. בבאים המלא ..., תחת הנהגתו האמיצה ... תיא, צבר יפה במבחן ... השנים האלה, אף כשהוא ... 1000 אבידות לשבוע.

ארצות הברית מילאה את חלקה במשך ההגנה על החופש, על ידי מתן סיוע אוירי וימי. כשתקפו הצפון וייטנאמים במתקפתם הגדולה של 1972 את קואנג טרי, הואה, קונטום וערים אחרות, מנענו מהם בהצלחה, על ידי הסמדה ערים אלו, הפקת תועלת מכיבושם שבכוח הנשק.

השנה הלכו הפולשים הקומוניסטים מחדש באזורים הצפוניים והמרכזיים של דרום וייטנאם. ההישגים שהצליחו להשיג אתנו על ידי מה שהיה, לפי הערכות הביון שלנו, נזק כבד ביותר מהפצצות אויר בכל האזורים שבשליטתם. אך אחר כך, בסוף השבוע שעבר, באה ההקפה על סייגון בתוכנית בקפידה ובעריכה מזקאי. יחידות צפוניות הסתננו לפרברי העיר ואליהן הצטרפו קבוצות תחרניות שפעלו בתוך צבא דרום וייטנאם, וכן מספר פוליטיקאים בלתי נאמנים.

אני מחזיק אכן בידי דו"ח מאת השגריר באנקר. דו"ח זה אינו משאיר ספק שהיה זה מקרה ברור של הוקבגות. הקושרים גילו את פרצופם האמיתי, בזה שקוממו את הציבור אף נגד היועצים האמריקאים שעזרו להגן עליה. התוצאה היתה לא פחות מהשתלטות גלויה וברוטלית על עיר חופשית.

אך אני שמח לספר לכם שהיחידות האמריקאיות ששמרו על הקונגרירות ועל המטה שלנו בסייגון, התחמקו בתושיה מפני היסודות הבלתי נאמנים בצבא דרום וייטנאם, ועשו את דרכם אל הבסיס שלנו במפרץ קאם-ראן. נמצאים שם השגריר באנקר והסגל שלו, והנשיא תיא העביר את ממשלתו לקאם ראן.

הושמעו השבוע קולות באמריקה שדרשו כי נתנתק מהתחייבותנו להגן על החופש בדרום וייטנאם — מן ההתחייבויות של הנשיא אייזנהאור, ג'ון קנדי ולינדון ג'ונסון. שמעתם קולות אלה. הערב נותן אני את תשובתי. תשובה זו היא — לא, לא נשכח את הבטחותינו לעם דרום וייטנאם.

ואלה סיבותי:

הנשיא תיא עומד בראש ממשלתה של דרום וייטנאם, שנבחרה באפן חופשי. אם נגנוש ממשלה זו, אם נניח לה ליפול לפני תוקפנות גלויה, יהיה בכך הודעה לידידינו בכל מקום, כי שוב אינם יכולים לסמוך על ארצות הברית בכל ידידי.

יש כאן מבחן של רצונות. מוטלת כאן על כף המאזנים לא רק וייטנאם לבדה, אלא הליכתה של ארה"ב בראש למען השלום בעולם כולו. הברירה היא להפעיל מנהיגות זו, או לוותר עליה ולהזמין באופן זה הרס השלטון החופשי בכל מקום.

כפי שכבר אמרתי, תפקיד ההנהגה שלנו בעולם מחייב כי נבהיר דבר אחד: שכשהולכים בנו, נשיב במלומה. נועצתי עם יועצים בכירים בוואשינגטון ובקאם-ראן כיצד לעשות זאת עתה בצורה הטובה ביותר. הערב מודיע אני על החלטתי.

אנו נהלום בתוקפנים בדרום וייטנאם בנשק היעיל ביותר שלנו — במפציצים הפועלים מנושאות המטוסים שלנו ומבסיסינו בתאילנד. יעדים רבים הובאו בחשבון, אך החלטתי לקצר את המלחמה על ידי פגיעה ישירה בפיקוד האויב. לפיכך, בשעה שהתחלתי לדבר לפניכם, המריאו 120 מפציצי ב-52 להפציץ את סייגון. ניתנו להם הוראות חמורות לפגוע רק בכבישים, בתחנות רכבת, במתקני נמל, במפעלי תעשיה וביעדים צבאיים אחרים. על כן יישארו האבידות האזרחיות בגדר מינימום.

אנו נמשיך להציע תנאי שלום נדיבים. איננו מבקשים שטח. אנו דורשים רק זאת, שהיסודות הבלתי חוקיים שתפשו את השלטון בדרום וייטנאם ימסרו את נשקם ויחזירו את תיא לנשיאות. אם יעשו זאת, נפסיק מיד את ההפצצות.

אסיים נא במחשבה הבאה. ביקרתי בתור נשיא ב-36 ארצות, כשר אני מבקש שלום, ובכל מקום נתקלתי ביחס כבוד לתפקיד הנשיא. כל אדם המחזיק בתפקיד זה לא ימלא את חובתו כלפי ההיסטוריה אם יבגוד במיליוני האנשים הסומכים עלינו בוייטנאם. פירוש הדבר יהיה הפחתת יחס הכבוד לנשיא הבא של ארצות הברית, יהיה זה אשר יהיה. פירושו יהיה ויתור על המוסר שלנו. יהיה זה דבר מרבי במיוחד בשנה זו — 1976, במלאות 200 שנה לחרותנו. לעולם לא אלך בדרך זו.

תודה לכם וליל מנוחה.

مكبرا من الأصل

התכנית לארגון מחדש של התחבורה בת"א

יחסכו בזמן הנסיעה ותופחת אי־הנוחות של הציבור

מאת שלמה גרבר

הכרזתו של סגן שר התחבורה, מר גד יעקבי, על כוונתו להפעיל תוך שלושה חודשים את התכנית לרי־אורגניזציה של התחבורה הציבורית במרחב תל־אביב, לא באה כהפתעה לאיש, לאחר שנתברר כי אפסו ה־סיכויים להגשמה האיחוד בין אגד ודן. הגשמת התכנית מתעכבת שלוש שנים. תחילה בגלל ההתנגדות ה־חריפה של אגד לתכנית כפי שעוב־דה על ידי אנשי משרד התחבורה, ולאחר מכן, כאשר הועלתה האפ־שרות של האיחוד בין שני הקואו־פרטיבים, כדי להמנע מקונפליקטים מיותרים שהיו מוצאים את פתרונם באמצעות האיחוד.

עתה הוחזר המצב שהיה לפני שלוש שנים. הנהלת אגד שוב הכ־ריזה מלחמה בתכנית, תוך הדגשה כי לא תסכים לה בשום פנים, והיא אף משמיעה איומים גלויים של „דם יישפך בכבישים". כל זה, מ־שום שלפי התכנית המוצעת על אגד להעביר לדן את רוב הקווים שהיא מפעילה בקו חולון ובת־ים.

תכנית הריאורגניזציה של התח־בורה הציבורית בתל־אביב רבה, עובדה על ידי צוות תכנית־אב של משרד התחבורה עוד בשנת 1968 ו־על סמך מדידות ונתונים של שנת 1966. אולם היא עודכנה מאז מדי שנה על סמך נתונים שנאספו מ־מקורות שונים עד 1971.

אין חולקים על הצורך בשינוי מהפכני בתחבורה הציבורית במר־חב תל־אביב, נוכח השינויים ה־כלכליים וההברתיים באזור, תוך שינוי מוקדי הפעילויות, בין היתר הל גידול מוזרז בערים וביחידות המוניציפאליות הגובלות בתל־אביב, מול קפאון, ואף ירידה קלה, באוכ־לוסית תל־אביב העיר. מצד אחר, נתהדקו קשרי התעסוקה, הבידור, הקניות וכו' של ערי האזור עם ה־עיר המרכזית — תל־אביב. אולם כול השינויים כבדי־המשקל ב־15 השנים האחרונות, נשארו דפוסי מע־רכת התחבורה הציבורית ללא שי־נוי ולא התאימו את עצמם למציאות החדשה. במידה שנעשו שינויים, הם נערכו על בסיס מקומי, ללא ראיה כוללת של צרכי ציבור הנוסעים ואפשרויות תפעול יעיל של השירות.

מעברים מקו לקו

בדיקת מערכת התחבורה הציבו־רית הקיימת העלתה מימצאים עגו־מים. נמצא כי ב־50% מן הנסיעות, אשר מוצאן ויעדן הוא בתחום ה־מטרופולין, חייבות במעבר מקו ל־קו. המעבר נעשה על פני כל האזור, פרט לריכוז־יתר — של כ־25% מן המעברים — הנעשה בשטח התח־נה המרכזית. עוד נתברר כי רצועת רח' אלנבי, בין התחנה המרכזית לכיכר מוגרבי — מהווה מוקד משי־כה מטרופוליטני. רבים מן הקווים מסתיימים בשולי הרצועה ואינם תו־אמים לסיום הנסיעה הרצוי לנוסע.

קווים רבים — כ־70%—80% — חופפים בחלק ניכר ממהלכם, ומת־פצלים בקצה המרוחק מן המרכז. הדבר נובע מהיות הקווים בחינת קווי שכונות, המקשרים שכונה ב־פריפריה למרכז העיר, כלומר לתח־נה המרכזית. כתוצאה מכך „שבו־יים" תושבי כל שכונה בקו שלהם, אשר כתוצאה מחוסר הצדקה כלכ־לית פועל בתדירות נמוכה. במערכת הקיימת פועלים 72 קווים, עובדה המכבידה על ציבור הנוסעים להכיר את המערכת ולנצלה לצרכיו. מצד אחר, גורם הדבר קשיים בפיקוח על הקווים ובניצולם.

עוד נמצא בבדיקת המערכת ה־קיימת כי מיקומן של תחנות סופיות במרכזי העיר גורם מיטרד לתושבי הסביבה ומונע שימוש יעיל יותר, ולצרכים אחרים, בשטח המוגבל ב־מרכזים אלה.

כל המיגבלות הללו נובעות מ־שלוש עובדות־יסוד: חלוקה טרי־טוריאלית בזכויות הפעלת השירו־תים בין הקואופרטיבים אגד ודן; המשך קיומו של המבנה הרדיאלי של מערכת התחבורה הציבורית, ל־פיו מתמקדים רוב הקווים בתחנה המרכזית וברצועת אלנבי — אשר אינו תואם יותר את התפתחות ה־מטרופולין.

לאחר בדיקת המערכת הקיימת ניגש צוות התכנון לעבד את ההצ־עות לריאורגניזציה על סמך מספר עקרונות, שהראשון בהם היה הת־וית קווי־שירות ארוכים במגמה ל־ספק לסירב הנוסעים שירות שאינו מצריך מעבר מקו לקו. בדרך זאת מתכוונים להגיע להגדלת הנגישות בין האזורים והעלאת היקף אפש־רויות הבחירה של התושבים לגבי מקומות עבודתם, מגוריהם ושאר מוקדי הפעילות במטרופולין.

כתוצאה מכך, ימנע ריכוז האו־טובוסים בתחנות סופיות בתוך ה־מרכז העירוני. לפי עקרון אחר ת־אורגן רשת הקווים לפי חלוקתם ה־פונקציונלית, בהתאם לצומסי התנו־עה הבין־אזוריים. הצעת הצוות מבו־ססת על אבחנה בין כמה סוגי קווים: קווים מטרופוליטניים שישרתו את כל המטרופולין מקצה אל קצה, ו־עיקר תפקידם הוא להוליך מסות גדולות של נוסעים למרחקים ארו־כים; קווים עירוניים; וקווים שכו־נתיים שעיקר תפקידם להזין את ה־קווים המטרופוליטניים והעירוניים.

יתרונות התכנית

בבדיקת המערכת המוצעת, באמצ־עות מחשב, העלתה, לדברי אנשי צוות התכנון, את היתרונות הרבים הטמונים בה. ראשית הופחת מספר הקווים כ־75 לכ־45, ואורך מסלולי הנסיעה פחת מ־1375 ק"מ ל־1000 ק"מ. אשר לנוחות ולזמן הנסיעה, מצאו אנשי צוות התכנון כי בתכנית המוצעת יגיע החסכון בזמן נסיעה כולל ל־8%; הצפיפות של העומדים באוטובוסים תקטן ב־10% מספר הנסיעות עם מעבר מקו לקו יפחת ב־30%; ואילו החסכון בהליכה ב־רגל בתוך המערכת יגיע ל־15%.

עם זאת הודגש כי למרות כל ה־שיפורים ו„הקוסמטיקה" בסדרי ה־תחבורה הציבורית, אין לצפות ל־הקלות ניכרות בצפיפות התנועה ב־עיר, כי התשתית לקויה, אין כבי־שים עורקיים, אין כבישים אלטר־נטיביים וכד'.

סגן שר התחבורה, מר גד יעקבי, הודיע כי התכנית תבוצע במספר שלבים. השלב הראשון שיש כוונה להפעילו בעוד כשלושה חודשים, יכ־לול כ־13 מתוך 45 הקווים המתוכ־ננים, והוא מתייחס רק למסלולי ה־אורך החסרים עתה בעיר. אם הכל יתנהל כשורה ויושג הסכם עם אגד ודן על חלוקת הקווים ביניהם יימ־שך ביצוע שלב זה כחצי שנה. בי־צוע התכנית כולה עשוי להימשך, במצב הטוב ביותר, כשנתיים. הדבר מובן, כי לא ניתן להפוך בין לילה סדר תנועה של מטרופולין, דבר העלול לגרום לזעזועים ולשיבושים חמורים בתחבורה.

על פרטי התכנית ועל הסיכויים להגשמתה, נוכח ההתנגדות החרי־פה של אגד, במאמר הבא.

(מאמר ראשון)

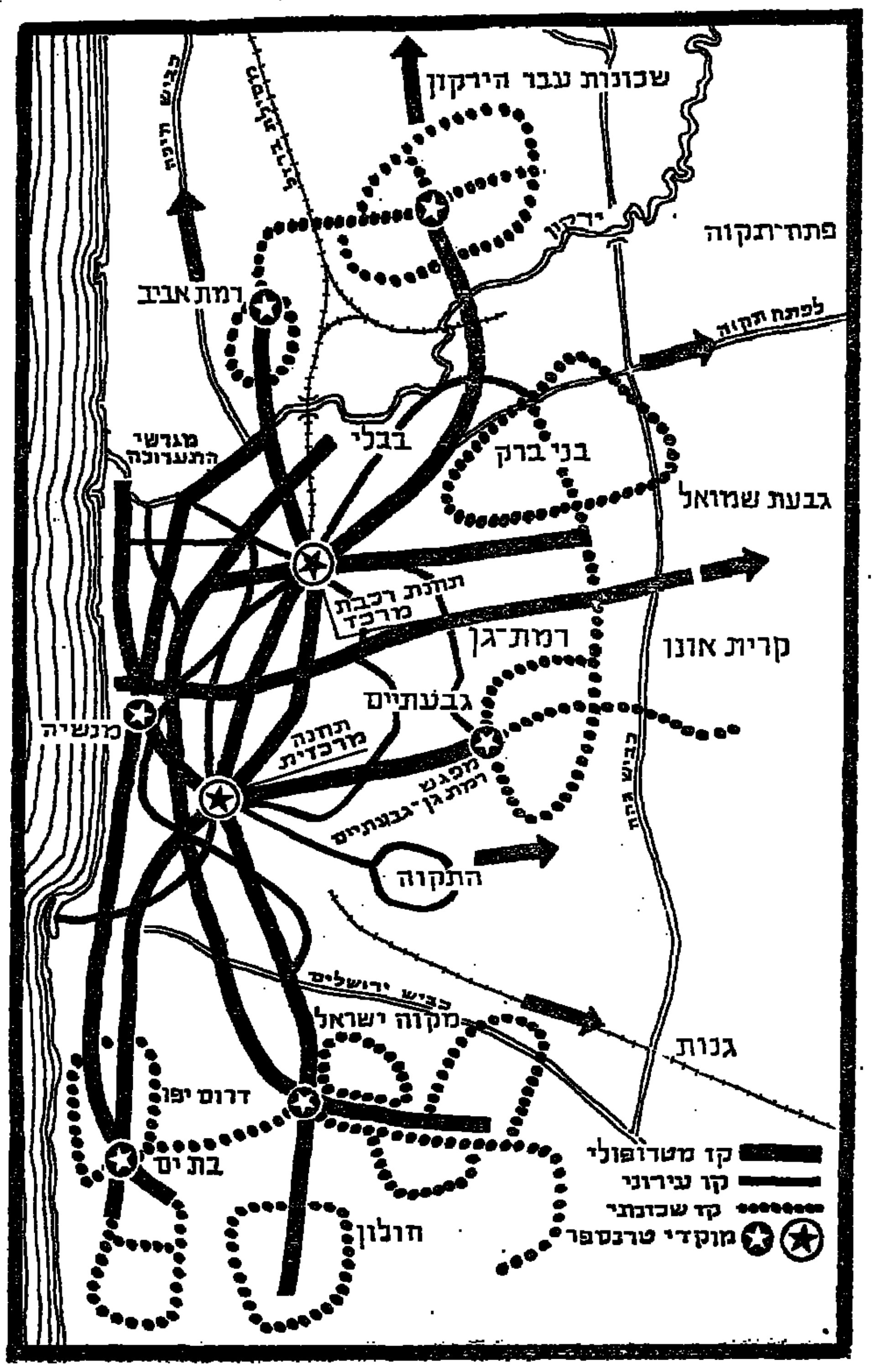

מערכת התחבורה האיזורית המטרופוליטנית המוצעת למרחב ת"א. הקווים המטרופוליטניים חוצים את העיר לאורכה ולרוחבה, כדי לאפשר נסיעה מקצה לקצה העיר ללא צורך בהחלפת אוטובוס, בתחנה המרכזית. הקווים העירוניים מיועדים לשרת את צרכי הנסיעות במרכז ת"א, ואילו הקווים השכונתיים מיועדים לשמש כקווי הזנה לקווים המטרופוליטניים בכל שכונה.

הכדורגל כמקצוע

המחפשים מזלם בחו"ל והמאיימים לעשות זאת

מאת אבי ולנטין

כדורגלנים בישראל מקבלים משכורות, ואחדים מקבלים תשלומים ניכרים. אולם שום אגודה בישראל אינה יכולה להתחרות במשכורות כדורגלנים מקצוענים בעולם. משכורות אלה מהוות משיכה לשחקנים הרוצים להתבסס בחיים בעזרת הכדורגל. השאיפה להיות כדורגלן מקצועי אינה חדשה בישראל וכבר באמצע שנות ה־60 יצאו רפי לוי ומוצי ליאון לשחק תמורת משכורות גבוהות בדרום־אפריקה. דוד פריטו, כדורגלן הפועל תל־אביב

דוד פריטו

יצא באותה הקופה לשחק כמקצועני בארצות־הברית.

אולם לוי, ליאון ופריטו לא נכ־נסו להסגר בין־לאומי כדי לשחק במקצוענים כי לא היו מחוייבים לעשות כן. הם שיחקו זמן מה ב־חו"ל צברו כסף וחזרו לישראל. כאן התקבלו כאילו לא קרה דבר.

הכדורגלנים המצטיינים למדו עד מהרה את הלקח מנסיעתם של אלה: אפשר לבאה לחו"ל לעשות כסף ו־לחזור ללא בעיות. אולם כדי לשחק כמקצועני בארצות המשתייכות ל־התאחדות הבין־לאומית לכדורגל, (דרום־אפריקה אינה חברה בהתאח־דות), עליהם לקבל שחרור מההת־אחדות הלאומית.

ההתאחדות לכדורגל בישראל אי־נה נותנת שחרורים לכדורגלנים ה־

מרדכי שפיגלר

מבקשים לשחק כמקצוענים בחו"ל. לכן על כל שחקן המעוניין להיות מקצועני להכנס להסגר בין־לאומי — שנה ללא משחקים בכתם קבו־צה — ורק אחרי כן הוא חופשי לחו־תום על חוזה עם כל מועדון.

הכדורגלן היחיד בישראל שנכנס להסגר בין־לאומי הוא שמואל רו־זנטל מהפועל פתח־תקוה. הוא נכ־נס בהסגר כאן אוגוסט 1971 ובעוד שלושה חודשים יוכל לשחק בשורות בורוסיה מינכנגלדבך, עמה חתם חו־זה, לדבריו, לשנתיים.

הסיפור של רוזנטל שונה מכל קו־רות שאר חבריו שיצבו על מגמתם כאשר היפסו חוזה בקבוצה מקצוע־נית באירופה. הוא מילא את טופס ההסגר לפני שחתם על חוזה עם מינכנגלדבך. רוזנטל הצהיר בגלוי: „אני רוצה להיות כדורגלן מקצוע־ני".

התקדים של שפיגלר

אחרי משחקי הגביע העולמי ב־מכסיקו ב־1970, הוזלו הגששות ה־ראשונים של מרדכי שפיגלר, קפטן נבחרת ישראל, לאנגליה וצרפת עם התאמן וניהל מו"מ עם קבוצות וסכ־האם הבריטית ואנס הצרפתית. ה־שמועה בישראל על חתימה קרובה של חוזה נפוצו מהר, אולם בסיום הפריפה שיחק שפיגלר במכבי נת־ניה והצעיד את קבוצתו לזכיה ב־אליפות הליגה הלאומית.

כמה פרסים עדיין אינם יודעים היום: כמה כסף קיבל שפיגלר בעד הסכמתו להשאר בארץ. ההערכות שונות. יש הנוקבים בסכום של 100 אלף ל"י ובדברים שהם שווי כסף. אולם המספרים המדויקים, או אישור רשמי מפי הכדורגלן, לא התקבל (וכנראה גם לא יתקבל).

פרשת שפיגלר גררה כדורגלנים אחרים, שניסו על ידי מסעות לאי־רופה — במטרה מוצהרת לחתום על חוזה מקצועני — להגדיל את משכורותיהם בישראל. גיורא שפי־גל, קפטן מכבי תל־אביב, ניהל מו"מ בצרפת אחרי משחקי הגביע העולמי. בתחילת העונה הנוכחית הוא יצא לצרפת להתאמן בסאנט־אטיין ולדבריו חזר לישראל רק מפ־ני שלא רצה להרהר על החוזה לאר־בע שנים.

אולם כאשר חזר שפיגל בצרפת שוהה הסכם הקשר שלו במכבי תל־אביב. גם כדורגלן אחר של המוע־דון, דרור ברנר, ניסה את מזלו בארצות־הברית בתחילת העונה. הוא נענה לפניה של אנשי המועדון ל־שוב לישראל. כאן קיבל תנאים כל־כליים טובים כאלה שקיבל לפני יציאתו לארצות־הברית, שם לא עשה חיל.

כדורגלן אחר, רוני קלדרון מה־פועל תל־אביב, עשה תרגיל דומה. אלא שהוא הרחיק לכת. בעונה ש־עברה יצא להולנד שם התאמן ב־קבוצה המפוארת איאקס, לצד כדו־רגלנים מפורסמים. אולם אחרי כמה חודשים, לא לפני שהתבצר כשבועה

שמואל רוזנטל

על חוזה שתוקפו פג, הזר לישראל באותה מידה הפתעה שליוותה את יציאתו. עד היום לא ידוע כמה כסף קיבל באיאקס ומדוע החליט בסופו של דבר לחזור. קלדרון לא נכנס להסגר בין־לאומי.

גם יהושע פייגנבוים, כדורגלן ה־פועל תל־אביב, ניסה כוחו. לפני שנה גילה, בעקיפין, על כוונתו ל־צאת לגרמניה לשחק כמקצועני. אב־לם הוא לא יצא לשם. גם כאשר הו־זה קבוצתו במסע משחקים בארצות־הברית, נפוצו שמועות על כוונתו לעזוב את הקבוצה באמצע המסע ולהצטרף לקבוצה מקצוענית בגר־מניה. אולם הוא לא עשה את ה־דבר. עתה הצהיר הכדורגלן על כוונתו להצטרף לקבוצת „מינכן 1860". הוא אמור לצאת היום לגר־מניה למבחן במועדון. אולם כדי לשחק שם יהיה על פייגנבוים ל־הכנס להסגר בין־לאומי של שנה — בעד קצה.

תגובת העסקנים

אחרי שהכדורגלנים למדו את „ה־פטנט" באו העסקנים השובה: הם אינם נבהלים מהידיעה על המעו־דות של הכדורגלנים. ואינם מוכנים כהם לבצע את בקשותיהם. הטיפה הזו נמצאה יעילה. לכן גם אין מת־נגדים עסקני הפועל תל־אביב ל־נסיעתו של פייגנבוים. הם בטוחים לשובו תוך זמן קצר.

רוזנטל הוא היחיד שעבר בלוח הבעיות הנובעות מההסגר הבין־לאומי. הוא מספר: היו לי כמה משברים בתקופה זו. היה לי קשה להתגבר על הרצון לשחק אחרי 10 שנים בהפועל פתח־תקוה, ואחר־כים הופעות בבחירה הלאו־מית. המשבר הכלכלי היה גם הוא חמור. הפועל פתח־תקוה המשיך ל־שלם הוצאה שלי של 500 ל"י כל החודש, אותם היה עלי לפרוע. נוסף לכך שלא היתה לי תכנית מסודרת [illegible] מוטו בלי בעיה.

המצב הגרוע של הקבוצה בטבלת הליגה הלאומית היה בין כוחות פתרון להחזר לשורות הריעתו כדי להלצי מסכנת ירידה. גם פניה האגודה לראשיה ניסו לבצע [illegible] רון כלכלי, היקפה עלה.

המועצה הציונית בישראל — ההסתדרות הציונית העולמית
החטיבה לפעולות ולחזקי ציבור

מפגש
תלמידי בתי־ספר תיכוניים
עם
אריה פינקוס
יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית העולמית
על
בעיות העליה והקליטה
(שאלות ותשובות)
באולם בית־שלום עליכם, רח' י. ד. ברקוביץ,
יום ששי, כ"ח באייר תשל"ב, 12.5.72, בשעה 11.00 לפנה
הכניסה לפי הזמנות

השנה
אנו מעניקים
את התעודה הזאת!

לא מדבקות על סף הדלת (לבקשתה של המועצה לארץ ישראל יפה), לא פרוספקטים וכיו"ב.
המתרים שיבוא לביתך, ימסור לידיך תעודה זו.

מטה מיבצע "גג לילד המפגר 1972"

יום רביעי, 10 במאי 1972

אקים–אגודה לקימום מפגרים

מהתאונה...

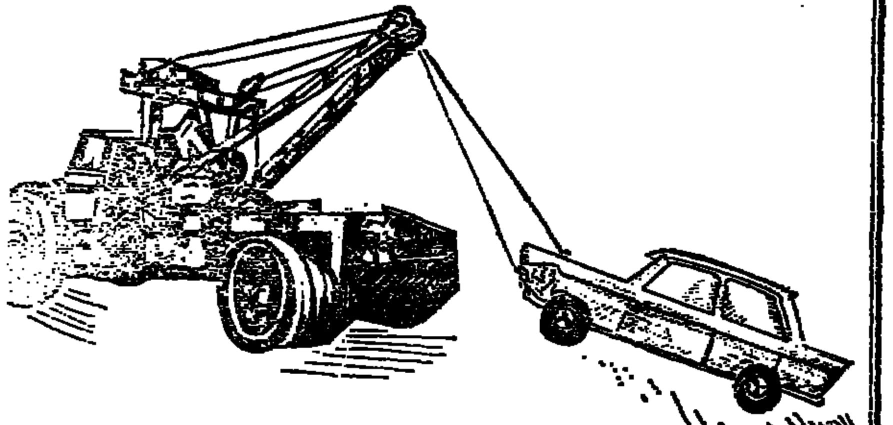

...ועד ההתנעה

כל סוגי מכוניות

פיג'ו PEUGEOT

מוסך פיג'ו „בנצי"

(לשעבר מוסך "בנצי")

במוסכנו החדיש כל המחלקות לשרותכם:
מכונאות ✱ סיכה ✱ חשמל ★ פחחות
צבע ✱ חלפים מקוריים

על ידע מקצועי אין צורך בכתיבה ובשרות מצוין — תיווכח בעצמך.
נשמח לראותך בין צבור לקוחותינו

„בנצי" תל־אביב, רח' האחים מסלאויטה 5 טל. 423

116
דגמים
2,160,000
מוצרים
הנושאים את השם

נמכרו השנה

למה?

עשרות אלפי נשים, גברים וילדים לובשים בגדים תחתונים ועליונים של רוטקס ומרוצים

כי מוצרי רוטקס אופנתיים, עשויים מחומרים מעולים ובאיכות גבוהה. נוחים, רכים ומחמיאים לגוף.

רוטקס תמיד קרוב אליך

תרומת ב.ג. לשיחרור ירושלים

מאת אליעזר ליבנה

שיחרור ירושלים היה שיא כאוויו מדיניים של דוד בן גוריון. הוא ה לראיהה משוחררת, מאוחדת ו־ למה בכיה אייר תשכ"ז. יום־השנה המיכי למאורע זה, שיצויין בסוף שבוע, נאה לעשית השבונו של וור עם פעלו של בן גוריון, היש־ ז ומגבלותיו.

אם לישאל בן הדור, מי האיש ש־ ים יותר מכל פרט לתקומתה של

דוד בן גוריון בחברה מדי קולק בעת סיור בירושלים

מדינה הישראלית באייר תש"ח, א התשובה: דוד בן־גוריון. ל־ קמת המדינה חתר תוך ריכוז נפ־ בדיר משעה שהתברר לו — אי־ בימי המרידה הערבית 1936— 19 — כי המנדט הבריטי לא ימלא ז הבטחתו לאפשר עליה והתנח־ ת רבת־כיוון. סוברניות יהודית ארץ ישראל, כנקודת־מפנה בתול־ ה היהודית וכתפקיד הדור, בראותה נעלה מכל יעוד אחר. למען הב־ תה נכון היה להתעלם מיעדים שובים, שהצריכם כמשניים, או לתי־ניתנים להגשמה אקטואלית.

ב־1937 הסכים בן גוריון ליחמת חלוקה של הועדה המלכותית הברי־ ית, אף שהמדינה שהוצעה על ידה ילה פחות ממחצית השטח שיועד ; בהחלטות או"ם בנובמבר 1947. ם לא יצא דבר מהצעה זו, גרמה ך הסתלקות הממשלה הבריטית בנה, יותר מחילוקי־הדעות היהו־ ים לגביה. את עיקר מירצו ב־ נות מלחמת־העולם השקיע בהכש־ ז הרוחות להקמת המדינה כתום מלחמה ובגיבוש כלים להגנתה. ם יחידה ארצישראליות לצבא בריטי היה בעיניו מכשיר לכך. רשים מרובים עשה בארצות הברית, השיג את תמיכת יהודיה בתביעת מדינה ואכן הצליח בכך בין ה־ זנים (תכנית בילטמור) ובכינוס ודי—אמריקאי כולל.

יותר מכל איש תרם בן גוריון הכרעה על הכרזת המדינה ב־14 מאי 1948, אף שהכרזה בה לא יתה מובטחת על־ידי שום ממשלה ולקים ניכרים בהנהגת הישוב — בות חבריו בהנהגת מפלגת פועלי י — התנגדו לכך. בישיבת מרכז פא"י ב־12 ו־13 במאי 1948 הצביעו תר משליש נגד הכרזת המדינה. ן גוריון אחראי יותר מכל פרט צנהלתה של מלחמת־העצמאות, ו־ א השלים את הנצחון ובסוסו על־ י גיבוש צבא אחיד מחוליות ה־ חתרת. בעוד זמן הבין, כי מועט סיכוי לקיום המדינה אלא תתבסס ל אוכלוסיה יהודית רבה יותר, שרא־ותה לא תהא משכנת בל־ י אם תהיה ירושלים בירתה. כ־ ס־ממשלה גרם להכפלת הישוב ל־ידי עליה רבתי תוך שנים ספו־ ת ולהעברת הממשלה לירושלים צמבר 1949.

אילו אלה בלבד היו תרומותיו של בן גוריון לתולדה היהודית, בטח מקומו בה.

*

תרכזותו המפליגה של בן גוריון שימה מדינית כאוזרת בזמן, לחר בהצבת התחומים לגבי כלל המט־ היהודית; השתקפותו בה השי־ בה בתפישה שהקלה עליו את ה־ רכזות. לא הגיע הזמן לבדוק נעשו הכרעות אישיות אלו מ־ ז, או התגבשו תהליכים בלתי־ עים, מובנים־כאליהם לגבי בעל ברעות. אולם בשלה השעה ל־ נ ת גבולות הנהגתו הלאומית, ת גם לגבי הסברים שהגבלות בשעתו מירבים.

מאבק היהודי למען הקמת ה־ נה ניתן לחלוקה־זמן משולשת: 193 עד פרוץ מלחמת העולם; צלות השואה עד הסתיימותה; ותיימותה עד יישום העצמאות. נעסוק בתקופה האמצעית, הגו־

שלמות הארץ אינה חיונית בעיניו

רליה ביותר בתולדות אומה זו מאז פיזורה. שנות הזו דרכי המאבק בשנים הארוכות 1937—1947, אולם מבחינה מהותית לא השתנה דבר: המאבק נגד הממשלה המנדטורית, המבצעת את „הספר הלבן" האנטי־ציוני, וקביעת יחודה למדינה העתי־ דה נחשבו למשימה העיקרית, כמעט היחידה.

בשאלת השאלה: המוצדקת היתה גישה זו בשנות השואה? הנכון היה או ריכוז תשומת־הלב והמרץ באתר הארצישראלי מבחינה לאומית־ מסורית הציונית־תכליתית? האם הכרחי היה? הלא יכלו הישוב וה־ הנהגה הציונית לעשות למען שיבוש השואה וצמצומה יהר משעשו? ד־ כי לא היה תורם צמצומה לסיכויי המאבק המדיני, למבדי העליה ב־ שנים מכריעות ולדמותה של המדי־ נה? יתר־על־כן: האמנם הכרע משהו גורלי בארץ ישראל ב־1940— 1944, כאשר באירופה הוכרע גורל יהדותה, שיצדיק את ההתרכזות ד־ אז במאבק נגד ממשלת המנדט?! תשובתי לשאלות אלו שונה מהכרע־ תה של המנהיגות הציונית, שבן־ גוריון היה ראשה הדגול*), אך ה־ הכרעה לא היתה קלה.

והיא לא היתה מיקרית.

ב־25 באוקטובר 1942, כאשר השי־ מדת יהודי אירופה היתה בשיאה, ניסח בן גוריון בהרצאה פרוגראמ־ טית את צו־השעה, לפי הבנתו: „השאלה, שהציונות חייבת להציג עכשיו לעצמה היא, המסוגלת ארץ ישראל לשמש כתובת להמוני ישראל לאחר המלחמה. זו־ הי שאלת השאלות בשעה זו**)". הדברים חד־משמעיים. אך האמנם היה הענין הדחוף בשלהי 1942, עת פעלו כיבשני־הגאזים, מעמדה של ארץ ישראל לאחר המלחמה? הזו היתה המצוקה שדוחה את המו־ ני עם ישראל „בשעה זו"?

בן גוריון נאמן היה להשקפתו כל אותן שנים. חלק הגון משנות המלחמה העולמית והשואה עשה ב־ ארצות הברית, שם עמל לגייס את דעת־הציבור היהודית למען תביעת המדינה. היתה זו תקופה עגומה ב־ תולדות היהדות האמריקאית: היא לא עשתה דבר־של־ממש להצלת יהודי אירופה והסכה ללא־סייג ב־ נשיא פ. ד. רוזוולט, שהפקיר את יהדות אירופה לגורלה המחריד, מ־ דעה ובשיטה. מעטים בין יהודי אר־ צות הברית עירערו על התנהגותו של הממסד היהודי־אמריקאי ומחוליו. בן גוריון לא סייע בידיהם. מירצו נתון היה למשימה האחת: הכשרת התנאים הציבוריים והפוליטיים להק־ מת המדינה בבוא השעה.

ההכרעה לא היתה קלה.

אפשר לומר: לולא ההתרכזות ה־ מפליגה במשימה האחת לא היתה המטרה מושגת. אפשר לומר: מט־ רה זו גורלית היתה כל כך לאורך־ ימים, שהצדיקה את הוויתור על בכורת הדאגה לעם ישראל בשלמו־ תו. כלומר: המאמץ הייחודי עלה בחשיבות תוצאותיו על על הראיה המקפת והרחותה. ניתן, אולי, ל־ הוסיף: כחותיו המוסריים והמעש־ יים של העם היו מתגן ולא הספיקו ל־ משימה רבת־התפוצה וההקרבה של הפרעת ההשמדה והצלת קרבנותיה בכל דרך. התפצלותה של המסו־ רות הלאומית להשגת שתי מטרות

*) ר' שיח ראשי המחתרות על תקופת המאבק, „מעריב" 10 באפריל 1966 ואילך; „הארץ" 9 באפריל ו־3 במאי 1971.

**) פרטיכל ועידת מפא"י בכפר ויתקין. פיזור שלוש המילים הרא־ שונות הוא שלי; שתי המילים ה־ אחרונות ניתנו בפיזור במקור.

מפליגות כל כך, בעת ובעונה אחת, עלולה היתה להכשיל את שתיהן. מוטב היה איפוא להתרכז, בחריקת־ שיניים וזעם כבוש, במשימה עבורה הספיקו הכוחות. הווה אומר, הפיש־ תו של בן גוריון והכרעתו היתה ריאליסטית.

אולם ניתן לראות את הדברים באור אחר. ללא הבחנת מצב האו־ מה בשלמותו וללא דאגה לשלמותה, יקשה להכריע בדרך אחראית על המשימה הנדרשה לגבי תקופה זו או זו, בפרט לגבי תקופה יוצאת־ דופן ובלתי־צפויה כשנות השואה. רק ראיית עם ישראל השלם מכשי־ רה את ההנהגה לגמישות מספקת, לחילופי התכונות התרכזות, כחילופי הזמן ומוקדיו. התרכזות ה־ נעדרת את רקע השלמות עשויה ליהפך נוקשות. ואם חייבים היו ל־ התרכז בשנות 1940—1944 במשימה מיועדת, היתה זו שיבוש השואה ו־ הצלת יהודים רבים ככל האפשר בכל דרך אפשרית. בן גוריון לא בחר בכך ובישא, כנראה, בהכרעתו את רצון הישוב. הנהגתו היתה יצו־ גית וכן הגבלותיה.

את העבר אין לשנות, אך שמא ניתן ללמוד ממנו.

*

פעלו של דוד בן גוריון לא הצ־ טמצם בספירה המדינית. בכל שנות הנהגתו, בפרט לאחר הקמת המדי־ נה, התמיד ביעדים חינוכיים. הם השתלבו בהכרתו עם חידוש המדי־ נה וגיבושה הרוחני של האומה. ב־ מרכז דאגתו החינוכית עמד התנ"ך. יחסו למיקרא היה נלבב ונירגש מ־ לכתחילה. רב חלקו בעשיית ה־ תנ"ך לסיפרו של הדור הצעיר. ב־ ידיעת התנ"ך התזהות עם מראותיו ולשונו חש בן גוריון ערובה לשר־ שיותם היהודית של הדורות הבאים ומלט מלכד לחברה הישראלית. ה־ תורה שבעל־פה, היצירה היהודית מעת החורבן בית שני עד שיבת ציון המודרנית, נראית לו חזיון מישני. האיש היהודי שהוליך שוב את הת־ להבותו במהלך ההיסטוריה הישרא־ לית הוא ברוך שפינוזה. הדבר אינו מיקרה, כשם שלא מיקרית הדגש־ תו שישראל היא „מדינת חוק ולא מדינת הלכה".

התרכזותו הרוחנית פעלה בכוח הגבלותיה. היא הפפה את רוח ה־ זמן ודיברה ללב דורות חילוניים, הרחוקים־שלא־באשמתם ממסורתו ה־ שלמה של ישראל. הדבקות בתנ"ך הביאה את תועלתה לישוב הארצ־ ישראלי בשעתו, הקיטרע סיפק. אך־ לם ככל שהתמירו האתגרים הרוח־ ניים בלחץ התקופה, פיתויה וחת־ חתיה, וככל שהתגוונה החברה היש־ ראלית, התברר והלך שללא היצירה היהודית בשלמותה, על משמעותה ההגותית וחיוביה התרבותיים, מצטמקת התחיה התנ"כית למיתוס מליצי או לספרות קדומה. בבדילותו התנ"ך לפרגמנט־תרבותי, ש־ אין בכוחו כשלעצמו להחיות את נפש האומה וללכדה.

בן גוריון ייצג וסימל את שבר התקופה, תקופה גדולה ורבת סתי־ רות. את הסתירות כיסה בפשטות בושה בהעלותו את החלק כמולידו של השלם. בינתיים התגלו גבולו־ תיה של החלקיות, והפשטות חדלה לקסום.

*

לאחר מלחמת ששת הימים לא הרבה דוד בן גוריון להתבטא ב־ מישור המדיני. אולם הספיק לגלות את דעתו, כי אינו רואה הכרח ב־ התקרבות תחומי מדינת ישראל ל־ תחומיה של ארץ ישראל; שלמות ארצית אינה נראית לו חיונית.

חמש שנות סחבת

מאת יהודית וינקלר

על יעילות האדמיניסטרציה בעי־ רית תל־אביב מעיד הסיפור הבא שהובא אלי על ידי המכון למסחר הוגן בתל־אביב. המכון הוקם ביוז־ מת מועדון רוטרי ובחסותו של מר מרדכי נמיר, מי שהיה ראש עיריית תל־אביב.

ב־13 במארס 1967 פנה מנהל ה־ מכון מר א. הורוביץ לעיריית תל־ אביב בבקשה לאשר לו הקצבה או מענק שינוכו מן המסים המגיעים לעיריה מהמכון. ב־16 במארס 1967 הודיע מר א. נאמן, סגן מזכיר העי־ רי „בקשתכם תובא לדיון בועדת ההקצבות בבוא המועד. אנו מקוים להשיבכם לגופו של ענין".

חלפו חמישה חודשים, המכון ל־ מסחר הוגן פנה שוב למזכיר העיר וזה השיבם ב־6.8.1967: „כפי שנמ־ סר לכם ב־16.3.67, תובא בקשתכם לדיון בועדת ההקצבות העירונית המוסמכת בענין. לכשתדון הועדה ותחליט נשוב להודיעכם לגוף הענ־ יד".

עברו עוד ארבעה חודשים, אין החלטה, אין תשובה, אין קול ואין עונה. המכון למסחר הוגן פנה ב־ 21.12.67 לעזרת דובר העיריה יוסף גולן. אולם התשובה למכתב מתקב־ לת שוב בחותמת אברהם לשם וזו לשונה: „הנני מאשר קבלת מכתבך הנ"ל. העברתי מכתבך לועדת ההק־ צבות, המוסמכת לדון בבקשות הק־ צבה ומענק. ביקשתי כי מכתבך יו־ בא לדיון בישיבה הקרובה של ה־ ועדה הנ"ל. נשיבך מיד עם קבלת ההחלטה".

חולפים עוד 16 חודש! ללא הח־ לטה ללא תשובה. המכון למסחר הו־ גן פנה ברביעית לעיריה ב־7.4.69. אברהם לשם משיב: „הננו מאשרים קבלת מכתבך מיום 7.4.69 בקשתכם הועברה לדיון בועדת ההקצבות ה־ עירונית". כעבור שלושה חודשים שוב פונה המכון למסחר הוגן לעי־ ריה, אברהם לשם חוזר ומאשר קב־ לת מכתבם וכותב: „לענין הדיון בבקשתכם בועדת ההקצבות — אש־ מח להודיעך דבר עם קבלת ההחלטה".

שנת 1969 חלפה ללא תשובה מ־ העיריה. מנהל המכון למסחר הוגן פנה בפעם השישית אל העיריה, ש־ לוש שנים לאחר הפניה הראשונה, ונענה ב־5.3.1970 הפעם ע"י נתן חלך, עוזר לראש העיריה: „פנייתך הועברה לבירור ואני תקווה כי אכן תתקבל החלטה בנדון. אשמח להפגש להכרות אישית בינינו".

חלפו עוד שנתיים, וב־23.3.72 הו־ דיע מינהל הכספים העירוני למכון למסחר הוגן כי ניתנת לו אתראה אחרונה לשלם מסים לעיריה שאם לא „ההיטל יעוקלו תוך 48 שעות מקבלת הודעה זו".

המכון למסחר הוגן, שהוקם ב־ יוזמת ראש העיריה בעבר לעודד לא רק יחסי מסחר הוגן אלא גם להחדיר הגינות ביחסי מפעל/מוסד לקהל לקוחותיו, עדיין מחכה להח־ לטה כל שהיא של העיריה, בתום חמש שנים להבטחת הבטחות והוסר־ בעשה.

משחקי הסווארים

שביתה בנמל חיפה נערכה להפגנת כוח

מאת יהושע גלבוע

אין הסבר חד־משמעי להכרזתה ום של שביתת האזהרה על ידי ורים בנמל חיפה. זה סקטור ה־ ים הגדול ביותר בנמל. הוא נתון לבריהו של המיכסד ה־ י בעיר.

שביתה פרצה במפתיע ללא ידי־ מועצת הפועלים המקומית וכפי פרים גם ללא ידיעתו של המז־ הכללי של פועלי הנמל, שמ־ ה ארגונית משתייך לסקטור ה־ ים.

קני הפועלים בנמל חיפה עדיין ים לפרק את המבנה הסקטו־ י של ארגון העובדים כאן ש־ ביוקן. כונע ניזירות ופוגע ב־ ת העבודה. הסוארים הם הפו־ העובדים באניה. העוסקים, ה־ ר השני בגודלו, הם הסבלים דים ברציפים.

נשאלו נציגי הסוארים מדוע, ללא כל אזהרה השביתה בת זיים ששיתקה כמעט את כל ידה בנמל, ענו בתשובה הרגילה. ראה כתגובה על הסחבת מצד ת הנמל באישור כמה מתביעות ליה.

בסידור העבודה הכוונה למפקח על חלוקת הפרמיות בין הפועלים. ב־ סוגי מטען שונים בנמל ניתן להגיע לפרמיות שונות ויכולתו של הוועד להשפיע בנושא זה מקנה לו עמדת כוח בין הפועלים. ודאי יש עוד בעיות שלא נמצא להן פתרון, או שפתרונן בוהה, כמו בכל מקום עבו־ דה, אך לפי כל הסימנים לא בשל אלו פרצה השביתה.

התביעה להנחות במס־הכנסה

עסקני הסוארים עצמם יתקשו ל־ הסביר את צעדם, אך אין ספק כי קודם כל היתה כוונתם להפגין כוח. הועד נבחר לפני זמן לא רב כש־ מזכירו הקודם של הסקטור סולק באשמת שיתוף־פעולה הדוק מדי עם ההנהלה. מזכיר הסקטור החדש הב־ ביה בעשים אך בפעולותיו הראשו־ נות, לא במעט נכשל.

בעוד עונת משלוחי ההדרים ב־ עיצומה, תבע הועד הנחות במס־ הכנסה לפועלי הפרי ולמען תת יתר תוקף לתביעה הורידו הפועלים את תפוקתם.

כתהד השט שחיתור לפועלי ה־ פרי בנמל עלול לגרום לתגובות שר־ שרת עמדו אנשי האוצר על שלהם ובתוצאה מכך עבדו פועלי הפרי בנמל חלק ניכר מהעונה בתפוקה ירודה, אך גם השתכרו פחות. את הפרי שהחסירו בחיפה מלאו בתוספת משלוחים בנמל אשדוד.

עתה יכול הועד להוכיח את צע־ דו כי בעת הגשת התביעות לקראת חתימת הסכם עבודה חדש ובמאבק למילויין על ידי רשות הנמלים. גם לפועלי הנמלים שורה ארוכה של תביעות הם מצפים למשא ומתן ש־ בושש לבוא. ההמתנה מאכזבת ו־ מגבירה את המתח בין הפועלים, אלא שהפעם אין הם יכולים לבוא בטענות, אלא אל נציגיהם — הווע־ דים עצמם מעכבים את המו"מ כי אין הם מעונינים שהראשונים בהג־ שת תביעות יהיו פועלי הנמלים.

אולי משום שהפעם אין נושא ברור לסכסוך שעוררו נציגי הסוא־ רים, קשה גם פתרונו ונראה כי ה־ מפתח הוא בידי מועצת הפועלים המקומית שמידת השפעתה על פו־ עלי הנמל תיבחן בנשורה להרגיעם.

תביעות יש תמיד

יעות יש לפועלי הנמלים כל ונדמה כי הפעם קשה למצוא נקודת מבטם של נציגיהם סי־ ספקה לשביתת האזהרה. הנושאים השנויים במחלוקת לעבודה של קבוצת אתתים הסוארים שהנהלת הנמל רו־ תועסק בעת הצורך גם בבטן בעוד ועד הסוארים מתנגד כתוצאה מכך ניתן למצוא ב־ בעונת הקיץ, קבוצת סוארים ד אתתים, שהם מהפועלים ה־ ם בנמל, כביבים בשעות ה־ : בבית קפה בנמל, כי קיים באתתים. אותו זמן נאלצים ן לעבודות הסוארות בבטן ה־ פועלי לשכה, כי האתתים מסר־ עסוק באותה עבודה.

חלוקים המובדים עם ההנה־ לשכה עם האיגוד המקצועי. לעבודה של חבר ועד הסוא־ ים מטעם הפועלים מפקח

אנו בנינו את הלווין הזה*

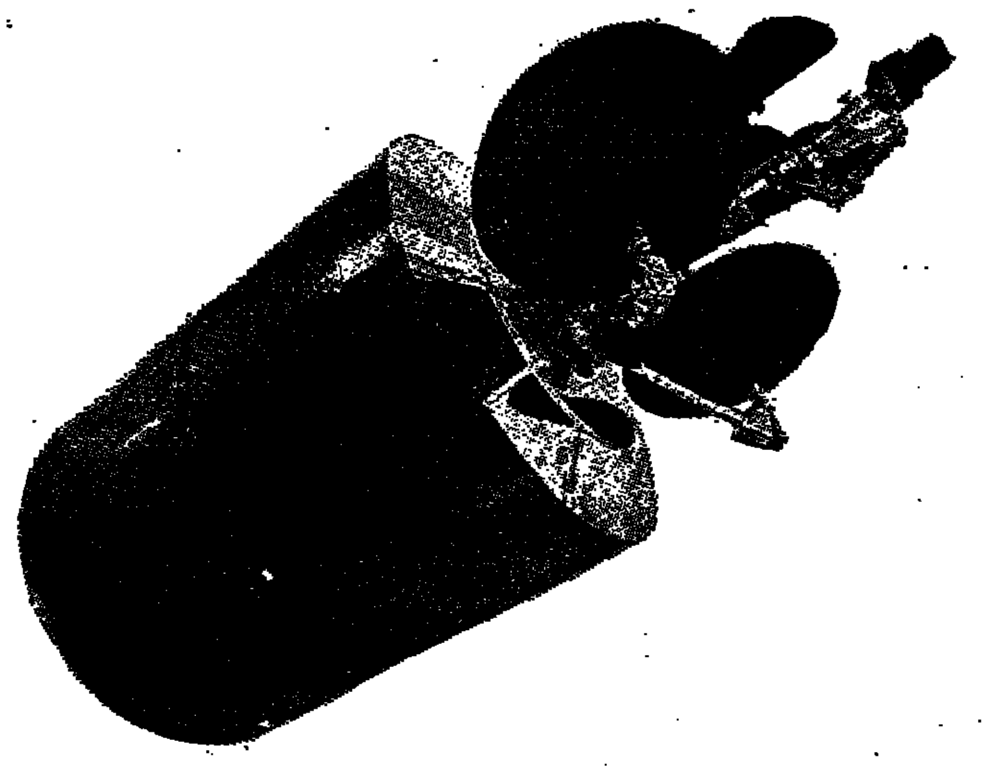

ואת תחנת הקרקע הזאת

כדי להגיש את פקין

לעולם

מנהיגי שתיים מן המעצמות הגדולות בעולם נפגשו פנים אל פנים – זו הפעם הראשונה.

בעת בקור הנשיא ניקסון בסין ראו את המאורע, שמעו וקראו עליו מיליוני בני אדם ברחבי תבל.

קהל מן הגדולים בתולדות האדם.

מדוע היתה התענינותם כה רבה?

מאחר שלכל אחד מהם ענין גדול או קטן בתוצאות המיפגש.

לחברת יוז יד בדבר.

אנו בנינו והפעלנו את תחנת הקרקע הניידת שהוטסה לרגל מאורע זה לפקין, על פי חוזה עם ווסטרן יוניון אינטרנשיונל, כדי להעביר מפקין שדרים 24 שעה ביממה.

לתחנה תכולה לערוץ טלביזיה ותשעה שדורי קול. כן הובילה 60 ערוצי טלפון דו – סטריים לשימוש פמלית הנשיא. וכן לעתונות – להעברת דוחות טלקס, רדיו וצילומי – רדיו.

ואנו בנינו את לווייני אינטלסאט IV העוקבים עבור קומיוניקיישנס סאטלייט קורפוריישן (COMSAT), המנהלת את הקונסורציום הבין – לאומי ללווייני תקשורת, ש־83 מדינות חברות בו. לוויינים אלה, המוצבים מעל לאוקינוסים השקט והאטלנטי, העבירו את כל שדרי הטלביזיה והעתונות מפקין אל הרשת הכל־עולמית של לווייני התקשורת אינטלסאט.

כל לוויין הוא בעל תכולה של 5,000 שיחות טלפון או 12 תכניות טלביזיה או רבבות מעגלי טלקס (לעומת תכולה של רק 240 שיחות טלפון או תכנית טלביזיה אחת בלוויין התקשורת הסינכרוני המסחרי הראשון – המצאת חברת יוז).

זו רק אחת מן הדרכים הרבות בהן עוזרת חברת יוז לספק את הצורך בתקשורת מידית.

רבים צרכי העולם וחברת יוז עושה עבודה חלוצית בשטחים טכנולוגיים אחרים שישפרו את מנת האנושות.

HUGHES

HUGHES INTERNATIONAL
HUGHES AIRCRAFT COMPANY
CULVER CITY, CALIFORNIA, U.S.A.

*קבלנים בין־לאומיים ששיתפו פעולה עם חברת יוז בתכנית אינטלסאט, כוללו את: British Aircraft Corporation, and Ferranti, Ltd., both of the United Kingdom; Thomson-CSF, and SAT, of France; AEG-Telefunken, Germany; Northern Electric Company, Canada; Nippon Electric Company, Japan; Etudes Techniques et Constructions Aerospatiales, Belgium; Selenia, SpA, Italy, Contraves, AG, Switzerland; Svenska Radio AB, Sweden, and CEC, SA, of Spain.

هكذا من الأصل

תסיסה באופוזיציה במרוקו ✶ מלחמת גרילה במוזמביק ✶ מנהיגים בקונגו תוקפים את מובוטו

מאת ראסל האו · סופר „הארץ" באפריקה

וואשינגטון

עם התקרב מושב הפיסגה של ה־ארגון לאחדות אפריקה, שיתכנס ב־רבאט בחודש יוני, מצביעים משקי־פים על זעזועים הפוקדים ארצות רבות ביבשת השחורה.

במרוקו צלולה האופוזיציה למלך חסן להשתמש בועידת הפיסגה ש־תהיה בבירה כבהזדמנות להפגנת כו־חה. לאחר שנכשל נסיון ההפיכה ב־יולי אשתקד פירסם המלך חוקה קצת יותר ליברלית מן הנוכחית, אך ה־אופוזיציה התרימה את מישאל־העם עליה, וסירבה להצטרף לממשלת ה־קואליציה, שעתה מוטל עליה להי־כין את הבחירות ביוני — בדיוק ערב ועידת הפסגה. האופוזיציה מדברת על החרמת הבחירות, ויתכן שהן ייד־חו.

המלך חסן הקריב כמה מאנשי הצרד המושחתים כדי להציל את־רים, ובדרך כלל הניחו למהרים לב־רוח לאירופה לפני שיועמדו לדין. אך שביתה של סטודנטים ותלמידי תיכון מדגישה את מורת הרוח ואת פער הדורות (אף שהמלך רק בן 42) בארץ זו, שבה מאונת התפוצצות האוכלוסיה כמעט את מלוא הגידול הכלכלי. יתכן שביוני ייוועץ הסן אם צבאו, שהוא צבא גדול ויעיל למדי, יציל או שיפיל אותו.

הסכר במוזמביק

כשם שהצבא במרוקו עלול להיות יסוד מכריע לכאן או לכאן, עלול סכר קאבורה באסה במוזאמביק ל־התברר כיסוד או של כוח — לטובת השלטונות הפורטוגליים — או של חולשה. סכר זה, שהוא חיוני להת־פתחותה התעשייתית של דרום אפרי־קה באותה מידה כמו לגבי זו של מוזאמביק, נועד למשוך מליון מהג־רים מאירופה ולהשאיר את מוזאמ־ביק תחת שלטון פורטוגל לפחות ל־עד דור אחד.

לכן משמש הוא יעד למחתרת ה־כושית „פרילאמו". לפי ידיעות של קונסוליות זרות יש לארגון זה 3000 לוחמים באזור, ולדברי הפורטוגלים עצמם — 1500. לפי התכניות יושלם הסכר ב־1974. יש אומרים, כי ה־סכר יהיה יעד אידיאלי למחבלים, בעוד שאוכלוסיה גדולה של מהגרים שאינה רגילה לסביבתה, תשמש יעד טבעי ל„טרור עירוני".

ידיעות אמריקאיות של הזמן ה־אחרון ממחוז טאטה (שם בונים את סכר קאבורה על נהר זאמבאזי) מוס־רות שהפורטוגלים נמצאים בצרה. לדברי כתב ה„דיילי טלגרף" הלונ־דוני מוזאמביק נחשבת „החולה של החלק הדרומי של אפריקה".

הפורטוגלים אף משתדלים למען יחסי ציבור ומראים לכתבים בתי־ספר רב־גזעיים (בלי להזכיר שרק 2% מילדי הכושים מבקרים בבית הספר, לעומת 100% מילדי המתיישבים). העתונאי י. קולווין טס במסוק שהביא לבית־חולים תלמיד כושי ש־שבר זרועו במשחק כדורגל. הוא ציין, כי לעולם אין השלטונות מסר־בים להחיש כלי־רכב כדי להוציא פצועים או חולים מן „היער" (כלומר מישוב בכפרי כושי).

אפריקה גועשת

עם זאת כותב קולווין: „נראה ש־אין קץ למלחמת הגרילה, הגורמת הוצאות גדולות. היא כבר נמשכת עשר שנים".

אף כי יש כביש אספלט לקאבורה באסה, מוכרחים להביא את האספקה ל־4000 התושבים האירופים בדרך האוויר.

כל אורח המדבר בפורטוגל עם צעירים, ישמע עד כמה שונאים הם את המלחמות באפריקה: השרות ה־צבאי נמשך ארבע שנים. מתרבות ה־הלכות הידיעות על חיכוכים בין חי־ילים לבנים וכושים בצבאות פור־טוגל ועל חוסר רצונם של הכושים לצאת לקרב. ענין של ניחוש הוא כמה זמן עוד יוכלו להשתמש במסי־לת הברזל של ביירה, המובילה ל־רודזיה. בינתיים הצטרפה לבדון ל־לחצה הדיפלומטי של וואשינגטון על פורטוגל, שתסכים לפשרה.

ביקורת על מובוטו

על זאיר (קונגו הבלגית לשעבר) נתפרסמו בינתיים שני ספרים מאל־פים, פרי עטם של אנשים שלקחו חלק חשוב במדיניותה. אחד, „אחי־זת־העיניים הגדולה של קונגו־קינ־שאסה", מספר את סיפור עלייתו של יוסף מובוטו לשלטון. הוא נכתב על־ידי קליאופאס קאמיטאטו, שהיה מושל העיר ליאופולדוויל (עתה קינ־שאסה), אחר כך מיניסטר־חוץ (ב־ימי ראשות הממשלה של אדולה), אחר כך למשך זמן קצר מיניסטר ב־ממשלת המורדים של קימבה, שנית־לה בידי מובוטו. המחבר יושב עתה כגולה בפאריס.

הספר השני נקרא „ריב בקונגו" ונכתב בידי תומאס קאנזה ששירת גם את לומומבה וגם את צ'ומבה — ואף את הממשל המורד של גיזנגה שבין זה לזה. הוא מתון הרבה יותר מן הספר הראשון וכפי הנראה רוצה קאנזה לרמוז בו, ממקום מושבו ב־לונדון, שהוא עדיין מוכן לשרת כמיניסטר בממשלה.

הנשיא מובוטו הוא אב־טיפוס של נשיא־מלך מן התקופה הקולוניאלית „העצמית", שירשה באפריקה את ה־שלטון הקולוניאלי הזר. תהיה זו בגידה לטעון שהוא עשוי לפרוש, אחרי שבע שנות נשיאות. הוא קשר את ארצו לוואשינגטון כשם שמצרים קשורה למוסקבה. כל מה שהתפתח בזאיר שלא כהלכה, קאמיטאטו מא־שים בו לא את העם הזאירי אלא את המערב.

אף כי קאמיטאטו שימש כמיניס־טר חוץ של ארצו בשנות ההשפעה האמריקאית הרבה ביותר, אין ספרו מביא אף מקרה מתועד אחד של התערבות אמריקאית במדיניות זאיר (או קונגו, כפי שנקראה אז). הוא מסתפק להסביר במונחים אידיאולו־גיים את הכורח השבטי של מדיניות זאיר (כמו בניגריה, כך גם בזאיר אין להסביר את מדיניות הארץ ללא מפה שבטית).

לעומת זה מצטיין קאמיטאטו בתי־אור מפורט של מאורעות שבהם היה עד ראייה ובדיוק נאות של פוליטיק־אים קונגים — אף כי בהכרח מעורר תיאורו ספק־מה ביושרו שלו עצמו. יותר מכל מסתבך הוא בסתירות כ־שהכורח השבטי שעיצב את מהלך המאורעות מתנגש באמונת המרי"ל ה־שמאלני שלו, המפרש כל דבר במו־נחי המלחמה הקרה.

דבריו של קאמיטאטו על צ'ומבה הם בהכרח דו־משמעיים. הוא מגנה בצדק את התככים והבזבוזות של נשיא קטנגה, אך אינו רוצה להוד־דות שאותו „רשע" היה הפוליטיקאי הפופולרי, המקצועי והאמיץ ביותר שאותו העמידה זאיר.

כדאי לקנות את הספר, ולוא רק בשל כמות הרכילות הפוליטית וה־השמצות שבו. חסרה בו המתכונת השבטית שבעזרתה משתבצים הקט־עים הבודדים במקומם. קאמיטאטו מודה שאין מובוטו מגייס חיילים מתוך חמישה מבין שמונה המחוזות,

ולא בקאסאבובו המסורתי. דומה ש־שינו את דעתם משום שלומומבה שכח תמיד לקבל את עצתו של קאנ־זה. קאנזה מתאר בפרטות ותוך כדי גינוי את קריאות לומומבה בעת־ובעונה־אחת לארצות הברית, או"ם, גאנה וברית המועצות שישלחו לו סיוע צבאי. נראה שלצורך ישועתו שלו עצמו צופה עתה המיניסטר לשעבר שמאלה.

מימין: המלך חסן, הנשיא מובוטו וקליאופס קאמיטאטו

כולל קטנגה. צרות־האופק של המח־בר משתקפת בהערתו ששניים מן המוחזקים אצלו לרשעים „מוצאם מ־שבטים קונגיים הידועים בבוגדנו־תם". שניהם מאותו שבט כמו מו־בוטו.

גם קאנזה היה פרפר פוליטי. עתה, תוך השקפה אחורה הוא טוען, כי ראה את הנולד במידה בלתי־רגילה. הוא זוכר שב־1958, בעלות הגנרל דה גול לשלטון, היתה לו הרגשה כי „אין ספק שדאקולוניזציה תהיה חלק ממדיניותו הרשמית".

הוא מזכיר שהבלגים נטו לתמוך בלומומבה, שספג תרבות מערבית,

אחד היסודות המענינים ביותר ב־חודשים הראשונים של קונגו העצ־מאית הוא לגבי ההיסטוריון הת־נהגות ארצות הברית: וואשינגטון — לא תחת קנדי החדשני, אלא תחת הממשל הכושל של אייזנהאור — תמכה באפריקה ובאו"ם נגד בל־גיה, צרפת ובריטניה, בעלות בריתה בנאט"ו. אף על פי כן כותב קאנ־זה: „משבר קונגו הוכיח עד כמה מיהרו ארצות המערב להתאחד כש־הגיעו הדברים להגנת האינטרסים ו־זכויות־היתר שלהן בכל מקום שהוא בעולם".

הנוטריון חשוד ברצח

מאת ג'יימס גולדסבורו
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

כפי שכתב בלזק: "האיש החזק ביותר בצרפת" הוא השופט החוקר

פאריס

חקירה שגרתית ברצח הנערה בת ה־16 ברידיט דוהאמל בעיר המכרות ברואי שבמחוז ארטואה הפכה עי־מות בין שניים ממוסדותיה החזקים ביותר של צרפת. הנוטריון והשופט החוקר.

ברידיט נרצחה ב־6 באפריל בשדה מאחורי ביתה. אך לא היא עומדת במרכז ההתעניינות — אף כי מותה נעשה למקרה הרצח המפורסם ביותר מזה שנים. זאת בגלל הכוחות המעור־בים בדבר: נוטריון חזק ושתקן, שהוא אחד מנכבדי המקום, ושופט חוקר קטן־קומה, מפולפל ודברן מ־ביתון הסמוכה, שהורה לעצור את הנוטריון ועמד עד כה בלחץ הניכר המופעל לשחררו.

הנוטריון

כדי להבין את ההבלטה הניתנת לפרשה — זה קרוב לחודש אין היא יורדת מעמודי העתונות הארצית — יש לדעת משהו על הכוחות המעור־בים בדבר. שורשי מוסד הנוטריון בצרפת נעוצים בימי קדם. החוק ה־רומי הכיר ב„רשמי" כחוליה בשרש־רת הנהול המשפטי ובמהפכה הצרפ־תית הוכנס הנוטריון לספר החוקים. הנוטריון, שקיבל הכשרה כעורך־דין, מעניק תוקף רשמי לנישואים (או־רוזים), נותן אישור למסמכים, אצלו מופקדת צוואתו של האורח. הוא מ־חלק את הירושה. בישובים כפריים, הנוטריון הוא אחד הנכבדים. אותו חוג קטן של אנשים בעלי עמדה — שלפנים מונו על־ידי המלך — המ־נהלים את הענינים.

הנה, במקרה זה ישב הנוטריון — עו"ד פיאר לארוא בן ה־37, חבר מועדון רוטרי, וספורטאי — בכלא כשהוא מואשם ברצח ברידיט ובה־טלת מומים בגופה. האיש שכלא או־תו, השופט אנרי פאסקאל בן 51, הסב לתפקידו של השופט החוקר תש־מת לב, שטרם היתה כמותה.

מוצא משרה זו הוא בימי המהפכה, אך בדומה למוסד הנוטריון, גם שר־שיה נעוצים בימי קדם. לפי ההיס־טוריה של מערכת המשפטים הצרפ־תית התפתח מוסד זה מנוהגי האינ־קוויזיציה של הכנסיה הקאתולית. אולי זו הסיבה שבגללה יצא לשופט החוקר שם כי הוא תובע משפטי, אף שלמעשה אין הדבר כן.

השופט החוקר הוא אחד המוסדות המבדילים בין החוק האזרחי הצרפתי ובין „חוק הנוהג" („קומון לו") האנג־לו־סכסי. הוא חוקר, מברר־עובדות ומאשים, כולם כרוכים יחד. אך מעל לכל הוא שופט, כלומר ללא משוא פנים לפי עצם ההגדרה של שופט, ותפקידו הוא רק להמליץ על האש־מתם והעמדתם לדין של אלה אשר מסתבר לדעתו, כי הם אשמים.

השופט החוקר הוא גם האיש שבג־ללו יצא לבתי־משפט אזרחיים צר־פתיים שם, כי הם מניחים מראש שה־נאשם אשם ולא חף מפשע. זאת משום שפעולתו של השופט ה־חוקר מהווה כעין משפט מוקדם, ה־מוציא מראש מכלל חשבון את אלה שברור, כי הם חפים מפשע.

פתירות באליבי

במקרה רצח ברידיט נחקר עו"ד לארוא משום שראו את מכוניתו קרוב למקום הפשע, ומשום שהנערה נר־אתה משוחחת עם גבר זמן קצר לפני מותה. בשעת החקירה נתבררו כמה אי־דיוקים באליבי של לארוא. השופט פסקל הורה להחזיקו במעצר־מנע. אף כי הנוטריון מוסיף להצהיר שהוא חף מפשע.

היה זה במחצית אפריל. מאז הוש־מעו קולות רבים שטענו, כי החשוד אמנם חף מפשע. קודם־כל יצאו ה־נכבדים חבריו כדי לצדד לאופיו. אחר כך התחיל לפעול למען שיחרורו ציבור הנוטריונים הצרפתי עצמו. בהיותו נבוך שאחד מחבריו מוחזק במעצר. בשלב מסויים הודה בפשע פועל תם וגרם למה שכינה העתון

„לה מונד" באופן אירוני „הרגשת הרווחה" הכללית על שקיים „הסדר הטבעי של החברה" ושהאשם הוא פועל ולא אחד הנכבדים. לביש מז־לו של הסדר הטבעי היה החידוד „מתיוחה".

אולם ברור היה, כי הממסד הצרפ־תי חש את עצמו שלא בנוח. שר המשפטים לשעבר כתב מאמר שש־אל: „היש דין בצרפת?".

לבסוף דרש בימים אלה משרד התובע הכללי של הרפובליקה — כפי שהוא רשאי לדרוש — את שיחרורו של לרוא. השופט פס־קל דחה, כפי שהוא רשאי לד־חות, את דרישת התובע הכללי הממונה עליו.

ניכר היה הלחץ הנפשי על השופט הקטן. הוא כינס מסיבת עתונאים כדי להסביר את עמדתו. הוא אמר:

„היו מקרים שבהם נשאר הנאשם ב־כלא שלושה או ארבעה חדשים. אחר כך הודה. קל למתוח ביקורת על השופט, אך בסופו של דבר מת־ברר שהוא צדק".

לכל אלה היתה השפעה בלתי־רגילה על הארץ. הטלוויזיה הצרפתית הח־ליטה להכין סרט תעודתי על המצב: כמה חזק הוא השופט החוקר עד שהוא יכול לדחות הנראה של התו־בע הכללי (אגב, כ־10.000 איש מוח־זקים בצרפת בכל עת שהוא במעצר־מנע עד למשפטם בלי שהתובע הכללי יתערב לטובתם). האמנם השופט ה־חוקר הוא, כפי שכתב באלזאק במ־אה שעברה, „האיש החזק ביותר ב־צרפת, חזק אף מלואי ה־14".

השופט פסקל דוחה במסיבת העתו־נאים טענות כאלה. „אנו שרויים עם עצמנו בלבד — אמר — עלינו

להחליט על ענינים לפי המצפו... נו. היה זה בנפשי ובמצפוני שה... תי, כי מר לרוא יישאר בכלא... מובן, לולא היה לרוא נוטריון... היה כמעט איש מרגיש בכך... יושב בכלא. אך עובדת היותו... ...ין הבליטה לבסוף לעיני הציב... טיבו האמיתי של מעצר־מנע. ...שאין בה שיחרור בערבות. ...מנע הוא ענין רציני. במיוחד א... ...תמשים בו בצורה בלתי־הוגנ... שופט פסקל מתכוון להפעילו... הוגנת. הוא נתקל בממסד. ...בדבר שאר האלפים הנמקים... רבים מהם בלי שעדיין הוגש... כתב־אישום?

לפני שנתיים הציע מיניסטר... ...פטים רנה פלאוון לפרלמנט... רפורמה כדי להנהיג ליברליז... ...עצר־מנע. ההצעות נתקבלו. א... ...נויים לא הועילו. עובדה זו... כי מעצר־מנע אמור להיות מ... ...צא דופן. הוא מוסיף להיו... רגיל. פשוט היה דרוש מע... אחד הנכבדים כדי להבהיר א...

ענג טוב לכם

ל"ענג" רהיטים חדישים וצבעוניים לחדרים מושלמים של נוער ותינו־קות, למרפסת ולגן.

אולם תצוגה ומכירה רחוב אלנבי 95 תל־אביב.

סוכני "ענג" בישראל:

תל־אביב: „ענג", אלנבי 95; „ענג", עליה 13; זילברשטיין, הרצל 42; כל־בו, פנקס 33. ירושלים: גאנגו, שלומציון המלכה 6; „לילד ולבית", יפו 94; לוין א', „חדר הילד", שטראוס 9; סגל, המלך ג'ורג' 4. חיפה: „ענג כרמל", מרכז הכרמל; ענג (קמחי), הנביאים 15. אילת: הוכמן מרכז מסחרי. באר־שבע: רוזצ'ייסקי, קרן קיכת 65. דימונה: ויקה, מרכז מסחרי. ערד: סביון ערד, מרכז מסחרי. אשקלון: רהיטי אשקלון, רח' צה"ל. רחובות: ויים אליעזר, הרצל 116. ראשל"צ: סימנסקי בוריס, רוט־שילד 17. רמלה: וינברג, הרצל 45. בת־ים: כל־בו ליפשיץ, בלפור 33. רמת־גן: גולד־פינגר, הרואה 17. פתח־תקוה: קרינגל, חובבי ציון 16. כפר־שמריהו: אחים רוקח, המעפילים 7. רעננה: רהיטי רעננה, אחוזה 109. כפר־סבא: בוטיק הינוקי, רח' ויצמן 30. נתניה: עולם התינוק, הנוטע 1. חדרה: קירשנבאום, הרברט סמואל 64. קריה־מוצקין: פינת הילד (הבי), שד' השופטים 4. כפר־אתא: קם, הרצל 64. עכו: פינת הילד (מומר), גבורי סיני 5. נהריה: „פינת הילד, דוזן רפאל, בנין אנגל. מבשרת: רהיטי פאר. עפולה: רבינוביץ. טבריה: רהיטי הצפון. קרית־שמונה: רהיטי לוקס.

ענג טוב לכם!

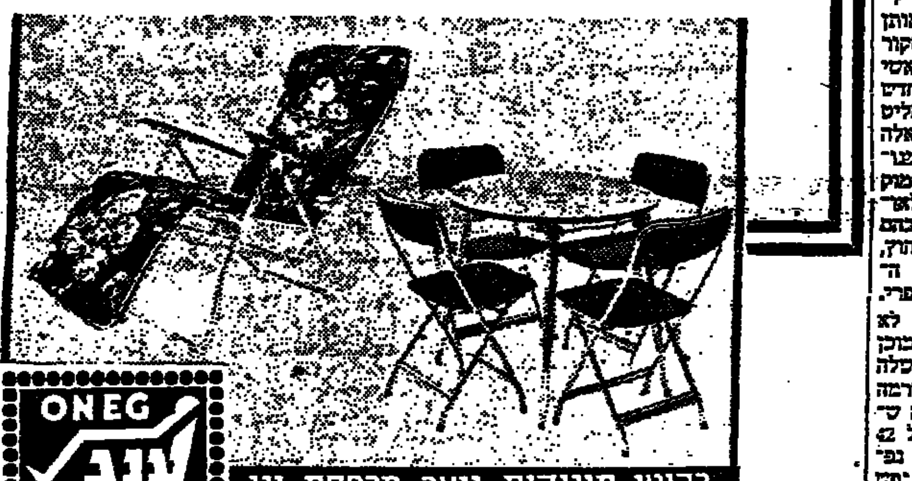

הקולאקים של הודו

ההצעות לריפורמה אגררית מסעירות את הרוחות

מאת ק. סריניוואסאן
סופר „הארץ" בהודו

ניו־דלהי

בהודו פרץ מחדש הויכוח הישן על שטח קרקע שאדם רשאי להחזיק בו, וכמה יש לשלם לו בעד העודף שיופקע ממנו. זה 20 שנה מתחמ־קות ממשלות המדינות בזו אחר זו מ־תשובה לשאלה, ומסתבר שכך תנהג גם ממשלת הגב' גאנדי, בגלל הרגי־שות הרבה כלפי שאלה זו.

כ־70% מן הגברים בהודו המסו־גלים לעבוד, מתפרנסים מחקלאות. יש בהם עשירים מאוד, אמידים, ו־עניים למדי. חלק גדול מאוד של החקלאים אולי מחצית, הם חסרי־קרקע או בעלי חלקות זעירות, עד שני דונם.

טיב הקרקע של הודו שונה מאוד מאזור לאזור. במרחבי החול של ראג'אסטאן לא גדל מאומה. ברמת הדקאן ובכמה אזורים הרריים אח־רים פוריות הקרקע זעומה. לעומת זה, יש אזורים אחרים כמו חוף מדי־נת אנדרה פראדש ואזורי הדלתה של נהר קאבריה שבמדינת טאמיל נאדו שאפשר לראותם כפוריים ביו־תר.

נסיונות לרפורמה אגררית נערכים ב־20 השנים האחרונות. זמן מסויים חשבו שהגבול המירבי הסביר הוא 200 דונם לאדם, ובכמה מדינות נק־בע הגבול ל־320 דונם. אחר־כך הת־ברר לממשלות שיהיה זה אווילי לראות את כל הקרקעות כשוות־ערך ולקבוע גבול אחיד לבעלות עליהם: לשטחי המדבר החולי, לאזורים ה־סלעיים, לשטחים מצטיינים בפורי־ות ולמקומות שמובטחת בהם אס־פקת מים. השאלה היתה איפוא, מה יש לקבוע כ„דונם סטנדרטי", וכיצד ליישב זאת ביחס לטיב האדמה של הודו.

הצרה העיקרית היא התנגדותם של ראשי הממשלות של המדינות ההודיות לכל רפורמה המפליגה. טע־נתם היא שקיים מחסור בקרקע ואין להשיג הרבה על־ידי רפורמות — או בלשון אחרת: אם חולמים האי־דיאליסטים שיוכלו להעניק קרקע לכל אדם, הרי טעות בידם. התוצאה

אינדירה גאנדי

היתה שאחרי כל רפורמה קטנה לא היה הרבה מה לחלק.

מתכננים הודיים רחים האשימו ב־כשלון את השלטון. דעתם היא ש־„האינטרסים המשוריינים" מונעים רפורמה של ממש. ב„אינטרסים משוריינים" מתכוונים הם לאלה ש־בבעלותם שטחי אדמה ניכרים. אף גבול מכסימום של 120 „דונמים סטנ־דרטיים" הותקף כליברלי מדי.

במצע החדש של מפלגת הקונגרס של הגב' גאנדי בבחירות לפרלמנ־טים של המדינות, הובטח לתקן את מצבם של חסרי־הקרקע. בהתאם ל־כך דרשה ראש הממשלה מאותן המדינות שפתחו ברפורמה, לסקור אותן מחדש. במיוחד נדרשו ראשי הממשלות של המדינות לעיין מחדש בפטורים מהפקעה שניתנו ולהחליט אילו מהם יש לבטל. פטורים כאלה נתנו משקים ממוכנים ומשקים מנו־הלים יפה. הפטור ניתן להם בנימוק שמשקים אלה ממלאים תפקיד לאו־מי. כן ניתן פטור למטעים שבהם גידלו מצרכים המכניסים מטבע זר, כגון קפה, תה, גומי וכו'. כמו־כן ה־פטור הורחב אף לבוסתני עצי־פרי.

כיוון שבשום מדינה הודית לא היה ראש הממשלה המקומי מוכן להרחיק לכת הרבה, הקימה הממשלה המרכזית ועדה מרכזית לרפורמה קרקעית. הוועדה הגיעה למסקנה ש־יש לקבוע כמכסימום שטח של 42 עד 72 דונם למשפחה בת חמש נפ־שות, ולהוסיף ארבעה דונם לכל נפש חמישית במשפחה. אשר לפטורים, קבעה הוועדה כאין מקום להעניקם למשקים ממוכנים או מנוהלים יפה או לבוסתני עצי פרי.

„מים במקור ממשלתי"

כפי שאפשר היה לצפות, נמצאו כבה ראשי ממשלה מקומיים שרטנו על כך. הקולני ביניהם היה ראש ממשלת פנג'אב, מדינת ה־גבול שבה יושבים הסיקים החסונים, המזוקנים וחובשי התרבושים, ושבה רבים אנשים שהם בעלי שטחי קרקע גדולים. ראש הממשלה ידע שבעש־רתו תלויה בצורה בה יטפל בבעיית הקרקע. מסקנות הוועדה של ראשי הממשלות המקומיות מוכנו כ„48 עד 72 דונם של אדמה כשקית בקבי־עות, המסוגלת לגדל שני יבולים כ־„מים כמקור ממשלתי". המבקרים מאותים בשלוש המלים „מים במקור ממשלתי": „פנג'אב מוענת כאין לה אדמה המגדלת שני יבולים ב־השקייה ממים ממשלתיים.

הבעייה נדונה באחרונה בסיעה ה־פרלמנטרית של מפלגת הקונגרס. ה־„רדיקאלים" תקפו את מיניסטר ה־חקלאות ואת סגני מנהליו, מיהם שנתנו את היתפרי לראשי הממשלות המקומיות. הטניים כיצנו שלא עשו שום דבר חדש, אלא רק הוזו על החלטות קודמות. וכך נמשך הויכוח, כש„הרדיקאלים" מבקרים את ראש המיניסטר ואת ראש סגנו.

הגב' גאנדי מבקשת למצוא מוצא שיהיה מוכן לקבל לידיו את תיק החקלאות. שום עומד כיונה אינו רוצה להיות מנהל כללי של מיניס־טריון החקלאות. הבעייה מסתבכת עוד יותר על־ידי תיקון חדש לחוקה, המסמיך את המדינות לתת הבורה הקרקעות המוכרזות כעודפות לגבי בעליהן, כל סכום שהן רואות לנכון.

עד כה נקבעה התמורה על פי ה־מחיר בשוק. עתה, אחרי התיקון ב־חוקה, אף לבית המשפט העליון אין דעה בענייני נכסי דלא ניידי. הדב־רים הגיעו לכך, שרכוש קרקעי נהפך למשהו מזהב, כך שכן הראוי להפ־קיע אותו.

בנסיבות אלה לא יצהיר גם בעל הקרקעות היכר ביותר כי יש לו אד־מה עודפת. עד כה מבצעו חוקי ה־רפורמה הקרקעית בצורה כזאת, כי אנשים בעלי מאות רבות של דונמים התחמקו מן ההפקעה על־ידי רישום חלק מרכושם על שם קרוביהם. ה־תיקון החדש בחוקה יחייק מתוך החוק את כל אלה כדי להם אדמה עודפת, ובכמה מקרים אף עלולה לפרוץ התנגדות אלימה. החקלאים המודרנים על כהרדיקאלים מכנים אותם „קולאקים", כיוון שהם סבו־רים שזהו מלה קיבוצית, ואפשר להציג בדרך זאת את החקלאים כ־רשעים ונבזים.

הסבירות הקרובים יראו יהי כל כי הוויה על הפליטה — על ראשי הממשלות המקומיות, או על הרדי־קאלים. אך כבר עתה אפשר להבטיח בבטחה שהמנצחים יהיו ראשי ה־ממשלות.

הרי הקרפטים של רומניה מצפים לך

שאל את סוכן הנסיעות שלך

חופשה ברומניה-הנאה כפולה עבור כספ...

...ARPATI National Travel Office Bucuresti

אירופה מתחילה בגרמניה

לופטהנזה מציעה לך מבחר חופשות אירופאיות שתוכננו ונבחרו בקפדנות כדי לתת לך את המיטב שאירופה יכולה להציע.

סיורים אלה קשורים לטיסות הרגילות של לופטהנזה או ל"טיסות הקבוצתיות" של לופטהנזה במחירים מוזלים מתל־אביב למינכן או פרנקפורט.

הנה כמה סיורים מעוררי תיאבון מתוך המבחר הגדול:

סיור סקנדינבי

פרנקפורט — המבורג — אוסלו — ברגן — בלסטרנד — פטרין — גיירנגר — אוסלו — שטוקהולם — קופנהגן — המבורג.

הפיורדים המופלאים וההרים השגיאים של נורבגיה יעצרו את נשימתך! קופנהגן הנהדרת ואוסלו הנוצצת יסחררו אותך בשעשועים מרענים באוירה שונה.

תענוגות האלפים

מינכן — זלצבורג — וינה — קלגנפורט — ונציה — בולזאנו — סט. מוריץ — סטרסה — צרמאט — גורנרגראט — ג'נבה — אינטרלאקן — לוצרן — ציריך — שטוטגרט.

לעולם של פסגות אירופה! ליופי השגיא של מונט־בלן, המטרהורן, מתסה רוזה ולמקומות הנופש המובחרים של איטליה, שוויץ ואוסטריה.

הפנינים של אירופה

פרנקפורט — היידלברג — היער השחור — ציריך — לוצרן — ודוז — אינסברוק — קלגנפורט — וינה — זלצבורג — מינכן — רוטנבורג — נירנברג — ברלין — נוסלר — קלן — שייט על הריין — פרנקפורט.

סיור בלעדי הכולל את כל הארצות הדוברות גרמנית. הריין הרומנטי, הדנובה הכחולה, טירול האוסטרית, איזור האגמים וחווית הערים המרהיבות.

הצעה מיוחדת:

מרחצאות מרפא בגרמניה 1972

חוברת סיורים כוללת של מעיינות מרפא בגרמניה שהוכנה במיוחד על־ידי לופטהנזה.

בקש את סוכן הנסיעות שלך לפרטים ולחוברת של הצעות לופטהנזה לקיץ 1972 או התקשר עם מחלקת הסיורים של לופטהנזה ברחוב הירקון 75, תל־אביב, טל. 53020, 53030, 53041.

Lufthansa

גזור ושלח ל: לופטהנזה תל־אביב, רחוב הירקון 75.

תלוש

בבקשה לשלוח לי חינם, את החוברת

○ חופשה באירופה
○ מעיינות המרפא של גרמניה

שם ______ משפחה ______

רחוב ______ עיר ______

סוכן הנסיעות שלי: ______

Official Airline München 1972

בתי ההבראה מעדיפים תיירים

מאת יהודה אריאל

זה מלון מצויין. איזה שקט ואיזה טהרה; והעיקר, הגינה והפארק ה־ פה בסביב — אמרו לי תיירים ששהו בבית ההבראה של מבטחים על שם י. שפרינצק ז"ל בנצרת. כאשר העמדתי את התיירים על טעו־ תם שהמקום אינו בית מלון אלא בית הבראה, השיבו: אין הדבר מ־ ענה לגבינו. טוב לנו כאן בגלל האוירה הרגועה.

ראה מר רפאל אהרוני, ששהה בעצ־ מו להבאת התיירים על ידי קשר אישי עם סוכני נסיעות, אמר לי כי הישראלים באים לבתי־ההבראה רק בפסח, בסוכות ובחודשיים של פגרת הקיץ. ביתר חודשי השנה התפוסה הישראלית חלשה. בתנאים כאלה אי אפשר לקיים מוסד. ניתן לנצל את הפונה המתה על ידי אירוח תיירים שפה שבנצרת אין מספיק בתי מלון. לדעת מנהל המוסד אפשר להחזיק את בית ההבראה פתוח כל השנה

בית ההבראה של מבטחים על־שם י. שפרינצק בנצרת

נשתנו הזמנים. בבתי הבראה של מבטחים אפשר למצוא כעת קבוצות תיירים. לישראלי קשה לקבל שם מקום, למרות המודעות בעתונים ש־ אינו בו לנצל את קדם־העונה ב־ חירים כוזלים בבתי־הבראה אלה. בית ההבראה בנצרת הקיים אחת־ עשרה שנה סובל כולו בירק. הנוף נפלא. מיקומו מאפשר לאורחים לצאת לטיולים לכל צפון הארץ. לי־ צורים זהו מקום אידאלי כאשר הם מבקשים לפקוד את המקומות הקדו־ שים להם. לגבי הישראלים המעטים ששהו באותו זמן בבית־ההבראה ד־ ביקשו מנוחה, לא הפריעה העובדה שבית־ההבראה משמש מלון לתיי־ רים. להפך, אורחים אלה אינם מר־ עישים וברוב שעות היום אינם ב־ מקום.

מה הניע את המוסד — כאחרים — לארח תיירים? מנהל בית ההב־ אם מארחים תיירים. לשם כך הותקן חימום בכל הבית. לשאלתי מה ה־ מחיר שמשלם התייר, לא היה מר אהרוני מוכן להשיב ישירות. הוא רק אמר: מה שהם משלמים מספיק להחזקת צוות העובדים ומפחית הפ־ סדים.

בעקבות נצרת הלכו בתי־הבראה אחרים, שנוסף לתיירים מחפשים גם כנסים וימי־עיון, כדי למלא את ה־ בית. כך בזכרון־יעקב וכך מבקשים עתה גם בבית ההבראה החדש במע־ לות, בו מתקינים חימום מרכזי לכל הבית.

המחיר שמשלמים התיירים בקבו־ צות הוא בערך התשלום שמשלמים מבריאים ישראלים שאינם חברי קו־ פת־חולים, דהיינו 33—40 ל"י לפי העונה. זה עדיין מחיר נמוך לגבי מלון עם שלוש ארוחות מלאות ו־ ארוחת־מנחה.

חינוך מיני בקנדה

מומחים הפיקו סרט על הנושא כדי להתגבר על מבוכת המורים

מאת אדם אקרמן
סופר „הארץ" בקנדה

טורונטו

עקב הצלחה המתמדת במחלות־מין ובלידות שמחוץ לנישואין בקרב ה־ נוער הקנדי, הונהגו השנה ברוב בתי־הספר שיעורים בחינוך מיני. השיעורים הוכנסו למערכת הלימודים תחת השמות „חיי משפחה", „הת־ פתחות הפרט" ו„יחסי אנוש". ה־ לימודים האלה כוללים שיחות על יחסים בין הורים לילדיהם, פיקוח על הילודה, מגע מיני, מחלות־מין, אנטומיה נשית וגברית, הריון, לידה ועוד.

הקנדים שלמדו מהנסיון באה"ב, יעשו הכל כדי לשתף את ההורים בעיבוד תכנית הלימודים, ועד עתה לא היו כאן מקרי מחאה או התפר־ צות הורים כדי שילדם לא ישותף בשיעורים אלה. העובדה שב־1971 היו רק במחוז אונטריו כ־17 אלף מקרי מחלות־מין בין גילאי 10—19, סייעה להשגת שיתוף פעולה מצד ההורים כדי שילדם יקבל את יד־ יעותיו בשטח המין ממקור מוסמך ולא מחבריו.

חרף ההצבעות החיובית הכללית מצד הורים ומצד מחנכים למסירת מידע לתלמידים בשטח המין, סירבו כמה מנהלי בתי־ספר בערים מרכ־ זיות להסכים לשיעורים אלה בגלל מחסור במורים מתאימים. ברוב בתי־הספר מלמדים בנושא זה ה־ מורים הסדירים שעברו השתלמות. רק בתי ספר בודדים שכרו רופאים מומחים.

בכל מערכת בתי־הספר הקתוליים במונטריאול ניתנים שעורי החינוך המיני על ידי נזירות. יו"ר הוועדה המתאמת לשיעורים אלה במונטרי־ אול הסביר: הנסיון להעסיק נזירות מוכיח את עצמו כמוצלח ביותר. חיי המין של המדריך, דתו ויחסו לנישואים — אין להם כל השפעה על יכולתו ללמד על המין. יתרה מזאת, מדריכים נשואים עברו גם חוויות בלתי נעימות ולפעמים חיי ה־ משפחה שלהם אינם מאושרים. ה־ נזירה ניגשת לנושא ללא מעצורים וללא רקע אישי וביכולתה לשוחח בחופשיות ותמימות על כל הקשור במין.

בעיה מיוחדת הם שיעורי החינוך המיני לצעירים מאד (6—10), שקשה להם לתפוש כי הוריהם הם „יצורים מיניים" ולכן משמיטים את נושא „המגע המיני" ועונים לשאלותיהם באורח כללי.

המוטו של שיעורי החינוך המיני בקנדה הוא: „מין אינו משהו ש־ אתה עושה, אלא משהו שאתה חלק ממנו". המטרה היא להקנות גישה טבעית ובריאה לנושא: התלמידים קיבלו את השיעורים ה־ חדשים בסקרנות ובחיוב. תלמידת בית־ספר בטורונטו, שרואינה על ידי עתונאי, סיפרה: אין להתבייש מ־ ידע רב יותר בנושא המין. לאחר ה־ שיעורים אני מוצאת כי ביכולתי לשוחח ביתר חפשיות עם אמי. תל־ מיד שרואיין טען: רבים מהדברים שנראו לי קודם כמסתוריים ו„מלוכל־ כים" — נראים לי כעת פשוטים ו־ טבעיים.

סקר ארצי שפורסם לאחרונה מר־ אה כי רוב תלמידי בתי־הספר מע־ דיפים כיתות מעורבות של בנים ו־ בנות כדי לעקוב אחר תגובות המין השני (ברוב בתי הספר מפרידים כעת בין המינים בשעת הוראת שי־ עורי המין).

תלמידים רבים כסורך על מבוכת מוריהם בעת שנשאלו שאלות עדי־ נות. רבים הודו כי הם נמנעים מ־ לשאול שאלות, עקב הבושה מחב־ ריהם ועקב אי־הנוחות בה מוצא את עצמו המורה. כדי להתגבר על מבו־ כה שני הצדדים, מורים כתלמידים, הושלמה כעת הפקתו של סרט מקיף בשטח החינוך המיני בסיוע טובי ה־ מומחים הקנדים. הסרט יימסר ב־ קרוב לכל בתי הספר בקנדה.

מגמות בחינוך האנגלי

מאת אלף שם
סופר „הארץ" בלונדון

לונדון

על מדיניותה החינוכית של מפלגת הלייבור ניתכה התקפה מכיוון בלתי־ צפוי — סכאלנים בעלי השקפות נונקונפורמיסטיות הדוגלים בניסויים חינוכיים. קבוצת מחקר לשמית מטעם הלייבור לעניני חינוך קראה לביטול כל החינוך הפרטי, כיוון שהוא מנציח אי־שוויון. גילוי־דעת חדש זה הותקף על־ידי חוגים שונים — אך ההתקפה המפתיעה ביותר באה מצד א.ס. ניל, ראש המדברים בעד החינוך החדשני. ניל ייסד את בית־הספר סאמרהיל ל־ פני כיובל שנים. בבית־ספר זה לא קיימת משמעת והילדים עושים את הטוב בעיניהם. הוא שימש דגם ל־ תנועות־ילדים של התנועה הקיבוצית בישראל ולבתי־ספר דומים בחלקי תבל רבים. מעולם לא עלה בידו ל־ עורר את התנועה רחבת ההיקף שקי־ ווה להקים, אך בית הספר הצליח ל־ המשיך ולהתקיים תודות לתמיכתם של אינטלקטואלים מן המעמד הבינו־ ני.

עתה קובל ניל על הפיקוח הכללי על החינוך מטעם המדינה העלול ל־ הביא לחד־גוניות ולהתנגדות לניסויים ושינויים. תאסכולה הוא מביא את המדיניות הסוציאליסטית בקנה־מידה ארצי ומקומי.

עוד מחנך, מעמודי התווך של ה־ תיאוריה החינוכית הסוציאליסטית, ב. ג'קסון, הגיע למסקנה — שאינה בהכ־ רח מקורית. אך גם היא למורת רוחם של הדוגלים בשוויון — כי שורשיו האמיתיים של חוסר־השוויון בחינוך נעוצים לא בבית־הספר אלא בבית. ילד השייך למעמד הבינוני לומד מהו־ ריו לחשוב, לקרוא, להתנהג בחברה וכו'. זמן רב לפני שהוא נכנס לבית־ הספר. לעומת זאת, הורים ממעמד הפועלים משאירים את כל המלאכה ל־ מורה, ויש שהם אף שמים לאל את השפעת בית־הספר.

כאמור אין כל חידוש בדעות אלה. אך העובדה שסוציאליסטים הם שהעלו אותן מצביעה על רביזיה מחשבתית בבעיות החינוך בקרב מיעוט של סוציאליסטים.

כי אם הבית הוא הגורם העיקרי בחינוך, מה טעם בשינוי שיטת החי־ נוך? הברירה היא או לרכז מאמצים כדי לתקן את הנזק שנגרם כבר מגיל צעיר מאד מגבלותיהם של ההו־ רים. או שיש להשלים עם העובדה שהתפשטות החינוך הגבוה רק כרחי־ בה את האפשרויות הפתוחות לפני יל־ דים מן המעמד הבינוני ומבעלי הכ־ נסות צנועות. לפחות, עד כה לא הציע איש לאסור על הורים מן המע־ מד הבינוני ללמד ולחנך את ילדיהם בבית, מחוץ לשעות הלימוד בבית־ הספר.

ג'קסון ואחרים מתחילים להכיר ב־ עובדה, שבתי־ספר מקיפים גדולים אינם מביאים את הישועה לילדי פו־ עלים. ההיפך הוא הנכון. מיעוט של ילדים כשרונים וחרוצים מבתי פועלים שקודם לכן זכו להתקדמות הודות למילגות לבתי־ספר תיכוניים עיוניים, מוכרחים כעת להישאר בסביבתם ול־ קפוא על שמריהם. בתי־ספר מקיפים שברובם בני המעמד הבינוני מתפארים באחוז הגבוה של תלמידיהם המקבלים מילגות לאוניברסיטאות; אך כלום יכול מספר התלמידים ההולכים לאו־ ניברסיטה, לשמש מודד להצלחת בית־ הספר? הרי בהכרח מגיע לכך רק מיעוט!

תגובתו של ג'קסון — המזדהה ל־ מעשה עם מסקנות הדו"חות הרש־ מיים ה„ריאקציונריים" על חינוך — תגרור כנראה הרבה תגובות דומות.

אבל השאלה בעינה עומדת: מה מט־ רתו של ביה"ס המקיף או חינוך בכ־ לל? אי־אפשר להפוך את כל ילדי מעמד הפועלים לעורכי דין, רופאים, מהנדסים ומדענים. ראשית, מלאי ה־ כשרונות מוגבל. נוסף לכך מוגבלות אפשרויות התעסוקה. בבריטניה של־ אחר המלחמה היתה נהוגה שיטת חי־ נוך נדיבה. שיטה זו, בד בבד עם האפשרויות המוגבלות והשכר הירוד בשירותים הציבוריים, רק גרמה לברי־ חת־מוחות רבה מבריטניה, מוחות ש־ חונכו לרוב על חשבון הציבור.

במאה שעברה ביקשו המהוגנים שי־ טת חינוך המיועדת להכשיר אנשים להיות ולעבוד במסגרת „המעמד שה־ אלוהים ימצא לנכון להעניק להם". כוונתם של בעלי משפט זה — שלע־ תים קרובות בוטא שלא כהלכה — לא היתה להתערב במעשי אלוהים. הם רק התכוונו לומר, שכל אחד ו־ אחד ימצא בבוא הזמן מעמד זה או אחר. ושתפקיד החינוך הוא לא רק להכינו לעבוד במעמד זה אלא גם להיות בו. במקום אלוהים אפשר לומר עתה „המזל".

דורות על גבי דורות של „מתקד־ מים" דחו השקפה זאת. וחתרו לק־ ראת מה שהיה לדעתם „חינוך לשוו־ יון". למעשה היה פירוש הדבר ניי־ דות מוגברת למעמדים. המצב כעת הוא כזה, שהחינוך המקיף פעל באו־ רח שלילי אף לגבי האפשרויות הצר־ מדות לפני ילדים ממעמד הפועלים. אולי ינסו הוגים מתקדמים להגדיר מ־ חדש את מטרותיהם, לפני שייהפכו להיאבק למענן.

חפירות אסורות במטולה „בימים ההם"

מאת אבינעם חיימי

מורי ד"ר יעקב הרזון מירושלים שנולד במטולה בראשית המאה ו־ חוקר בתולדות האזור, הראני מכתב של מי שהיה לפני שנים רבות רבה של מטולה, בו מסופר על חפירה בלתי־חוקית בסביבות המושבה ב־ ימים ההם. המכתב נכתב באייר תש"ז (1947), אך מכיר כי „זהו ה־ מאורה שקרא (כך!) או בימים ה־ הם..."

כותב הרב שיום אחד סיפר לו ב־ סוד נכבד ערבי שעמו היה ביחסים טובים, „כי פה יש ונמצא כעין מחי־ לה ומערה ועליה צור הסותם פתח המערה הזאת להיות נעלם מעיני ה־ עוברים, וגם אנכי... שמתי עפר ו־ אדמה לכסותה ולהעלימה עוד יותר. ועתה, שכבי הטוב ורעי, בידך ניתן זאת לאחוזה ובאחת הימים תנסה לפתוח המערה הזאת, ואין כל ספק כי תמצא לפני ולפנים דבר נפלא... כי יוכל היות כי תמצא כאן איזה אוצר קדום טמון תחת שלך לפניך... ואתה עתה, אדוני הרב, גם אנכי ירא לנפשי ופחד פחדתי לפתוח ב־ עצמי המערה הזאת כי חוטא ופושע אנכי... ואתן לך זמן 30 יום להתיעץ בעצמך... והיה בבואי בעוד חודש ימים...".

ואכן, מקץ חודש בדיוק בא הערבי ברכיבה, „והוא היה מלובש כעין ל־ בוש שר תגיד אדרת שער על שכמיו הרחבות ועל ראשו כפית משי רקמה משלל צבעים... ומדיבורו והנהגתו הבנתי כי כבר פתח המערה בעצמו ובלעדי וידוע לו כבר מה נמצא תמן ואולי מצא גם אוצר במחילה זו... ובכן התחיל גם הוא לספר לי (כי) קיבל על עצמו העבודה היותר קשה ולקח גרזן וקרדום ומגרפות בר־ זל... ויסע בעצמו למערה זו. ואמנם עלה בידו לפתוח פתח המערה וגם מצא שם כד חרס בחפירת רצפת המקום והיתה מלאה מטבעות ישנות מימות קדם אולם למען לא יוודע למלכות חס ושלום ויגזלו ממנו וגם עונש ישימו עליו, ולכן מיהר וטמנם שוב פעם עד עת מצוא." כן גילה הערבי שהמערה כפולה בפנים.

אולם הפעם „לא הרהיב עוד ל־ פתחה בלעדי כאשר הבטיחני התו־ ליט לפני חודש ימים". הרב והערבי ועוד שני יהודים יצאו אפוא בסתר אל מקום המטמון, התחילו לחפור („וגרות בידינו להאיר לנו"), ואז „פתח המערה השניה נפתחה ותש־ תומם כולנו לראות בפנים עומדים שני אבנים פסילים... והנה דמות איש ואשה עומדים זה כנגד זאת... מאבן שיש מעשי חרש אבן וניכנס לפני ולפנים ונתבונן היטב ומצאנו מהצד הרוחים באותיות שקועות במקום רבוע בשורות אחדות ומובן היה לנו כי זהו שם האיש ושם האשה, ולזה יש כבר איזה ערך ושווי'ך".

הערבי הציע לרב „למכור לנו ה־ פסילים הללו שאין לו צורך בהם... עוד אמר לנו כעפרון בן צוחר שאמר לאברהם... הפסילים אתן לכם קחו ולכו, אולם בתוך כך אמר לנו 15 נאפוליאון ביני וביניכם מה הוא... נדברנו בינינו ונתייעצנו והחלטנו לתת לו אך 12 נאפוליאון זהב, ואנ־ חנו שלושתנו קנינו בשותפות את ה־ פסילים". עם שובם לקחו תיבות, הכניסו את הפסילים לתוכן „והעמס־ נום על הגמל... שהבריח על הארץ סמוך אל המערה ותביאם ונתביאם באורחות סוסים ובקרים... ונכסם ב־ עצים ובתבן. גם שלחתי לפריז דמות ותבנית האותיות, והשגתי כתבה מר אליהו שייד, שהשיג הוא כפרופסו־ ער ממוזיאום תמן על פסל על האשה היה כתוב כזה ,קמת ק' ברת עטי חבל' ועל פסל האיש ,קמת צ"ח בריז בר נצר חבל', ואחרי שתי ש־ נים, כשהוסר מר דן בריל מהפקידות במטולה, נאות לקחת מאתנו לנו כלום ואך ורק לקחם בסוד וייעלם ואינו בעלמו הפסילים ההם, ועד היום הזה לא בשמע ולא השמיע לנו דבר".

„אין חדש תחת השמש".

אגב, רבה של מטולה המספר ב־ מכתבו את המעשה הנ"ל — ר' אורי פלשין ז"ל — היה לא רק הרועה הרוחני של המושבה, אלא גם ממפק־ די אכרי מטולה שהיה יוצא בראשם עם נשק ביד להדוף את הסתערויות הדרוזים על המקום. ד"ר הרזון גם מספר על ריקודי בצוותן גלהבים ש־ היה רוקד יחד עם צאן מרעיתו, אח־ רי בצוותות אלה, כשהוא אוחז ב־ נשקו.

אפשר שתכונות אלה של גיבור עז־נפש, שלא כל רב מחונן בהן, הן לפשרת אחת הסיבות שהניעו את הנכבד הערבי לשתפו בהרפתקה של החפירה הבלתי־חוקית.

אך כשהתחילו פקידי הנדיב לקצץ בתקציב, לא יכלו עוד איכרי מטולה לקיים את רבם, והוא נאלץ להגר לאמריקה לבקש לו פרנסה. שם מת כשהוא בן 73 בחודש אב תש"ז, שלושה חודשים בדיוק לאחר שכתב את המכתב בדבר החפירה הארכי־ אולוגית, שממנו הובאו כאן רק מס־ פר קטעים.

14%*6½%*7%*14%

הַפְקֵד וְהַצְמֵד

ריבית גבוהה
או
הצמדה למדד
תקבל בתכנית
פקדון-ברירה
של
בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הבנק השומר אמונים לכל אחד

היריד הבין־לאומי תל אביב 1972

היריד הבין־לאומי
הגדול
של תל־אביב
1972
„אדם ומעונו"
בגני התערוכה בתל־אביב

ביריד יוצגו בביתנים לאומיים ובביתנים כלליים אלפי מוצגים מישראל ומארצות אירופה, אמריקה והמזרח הר־ חוק, ובהם מיטב חידושי הבית.

עיצוב פנים וריהוט; תנורי בישול ומקררים; אמבטיות ואריחים; כלי מטבח ושולחן; סאונות ביתיות; תריסים.

לראשונה בארץ בתים טרומיים, בתים מוכנים מבטון, עץ, אסבסט, חמרים סינטטיים וחידושי הבניה המתועשת בעולם.

באזאר בין־לאומי ססגוני

יריד המזרח
גני התערוכה
אדם ומעונו
MODERN LIVING
23.5-10.6.1972

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מבקשת הצעות
להשכרת רכב
למפקד האוכלוסין והדיור
1972
— מכרז מס' 5/72 —

1. מוזמנות בזה הצעות להשכרת רכב כדלהלן:
א. טנדרים או רכב מסחרי עם נהג — לכל אזורי הארץ.
ב. מוניות עם נהג — לכל אזורי הארץ
ג. רכב עם הנעה קדמית — לאזורי הגליל והנגב.
2. על המציעים להתחייב להעמיד את הרכב המוצע להשכרה לרשות עובדי המפקד בתקופה שבין ה־21.5.1972 ועד 31.7.1972, לפי דרישתם מידי פעם, כולל הפסקה כנבור לשעות העבודה הרגילות.
3. לגבי טנדרים, רכב מסחרי ורכב עם הנעה קדמית — זמן ההפסקה המינימלי שיידרש, כאמור בסעיף 2, הוא של 4 שעות. תיתכנה הזמנות להשכרת רכב גם לכל תקופת המפקד או לחלק ממנה בלבד.
4. את הצעות המחירים יש להגיש לפי הפירוט הבא:
א. ליום עבודה בן 10 שעות, כולל עד 100 ק"מ נסיעה
ב. לשעת עבודה בודדת או לכל שעה אחרי יום העבודה, כולל עד 15 ק"מ לכל שעה, בממוצע
ג. לכל ק"מ נוסף מעל הכמויות האמורות לעיל
ד. תוספת לילה לשעה (משעה 21.00 עד 5.30)
5. פרטים נוספים אפשר לקבל מפני יצחק קרב, במטה המפקד, ברח' קרן היסוד 25, ירושלים, טל. 233161 או 224291.
6. את ההצעה יש לשלוח בדואר רשום במעטפה כפולה, לפי הכתובת: „יו"ר ועדת המכרזים, משרד ראש הממשלה, הקריה, בנין ג', ירושלים. על גבי המעטפה הפנימית, ללא ציון שם השולח, יש לציין „השכרת רכב, מכרז 5/72". על ההצעות להגיע עד יום ג', 16.5.1972.
7. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

חוגים לגמילה מעישון
המשרד הראשי:
רח' לכיש 4, תל־אביב
טלפון: 233747
חוג חדש יפתח
ביום השישי, 11.5.72
בשעה 7.30 בערב
בבית ציוני אמריקה
רח' אבן־גבירול 26, ת"א

אתה רוצה לקבל פרטים
על
שואבי אבק
ומסחטות מיצים
מתוצרת „פרוגרס"
ומקומות מכירתם
ח"ג ל. "ידעפון"
ת"א 252425

הקשר הישראלי
אופנת א.ב.ג. מסריגי דימונה

סריגי דימונה
מיוצרים ע"י סיבי דימונה בע"מ

הסריג ללא בעיות - עשוי 100% פוליאסטר,
שומר על צורת הלבוש, אינו מתכווץ,
קל לכיבוס - בלי גיהוץ.
א.ב.ג. בתי ההלבשה האקסקלוסיביים לגבר בישראל
מגישים לך מגוון עשיר של חליפות, מכנסיים וז'קטים
בסריג האפנה החדיש.

א.ב.ג. תל אביב: רח' אלנבי 43, רח' נחלת בנימין 39 • חיפה: רח' הבנקים 8, רח' הרצל 28/א • ירושלים: רח' יפו 25

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הארץ לאשה ולבית

בן־אהרון קורא לנשים להאבק

מאת סופרת „הארץ"

את הבעית של מעמד האשה בחב־רה אין פותרים בסיסמאות. הבעיה יותר מדי סבוכה ועמוקה מכדי שתו־

בפגישה עם אקדמאיות: דרוש ביסוס רעיוני בטרם צאתן למלחמה על מוקדי הכוח במדינה

כל להפתר בהליכה על בריקדות — הכרית, מתון־מתון. בראשית השבוע, המזכיר הכללי של ההסתדרות העוב־דים מר יצחק בן אהרן כאשר נפגש בלשכתו עם כמה עשרות נשים בע־לות מקצועות אקדמאיים וחופשיים. לפגישה שאורגנה על ידי המדור ל־עובדת השכירה באגף רווחה. סוצ־יולוגיות, עורכות דין, מהנדסות, מר־צות במוסדות השכלה גבוהים ואח־רות.

קרוב לארבע שעות דן מר בן אה־רן עם הנשים כיצד תשפר האשה את מעמדה בחברה, תתפוס את המ־קום לו היא שואפת במוקדי הכח ות־שיג שווי זכויות בשכר, בקבלת מש־רה ובסיכויי התקדמות בעבודתה.

לא קשה להשתלם

כמה מן הדוברות השיחו באזני בן אהרן שהוא כגבר כנראה אינו מבין את בעית האשה. על כך השיב שאין כאן ענין של אטימות מצד הגבר. אלא שזאת קודם כל בעיתה של ה־אשה עצמה. היא חייבת לראות בב־ני אישיותה ובבחירת העבודה את־גר לעצמה.

נעים לדעת שבן־אהרן מסכים עם הנשים שיש לתפוס מקומות במוקדי הכח באותו ההולם את כחן המספרי. ואף יעץ להן למצוא את נקודת הזינוק כדי להשתלט על מוקדי הכח. אבל — לשם כך נדרשת מהאשה פ־עילות רבה. אמר, שכן בחברה של־

מזכ״ל בן-אהרון

נו הגבר הוא החולש על המנגנון ואל נא יחשבו הנשים לרגע שהגבר לכשעצמו אקטיבי יותר מן האשה במהותו, אלא שהטבע גורם לכך ש־נשים בפרק זמן מסוים בחייהן, יש להן דברים חשובים יותר: הלידה וגידול הדור הצעיר (אף כי היתה בין הנשים אחת אשר סברה שההק־לות למען אשה יולדת מתנקמות בכ־לל הנשים בבואן לבקש עבודה היא הכריזה: אני עצמי נותנת עבודה רק לרווקות זקנות!)

בן אהרון עודד את הנשים: אל יחשבו שכל כך קשה להגיע ולהש־תלם על עמדות כח — אם מוכנות הן להלחם: „אני מכיר הרבה גברים שבבית הם יותר נמוכים מהעשב ו־כשהם באים לאסיפה הם מתנהגים כאריות". חשוב להלחם. הטעים מר בן אהרן. הוא הביא דוגמא ממפלגתו: כאשר הוכנה רשימת המועמדים של המערך לבחירות האחרונות לכנסת, הוצאו בלילה האחרון ממש שתי נ־שים ממקומות בטוחים כי לא היו מיוצגות מספיק בועדת המינימום.

על הגבר להדיח כלים ולשטוף את הרצפות

מר בן אהרן קרא בהמשך דבריו לנשים בעלות השכלה או אלה ש־הגיעו לעמדות מפתח להיות חלו־צות ולעורר את המוני הנשים. הא־שה המטופלת בילדים רבים או הפו־עלת העייפה או האשה שהשכלתה אינה מאפשרת. לה להבין את בעיו־תיה שלה — כל אלה זקוקות למנ־היגות שתוביל אותן.

מאבקה של האשה למעמד ראוי בחברה, בעבודה ובפוליטיקה נפרטת אמנם לפריטים כגון: בעית המסים. שעות עבודה, שכר ותנאי עבודה. אך מר בן אהרן חושב שעם כל החשיבות שיש לבעיות מטריאליות. זה לא הכל. לדעתו, כשבאות הנשים לת־בוע ולהילחם הן חייבות לבוא ב־שם רעיון. שלשם כך צריך להשקיע הרבה כח והרצון המתבטא קודם כל בהגשמה עצמית (קרי: עבודה, מק־צוע) של כל אשה ואין להמנע מפי־מות של כוחות. אולם, הדגיש, שוו־יון האשה מחוץ לביתה יכול לבוא רק אם הגבר שוה לאשה בבית. פירושו של דבר — כפי שאני בעצ־מי עושה בבית — עליו לעסוק במ־לאכה, להדיח את הכלים, לשטוף את הרצפות וכיוצא באלה. הילדים צריכים לגדול בבית שבו שורר שוו־יון בין המינים, שכן הבעיה היא חינוכית: מה רואה הילד בבית. יחס זה כלפי המינים סופג הילד ומ־עבירם הלאה.

דרושים כלים חדשים — גם בהסתדרות

דוברות רבות וגם מר בן־אהרן דב־רו על הכלים ההסתדרותיים למען ה־אשה שנתישנו ומשום התיישנות עצ־רו תהליך שבעקבותיו אולי היו היום הנשים בשלבים יותר מתקדמים. מר בן אהרן האשים לא רק את הכלים ההסתדרותיים כגון מועצת הפועלה ארגוני אמהות עובדות וכו' אלא גם את כלי הביטוי שלה: „אני נהנה מאוד לקרוא את דבר הפועלת בערב אחרי העבודה. זהו כלי הביטוי של תנועת הפועלות. הוא אסתטי, הוא ממש יפה ויש גם מה לקרוא בו. אך האם זה הכל? האם זה מבטא מה שמעסיק את האשה כפי שבא ל־ביטוי בפגישה הזאת. אף לא הד בעתון היפה, למה שמטריד את ה־פורום הזה.

צריך להרבות בפגישות

הפגישה עם מר בן אהרן נוהלה על ידי הגב' עליזה תמיר, יו״ר המ־דור לעובדת השכירה, שהדגישה את העובדה שהתאספו כאן נשים שהגי־עו לעמדות־מפתח במקצוען, אך למ־רות זאת אין הן רואות הרבה בנחת בכך. כדוגמה, סיפרה שכאשר נעשתה ריאורגניזציה במוסדות קופת חו־לים, האחות הראשית לא נבחרה ל־הנהלה.

המשתתפות בויכוח נתנו ביטוי ל־בעיות הכואבות להן כמו: אי שו־יון בהתקדמות בעבודה, הצורך לש־נות את מערכת החינוך, העדר תנאים נאותים לנשים לצאת לעבודה. אך היו גם כאלה שהתריעו על הפאסי־ביות של הנשים עצמן ועמדו על התופעה שנשים רבות נרתעות מלק־בל על עצמן תפקידים שיחייבו אותן להן רדיפות אחרי מקצועות נוחים, כלומר מקצועות שהעבודה בהם מש־תלבת יפה עם תפקידי האשה כאם וכמנהלת משק בית.

הדיון לא חייב סיכום. ההרגשה היתה שקבלת החלטות היה צעד פזיז. אך קבעו שצריך להרבות בפ־גישות כאלה כדי להעלות רעיונות ומחשבות שיביאו לגיבוש של הצ־עות ממשיות.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

1762/72

בענין ירושת המנוח יצחק לבהרץ שנשא ת.ז. 0/212255 מרחוב בר אילן 24 רעננה, שנפטר ברעננה ביום 1.4.1972.

המבקשת: רות לבהרץ, מרח׳ בר־אילן 24, רעננה.

הזמנה

להודי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה ליתן צו המכריז על ירו־שת המנוח הנ״ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכ־רזה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוק־שת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ויקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

יום ד׳ — 10 למאי

בזר מיח״א

(מחנכי ילדים חרשים) ת״א

פתוח היום כל היום

מ־10 בבוקר באולמי בני־ברית ברח׳ קפלן 10, ת״א.

בבזר מוצרים מחו״ל, עבודות יד של מתנדבות מיח״א, הפתעות ומציאות.

הגרלה נושאת פרסים יקרי ערך

תערך היום עם סיום הבזר בשעה 10 בלילה.

הכניסה חופשית.

בבית משפט המחוזי תל-אביב—יפו

תיק עזבונות 1436/72

בענין: עזבון המנוחה לאה (הל־נה) יעקובסון ז״ל מהרצליה שנפטרה ביום 22.12.1971.

המבקש: ד״ר גבריאל (גיאורג) יעקובסון מהרצליה, ע״י ב״כ ד״ר חיים רשף עו״ד, מהרצליה רחוב סוקולוב 35.

להודי ידוע שהוגשה בית המשפט בקשה למתן צו לקיום הצוואה של המנוחה הנ״ל ובקשה למנוי מנהל עזבונה.

כל המתנגד לבקשה הנ״ל יגיש התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

דוד ויקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בחודשים יולי - אוגוסט מתארגנים שמונה מחנות לנוער מעורב אמריקאי - ישראלי

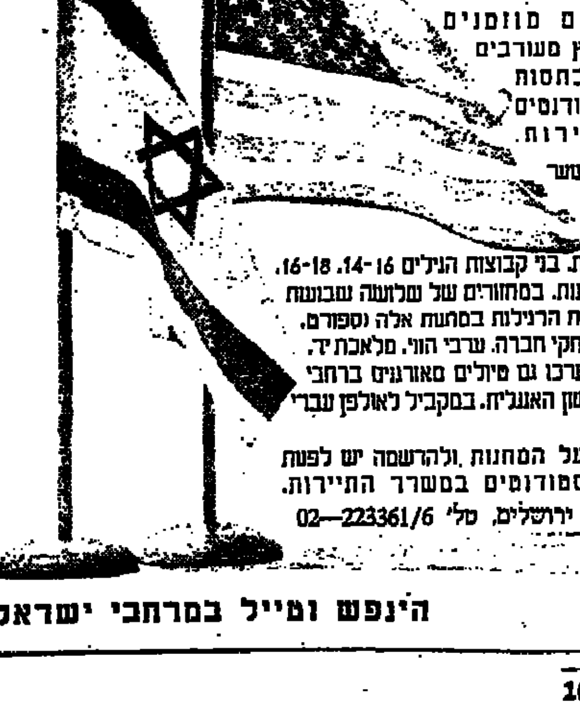

בני נוער ישראלים מוזמנים להשתתף במחנות קיץ מעורבים אלה. המאורגנים בחסות מחלקת הנוער והסטודנטים של משרד התיירות.

המחנות יתקיימו בכפרי נוער ובקיבוצים במקומות שונים בארץ.

יכולים להרשם בנים ובנות, בני קבוצת הגילים 16-14, 18-16. לתקופה של שישה שבועות. במחזורים של שלושה שבועות כל אחד. בנוסף לפעילויות הרגילות במחנות אלה (ספורט, רחצה בים ובבריכה, משחקי חברה, ערבי הווי, מלאכת יד, שיחות, שירה וקומזיץ) יערכו גם טיולים מאורגנים ברחבי הארץ. אולפן ללמוד הלשון האנגלית, במקביל לאולפן עברי לבני הנוער מחו״ל.

לקבלת פירוט מלא על המחנות ולהרשמה יש לפנות למחלקה לנוער ולסטודנטים במשרד התיירות.
רח׳ המלך ג׳ורג׳ 24 ירושלים, טל׳ 02—223361/6

הינפש וטייל במרחבי ישראל

בארמון אליזא

אחד מסלוני האולמות שתוכננו ועוצבו מחדש בארמון אליזא לפי הזמנת הנשיא פומפידו. ארמון נשיאי צרפת, שבמקורו היה משכנה של הגב׳ פומפאדור, מאהבת לואי ה־14 מרוהט כולו בסגנון התקופה המקורית שלו. שני האולמות האולטרא־מודרניים עוצבו על־ידי האמן הישראלי יעקב אגם והמעצב הצרפתי פייר פולן. בתמונה: פינה אופיינית לעיצוב אשר בה הקירות והתקרה משתלבות כיצירה פיסולית של לחות הגוש־אים כאילו נטיפי זכוכית.

אבחנה מוקדמת של פגם בתינוק

חיונית להגדלת סיכויי הטיפול

מאת צפורה רומן

מבצע „גן לילד המפגר" המת־קיים החל מהיום, כמדי שנה, מפנה את תשומת הלב ל־מצבם של ילדים המפגרים בהת־פתחותם, בשל פגמים בעת ההריון, בלידה או זמן קצר אחריה. בעבר נידון ילד כפגור להזנחה, או לכל היותר לאישפוזו במוסד הרחוק מן ה־חברה הבריאה. כיום קיימת אפש־רות לעזור לו ולקדמו במידה רבה.

בירושלים פועל כשנה וחצי „ה־מרכז הירושלמי להתפתחות הילד ו־המשפחה", העוסק באיבחון מוקדם של פגמים ומומים, כדי להתחיל ב־טיפול בזמן. באחרונה הגיעו למס־קנה, כי ככל שמקדימים לאבחן את הפגמים גדלה האפשרות לטפל ב־הם ולקדם את הילד חרף מומיו — אומר ד״ר ראובן בהק־רו, מרצה בכיר באוניברסיטה העברית בפסי־כולוגיה התפתחותית חינוך מיוחד הממונה על צוות הפסיכולוגים ב־מרכז להתפתחות הילד והמשפחה.

במרכז, שהוא ראשון מסוגו ב־ארץ, האחד המועטים מסוגו בעולם, מועסק צוות של רופאי־ילדים, פסי־כולוגים, עובדים־סוציאליים ואחיות. הם מטפלים — כצוות — בילדים חריגים, המופנים אל המרכז בעיקר משלושה מקורות: תחנות אם וילד בירושלים רבה, מחלקות יולדות ב־בתי־החולים, מעקב אחר נשים ב־הריון.

כשני המקורות הראשונים מופ־נים ילדים שנולדו עם בעיות ופג־מים העלולים לגרום להתפתחות אטית או לפיגור. מן השלישי, מו־בא המקרה למרכז עוד טרם לידתו של התינוק, זאת, אם ידוע שלאם נולד בעבר ילד עם מום. כלשהו (כתוצאה ממחלות תורשתיות או הפרעות גנטיות) אפשר לצפות ש־הילד הבא יהיה אף הוא פגום. גם אמהות עם הריון לא־תקין (דימומים מרובים וכד׳) מופנות למרכז לשם מעקב אחר התינוק שייוולד, ולאיב־חון וטיפול מהיר בו, אם אכן נולד פגום.

מחלות תורשתיות אצל היולדת

פרופ׳ אלכסנדר ראסל, מנהל מח־לקת הילדים ב„הדסה" ומי שיזם והקים את המרכז, בשיתוף עם פרופ׳ מרגוליק, היועץ הרפואי הראשי של „מלבך", מספר כי במקרים בהם יש במשפחה מחלות העוברות בתורשה או האם נפגעת בהריונה במחלה ה־פוגעת בוולדות בתקופת ההריון, נ־תן יעוץ בקשר להמשך ההריון. ל־דוגמא, מספר פרופ׳ ראסל על מח־לה הורשתית הפוגעת אך ורק ב־עוברים זכרים. כיום אפשר לדעת בשבוע ה־12—14 להריון אם העובר הוא זכר או נקבה. אם הוא זכר, יש הצדקה להפסיק את ההריון. אם העובר נקבה — לא תיפגע במחלה ואפשר להמשיך את ההריון.

ד״ר אשר אור־נוי, מרצה בכיר לאמבריולוגיה בבית ספר לרפואה, המתמחה בפדיאטריה התפתחותית, מכין עתה — כעבודת מחקר — קט־לוג של כל המומים הידועים, כדי לערוך רישום ממוכן שוטף של ה־ילדים הפגומים הנולדים בירושלים. ד״ר אור־נוי גם בודק עוברים ו־שליות שיצאו מן הרחם כתוצאה מ־הפלות טבעיות, כדי לגלות סטיות בהתפתחות העובר והשליה. יתכ על סמך ידע זה אפשר יהיה ל סטיות אלה בהריונות הבאים אותה אשה או של נשים אחר

אם ילד נבדק מיד אחר ה ונמצא שהוא פגוע, מועברת ה מטעם בית החולים למרכז לה חות הילד והמשפחה, והמרכז את התינוק. בדרך כלל הקשו המרכז עם המשפחה, בה נולד פגום, נוצר על־ידי התחנות ל באם ובילד, המודיעות על הג

אין המרכז להתפתחות הילד משפחה רק גוף לאיבחון ו אלא גוף מתוך המארגן את מומחים והגורמים הסוציאליים תכנן תכנית טיפול ושיקום לאחר העלאת הממצאים מפנ של המרכז את הילד והוריו המטפלים ישירות בבעית הא דואלית.

הדרכה למשחק עם ילד שאחר להתפתח

בדרך כלל רואה כל רופא שטח שלו. המנתח רואה את שעליו לנתח ואילו רופא אף גרון לא יחפש פגמים ברגלי לם בדור מאליו, כי אם לו הפרעה מסויימת, היא מקרין תחומים רבים. אנחנו מהווים מרכז־גג להורים, ותוך מעקב שך ושמירה על קשר עם הילד פוחת אנו מפנים אותם למקו הם הם יכולים לקבל את ה בלי שהם יצטרכו להתרוצץ יות שונות שאינן יודעות זו אומר פרופ׳ ראסל.

השירות במרכז ניתן חינם. רי העובדים במרכז כבר כי חרף הזמן הקצר מאז החל לפ אפשר לראות ניצני הצלחה. בוטר מצוות הפסיכולוגים של כן, סיפרה על תכנית גריה (מוקדם) המתגבשת עתה ב אנשי המקצוע מדריכים או כיצד לשחק עם הילד, כדי את חושיו אם אינם כפותו הצורך. אם ההורים אינם כ לעשות זאת, נשלח עובד המ בית המשפחה, כדי „לשחק" ילד ולקדמו בדרך זו.

תכנית גריה, שהוכבה על י כהרדה, מופעלת גם בבית קות ויצ״ו, שם נמצאים ו רבים שהתפתחותם נפגמה ב „חסך האמהי" היינו, הבאים די מוסדות.

אם מגלים מוקדם את הפג ואומרים להורים מה יש לו אפשר לעזור לו, זוהי עזרה להורים, אומר ד״ר כהן־רז המטרות של המרכז היא לשח ההורים מהמועקה והראשו ש. האונים. יש הורים — בעיקר בות סוציאליות נחשלות — חות כליל ילד הסובל מאיזו פתחותי (אם ההתפתחות כ מצדיפים כאן לדבר על איחו פתחותי. נהורים מאד כלהתה בהותם של פיגור שכלי. יש הורים, שדאגת־היתר שלד קה לילדים.

טיפול מתאים מקל על סב רים ומה שחשוב ביותר — את הילד במסגרת אפשרויו יגדל הילד הפגום בהזנחה, פגמיו, ואם יטפלו בו בקט הפגיעה. ידע, הדרכה וטיפו בזמן, של המשפחה כולה, לעזור הרבה לילדים רבים.

כותבים לנו

הפסקת חלוקת החלב — פגיעה בזקנים וחולים

הרבה דובר ונכתב על שקיות החל־לב. לא באתי להוסיף על כל הויכוח הזה. הלא ממילא לא יעזור. הרי הדבר ייעשה לפי החלטתם ונוהיתם של אלה שהחליטו ולא שאלו וחקרו את פי הקונים.

ברצוני לעורר שאלה אחת: עם גזירת שקית החלב — מה יעשו המוני ־חולים, זקנים ונכים שהיו מקבלים את החלב ישר לדירותיהם? לו לפחות המשיכו החלבנים לספק את החלב כמקודם? עכשיו יצטרכו כל אלה ללכת לחנות המכולת (ר מוקדם בבוקר!) כי לא לכל חנות יש די מקום וסידורים מתאימים (וב־יחוד בקיץ!) לאיחסון השקיות. ומ־כיוון שלא כל אחד כאלה מסוגל ל־לכת לחנות יהיו רבים תלויים בחס־דם של שכנים, קרובי משפחה ואח־רים. ומה יהיה על אלה שאין להם שכנים וקרובים שיהיו מוכנים (צריך גם זמן) לרוץ מוקדם בבוקר כדי לס־פק להם את החלב? ומה יעשו באם לא יהיו מוכנים לדאוג להם מדי יום ביומו? חלב טרי מאנשים חולים וז־קנים שהם גלמודים נמנע בדרך זו. לתשובתה של הנהלה אני מצפה

הדסה דרזיאנוב
תל־אביב

עירית ר״ג אינה מחלקת שי

בחשבון המסים לשנת 1972/73 ש־קבלתי מעירית רמת־גן מופיע היזב. „אספקת שקיות ניילון ופחי אש־פה — 18 ל״י.

האם היה כאן למישהו ענין להכ־שיל או להטעות את מר ישטכרוב בידיעה (לאשה ולבית 24.4) כאילו עירית ר״ג מחלקת שי לתושבים? החשבון אמנם נשלח — לא לא קבלנו לא שקים ולא פחי אשפה.

כך שכאן אין כל הענקת שי אלא מתן תמורה עבור תשלום מוזמנים!

רעיה גולד
רמת־גן

*

הידיעה (לאשה ולבית 24.4) כי עירית רמת גן מחלקת שי לתושבים — אזרחי רמת־גן. מקורה כנראה בטעות או הטעיה.

אין כאן כל מתנה או רצון טוב. עבור שקית הניילון נתבעים בתוקף אזרחי העיר לשלם תבין ותקילין — סך של —.18 ל״י לשנה כתוספת למיסי העירייה השנתיים.

ש. שלמה
רמת־גן

*

כיצד לא הכחישו ראש עירית רמת גן ד״ר ישראל פלד ויו״ר ועדת התברואה בלייזר דכטר את הידיעה של יגאל ישטכרוב (לאשה ולבית 24.4) לפיה מחלקת העירייה כביכול שי של 150 שקיות לתושבים?

כל־תושבי רמת־גן צחקו צחוק מר כאשר נוכחו שעליהם לשלם 18 ל״י עבור „המתנה" הזאת. מיכוון הטעה כאן בכוונה את התמנעי, ועכוו אין אני כועסת. אבל איפה הגינות של פרנסי העיר שלנו? הם היו צריכים לתקן מיד את הרושם המוטעה שיצ־רה הידיעה כאילו העירייה שלנו מש־פיעה על תושביה „מתנות".

רינה מתניה
רמת־גן

לקראת בחירות בהס׳ הפקידים

בעקבות הידיעה (לאשה ולבית 12.4) לפיה דורשות הפקידות 20% מכלל המקומות במוסדות ליבחר בבחירות הקרובות של הסתדרות ה־פקידים, ברצוני להעיר:

הסתדרות הפקידים מונה כ־100 אלף חבר, והיא נערכת עתה לבחירות בחודש הבא. כשליש מהחברים הינן נשים עובדות ולכן תובע המדור ל־עובדת השכירה שעובדה זו תמצא ביטויה ברשימות המועמדים בקרב המפלגות והסיעות כולן.

אמנם בפגישה שקיימו מספר חב־רות פעילות המדור והסתדרות הפ־קידים, עם מזכיר הסתדרות הפקי־דים, מ. בר־טל. ועם יו״ר מטה הב־חירות, מ. הורביץ — הובטח על ידם כי תשולבנה חברות במספר ס־ביר בכל המוסדות הנבחרים. בשלב ראשון לכל שבעת הסיעות (הסתדרות הפקידים הולכת לבחירות בשבע ה־סיעות). חברות כבר הוכנסו לסגנות הבחירות והן פעילות לקראת הב־חירות. אגרת מיוחדת הצא מטעם המדור לעובדת השכירה, בה יוד־בר על כל בעיות החברות וכל התב־יעות שתובעות הנציגות של המדור שלנו בהסתדרות.

אם תגלינה החברות נכונות לפ־עילות ההתעניינות בנושא האיגוד ה־מקצועי שלהן — הן גם תיבחרנה ותייצגנה את המוני חברותיהן.

עליזה תמיר
יו״ר המדור לעובדת השכירה במח׳ לאגוד המקצועי
תל־אביב
ההסתדרות הכללית
הועד הפועל

הארץ לאשה ולבית

שינה טובה ועריבה

מאת יעל עמית

„אינני יכול לישון" — היא הכרזה שכיחה שמכריזים אנשים בהזדמנויות שונות בין ידידים וכמובן גם בחדרו של הרופא. נדמה לאנשים שסבבו כל הלילה ערים במיטתם בלי לעצום עין, התהפכו מצד אל צד, ניסו לקרוא, לספור ולאחוז בכל התחבולות המפורסמות כדי להירדם.

„אין ספק שאנשים הסובלים מהפרעות שינה משך שעות ארוכות בלילה (ולפעמים לילה אחר לילה) — נעשים עצבניים ומפתחים רגישות רבה בכל הנוגע לשנתם. עם זאת, ההכרזה כי אינם ישנים כלל — מופרכת מעיקרה", טוען באחד ממאמריו האחרונים ד"ר אברהם ויינברג, מנהל ביאטר ממייסדי המרכז לטיפול בבעיות שינה ומנהל השרותים הפסיכיאטריים לטיפול באמצעות היפנוזה בעיר ניו יורק.

אין אדם הסובל מאי־יכולת מוחלטת לישון (אינסומניה). אלא אם כן לוקה הוא במחלה אורגנית נדירה במוח. כל אדם ישן לפחות חלק מהזמן. רוב האנשים ישנים במידה הדרושה להם מבחינה גופנית.

מומחה לבעיות השינה: כל אחד יוכל לישון גם בלי גלולות

ב־1971 נכתבו וסופקו בארה"ב ובארצות אחרות, בהן גם ישראל מרשמים לכדורי שינה (ברביטוראטים או סמי הרגעה) יותר מכל שאר המרשמים לתרופות אחרות. „כדורי השינה שנוטים הרופאים לרשום ללקוחותיהם — בקלות רבה מדי — אינם תמיד התשובה הנכונה והם עשויים אף להזיק במקרים מסויימים", טוען ד"ר ויינברג.

לכל אחד צרכי שינה משלו

להלן מבקש ד"ר ויינברג להפריך חלק מאמונות התבל והאגדות על שינה המקובלות בציבור:

אין זה נכון שכל אדם זקוק לשמונה שעות שינה (בממוצע) בלילה. צרכי השינה הם אינדיבידואליים. יש המסתפקים בשתי שעות שינה בלילה, אך נוהגים לחטוף תנומות קלות במשך היום. אלינור רוזוולט ווינסטון צ'רצ'יל, למשל, נהגו להחזיק את ידיהם ומשפחותיהם בעבודה משך ימים ולילות. כשהם כמעט ואינם ישנים. שנהם אמרו, כי היו ישנים במשך היום בין עשר דקות לשעה.

הזמן הטוב לשינה לא דוקא בלילה

הזמן הטוב ביותר לשינה אינו דווקא בלילה. שכן הריתמוס של גוף האדם הוא אינדיבידואלי. כך ניתן לסווג את האנשים לאנשי יום ואנשי לילה. אדם חש עייפות ותשישות במשך היום — אות הוא כי עליו לישון יותר בלילה. ההיפך הוא הנכון: עייפות משך היום נגרמת, לעתים קרובות, על־ידי עצבנות, דכאון או שעמום. אותן תחושות עצמן עשויות לגרום להפרעות בשינה. לכן, הפתרון אינו לרשום לסובלים גלולות שינה כדי שירדמו (ויתעוררו מדוכדכים במקרים), אלא לעזור לו להתגבר על תחושות ונטיות שליליות אלה הגורמות לעייפות.

אי היכולת לישון — אמצעי להשתלט על הסביבה

לא כל הסובל מבעיות שינה רוצה באמת ובתמים להירפא. אנשים רבים משתמשים באי־יכולתם לישון כאמצעי לשלוט בסביבתם ואינם שואפים להתגבר על מגבלתם. כך, למשל, משמשת מגבלה זו כתירוץ או כסיבה למזג רע ולהתנהגות בלתי נאותה. אשה האומרת „אינני יכולה להתעלס מפני שתמיד אני עייפה בגלל חוסר שינה" — משתמשת בהפרעות השינה שלה כתירוץ להימנעותה מיחסי מין.

יש כאלה שהפרעות השינה שלהם מקורן בבעיה נפשית עמוקה וקשה: הם מזהים את איבוד ההכרה בזמן השינה עם איבוד תמידי של ההכרה — מות. אין הם יכולים להשתחרר ולהירדם משום שבאופן תת־הכרתי הם מפחדים, כי לא יקיצו משנתם. אנשים אלה זקוקים לטיפול בטרם יוכלו לגבור על פחדיהם מפני המות.

זהירות בנטילת כדורי שינה

יש להיזהר בנטילת סמי הרגעה וכדורי שינה. תרופות אלו המביאות על הנוטל אותן את השינה, עשויות להפריע לאותו שלב של שינה עמוקה הכרוכה בחלומות (אותם אין אנו זוכרים ביקיצתנו) שהוא חיוני לנו. לצורך איזון נפשי. הם יעשו אותנו קהי חושים. עם זאת, היות והם מתנגשים עם הריתמוס הטבעי של הגוף הם מביאים עלינו שינה קלה בלבד. מסיבה זו, בין השאר, נוטים אנשים הנוטלים כדורי־שינה ללקות בסיוטי לילה ולהקיץ לפתע בתחושה של חרדה עמוקה. תכשירים אלה מסוכנים לא רק בגלל היותם גורמים להתמכרות. אלא משום שאדם המתמיד בהם עשוי שלא להיות לגמרי בהכרה מלאה. כדי להתגבר על החרדה והעצבנות, עשוי אדם כזה לקחת יותר תרופות כדי לשוב לישון. וכאן טמונה הסכנה — שכן כמות קטנה (ביחוד בתוספת אלכוהול) עשויה לגרום למוות.

אדם יכול לרכוש לו הרגלים נכונים שיובילוהו לשינה טובה ורגועה. הצעד החשוב ביותר בכיוון זה הוא לחדול מהמחשבה על שינה! יש להתרכז רק במחשבה על מנוחה. שכן, אין אנו יכולים להביא על עצמנו את השינה. אולם אנו יכולים להגיע למצב של התרגעות ומנוחה.

היפנוזה עצמית

ברגע שמגיעים למצב של רגיעה הכרתית כזו, מציע ד"ר ויינברג שורה של תרגילים — הבנויים על עקרון ההיפנוזה העצמית או השכנוע העצמי. הוא מבטיח, כי תרגילים אלה יביאו עליך שינה תוך 3—5 דקות מרגע שהתחלת בהם. אם מבקשת את לנסות מלך — הריהם לפניך:

✱ הביטי כלפי מעלה, לכיוון התקרה. גלגלי את העיניים קרוב ככל האפשר לעפעפים העליונים.
✱ מקדי עינייך הישר לפנים כאילו ביקשת לראות את אפך. המשיכי לנשום בסבבייות.
✱ הניחי לעפעפים להיסגר לאט.
✱ ספרי אחורה מעשר עד אחת בקצב הנשימה.
✱ משהגעת לספרה אחת — נשמי עמוק ונשפי לאט.
✱ הניחי לגופך להשתחרר ולהתרפות. את רגועה די הצורך אם את חשה כי רק בקושי תוכלי להרים יד או רגל. תני לעצמך להנות מתחושת התרגעות זו משך דקות אחדות.
✱ בעוד עינייך עצומות, תארי לעצמך כי את יושבת בנסיבות הנעימות ביותר (יש המעדיפים לחשוב על שינה בשדה ירוק ליד מפל מים קטן. אחרים נהנים ממחשבה על שרנה על גבי ענף עץ ברקיע).
✱ פתחי עינייך השארי רגועה. הסיכויים הם שלעצמך מתהנמנמת לשינה עמוקה בלי שתרגישי בכך כלל.

אופנה בצל הכובע

מאת פנינה אופיר

לישמה של ישראל כנראה יש כוח משיכה לבני אופנאים צעירים המתכוננים לזינוק לעולם האופנה. למשל, האופנאי והכובען ואלטר גרוס (29) מציריך. אמנם יש לו ותק של 10 שנים בעיצוב כובעים, אך בהלבשה החל לעסוק רק בחמש השנים האחרונות כשפתח בוטיק במרכז ציריך. בין לקוחותיו נשים רבות מחוץ לגבולות שווייץ — אך הוא טרם הציג את דגמיו בחו"ל.

הזמינו אותי כמה פעמים לניו־יורק אבל התאריכים לא התאימו, חוץ מזה — זו עבודה גדולה מאד להציג בחוץ־לארץ, הוא מסביר. אך נראה כי הוא מתכנן את צעדיו בזהירות ומעדיף לרכוש לו בהדרגה שם בין־לאומי.

דגמי האביב והקיץ של ואלטר גרוס הם קלאסיים ברובם. חליפות עם מקטורנים קטנים, שמלות עם מקטורנים דו־צדדיים, שמלות ומעילים תואמים — ובכולם העיטורים עדינים מאד: תפר מודגש, תגזרה תפורה בתוך השמלה, או פרח מלאכותי קטן ליד הצווארון או בחפתים. אימרת השמלות מגיעה עד לברך או מכסה אותו מעט. ומעל לחליפות ושמלות היום — כובעים מרהיבים וגדולים. אכן, את מקצועו הקודם, את הכובענות, לא זנח עדיין.

בחליפות המכנסיים שהציג — המכנסיים רחבים מאד החל מהמותן. בחליפות בולטים הצבעים צהוב, כחול־כהה, לבן ואדום, ותואמים להם כובעי־ענק מרהיבים.

לערב הכין ואלטר גרוס שמלות ארוכות, בעיקר ממשי ומאורגנזה עם ביטנה. שמלה מאורגנזה מודפסת בשלל צבעים היא רחבה־רחבה ועשויה בקפלים קטנטנים. המתנים מודגשים והשרוולים נפוחים ותמרים בחפת לפרק־היד. בחזית כמעט אין כפתורים, ולעומת זו מופשדים, צנועים אמנם, בגב.

שמלת אורגנזה כזו משווה ללובשת אותה מראה קליל ואביבי — ועם זאת מהודר. בחלק ניכר משמלות הערב כיסה האופנאי את שמלות האורגנזה בפאייטים צבעוניים, חרוזים ואפליקציות. בשמלות־הערב שולטות ההדפסות הצבעוניות וכן הצירוף שחור־לבן.

חליפה עדינה וקלאסית עם כובע גדול בעל עיטורים — סמל הדיזיין של ולטר גרוס

ארוחת ערב עם שמעון פרס

מאת כותבת „הארץ"

כאשר בא ביום א' בערב שמעון פרס, שר התקשורת והתחבורה, בלווית רעיתו סוניה לסעוד את סעודת הפרידה עם עשר המנהיגות של ליגת הנשים באמריקה למען ישראל, בות בין האורחות לשר התמשך, ככל שהתארך נראה היה מר פרס נינוח יותר. האם היתה זו השפעת נשיאת הליגה, הגב' רוז שיפר, בעלת המראה האקזוטי שישבה לימינו, החבורה האלגנטית כולה, האתגר שבו הוא רגיל ונראה כדג במים?

מימין לשמאל: רוז שיפר, נשיאת ליגת הנשים למען ישראל, השר שמעון פרס, גב' אורה שוויצר, נציגת הליגה בישראל, גב' ויילם, סגנית נשיאה מסקרסדייל.

נראה היה קצת עייף. אך מראה העייפות פג מהר. אולי בזכות הארוחה הטעימה ואולי בזכות עשר הנשים שעשו בארץ שבועיים של מהיים אינטנסיביים והציגו בסוף הארוחה שאלות שבעצם האתגר שבהן נראה מר פרס כאילו סרו ממנו טרדות, בעיות ועייפות.

בקסמו האישי, ברטוריקה משומנת ובדיפלומטיה שננה השיב בנחת ובהומור על שאלות כגון: מעמדנו באפריקה, יחס ישראל לגבי המצב של ערב בחירות בארה"ב, האם חוסיין הוא „האויב הידידותי" ביותר לישראל.

השואלות, תושבות ניו־יורק ופילדלפיה, הוכיחו שלמדו לא מעט בשבועיים של סיורים, פגישות והרצאות. הזמן שהוקצב לשאלות ותשובות...

מכל מקום, אחרי ליל־שימורים, מתח ודאגה, שבאו עליו יחד עם אחרים עשרים וארבע שעות לאחר מכן, ודאי יזכור את „הסעודה עם הנשים" כשעה של קורת רוח. היתה זו אורה שוויצר, נציגת ליגת הנשים בישראל, שנאלצה לקטוע את הדו־שיח בין הגברות והשר בהזכירה לנאספים שלא רחוקה שעת הטיסה חזרה לארה"ב. „מה הבעיה", אמר פרס, „אתן טסות מחר בבוקר? טיסה אפשר גם לדחות".

אך פעילות הליגה הבטיחו לחזור ולהיפגש שוב עם מר פרס כשהן מביטות בעצבנות בשעון ולוחשות לי באוזן: „נשארו לי רק ארבע שעות לשינה".

ליגת הנשים למען ישראל אינה כל כך ידועה בארץ כפי שידועים לכל אחד מאתנו מפעליה ובראש וראשונה כל בתי החלוצות. כאשר היתה תל אביב קטנה, ובית החלוצות היה מוקד של נשים צעירות שהתגוררו בו הכיר כל צעיר את המוסד, אמר השר פרס. בתי החלוצות שימשו בכל גלי העליה מקומות קליטה לנשים שעלו בגפן.

עתה, עומדת הליגה להרחיב את פעילותה הן בתחום קליטת עליה, הן בתחומים אחרים. עתה נדונה האפשרות להקים קרן עזרה לסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים למלגות ורכישות ספרים.

לליגה קשר מיוחד לאוניברסיטה בירושלים, שכן הקימה מעונות לסטודנטיות בעיר ועל הר הצופים ואת הקטמוניה. גב' רוז שיפר, נשיאת הליגה, סיפרה כי יורחב בית החלוצות בחיפה כי הוא מיועד לא רק לעולות חדשות אלא גם לנערות אחרות. כן נועד להיות מקום לינה לחיילות.

לפי בקשת איגוד הסוחרים בעיר, נפתח הבית בימים אלה, בשעות הצהרים, לזוגות, כדי שיוכלו להינפש שם לקראת משמרת אחר הצהרים. בתל אביב נתבקשו חברות הליגה להפוך חלק מבניין למרכז קליטה למאה נערות עולות. הכוונה היא כי תוך כדי מגורים ולימוד השפה, ילמדו כאן גם מקצוע. ללינה בית גם בנתניה, שיורחב בעתיד. כרגע משמש הוא מרכז לנערות מוגבלות, בעיקר לנערות עיוורות ואחרות המקבלות כאן השכלה משלימה.

ליגת הנשים צנועה בפרסומית, אך ותיקה בפעולתה. זה 40 שנה היא בונה בארץ בתים לנשים חדשות להחזקתם. 60 אלף נשים עברו בבתי החלוצות שלנו, סיפרה הגב' רוז שיפר. בערב הפרידה ביום א', הזכירה לחברותיה להכין את הדו"ח על מה ששמעו וראו בישראל. מוטב שתעשו את זה בשעת הטיסה הביתה, כדי שיהיה הכל מוכן לקראת הישיבה ביום ששי השבוע.

בתום הריקוד

בגמר הריקוד החזיר אותי הבחור שהזמינני למקומי ואמר „תודה רבה". לא ידעתי, איך להגיב על תודה זו. האם גם על האשה להודות לגבר שאתו רקדה?

רצוי להגיב על התודה. כיוון שאין זה מקובל שאשה תודה לגבר על הריקוד, אפשר להגיד לו בקצרה „היה נעים לרקוד אתך" או „אתה רוקד טוב" או לפחות להגיב בחיוך לבבי — עדות לגבר המנומס.

נמוס ונוהג

מאת חנה בבלי

המנהל לא הזמין את העובדים

המנהל שלנו השיא את בתו. אנחנו העובדים, לא הוזמנו לחתונה. בין העובדים חלוקי דעות בענין התגובה על המאורע: חלק מציע להגיש מתנה לזוג הצעיר; חלק מציע להתעלם מכל הענין בגלל אי ההזמנה; וקיימת גם הצעה שלישית, והיא: מודעה בעתון מטעם העובדים. מה עדיף?

עדיפה בעיני הצעה רביעית, והיא: זר פרחים בחדרו של המנהל בלוית מכתב ברכה מטעם העובדים.

שמות שונים להורים ולבן

לפני כמה שנים עיברתי את שמי ומרבית ידידי והמכירים אותי רק בשם המשפחה החדש שלי. לעומת זה, בקיאים עדיין הורי בשמם הלועזי. בעוד כמה שבועות אני עומד להתחתן. שאלתי: איך אנסח את המודעה ואת ההזמנות בלי לפגוע בהורי.

העיקר בכל הודעה או הזמנה — שיהיה ברור במה ובמי מדובר. לכן הייתי מציעה, כי שמך הקודם יופיע בסוגריים ליד שמך העברי, בין אם ההזמנות נשלחות בשמך ובין אם הוריך הם המזמינים.

„כי לבית הכנסת"

גב' אביבה גולדמן, בעלת המדור „מטבחה של אביבה גולדמן" במדור זה ורעייתו של בעל בית חרושת לקופות ברזל „מגן גולדמן" מבקשת לתקן את הידיעה שהופיעה אודותיה ב„הארץ" מיום אתמול: גב' גולדמן לא החליפה את מטוס סבנה במטוס אחר בוינה, כי אם מלכתחילה לא עלתה על מטוס סבנה בבריסל. לאחר שכבר מסרה מזוודותיה למטוס סבנה, נתקפה חולשה והתעלפה. רופא שדה התעופה בבריסל עיכב את יציאתה ועל כן הגיעה מאוחר יותר ארצה במטוס אל־על, בעוד מזוודותיה במטוס החטוף. כאשר ניגשה לפקיד בנמל התעופה בהגיעה ותבעה את מזוודותיה כשהגיעו עם „סבנה", אמר לה הפקיד: תשכחי את המזוודות ותלכי להתפלל בבית הכנסת.

גנן מוסמך

מאת סופרת „הארץ"

החל משנת הלימודים הקרובה ייפתח מסלול לטכנאות גנים ופרחים בבית הספר המקצועי העל־יסודי לגננות ומשתלנות בפתח תקוה (ויצ"ו ומועצת הפועלות).

התלמידים ילמדו, איפוא, את כל הקשור לגינון יחד עם לימודים כלליים ולמעשה יוכלו להגיע לתואר גנן מוסמך בתוספת תעודת בגרות. המגמה אשר תיפתח בסתיו תהיה ראשונה מסוגה בארץ ויש בה מקומות ל־60 תלמיד. פרט למקצועות העיוניים כמו בכל בית ספר תיכון ילמדו במגמה, בין היתר, כיצד לתכנן גנים, מבנה חממות, הכנות פרחים ליצוא, איכון הפריחה, אקולוגיה וכמובן כל הקשור לצמחיה.

לפנים נאלצו מתכנני גנים ללמוד תורתם, תורת אדריכלות הגנים בחו"ל, או שהסתפקו במה שניתן היה ללמוד בבתי הספר החקלאיים בארץ. אלא שמסיימי בתי הספר החקלאיים הם בבחינת גננים מתחילים בבואם לעבודה, בדרגים הנמוכים ביותר. בוגרי המגמה לטכנאות גנים יקבלו את הדרגה הרביעית שבסולם הגננות, כלומר: „גנן מוסמך", נוסף על תעודת הבגרות.

על הקמת המגמה הוחלט לאור דרישה גוברת והולכת למתכנני גנים ומנהלי גנים הן ציבוריים הן פרטיים; כמו כן מחייבת ההתפתחות שביצוא הפרחים אנשי מקצוע מוסמכים.

התלמידים מחוץ לפתח תקוה יוכלו לגור בפנימיה שבתחום בית הספר. נוסף על שכר הלימודים המקובל בבתי ספר תיכוניים, יעלו דמי הפנימיה כאלף ל"י לשנה.

הגיע גליון מס' 3
petra die moderne frau
with ENGLISH text supplement
להשיג בקיוסקים

מרחב התכנון מקומי, גליל מרכזי

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי, שבעכו, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 1434 — כביש עוקף כפר יסיף" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 18772, 18805, 18886, 18549, 18440.

כל מעונין יכול לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית למשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. דוידוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון גליל מרכזי

פורסם בילקוט הפרסומים מס' 1811 מיום 16.3.72

מבצע החודש!

המבצע המסורתי הגדול
אך ורק בתקופה שבין
1.5.72-31.5.72

דרמפון

הסבון ללא סבון המפורסם בעולם כולו. מוצר היוקרה של תיא, יימכר רק בתקופה הנ"ל במחיר „מצרך החודש"

דרמפון שפופרת גדולה ~~1.42~~ 1.20 ל"י
דרמפון שפופרת ענק ~~1.75~~ 1.48 ל"י
דרמפון בבקבוק פלסטי גדול ~~2.12~~ 1.89 ל"י

עכשיו הזמן הנכון
לקנות יותר דרמפון!

באור - ורשבסקי

חוגים לגמילה מעישון
המשרד הראשי: רח' רכיש 4 תל-אביב טלפון 233747
חוג חדש יפתח
• ביום חמישי, 11.5.72 בשעה 7.30 בערב
בבית ציוני אמריקה
רח' אבן־גבירול 26, ת"א

קייטנת „הוד הכרמל"
הר־הכרמל חיפה
קייטנה יומית ופנימית
נמשכת ההרשמה
פרטים והרשמה: קייטנת „הוד הכרמל", רחוב דניה חיפה
טלפון 253901

בבית משפט המחוזי תל-אביב—יפו

תיק עזבונות 1796/72

בענין: עזבון המנוח יהודה בורר מהרצליה, ת.ז. 240982, שנפטר ביום 29.2.72.

המבקשים: 1. אסתר בורר, 2. מנחם בורר, 3. גיורא בורר, מהרצליה, ע"י ב"כ ד"ר חיים רשף עו"ד מהרצליה רחוב סוקולוב 35.

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו ירושה בענין של המנוח יהודה בורר. והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בירושת המנוח והרוצה להתנגד לצו הירושה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו המבוקש שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקל, שופט,
רשם בית המשפט המחוזי

גזור לפי הקו המרוסק, קפל לפי הקו הפנימי, הדבק ושלח ללא בול ומעטפה.

דמי הדואר שולמו ע"י המוען סניף הדואר הראשי
ברח' אלנבי תל־אביב, אשור 6205

לכבוד
הארץ
מחי' ההפצה והמנויים
ת.ד. 233
הל־אביב — 61000

10.5.72

קפל פנימה

שם פרטי ________ שם משפחה ________
הכתובת ________ טלפון מס' ________

נא לשלוח לי את פרטי ההסדר. סמן ב־× במשבצת המתאימה:

☐ עובדי מדינה — יהי"ב
☐ עובדי משרד הבטחון על כל שלוחותיו
☐ צבא קבע — מת"ש
☐ עצמאי או שכיר במקום עבודה כלשהו
☐ סטודנט ☐ זוגות נישאים

קפל פנימה

הערה: תגזירים מהודקים בסיכות או תגזירים בלתי דבוקים או פתוחים מכל צד שהוא של התגזיר — לא יגיעו לתעודתם באמצעות דאר ישראל.

יפה בגיל 30 עם סקין לייף של הלנה רובינשטיין

סקין לייף מחייה ממשית את עורך. תרכיביו הביולוגיים המאוזנים בצורה מדעית מזרזים היווצרות של תאים חדשים בעור וממריצים את פעילות התאים העייפים. סקין לייף מחזיר לעורך את גמישותו, את חיותו. יום אחר יום עורך מתחדש.

SKIN LIFE CREAM מכיל תרכיבים ביולוגיים מיוחדים העוזרים לחידוש תאי העור. הקרם נספג במהרה לתוך רקמות העור הפנימיות ומעניק להן את התזונה הדרושה להחלקת העור וגמישותו: השתמשי ב־SKIN LIFE CREAM כל ערב לאחר נקוי פניך. העלי SKIN LIFE CREAM בעיסוי קל והקפידי במיוחד על המקומות בהם הופיעו הקמטים הראשונים. עורך יהיה חלק, גמיש מלא חיים.

סקין לייף יוסיף חיים חדשים לעורך שהוא היסוד ליופי הטבעי.

Skin Life • Helena Rubinstein

ייעוץ קוסמטי והדרכה ניתנים חינם במרכז ההדרכה של הלנה רובינשטיין, שדרות קק"ל 94 תל־אביב, בימים ב' ר"ד, בשבוע, בין השעות 3.30—6.00 אחה"צ.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יצואנים ישראליים 1971

חיים ברלב: למערכה צבאית ולקידום היצוא עקרונות משותפים

היצור התעשייתי והיצוא הכל־לי הנם המרכיבים העיקריים הנ־דות להם נתן לשפר את המאזן המסחרי ובכך להתקרב לעצמאות כלכלית. חרף הישגים מרשימים בשני תחומים אלה אנו עדיין רחוקים מאד ממאזן מסחרי מת־קבל על הדעת.

בשבוע היצוא אנו מציינים את הישגי העבר ויחד עם זאת אנו רוצים להצביע גם על סיכויי ה־עתיד.

הישגי העבר הם מכובדים:

✱ ב־5 השנים האחרונות הוכפל היצוא וב־1971 הגיע ה־יצוא הכולל ל־896 מליון דולר והיצוא התעשייתי ל־741 מליון דולר.

✱ ב־1960 כאשר החל ב־הענקת התואר „יצואן מוסמך" זכו בו 210 יצואנים, השנה הגיע מספרם ל־610. השנה נוספו ל־מעגל היצואנים המוסמכים גם 40 פנים חדשות.

הגידול המרשים הזה ביצוא, בממוצע של 14%, הנו תוצאה של מאמצי היצואנים, מאמצי חב־רות השיווק ומדיניות הממשלה הרואה ביצוא את המאמץ הכל־כלי העיקרי. אכן, אנו רשאים להתברך מלנו בתוצאות מאמ־צינו עד כה, אך הדרך שלפנינו עדיין ארוכה וקשה.

ארוכה, כי אנו רוצים להגיע ליצוא תעשייתי של 1.5 מיליארד דולר ב־1976.

קשה, משום. שהקשיים האו־בייקטיביים הם רבים; השווקים הקרובים סגורים בפנינו; את מרבית חומרי הגלם עלינו ליבא וקיימות חומות מגן התוסמות את היצוא שלנו. בצדם של קשיים או־בייקטיביים אנו נתקלים לעתים גם בקשיים אשר אינם הכרח ה־מציאות, אלא אנחנו, אזרחי יש־ראל, יוצרים אותם במו ידינו. לעתים דרישות לרווח-מופרז של העובדים ושל המעבידים, העדפת נוחיות השוק המקומי על שוק היצוא, נסיון לפגוע במגמות שר־שיות של פיתוח התעשיה והיצוא בעטיו של נתון זמני ועוד, כך שהדרך שלפנינו — אכן ארוכה וקשה.

למערכה צבאית ולקידום היצוא עקרונות משותפים.

✱ בשניהם צריך להגדיר את המטרה ולחתור בדבקות להשג־תה.

✱ בשניהם צריך יוזמה ותוק־פנות.

✱ בשניהם צריך לקבוע מא־מצים עיקריים ולרכז לשם את המשאבים.

אך יש הבדל בסיסי אחד: ב־מערכה צבאית קובע המטכ"ל את היעד והוא יכול להיות סמוך ו־בטוח בשני דברים:

א. שהיעד אמנם יושג

ב. שאף מפקד בשדה לא יק־בע לעצמו מטרה שונה ולא יע־בור את גבול ההתקדמות.

במלחמת ששת הימים כשנק־בעה תעלת סואץ כיעד יכול היה המטכ"ל להיות בטוח שאף מפקד בשדה לא יתחיל לרוץ לקהיר ו־יקבע לעצמו קו עצירה אחר.

בתעשיה בכלל וביצוא בפרט, המטכ"ל, כלומר משרד המסחר והתעשיה קובע את המטרה ש־היא קו ההתקדמות המינימלי. אך כל אחד מבין מאות היצואנים הוא הקובע לאן באמת נגיע ו־כדור הארץ כולו, פשוטו כמש־מעו, הוא קו העצירה.

אני רוצה לאחל לכולנו כי נר־סן את הבעיות שאנו עצמנו גור־מים להן, נרכז את מאמצנו ל־פתרון הבעיות האובייקטיביות ו־בכוחות משותפים נקדם את ה־יצוא, מעל ומעבר למטרת המי־נימום.

(דברי שר המסחר והתעשיה ב־טקס חלוקת תעודות ליצואנים מוסמכים מאיזור ירושלים וה־דרום לרגל שבוע היצוא השל"ב. הטקס נערך בבית אגרון בירוש־לים).

היצוא בתשלובת מפעלי טמפו ירוחם בעליה תלולה

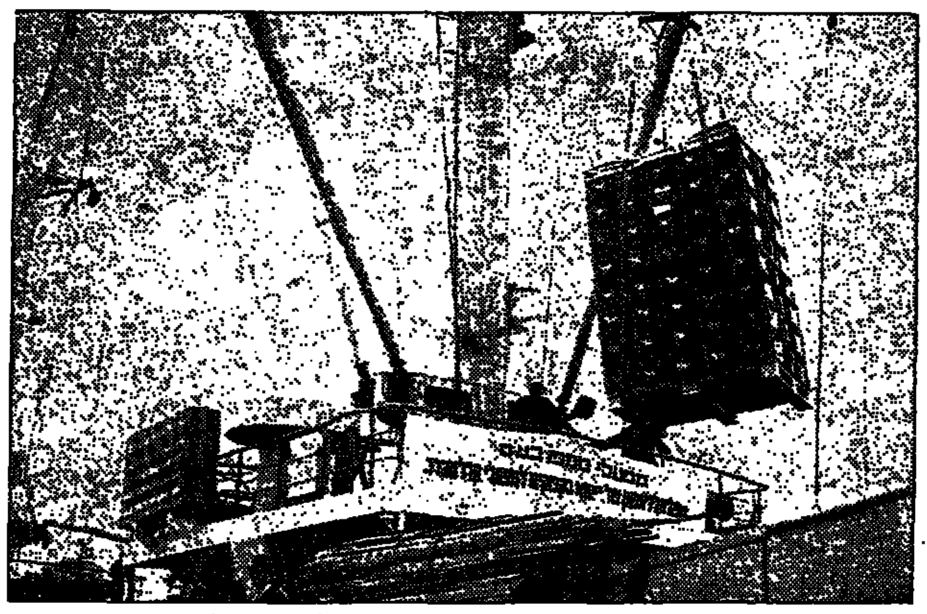

ייצוא בקבוקים בתוך ארגזי פלסטיק מתשלובת מפעלי טמפו למפעלי הבירה באפריקה.

תשלובת מפעלי טמפו ירוחם בע"מ חוגגת בימים אלה ציון דרך חשוב בהת־פתחות מפעליה, כאשר ה־יצוא שלה — העקיף וה־ישיר — יגיע השנה לסך 2 מיליון דולר.

בית הרושת לזכוכית ב־ירוחם אשר בתשלובת, התחיל לפעול באמצע שנת 1968 ולא עברו חודשים רבים מיום תחילת היצוא, וכבר תפס עמדה חשובה בשוק הישראלי וזכה להצ־לחה גדולה במכירת בקבו־קים וארגזי פלסטיק בשוקי העולם.

השלובת טמפו התחילה ליצא לארצות אירופה ו־אפריקה לפני שנתיים, ו־כיום הדרישה למוצריה בחו"ל היא כה רבה, עד כי אין באפשרותה לספק את כל דרישות לקוחותיה.

כבהדינה שוקים ודרישות יכולים מפעלי הזכוכית של טמפו — ירוחם ליצא ב־היקף גדול פי כמה, אולם המפעל מוגבל מבחינת יכו־לת הייצור, בהתחשב בהת־חייבויותיו לשוק המקומי.

כיום נמצאים בידי ה־מפעל הזמנות יצוא ל־1,500,000 דולר לשנת 73/72. מפעלי הזכוכית של טמפו הגדילו את כושר הייצור ב־60% ע"י השקעה נוספת בציוד חדיש ו־משוכלל, ובציוד בקרה אלקטרוני לביקורת טיב — שהוא מהחדישים ביותר ב־עולם.

כיום כושר הייצור של המפעל הוא כ־45 טון זכו־כית לשנה — והמפעל קיבל הזמנות לשוק המקו־מי וליצוא — לשנה מ־ראש.

הגדלה המפעל נותנת את האפשרות להתחייבויות יצוא ישיר לשנת 1973 לסך של 2,000,000 דולר.

בד בבד עם הצלחתה הרבה ביצוא בקבוקים ו־ארגזי פלסטיקה, עלה בידי מפעל הזכוכית של טמפו לבצע יצוא עקיף בסך של כמיליון דולר לשנה.

הכוונה היא לבקבוקים ירוקים שנקנו בעבר בחו"ל לצורך מילויים בקוניאקים ויינות משובחים — וייצואם לחו"ל.

כיום ממלאת תשלובת טמפו את כל הדרישות של השוק הישראלי בבקבוקים אלה וכתוצאה מכך חסכה למדינה מטבע זר.

יש לציין כי הערך ה־מוסף של היצוא של מוצרי טמפו הוא מהגבוהים ביו־תר, שכן היבוא היחיד הוא סודה־אש וכל שאר מרכי־בי הייצור, המהווים כ־90% ממנו הם ערך מוסף.

כיום איש אינו חולק על העובדה כי תשלובת מפ־עלי טמפו הוכיחה את עצ־מה. ועדים לכך מוצריה, זכוכית חלולה, ארגזי פלס־טיקה, פקקים ומשקאות קלים, אשר זכו להצלחה רבה בשוק הישראלי וב־ארצות אירופה ואפריקה.

„פלרם" — נשיא חדש בייצוא

עם פתיחת שבוע היצוא, במעמד נשיא המדינה מר זלמן שזר ושר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב, נמסרה ביום הראשון בבית הנשיא תעודת הוקרה של „יצואן מצטיין 1971" ל„פלרם" מפעל למוצרי פלס־טיקה בקיבוץ רמת־יוחנן, על שייצא לוחות טרמופלסטיים קשיחים בסך —.587.000 דולר. לאחר הטכס, ב־שיחה עם נציגי המפעל, נמסר לנו כי המשימה הנכבדת, שנטלו על עצ־מם הנהלת וצוות עובדי המפעל, עמ־דה במבחן המציאות — והתחזיות להכפלת הייצור היצוא לשנת 1971 הוגשמו במלואן.

בהמשך הדברים הוסיפו נציגי ה־מפעל ששנת 1971 היתה בבחינת התעצמות הרחבת המפעל בקליטת כח אדם והכשרתו, רכישת ציוד משוכלל ומתוחכם, יישום שיטות טכנולוגיות חדישות והעמקת הייצור.

כחולקת הכבישה ללוחות מרכ־בי פלסטיים קשיחים, שנחנכה בתחילה חודש מאי, עברה משלבי ניסוי ו־הרצה לייצור קבע ושותף של מגוון רחב של לוחות טרמופלסטיים מלוב־דים (למינציה) — שנקלטו בכל ענפי הכלכלה, בשוק המקומי, ומש־לוחים נסיוניים אף יצאו זה מכבר לחו"ל.

בכל איפיים, יחודם, תכונותיהם, סיבם ויתרונותיהם הבולטים של סו־גי לוחות „פלרם" — רמת יוחנן ה־מיוצרים בשלל צבעים, שקופים ו־גלייב, שקופים ואטומים, חלה כמדי שנה עליה, והביקוש בחו"ל ובשוק המקומי הולך וגובר לכל ענפי הכל־כלה, לרבות: חקלאות, תעשיה ו־בנין. אי לכך יגביר המפעל השנה את תפוקתו, לשביעות רצונם המלאה של לקוחותיו.

בין יתר תוכניותיו עומד המפעל להחדיר לשוק לוחות קשיחים חדי־שים ביותר מהסוג המבוקש בארה"ב בשם המסחרי להיות לוקסן.

לשם הבטחת הספקת הזמנות ה־יצוא שנתקבלו במפעל, כבר עתה לשנת 1972, בסכום המתקרב ל־1.000.000 דולר, ולאור האפשרויות הרחבה ניכרת בייצוא הנ"ל בשנים הקרובות, אושרה למפעל „פלרם" — רמת יוחנן תכנית השקעה להרחבה המפעל בסך 2.500.000 ל"י הצריך להרחבת קוי הייצור החדשים הנ"ל כבר הוכן.

הוצאות ייחר, שיווק וקידום המ־כירות, ששיכו נציגי המפעל בתחרש נובמבר האחרון, נותנות כבר אותו־תיהן בכך שהמפעל כבר קבל הז־מנות כוכפלות מלקוחותיו הקיימים, הזמנות חדשות מארצות נוספות כגון: גרמניה, הולנד ודנמרק, והזמנות נסיוניות בארצות המזרח הרחוק.

כחזור מכירות המפעל באה כנה 1965 ועד 1971 עלה מ־400.000 ל"י הגיע ל־5.000.000 ל"י ואף למעלה מזה.

כאמור לעיל עלה והוכפל היצוא ומ־126.000 דולר בשנת 1968 הגיע המפעל לייצוא של 578.000 דולר ב־שנת 1971 — כאשר המפעל צועד לקראת המליון בשנת 1972.

(ב)

תודותינו נתונות
לכל מברכינו
לדגל הזכיה בתואר

„יצואן מצטיין"

שלמה חננאל
רוזי בן-יוסף
יצחק חננאל
"רקמה" בע"מ

יצרני בגדים אקסקלוסיביים
לחוף ולשעות הפנאי

רחוב התנופה 4, תל־אביב
טלפונים 820949 — 20939

פרסום גיב חיפה

„אקסימיס" בע"מ

תל־אביב, רח' ארבע ארצות 12, ת.ד. 3223
טלפונים: 246894 — 249455,
טלקס: 757 — 033

יצואן מוסמך

• יבוא
• יצוא
• עמלה
• השקעות
• עסקי חליפין

נציגים רשמיים של לשכת המסחר ההונגרית בישראל

תנובה אקספורט

המשווק והיצואן הגדול ביותר של פרי הדר בארץ

ייצאנו בעונה זו 17,5 מיליון תיבות פרי־הדר

חלקנו ביבול ההדרים בארץ הוא — 40%

הכנסתנו מיצוא הדרים השנה הגיע ל־ 40 מיליון דולר

אחים קינרייך
יצואני פרוות מצטיינים

חיפה, רח' ארלוזורוב 1 א', טל. 660370, 663468

פרקי היום בתנ"ך

תהלים, מ"ב — מ"ה.

המשנה היומית

כתובות, ב' (ג' — ד').

רדיו — גל א'

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

דירות

קבלנים מציעים

נופש

ריקודים

חנויות

דירות בשכר חודשי

ביקוש דירות

משרדים

אולמות

מגרשים

בתי מלאכה

עסקים

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

דירות מרוהטות

וילות ובתים

דירות למכירה

הגל הזה

גלי צה"ל

טלוויזיה

טלוויזיה הלימודית

תורנות רופאים לפי השכונות

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

מכוניות למכירה

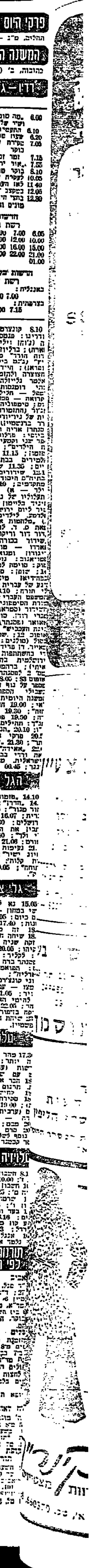

מכذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

ביקוש רכב

שרותי רכב

רוצים לקנות

מציעים למכירה

דודי שמש וחשמל

שרותים

שידוכים

מקררים

מכונות כביסה

מכונות כתיבה

רהיטים

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

הלוואות

טפטים

תריסים

טיולים

חיות בית

בתי ספר ושיעורים

כלי־נגינה

לחברה מסחרית בחיפה
דרושים
1. מנהל חשבונות עצמאי
2. פקיד טכני.

בא לפנות תוך ציון נסיון קודם אל ת.ד. 1748, חיפה

לחברה גדולה
בעלת מחסני ערובה בת"א
דרוש
עוזר למחסנאי ראשי

בא לפנות בכתב עם פרטים אישיים לת.ד. 1334 ת"א למספר ד/27474.

לתה"ל מהנדסים יועצים בע"מ
דרוש כלכלן

לעבודות מחקר, בדיקות כדאיות וניתוח מערכות בצוות המכין פרוייקטים לניצול משאבים ותיכנון בענפי תשתית בארץ ובחו"ל.

דרוש נסיון של 3 שנים לפחות בעבודות דומות. עדיפות לבעל תואר שני בכלכלה או חקר ביצועים.
דרגות ותנאים יקבעו בהתאם לכישורים

בא לפנות לתה"ל מהנדסים יועצים אבן גבירול 54 ת"א או טלפונית 03—263263 קו 316.
סודיות מובטחת.

דרושה
כתבנית בעברית

תנאים טובים למועמדת המתאימה

לקביעת ראיון בא לפנות ל־
מעבד
חברה לביטוח בע"מ
רחוב ליליינבלום 36 תל־אביב
טלפון: 7־6־5־59634

לחברה גדולה בת"א
דרושה
פקידה־מפעילה
למכונה להנהלת חשבונות
לפנות טל. 623551

דרוש
טרקטוריסט
לבולדוזר D־8
לטלפן: 280795 ת"א
כל היום.

דרוש
לחצן
סוג א'
לפנות: לצבי, שד' חב"ד ישראל 4, ת"א, (מול קרית המלאכה).

למוסך
בתל־אביב
דרוש
צבעי רכב
מעולה
טלפון 254641

דרושים
* גזרן
* בעלת מקצוע להגדלת והקטנת תדמיות
* סורגים למכונות עגולות ועובדת לבלנשטיך
(תפר סמוי)
לפנות „איריס" רחוב בצלאל 27 רמת־גן, מ' אחורי בורסת היהלומים, טל. 732662.

דרושות:
תלמידה
ומתקדמת
סלון פייר
ת"א, בן־יהודה 63

דרושה מפעילה
ל־אדו ×
לפנות מלון
הר־סיני 2, תל־אביב

הזדמנות נדירה ואתגר רציני
דרוש
איש בטוח
SUPERINTENDENT

המפעל להבטיח חברה חדשה לשוק מבחינה ארגונית־טכנית.
בעל נסיון ארגוני ומקצועי של לפחות 5 שנים כשטח המהנדס האלקטרוני
ידיעת השפות אנגלית ועברית על בוריין הכרחית.
* אחזקה מכונית על חשבון החברה.
* משכורת על בוריה.
לאחר התאמה ייתכן הסיכוי להתמנות לבנן המנהל הכללי.
מקום מושבו יכול להיות בחיפה או בתל־אביב.
העבודה: במשרד הקריה.

המעוניינים מתבקשים לכתוב בכתב יד תוך ציון קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 2263 תל־אביב עבור בטוח 100.
— סודיות מוחלטת מובטחת —

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים!

1. מאמדן זמנים — למחלקת האחזקה, רצוי בוגר קורס טכנאי ייצור.
2. שרטט מכונות — לעבודה במשרד התכנון, בעל נסיון של שנתיים לפחות.
3. חשמלאי תעשיה — בעל רשיון מוסמך.
4. מפעילים — למתקנים כימיים.
5. מכונאי אחזקה.
6. מסגרים.
7. טלפנית.

למועמדים המתאימים תנאים טובים.
סודיות מובטחת.
על המעונינים לפנות בצרוף קורות חיים לת"ד 4353, חיפה, עבור מס' 230.

צעיר
* בעל נסיון מכני
* ידע בהפעלת האחזקה מכונות
* נהול צוות עובדים
* בעל רכב
מחפש עבודה מעניינת ורווחית
טלפון: 055/91582, או ת. ד. 2331 ת"א.

לחברת בנין
דרושים
קבוצות שלד
לעבודה ברמלה וברחובות.
לפרטים נא לפנות טל' 446156 ת"א

לשרותי הנדסה בישראל בע"מ
דרוש
מנהל חשבונות
סוג ד'
עד גיל 25
המעוניינים יפנו לשם קביעת מועד לראיון לטלפון 39243 תל־אביב

לחברה קבלנית
דרושה
מזכירה
עם ידע בהנהלת חשבונות
לפנות בשעות 19 — 17 לטל' 615545 תל־אביב.

לחברת נילית בע"מ
דרוש מהנדס
למשרת מנהל אחזקה למפעל בהקמה במגדל העמק.
בא לפנות בכתב לת.ד. 29237 ת"א.
סודיות מובטחת.

לחברה ארצית גדולה
דרושות
נקבניות I.B.M.
עם נסיון של שנתיים
יש להתקשר למח' המנגנון לטל' 264221 או לפנות אישית למח' המנגנון רח' קרליבך 23 ת"א.

דרוש
חרט עצמאי
כשכיר לעבודה מענינת במפעל לייצור חלקי חלוף לרכב

אפשרות נוספת השכרת המקום עם מחרטה חדשה וכלי עזר למי ששואף להיות עצמאי כולל תעסוקה מלאה.

לפנות: ויקטורי אוטו שמן בע"מ, הסתת 10, אזור התעשיה חולון (ע"י טמפו) טל. 842407 — 845825
סודיות מובטחת

למפעל יצרני בתל־אביב
דרושים
מחסנאי למחסן חלקי חלוף
פקידה מתחילה — כתבנית
כתבנית בשפה האנגלית
עובדים בכל מקצועות המתכת
בא לפנות לת.ד. 2672 או טלפון 32241 ת

לחברה זרה דרוש
מהנדס בנין־בצוע (35-28)
לניהול פרויקט גדול בחיפה
רצויה ידיעה בצרפתית.
אפשרות לקידום.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון לת. ד. 4353 חיפה עבור מספר 232.

למפעלי להב בע"מ
יצרני אופנה
דרושים
1. **מתכנן אופנה מעולה**
לזקטים, מכנסים ומעילים
2. **מזכירה בכירה**
השלטה בעברית ובאנגלית רצוי גם גרמנית.
3. **פקידה טלפוניסטית מעולה**
4. **עוזר למחסנאי**
בא לפנות בשעות העבודה למנכ"ל החברה מר י. להב, לקביעת ראיון טל. 827102

לבי"ס תיכון בוקר למינהל
דרוש
מנהל/סגן
למעמד המתאים תנאים טובים.
נא לפנות: ת.ד. 283 גבעתיים בצרוף פרטים מלאים בכתב.
— סודיות מובטחת —

חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ
דרוש
פקיד - נהג
בגיל 30—20
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 1793 חיפה.

דרושה מפעילה
למכונת אודנר
עוזרת למנהלת
חשבונות
עם נסיון
שעות עבודה 2—8. לפנות טלפונים 615374, 624898.

דרושים
יוצאי קבוץ
לעבודה בבית הארחה
במצדה
* תנאי שכר טובים מובטחים כולל ארוחות ולינה במקום;
אפשרי זוגות נשואים ללא ילדים
* נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 2306 תל־אביב מס' 55.

דרושה
טלפוניסטית מנוסה
למרכזיה 20 × 5
למשרד במרכז ת"א
ל־5 ימים בשבוע
שעות עבודה 08.00—17.00
תנאים מצוינים
מ. מ. י. בע"מ טלפון 254985 או 251918.

למספנות ישראל בע"מ חיפה
דרושים
★ **כלכלן - תקציבן**
הכישורים הדרושים:
1. השכלה גבוהה בכלכלה ו/או ראיית החשבון ו/או מינהל עסקים.
2. התמצאות טובה בהנהלת חשבונות תעשייתית ותמחיר.
3. נסיון מעשי בתעשיה, רצוי גם בספנות.
4. עברית על בוריה, אנגלית כדי קריאת החומר המקצועי.

★ **מזכיר חברה**
הכישורים הדרושים:
1. השכלה גבוהה במינהל עסקים או משפטים או כלכלה.
2. כושר ניהול משא ומתן, ראיה, מינהל.
3. נסיון מעשי בתעשיה.
4. ידיעת עברית ואנגלית על בוריה.

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים מפורטים למחלקת כח אדם ת. ד. 1282 חיפה.

לבימ"ס רציני בענף הרהיטים
בירושלים
מבוקשים
* מוכר/ת רצוי עם ידע קודם בענף הר'
* עוזר מחסנאי
נא לפנות לת.ד. 2160 ירושלים עבור מס' 65

„רסקו" חברה להתישבות חקלאית ועירונית בע"מ
דרושות למשרדנו בת"א
נקבניות I.B.M.
במשרה מלאה
תנאים טובים לבעלות נסיון
המעונינות תתקשרנה בטלפון 622211 למר יהושע אבידן, בין השעות 08.00—15.00

דרוש רכז ספורט אר'
מרכז ספורט ארצי בתל־אביב
מחפש רכז ספורט (בהיקף ארצי)
בעל נסיון ארגוני ובעל ידיעה רחבה בענפי ספורט.
מועמדים מתבקשים להגיש את הצעותיהם בכתב תוך פירוט ההשכלה, הנסיון, הכישורים לתיבת דואר 1526, עד יום 20.5.72.

לסברינה
מפעלי טקסטיל
בע"מ
דרוש
מנהל
חשבונות
עם נסיון של שנתיים
סוג ג'־ד'
נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים לת.ד. 6433 ת"א, עבור „מנהל חשבונות"
sabrina

למשרד נסיעות בתל־אביב
דרושה פקידה
לחצי יום עבודה
הכישורים הדרושים:
הדפסה במכונה עברית וידיעת השפה האנגלית
נא לפנות בכתב עם פרטי קורות חיים ונסיון בעבודה לת.ד. 16026 תל־אביב

למפעל תעשייתי בבאר־שבע
דרוש/ה
ממונה
על
המזכירות

תאור המשרה:
אחריות על צוות עובדים במזכירות המפעל, לרבות הקלדה, הדפסה, צילומי מסמכים, שרותים, הארכיון, הדפסה, ביצוע אחריות, הלוקת דואר במשרדים ובמשרדים.

הכישורים:
השכלה תיכונית לפחות. בוגר/ת בית ספר לפקידות או בית ספר מקצועי. שליטה בשפה עברית ואנגלית על בוריין. נסיון של חמש שנים לפחות בניהול משרד וצוות עובדים. ידע תכנון ממשי באי"ש (אינו דרישה הכרחית).

שעות העבודה: 7.15—16.15
הדרגה תקבע בהתאם לכשורי המועמד/ת.

מועמדים/ות יפנו בכתב בציון נסיון קודם לת. ד. 1736 ת"א, עבור מס. 19.

אוניברסיטת תל־אביב
דרושים
1. עוזר/ת למנהל חשבונות — סוג ג', רצוי נסיון כל שנה שנתיים לפחות.
2. הגיבים/ות — נערים ונערות עד גיל 17 לעבודת עזר בפקידות.
3. כתבנית עברית אנגלית — דרושה ידיעה ההדפסה בשתי השפות. נסיון של שנתיים לפחות.
4. ביוכימאי — המחלקה לביוכימיה, אוניברסיטת בפקולטה לרפואה למחקר בעבודות ברמה ב"ס לביוכימיה, רצוי נסיון במיקרובי.
דרגה: בהתאם לכישורים.
פניות בכתב יש להגיש לבוכירות המחלקה למנגנון, אוניברסיטת תל־אביב, אברבנאל, ההוב תרצ"ל 155, עד יום 16.5.72.
על המבקשים לפנות בכתב בציון מס' המשרה (הניתן יכולים לפנות אישית או טלפונית 416111/713) אל מחלקת המנגנון, מדור כח־אדם, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב, עד יום 16.5.72.

משרד הבריאות
מודיע על
6½ משרות פנויות של:
מרפאי בעיסוק
מוסמכים
(עדיפות לבאי בחשבון מדריכים לגנית)
על המועמדים לפנות לאהראית בריפוי בעיסוק בביה"ח יהודה אברבנאל, בת־ים.

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 56 אגורות לשורה / יום ו 75 אגורות לשורה

פרסומאי צעיר
אם הנך בעל ידע
ונסיון בסיסי בענף הפרסום
ברצונך להתקדם
ולהשתלב בחברתנו, אנו נקבל אותך כעוזר תקציבאי
כתוב אלינו
תוך ציון קורות חייך ונסיונך המעשי
באור-ורשבסקי בע"מ. ת.ד. 729 תל-אביב

למפעל מתכת גדול
במפרץ חיפה
דרושים
פועלי ייצור בענף המתכת
תנאים טובים ואפשרויות קידום,
העבודה במשמרות
נא לפנות בכתב לת.ד. 44519, חיפה
עבור מס' 100

ל.הארגז" בע"מ
רח' גבורי ישראל 94 ת"א
*
דרושים
● **פקיד/ה**
● **טכנאי יצור**
בוגר בי"ס מקצועי
נא לפנות במקום, למר דן זר

חברת ביטוח ישראלית
מחפשת
מנהל חשבונות
לתפקיד אחראי
סיכויים טובים להתקדמות
נא לפנות עם פרטים מלאים לת.ד. 1708 ת"א בציון המשכורת המבוקשת. עבור „חברת ביטוח".

למפעל תעשייתי גדול בענף המזון
באיזור תל-אביב
דרושים
* **מסגר אחזקה מעולה**
בעל נסיון באחזקת מכונות ומסגרות כלליות.
* **מסגרים מתחילים**
* **מחסנאי למחסן אריזות**
רצוי בעל נסיון בחמרי אריזה.
למועמדים המתאימים מובטחת עבודה מעניינת וסיכויי התקדמות.
המעונינים מתבקשים לכתוב לת. ד. 2897, ת"א, ולציין פרטים אישיים, נסיון קודם ומשכורת מבוקשת, בציון המשרה המבוקשת על גבי המעטפה.
— סודיות מובטחת —

דרושות
דיילות מכירה
לתמרוקים ומוצרי יופי
בחורות בעלות הופעה נאה, מתבקשות לפנות אישית למחלקת קידום מכירות:
יצהר
רח' נחלת-יצחק 52 תל-אביב
טלפון 252444

למפעלי ים המלח
דרוש
רוכש-
פקיד אספקה
הכשורים:
* השכלה תיכונית או מקצועית
* כושר הבעה בעל-פה ובכתב
* רשיון נהיגה
* ידיעה בסיסית בהנהלת חשבונות
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 75 באר-שבע.
מפעלי ים המלח בע"מ

טכנאים ועוזרים
לעבודות התקנה,
בעלי ידע בסיסי
בחשמל ו/או אלקטרוניקה
עדיפות לבעלי רכב / קטנוע עם פירוט.
הכשרה תינתן ע"י החברה, טל. 236098

דרושים
נגרי רהיטים
מעולים
לאטליה חדש בארץ
תנאים מצוינים
סודיות מובטחת
946631

מפוק — היקיפטריס ושרותי אויר בע"מ
דרוש
מחסנאי / פקיד טכני
לעבודה במוסך החברה בהרצליה
לפנות למשרד החברה, מגדל שלום, קומה 22 תל-אביב, טל. 50222—50228

למשרד אדריכלים
דרושה: שרטטת
כולל עבודת מזכירות. להתקשר טלפון: 235465

למשרד עורכי דין
דרושה
מזכירה
רצינית ובעלת נסיון
תנאים טובים למתאימה.
לפנות בכתב, בצרוף פרטים ונסיון קודם לת.ד. 1736 ת"א, עבור מס' 21.

לבית ספר תיכון מקצועי בת"א
בפקוח משרד החינוך
דרושים לשנת תשל"ג
מורים
במקצועות: מתמטיקה, פיזיקה ביולוגיה, אנגלית, הספרות החנוך גופני
● מורים בעלי נסיון ורשיון הוראה יפנו לת.ד. 14247 תל-אביב

לבית החינוך המשותף
שער הנגב
דרושים
לשנת הלימודים תשל"ג
מדריכים (מורים)
מקצועיים
למקצועות הבאים:
מכונאות רכב
ריתוך
מסגרות מכנית
התכונות הדרושות: בעלי מקצוע מעולים, בעלי כושר להדריך תלמידים עד כתה י"ב. רצוי תעודת הנדסאי ומדריך מוסמך.
על המעונינים להתקשר לבית חנוך משותף שער הנגב בכתב או בטלפון 051—94080

למפעל באזור נצרת
דרושים
1) מזכירה
בעלת שליטה מלאה באנגלית ובעברית (כולל הדפסה).
2) מנהל חשבונות
לעסוק ביצוא וביבוא.
* *
מתבקשים בעלי נסיון בלבד, יפנו בצירוף קורות חיים הדרישות שכר, לת. ד. 6273 תל-אביב
סודיות מובטחת!

לחב' פיננסית גדולה
דרושים
אחראי למדור ביקורת
(קלט, פלט) במחלקת מיכון
הכישורים הדרושים:
* ידע בסיסי בעיבוד נתונים במחשב;
* ידיעה בהנהלת חשבונות;
* נסיון מעשי בנושא ביקורת, בעיבוד נתונים ממוכן
* כושר אירגון וביצוע.
כתבניות נשיונל
בעלות נסיון של 2 שנים, לפחות,
רצוי בהנהלת חשבונות.
תנאים טובים
למועמדים המתאימים.
נא לפנות במכתב, בציון קורות-חיים ונסיון קודם, לת. ד. 7095 ת"א, עבור מספר 27.
סודיות מובטחת.

מפעלי דפוס פלאי בע"מ
דרוש כלכלן צעיר
בעל תואר ראשון בכלכלה
לעבודות המחיר והמעקב ייצור
נא לפנות: מפעלי דפוס פלאי, אלוף שדה 11 גבעתיים, טל. 740811

דרושה מזכירה
למפעל תעשייתי באזור רמת-גן
עצמאית, השולטת בהנה"ח, עבודות משרד שוטפות והכנת משכורות לעובדים.
רק 5 ימים בשבוע. תנאים מצויינים
ת.ד. 3041 רמת-גן (בורסה) בצרוף פרטים מלאים

לאחים גולדשטיין
דרושות
1) **עוזרת למנהל חשבונות**
הבקיאה בחישוב משכורות
2) **נערה**
לעבודות משרד עם ידע בהנהלת חשבונות
ליום עבודה מפוצל
בבנין אואזיס רמת-גן
לפנות טלפון 725137

למשרד ליבוא
דרושה
פקידה למחלקת דוקומנטים
ידע באנגלית רצוי
לפנות אישית לצלום קופמן בע"מ
החשמונאים 105 תל-אביב
בשעות 15.00—17.00
לפנות לחמדה

רהיטי ירושלים „רים" בע"מ
דרוש/ה מוכר/ת
עם ידע טכניקלי בתכנון מטבחים
לסניפנו בתל-אביב
רצויה שפה נוספת.
נא לפנות לת.ד. 3405 ירושלים, ולציין על המעטפה „עבור מוכר".

„הדסה-נעורים"
בית ספר תיכון מקצועי
דרושים מורים
לשנת הלימודים תשל"ג
במקצועות: מתמטיקה, פיזיקה, כימיה, ביולוגיה, לשון, מקרא
מתבקשים לפנות רק מועמדים בעלי השכלה אקדמאית ורשיון הוראה לפי הכתובת:
„הדסה-נעורים" — דאר נעורים.

דרושה
מזכירה מעולה
למנהל בכיר במשרדי החברה
בתל-אביב
שעות העבודה 8.00—4.30
הכישורים הדרושים:
* נסיון קודם של לפחות 3 שנים
* ידיעת השפות עברית ואנגלית והדפסה בשתיהן
המשכורת תיקבע בהתאם לכישורי המועמדת
בהצעות נא לפנות בכתב ולציין קורות-חיים ופרטי תעסוקה קודמת לת.ד. 16284, ת"א עבור „מזכירה".

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א
מיכרז תשל"ב 11
המשרה:
רכז מילואים
תאור המשרה:
1. טפול בתאום יציאתם של סטודנטים למילואים.
כישורים:
1. סטודנט באוניברסיטת ת"א
2. קצין צה"ל משוחרר
3. רצוי נסיון קודם בבעיות כח אדם ומילואים בצה"ל.
4. ניסיון בקבלת קהל.
הצעות בכתב יש להגיש עד יום 21.5.72 למזכירות אגודת הסטודנטים, בית הסטודנט, חדר 209.

שרותי רכב בע"מ
המוסך המרכזי למוצרי קרייזלר
דרושים לנו
* **מכונאי רכב - מכל הסוגים**
* **חשמלאי רכב**
* **פחחי רכב**
* **מרכזנית**
המעונינים יפנו אל שרותי רכב בע"מ
רח' גבורי ישראל 82, ת"א.

הודעות לציבור

מכרז מס' 374
מכירת סוכר
לח ורטוב
משרד המסחר והתעשיה, הסחר הממשלתי, מודיע על מכרז למכירת 287 טונות ב-ערך סוכר לבן לח ו-30 טונות בערך סוכר לבן רטוב ממחסניו בירושלים, חיפה ותל-אביב.
ניתנת האפשרות להציע לקנות מהסוכר הנ"ל גם כמויות חלקיות כמפורט ב-טופס להגשת הצעות.
את הטפסים להגשת ההצעות, כולל תנאי המכרז, אפשר להשיג במשרדנו במקומות הבאים: —
ירושלים: רח' אגרון 30, השרותים המסחריים;
תל-אביב: רח' מא"ה 78, השרותים המסחריים;
חיפה: דרך העצמאות 32, השרותים המסחריים;
באר-שבע, רח' הרצל 118, הכשרד המחוזי.
את ההצעות יש למסור במעטפות סגורות לחדר מס. 26, בנין פלס, רחוב אגרון 30, ירושלים (ת"ד 390).
המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום ג' 16.5.72 שעה 11.00.
אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
ב' ליבוביץ
מנהל הסחר הממשלתי

משרד החינוך
והתרבות
המחלקה לשרותים
משקיים ולהזנה
מכרז 12/72
הוצאה לאור והפצה של ספר ליסוד „שיעורים במקרא" הודעה תיקון
מובא בזה לידיעת כל המ-עונינים במכרז הנ"ל, — כי יובאו בחשבון הצעות אך ו-רק של מו"לים מוכרים, שיש להם נסיון מעשי בהוצאת ספרים בתקופה של 5 שנים לפחות, ובתוכן 8 שנים של הוצאה לאור בענף ספרי ל-מוד.
בברכה,
ז. שכטר
מנהל המחלקה

דרושים
חרטים
מחסנאי
פרוגו בע"מ
היוצקים 4
רמות ים.

דרושה נערה
(16—17)
לתפקיד מרכזנית
לפנות טל. 31282
לורדה.
בשעות הבוקר

דרושה
מודליסטית
מעולה
לאופנת נשים
לפנות:
אופנת פרינטס
נוה-שאנן 5, ת"א

דרושה
כתבנית מעולה
לעבודה פעמיים בשבוע
מ-16.00 עד 1.30
אחר-חצות
לפנות: מערכת
„יום-יום"
יצחק שדה 34 בין
9.00 ל-11.00

דרוש
לעבודה מעניינת
יוצא צבא
בוגר אלקטרו-מכניקה
לפנות טל. 267076 ת"א

לפלורסינט בע"מ
ייצור תבניות
דרוש
סוכן מקצועי
עם רשיון נהיגה
המעונינים יפנו בכתב יד, בציון פרטי קורות חיים לת.ד. 673, ת"א

למפעל בבגדי נשים
בפתח-תקוה
דרוש:
גהצן(ית)
מעולה
לאדם המתאים
תנאים טובים
לטלפן בשעות העבודה
919453

ל„הארגז" בע"מ
רח' גבורי ישראל 94
ת"א
דרוש/ה
נער/ה
לפני צבא
לעבודות שליחויות
★
נא לפנות במקום
ל„מזכירות"

דרוש
קוון
בעל רכב ונסיון
קודם בהתקנת
מערכות קשר קוד-
„רדיופון"
הירקון 55,
אזור התעשיה
בני-ברק
ע"י איצטדיון
רמת-גן.
טל. 787133.

לחברה קבלנית
דרוש
מנהל/ת חשבונות
למשרה חלקית
לפנות ת.ד. 2323 ת"א.

מתפרה לבגדי נשים מעולים
אזור ת"א (35 איש)
מעונינת לקבל הצעות עבודה
לייצור שמלות, מעילים, חצאיות... בסדרות בינוניות וגדולות
לטלפן בשעות העבודה ל-919453

דרושות
פקידה כתבנית
בעברית ואנגלית
קורספונדנטית
עצמאית באנגלית
+ הדפסה בעברית
קורספונדנטית
עצמאית באנגלית ועברית
+ התמצאות כללית בהנה"ח
המעונינות בקבלת משרות אלו מתבקשות לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים לת"ד 29732 תל-אביב
סודיות מובטחת

דרושה
פקידה
מקום העבודה
בתל-אביב
בסביבות
אולמי גילמון
אחרי שרות צבאי
ידיעה טובה בחשבון
שעות עבודה 1500—8
יום שישי 1400—8
לפנות בכתב יד ברור
למר שכטר,
מגלה הצופים 5 ר"ג
סודיות מובטחת

לראשונה ב"בגד עור"
מכירת חיסול המלאי
לרגל שיפוצים והרחבת החנות
הזדמנות בלתי חוזרת
עתה בהישג ידכם - מוצרי
"בגד עור"
המכירה ברח' מונטיפיורי 40, החל מ-9 במאי
בין השעות 8.00—13.00, 16.00—19.00. טל. 622769

המפלגה הליברלית
מחר, יום חמישי 11.5.72 בשעה 5.00 אחה"צ
ישיבת מרכז המפלגה
בבית המפלגה הליברלית בת"א, רח' אבן גבירול 68, קומה ד' באולם "מירנבורג"
סדר היום בהתאם להזמנות

תערוכת הצייר
שמואל שלזינגר
פתוחה בגלריה „בלטמן" ת"א, רח' חיסין 5, פנת דיזנגוף,
בימי חול 10.00 — 13.00, 17.00 — 22.00,
במוצ"ש 19.30 — 22.00.

בבית המשפט המחוזי
בתל-אביב-יפו
1616/72
בענין: קיום צואה של המנוח קורט ויניגר ת.ז. 852910, אשר נפטר ביום 3.4.1972
המבקש: חיים אמסלם, ת. ז. 6404528 ע"י ב"כ עוה"ד ש.פ. ו/או ד"ר ה. גליקסמן, ו/או צ. יעקבי ו/או מ. זהבי, מדרשים לקבלת כספים ולהצל"פ, אשר מענם להמצאת כת-בי בית-דין הוא ברחוב אלנבי 108, תל-אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית ה' משפט בקשה לקיום צוואתו של המ' נוח קורט ויניגר ת.ז. 852910.
הנני מזמין בזה כל אדם הרואה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל הרוצה להתנגד לצו הקיום, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הז-מנה זו התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב ב-עיניו.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הועדה המקומית לתכנון
ובניה, פתח-תקוה
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה ל-ועדה המקומית לתכנון ובניה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה על חלקה 118 בגוש 6713 ברח' לוחמי הגטו 8, פ"ת.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות תר-פסה לדירה קיימת במרווח 4.0 מטר מגבול פינוי ליה דירת שכן (לפני בנוין חלוקה).
כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סי-בה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגי-שה לועדה תוך 15 יום מפרסום הו-דעה זו.
לאחר המועד הנ"ל תועבר הבק-שה לועדה המחוזית לתכנון ובניה ברמלה היא תחליט בדבר.
י. פינברג
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה פ"ת

קפה - מסעדה „גינתי" כפר-שמריהו
דרך השדות 32 טל. 937125
פתוח ערב ערב (פרט ליום ו')
משעה 17.00 עד לחצות.
מומחיות המסעדה:
STEAK DIANA FLAMBE
FONDUE – BOURGUIGNONNE
CREPE SUZETTE PECHE FLAMBE
גינה לחתונות, שמחות ולארועים חברתיים.
מתקבלות גם הזמנות לשרות בחוץ.
כשר למהדרין.

הידעת כי
זוגות נישאים, בשנה
הראשונה לנישואיהם, זכאים
להנחה ניכרת מדמי המנוי
ראה מודעה בעתון בעמוד 19
הארץ

המוסד לביטוח לאומי
הודעה חשובה למעסיקים!!!
שינוי בתשלום מענק התייקרות
ותוספת לבעלי שכר נמוך
(השלמת הכנסה)

תשלום ישיר לעובדים על ידי המוסד לביטוח לאומי
החל מ-1.4.72 ישלם המוסד לביטוח לאומי את מענק ההתייקרות והתוספת לבעלי שכר נמוך לעובדים שלהם שלושה ילדים ויותר, או כאשר שני בני הזוג עובדים, גם אם אין להם ילדים.

הגשת תביעה אישית
עובדים שלהם שלושה ילדים ויותר, או כאשר שני בני הזוג עובדים גם אם אין להם ילדים, חייבים להגיש תביעה אישית באמצעות המעסיק לסניף המוסד לביטוח לאומי.

תשלום על ידי המעסיק
המעסיקים ימשיכו לשלם את המענק והתוספת לעובדים עם שני ילדים או פחות ולעובדים שבן הזוג אינו עובד.

שיעורי מענק ההתייקרות והתוספת לבעלי שכר נמוך:
תוספת לבעלי שכר נמוך
עובדים ששכרם החודשי עד 425.— ל"י יקבלו תוספת לשכרם בסך 25.— ל"י; עובדים ששכרם החודשי עולה על 425.— ל"י יקבלו תוספת משלימה לשכרם עד 450.— ל"י.

מענק התייקרות
עובדים ששכרם החודשי עד 490.— ל"י יקבלו מענק בשיעור של 48.— ל"י. עובדים ששכרם החודשי עולה על 490.— ל"י יקבלו מענק מופחת בשעור של 0.50 ל"י לכל לירה תוספת בשכר עד 586.— ל"י לחודש.
התוספת המענק ישולמו לעובד בתנאי שאין לו הכנסות קבועות מרכוש, ריבית, דיוידנד, או גימלאות בסכום העולה על 3,600 ל"י לשנה.

בקשר לשינויים אלה נשלחו למעסיקים אגרות חדשות, וכן טפסים להגשת התביעות האישיות.

אנא, סייעו לעובדיכם למצות את זכויותיהם בביטוח הלאומי. הגישו את התביעות האישיות לסניפי המוסד לביטוח לאומי בהקדם.

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

אמנים נכי צה"ל

אירגון נכי צה"ל עושה כל מאמץ לגייס סכומי כסף להשלמת הקמתו של „בית הלוחם", שיהיה בניין מפואר ומרכז שיקום לנכים. במקביל להתרמות בישראל ובחוץ לארץ, מתרים האירגון את חבריו לקרן הבניין. אחת הפעולות בתחום זה תהיה תערוכה של אמנים נכי צה"ל ומכירה פומבית של ציורים.

התערוכה תתקיים השבוע במוזון נכי צה"ל בתל־אביב ויוצגו בה 25 ציורים שונים של ציירים וציירות חברי אירגון הנכים. נוסף לכך יוצגו למכירה שני ציורים שנשלחו מחוץ לארץ על־ידי האירגון הבינלאומי של אמני הציור בפה או ברגל. זהו ארגון של אמנים־נכים שלמדו לצייר בעזרת אצבעות רגליהם או בהחזקת המכחול בפה. מרכזו של אירגון זה בליכטנשטיין, ותרומתו לבית הלוחם של נכי צה"ל — שני ציורים.

חיי כלב בקיבוץ

מה דינם של כלבלבים רבים בקיבוץ? בסוגיה זו דנה לאחרונה מזכירות קיבוץ גבת, לאחר שבעל כלבה גזעית ושמה לידי ביקש לדעת כיצד עליו לנהוג בגוריה, שערכם הכספי רב.

לאחר דיון ממצה בנושא הוחלט שחבר המשק לא יורשה למכור את הגורים ולקבל תמורתם כסף באורח אישי. הגורים יוצעו למכירה מטעם הקיבוץ לאנשים מחוץ למשק, אך לחברים תינתן עדיפות לרכישתם במחיר כולל על חשבון תקציבם השנתי. בכל מקרה ישאר הכסף בקופת הקבוץ.

מטרד נחל חדרה

יהושע גלבוע כותב לי מחיפה: בין המועצה האיזורית חוף הכרמל לבין עירית חדרה מתנהל ויכוח בעניין מיקומה של תחנת הכוח החדשה כשכל צד מנסה להוכיח בין היתר עד כמה תזיק התחנה לבריאות התושבים באם תוקם באיזורם.

בכשאון האחרון של המועצה האזורית חוף הכרמל פונים התושבים אל עירית חדרה:

„אם בבריאות מדובר, אנא סלקו מכל תושבי הארץ העוברים בשני הכבישים הראשיים את צחנתו המגעילה של נחל חדרה — וימצאו גם תושבי עירכם נגאלים ממטרד, המזיק לבריאותם אולי יותר מתחנות הכוח".

וראוי שהעיריה תתחשב בפנייה זאת.

מימסד אנטי מימסדי

בוויכוח עם חברי גוש „יש" באוניברסיטת חיפה במועדון צוותא בחיפה תיאר ד"ר אהרן בן־עמי, מרצה בכיר לסוציולוגיה כיצד מסבסד המימסד הישראלי את החוגים הדוגלים בהריסתו.

כך למשל סיפר ד"ר בן־עמי כיצד פרופסורים־עולים מסוריי־מים יורדים בבוקר לבנק בחיפה כדי לקבל משכנתה של 40,000 ל"י מכספי משרד הקליטה כדי לבנות וילה ב־150,000 ל"י ובערב נפגשים עם תלמידיהם מקרב בני עדות המזרח, יוצאים חוצץ נגד „המימסד היוצר פער הברותי במדינה" ומדברים באהדה על פעולות הפנתרים השחורים.

ד"ר בן עמי הצביע על סטודנטים יהודים שמאלניים מחו"ל, שעלו לישראל בכספי המדינה, לומדים באוניברסיטה ודרים בחינם על חשבון המימסד, מקבלים קיצבה של 150 ל"י ולאחר מכן מתארגנים יחד עם „מהפכנים" ערבים ומפריחים סיסמאות הדוגלות בהרס אותו מימסד המכבסד אותם כה יפה.

הלוואות לזוגות צעירים

בנק למשכנתאות של תל־אביב העניק בשנת 1971 373 הלוואות, רובן משכנתאות שניות לדיור בתל־אביב, לעומת 305 בשנת 1970. המאזן גדל ב־74% לעומת 1970 והגיע ל־10,001,057 ל"י. הרווח הנקי הסתכם ב־236,101 ל"י לעומת 165,522 ל"י ב־1970.

מתוך 373 הלוואות ניתנו 312 (84%) לזוגות צעירים, 60 הלוואות ניתנו לדירות ולמלאכה בשיכונים ובבתים פרטיים. מנהל בנק המשכנתאות העירוני מר זאב שנקר מסר כי זהו המוסד הפיננסי היחידי המחשב את ההצמדה כפי שמקובל בהלוואות מכספי הממשלה, דהיינו לפי תוספת היוקר.

היום לפני...

10.5.1967: כוחות אוה"ב תוקפים תחנות כוח בנמל הייפונג לראשונה במלחמת וייטנאם.

10.5.1941: בית הנבחרים בלונדון נחרב בהפצצה אווירית גרמנית. המנהיג הנאצי רודולף הס צונח בסקוטלנד.

10.5.1940: נוויל צ'מברלין מתפטר מתפקידו כראש ממשלת בריטניה ווינסטון צ'רצ'יל קם במקומו. גרמניה פולשת להולנד, ללוכסמבורג ולבלגיה.

10.5.1922: בריה"מ והותאטיקן חותמים על אמנה בגנואה.

10.5.1857: בהודו פורץ מרד נגד הבריטים.

10.5.1497: האיטלקי אמריגו וספוצ'י יוצא למסעו הראשון לעולם החדש.

רו"ק

מכתבים למערכת הארץ

„קצין העיר לא בא לקחת"

אני חייל בשירות סדיר הגר באיזור תל־אביב. לחיילים באזור תל־אביב יש אפשרות לקנות כרטיסים לבתי־קולנוע ולהצגות במחירים מוזלים אצל קצין העיר.

בתל־אביב ישנם שני בתי־קולנוע, תכלת וקריטריון — השייכים עתה לאותם בעלים — שאינם מספקים כלל כרטיסים מוזלים לחיילים. ברר־תי בקופת קולנוע תכלת אם אפשר לקנות בקופה ערב ההצגה כרטיסים מוזלים לחיילים. התשובה היתה שיש כרטיסים אצל קצין העיר. כשהודע־תי להם שאין בקצין העיר כרטיסים לא לתכלת ולא לקריטריון, טענו ש„קצין העיר לא בא לקחת".

ברורתי למחרת עוד פעם בקצין העיר וזה אומר שבתי־הקולנוע ה־אלה לעולם אינם נותנים כרטיסים מוזלים. אני חושב שחייל שבא ל־חופשה ורוצה לראות סרט בקולנוע תכלת או קריטריון זכאי להנחה ה־ניתנת בשאר בתי־הקולנוע.

אלדד שדלובסקי

תל־אביב

אלטרנטיבה לסרבן גיוס

בסור הביקורת של הדה בושס: „סרבני גיוס: איפה האיפה" („הא־רץ" 2.5) נאמר: „טוב לדעת שצה"ל מציע שירות אלטרנטיבי ורק מי שאינו משכנע את צה"ל מוצא את דרכו לכלא".

אלטרנטיבה פירושה — תחליף, אך ההצעות שהוצעו לסרבן הגיוס גיורא נוימן — טירונות מקוצרת ושירות צבאי כחובש — אינן אל־טרנטיבה לסירובו של גיורא ללבוש מדים ולשאת נשק. זוהי רק הקלה בתנאי השירות.

גיורא מוכן לשרת שירות אלטר־נטיבי והוא שירות ללא תשלום (של"ת), דבר שצה"ל כבר איפשר לרבים. הודעה על כך נשלחה מטע־מו של גיורא לראש אגף כוח אדם בצה"ל בתאריך 21.4.72. עד עתה לא התקבלה השובה למכתבו. גיורא אינו מבקש תחליף זה בחסד, אלא דורשו בזכות.

האם מצפונם של אלה שמשתח־ררים מצה"ל בטעמי דת טהור וזך יותר ממצפונו של גיורא. האם ה־קריטריונים לקביעת מצפונו של אדם הם דתיים בלבד, או שמא קיים גם מצפון חילוני? גיורא נוימן דורש יישום שיקול־דעת בצורה שווה ל־אזרחים שווים.

יוסף שחם

תל־אביב

הטבות ישנות

הקורא עמי רון מתלונן („הארץ" 8.5) על שאינו חש בהטבות שכר של עשרות אחוזים שעליהן כתבתי במאמרי „נוספים לחו"ל בעזרת ה־שם" („הארץ" 26.4). אין פלא בכך: בקטע שממנו מצטט מר רון, מדובר על הטבות שניתנו בשנת 1965־66, כפי שגם נאמר שם במפורש.

אלי רביב

ירושלים

מעורבות סובייטית?

שר הבטחון אמר בכנסת ביום 2.5: „נוכל להמשיך במצב הנוכחי גם עשרים שנה — אם לא תעמק ה־מעורבות הסובייטית ואם יימשך ה־סיוע האמריקאי".

יתכן. אך אם תעמק המעורבות מהר ביסא ואם לא יימשך הסיו־ע מאידך ביסא? מה אז? היינו רוצים לקבל משר הבטחון הבהרה גם לגבי אפשרות זו, שאינה בלתי מתקבלת על הדעת.

פליכס פרשנר

קרית־טבעון

הגטו היהודי בוונציה

ברצוני להגיב על מאמרה של הג' גבי הולדה ליברנומה בהקשר לדברי הרב אברהם פיאסלי מונציה, שאמר כי רצוי שישראלים יבקרו בגטו ב־ונציה כשם שהם מבקרים בכנסיות ובשאר אתרים („הארץ" 26.4).

בשנת 1967 ביקרנו לראשונה ב־ונציה והלכנו לראות את הגטו ה־יהודי. יצאה לקראתנו נערה ומסרה שהמוזיאון סגור ואין היא יודעת מתי ייפתח. כשעמדנו לעזוב התקרב אלי־נו אדם — שהתברר כי הוא יהודי פליט השואה וחולה במחלת הנפילה. נתנו לו נדבה ועזבנו את המקום.

בשנת 1971 שוב היינו בונציה ו־שוב רצינו לבקר בגטו, אולם יש־ראלים שפגשנו הזהירו אותנו כי אין נותנים שם לראות דבר היהודי שיוצא לקראת הבאים הוא החולה ש־נתנו לו בשעתו נדבה.

אם רוצה הרב הנכבד שהישראלים יבקרו בגטו יראג נא שהמקום יהיה פתוח ושאת פני הבאים יקדם מדריך יותר מתאים מאותו חולה מסכן.

י. בהלאל

חיפה

למנוע הרס כיכר המדינה

יישר כוח מגיע ל„הארץ" עבור כתבתו המפורטת בעניין ביטול כיכר המדינה. תגובת דוברי העיריה אינה משכנעת. כאות רוכשי הדירות קראו במו עיניהם את השלט „כיכר המדי־נה" ואין לצפות מרוכשי הדירות בסביבה שילכו אל משרדי העיריה כדי לבדוק את אמיתות הכינוי „כיכר המדינה". רק לאחרונה הוחלפו את השלט ב„כיכר המדינה" ל„רח' ה' באייר".

סביבת הכיכר (שהעיריה רוצה לק־בור אותו) זועקת לפינת ירק. גם השטח שמאחורי גוש הבניינים, מפינת הרחובות וייצמן־פנקס ועד אחרי ה־סופרמרקט ברח' ליפסקי היה מיועד לגן. הילדים בסביבה משחקים ממש תחת גלגלי המכוניות. תושבי האיזור כולו ציפו לאיזה כיכר נהדרת עם דשא ומורקות. אומרים שאם באנגליה היה קורה דבר כזה, העיריה היתה נתקלת בהפגנות סוערות.

אני קורא לאזרחים חסידי יופי ה־עיר להתארגן במסגרת ועד ציבורי למען הקמת כיכר המדינה. ועד זה יקבל על עצמו לפנות למשרד הפנים ולעיריה ולהודעת הפנים של הכנסת, כדי שהשערוריה הזאת של נסיון לק־בור את כיכר המדינה תתנפץ מול תקיפות רצון האזרחים. אנו וילדינו פונים לראש העיר ולשר הפנים: הבו לנו כיכר, הבו לנו גנים ופינות ירק.

שלמה כהן־צידון

תל־אביב

דת ומדינה

סידרת המאמרים של מר מתי גולן על דת ומדינה אינה מצטיינת לדע־תי באוביקטיביות וחסרות הוכחות לקביעותיו השונות. כך למשל קו־בע המחבר (ברשימתו מיום 28.4), כי רוב הציבור הוא נגד הפרדת ה־דת מהמדינה. ואילו ברשימתו מיום 2.5 הוא מודה כי משלם לא נערך משאל בנושא זה; למרות זאת הוא מעריך את גודל הציבור בהפרדה בכ־20% מהאוכלוסים.

במאמרו מיום 28.4 כותב מר גולן: „גיור כהלכה, איסור תחבורה בשבת ושאר גזרות מסוג זה מתקבלות על דעתו של רוב הציבור בישראל. פרט למיעוט קטן, אין גזרות אלה פוגעות בציבור החילוני באופן שהוא בלתי־נסבל". אין המחבר טורח להבהיר לציבור החילוני על שום מה עליו לעמוד בגזרות שאותן הוא מונה ו־אשר הינן אומנם נסבלות, אך מ־בחינתו של הציבור החילוני הן בלתי רצויות.

לאורך כל המאמרים בולטת המגמה למצוא פתרון לחילוקי הדעות בין הציבור החילוני לציבור הדתי בארץ. מר גולן „מוכן" לוותר לחילונים ו־לאפשר לממזרים ולכוהנים שביניהם להינשא בנישואין אזרחיים לפי הצ־עת החוק של ח"כ גדעון האוזנר.

מר גולן ואילו התומכים בהשקפ־תו, לא רואים כפי הנראה כל פגם מוסרי בכך שהמדינה כופה טכס גי־שואין דתי־פולחני על הבלתי־מאמי־נים שהטכס זר להם וקיומו והשתת־פות בו הם בניגוד למצפונם. הכרזות העצמאות הבטיחה חופש־דת וחופש־מצפון לתושבי המדינה. הבטחה זו לא קויימה. המונח חופש־דת אינו כולל רק את החופש לערוך טכסים דתיים להשתייך לכת דתית מסוימת וכד': „שתי משמעויות שונות לחופש בעניני דת המוכר בחוקותיהן של מדינות שונות ובמסמכים שונים. ה־אחת, החופש של אדם לדבוק בדתו ובאמונתו לקיים את מצוותיה ופולחנה ללא הפרעה. השניה, חרותו של אדם שלא לקיים מצוות דת. לעתים רואים את שתי הזרויות כזרות אחת ויחי־דה: חופש הדת נתפס גם כחופש ש־לא להיות דתי". (ד"ר אמנון רובינ־שטיין, „המשפט הקונסטיטוציוני").

גם ח"כ האוזנר אשר בהצעתו ניס־לה מר גולן הביע בעבר את דעתו בנושא חופש הדת במדינת ישראל: „חופש האמונה והפולחן הוא, כמובן, אחת מאבני היסוד של ישראל... אלא שאצלנו המצב הפוך: לא האנשים הדתיים הם הטוענים לחופש עבודת אלוהים... אלא הבלתי דתיים ואלה שאינם שומרים מצוות הם התובעים את החופש לנהוג כרצונם".

("Individval's Rights in the Courts of Israel", International Lawyers Convetion in Israel, 201, 212.).

טרם ניתנה תשובה הגיו־נית שאינה נובעת משיקולים קוא־ליציוניים, מדוע לא יאופשר לאלה הרוצים בכך להינשא בנישואים אז־רחיים. מר גולן טוען, ויתכן כי ב־צדק הוא טוען כך, כי רוב הציבור בארץ אינו מעונין להינשא בנישואין אזרחיים. מה יקרה איפוא אם יותרו גם נישואין אזרחיים? הם ישמשו מיעוט שעל פי מצפונו אינו רוצה להזקק לטכס דתי. מדינה מתוקנת ו־נאורה חייבת לאפשר למיעוט, ויהיה קטן ככל שיהיה, לחיות במסגרת בהתאם למצפונו, כל זמן שהרוב א[...] נו נפגע מכך באופן ממשי. במדי[...] נאורה אין לכפות גורמות התנהג דתיות על חלק מן הציבור באמצע חקיקה חילונית. חוק שיפוט בתי־רבניים תשי"ג 1953 כופה נורמ[...] כאלו על חלק נכבד מאזרחי המ[...]נה. יש לאפשר לכל הרוצה בכך לה[...]נשא בנישואים אזרחיים ולא רק אלו שהרבנות אינה מוכנה להשי[...]

אילן צ"ה

חיפה

✱

קראתי בעניין רב את סדרת המ[...]מרים של מתי גולן „דת ומדי[...]" מאבקים ותככים" ואני מודה [...] הכתוב בהם. הדברים נכתבו בכ[...] רב ובנסיון להגיע למקסימום [...] אוביקטיביות בנושא מקומה של [...] במדינת ישראל.

כל אזרח במדינה משתייך לאח[...] מחנות שאותם מנה המחבר; הצורה שבה נכתבו הדברים, [...] משייך את המחבר עצמו למחנה חילוניים המתונים", שלדעתי הוא מחנה הגדול במדינתנו והוא יקבע את המדיניות הפנימית ש[...] אני מצטרף לתקוותו של מתי שיקומו אישים דתיים בעלי אומץ צבורי ושידעו להתאים את רוח הלכה למציאות הישראלית בת־ז[...] בטוחני שאותם אישים יזכו לתמ[...] רחבה בקרב רוב המחנות, [...] אולי את הדתיים הקיצוניים, [...] גם את הדתיים המתונים ככופרי[...]

חיים גו[...]

תל־אביב

היא עולה על כולן: וסטינגהאוז

ביצועה המושלם שכבש את העולם שוסטינגהאוז הוא השם הנכון ל־100% ביטחון

3 שנים אחריות לחלקי חלוף חנם.

כי רק לציוד בדירות זקוקה מכונת הכביסה של וסטינגהאוז לחלקי חילוף.

גם בתשלומים לשיעורים

Westinghouse

יבוא, אחריות ושרות: אלקטרה

שרות באבן עזר בנ[...]

הופיעו

חוק ומשפט לכל אזרח

מאת השופט קדרון ודב קדרון

קובץ פסקי דין השובים מחיי יום־יום שכל אזרח ימצא בהם תשובה לבעיותיו.

מדינת היהודים ומדינת ישראל

מאת ד. קדרון

מחשבות מהפכניות, מדיניות ובלבליות על ניהול ענייני המדינה

להשיג בחנויות הספרים

✱ ✱ ✱

בקרוב: דמויות מן התנ"ך מחזות סטיריים־קומיים

כדאי לבחור

PHONODOR

הטלויזיה המשוכללת עם היתרון הבלעדי שרות

PHILIPS

פרסום שב

משרד העבודה

מחלקת עבודות צבוריות — המשרד הראשי

רח' ליבקין 3, ת. ד. 20101, טל. 267251, תל־אביב

מכרזי אספקה

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת הצעות לאספקת:

א. צבע לסמון כבישים — מכרז מס' א/34/72

ב. מעקות בטיחות מפלדה לכבישים — מכרז מס' א/35/72

ג. כדוריות זכוכית — Reflective Glass Spheres for Traffic Paint מכרז מס' א/36/72

2. טפסי המכרזים, כפרטים ופרטים נוספים, אפשר לקבל במשרד האספקאות הראשית, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.

3. בצרוף להצעה, יש להמציא ערבות בנקאית, בשיעור הנקוב בתוך טפסי המכרזים. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעה.

4. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 21.5.1972.

5. אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או כל הצעה שהיא.

י. זיו, סגן מנהל מע"צ

עירית הרצליה

מבקשת בזה על מכירה מכונה לתהלות השכבות בינג 32.06 N.C.R.

את המכונה ניתן לראות בגזברות העיריה — מחלקת גביה בימים א' עד ה' בין השעות 8.00—12.00 וביום א' ו־ד' בין השעות 16.00—18.00.

כל המעוניין להשתתף במכרז יגיש את ההצעה בשני עותקים בצרוף ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה להקופה של 4 חודשים. את ההצעה אפשר להגיש עד ליום ראשון 28.5.72.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

יוסף נבו, ראש העיריה

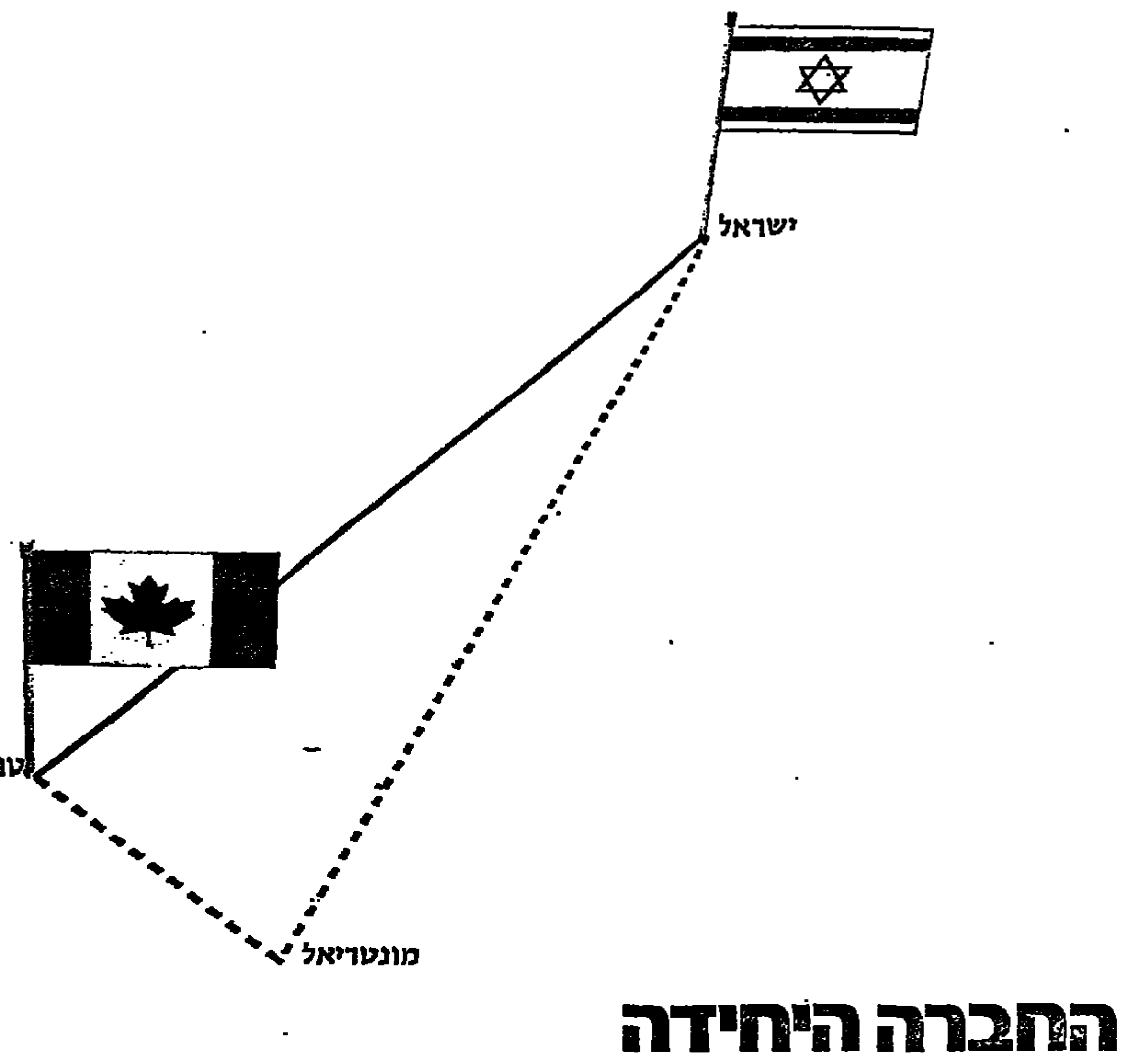

החברה היחידה הטסה ישירות מישראל לטורונטו

מדוע לא תטוס ישירות לטורונטו או מונטריאל עם C.P. Air אשר מטיסה אותך לשם במהירות וללא החלפת מטוסים. רק מטוסי C. P. Air מטיסים אותך ישירות מישראל לטורונטו. זהו השרות לו אתה מצפה מ־C.P. Air אך אנחנו יכולים להציע לך יותר.

אם תטוס לקנדה עם C. P. Air תוכל לעצור גם ברומא, ואם אתה יוצא לארה"ב או מקסיקו עם C. P. Air, תוכל לבקר גם בקנדה ללא כל תוספת במחיר.

הטיסות הישירות והשרות הנוסף עשו את C. P. Air לחברת תעופה המחברת 5 יבשות. מהונג קונג וטוקיו עד מקסיקו ובואינוס איירס, מסידני והוואי לאירופה ותל־אביב. קוי טיסה המשתרעים על 86,794 ק"מ.

אם ברצונך לקבל פרטים נוספים על השרות שלנו, תחנות הביניים המרתקות והמחירים המושכים, פנה אל סוכן הנסיעות שלך או אל:

טוס בדרך המלך לקנדה

CP Air נתיבי אוויר קנדיים

מגדל שלום, טל. 52163 ת"א. מלון דן, רח' הירקון 99, טל. 225487 ת"א.